

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” SPÓŁKA AKCYJNA
ORAZ
GRUPY KAPITAŁOWEJ
GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” SPÓŁKA AKCYJNA

za okres 1 stycznia 2018 roku – 31 grudnia 2018 roku

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GRUPIE AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A. I GRUPIE KAPITAŁOWEJ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	4
1.1. STRUKTURA WŁASNOŚCI KAPITAŁU - GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	4
1.2. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	4
1.3. ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY KAPITAŁOWEJ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	5
1.4. STRUKTURA WŁASNOŚCI KAPITAŁU – SPÓŁKI KONSOLIDOWANE	7
1.5. SYTUACJA GRUPY AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A. NA RYNKU KAPITAŁOWYM.....	9
2. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI PODMIOTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	11
3. OFERTA PRODUKTOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.....	12
4. PERSPEKTYWY ROZWOJU	13
5. POLITYKA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU	14
6. PROJEKTY STRATEGICZNE	16
7. DZIAŁALNOŚĆ PODMIOTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	17
7.1. WYNIKI FINANSOWE	17
7.2. POZYCJA RYNKOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	27
8. OTOCZENIE ZEWNĘTRZNE, CZYNNIKI I ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ, WYNIKI I ROZWÓJ	28
8.1. KOMENTARZ MAKROEKONOMICZNY I PROGNOZY	28
8.2. KONIUNKTURA W BRANŻY	29
8.3. KONIUNKTURA W ROLNICTWIE	30
8.4. KONIUNKTURA RYNKU PRODUKTÓW SEGMENTU CHEMIA	39
8.5. POLITYKA HANDLOWA I SPRZEDAŻ	45
8.6. GŁÓWNE SUROWCE – SYTUACJA NA RYNKU I ZAOPATRZENIE	49
8.7. PRAWA MAJĄTKOWE WYNIKAJĄCE ZE ŚWIADECTW POCHODZENIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ	57
8.8. UPRAWNIENIA DO EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH	59
8.9. PRODUKCJA W GRUPIE KAPITAŁOWEJ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	60
8.10. KOMENTARZ SEGMENTOWY	62
8.11. MAJĄTEK TRWAŁY	71
8.12. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA	71
8.13. BADANIA I ROZWÓJ.....	75
8.14. OCHRONA ŚRODOWISKA, DZIAŁANIA PROEKOLOGICZNE, BEZPIECZEŃSTWO TECHNICZNE	77
8.15. POLITYKA PERSONALNA	81
8.16. POLITYKA WYNAGRODZEŃ.....	81
8.17. POZYCJE W RANKINGACH, NAGRODY I WYRÓŻNIENIA	86
8.18. SPRAWOZDANIE GRUPY AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A. O WYDATKACH REPREZENTACYJNYCH, NA USŁUGI PRAWNE, USŁUGI MARKETINGOWE, USŁUGI W ZAKRESIE STOSUNKÓW MIĘDZYLUDEKICH (PUBLIC RELATIONS) I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ ORAZ USŁUGI DORADZTWA ZWIĄZANE Z ZARZĄDZANIEM ZGODNIE Z § 55 STATUTU SPÓŁKI.	88
8.19. POLITYKA SPOŁECZNO-SPONSORINGOWA.....	89
9. POLITYKA FINANSOWA I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM.....	93
9.1. PŁYNNOŚĆ FINANSOWA	93
9.2. UMOWY KREDYTOWE I POŻYCZKI.....	94
9.2.1. FINANSOWANIE WEWNĄTRZGRUPOWE.....	94
9.2.2. FINANSOWANIE ZEWNĘTRZNE	95
9.2.3. ŚRODKI UNIJNE I INNE FUNDUSZE POMOCOWE	97
9.2.4. UMOWY LEASINGU	98
9.3. PORĘCZENIA KREDYTÓW LUB POŻYCZEK, UDZIELONE I OTRZYMANE GWARANCJE	99
9.4. AKREDYTYWY	103
9.5. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM I RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ	105
9.6. ZARZĄDZANIE PŁYNNOŚCIĄ I NADWYŻKAMI ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	107
9.7. UMOWY PREWENCYJNE	108
9.8. UMOWY UBEZPIECZENIOWE	108
10. PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA	112
11. SZANSE, ZAGROŻENIA, RYZYKA ISTOTNE DLA DZIAŁALNOŚCI I ROZWOJU GRUPY AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A. ORAZ GRUPY KAPITAŁOWEJ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.....	113

11.1.	SZANSE.....	113
11.2.	ZAGROŻENIA.....	113
11.3.	KLUCZOWE RYZYKA ZIDENTYFIKOWANE NA ROK OBROTOWY 2018.....	113
12.	CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE ZARZĄDU BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA WYNIKI OSIĄGANE PRZEZ GRUPĘ AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A. ORAZ GRUPĘ KAPITAŁOWĄ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A. W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIJ KOLEJNEGO ROKU.....	123
13.	INNE ISTOTNE INFORMACJE.....	123
13.1.	STANOWISKO ZARZĄDU ODNOŚNIE MOŻLIWOŚCI ZREALIZOWANIA WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYCH PROGNOZ WYNIKÓW.....	123
13.2.	UMOWY ISTOTNE/ZNACZĄCE DLA DZIAŁALNOŚCI GRUPY AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A. ORAZ GRUPY KAPITAŁOWEJ GRUPY AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	123
13.3.	STOPIEŃ REALIZACJI ZLECONYCH PRZEZ WALNE ZGROMADZENIE ZADAŃ.....	126
13.4.	POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI.....	127
13.5.	PODSTAWOWE PARAMETRY FINANSOWE W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH GRUPY AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	127
13.6.	KONTROLE ZEWNĘTRZNE I AUDYTY.....	128
13.7.	INFORMACJA DOTYCZĄCA PODMIOTU BADAJĄCEGO SPRAWOZDANIE FINANSOWE JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ.....	129
14.	OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO W SPÓŁCE GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.....	130
14.1.	WSKAZANIE ZBIORU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO, KTÓREMU PODLEGA EMITENT ORAZ MIEJSCA, GDZIE TEKST ZBIORU ZASAD JEST PUBLICZNIE DOSTĘPNY.	130
15.	OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU PRZEZ GRUPĘ AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A. REKOMENDACJI I ZASAD ZAWARTYCH W DOKUMENCIE: „DOBRE PRAKTYKI SPÓŁEK NOTOWANYCH NA GPW 2016”.....	130
15.1.	INFORMACJA NA TEMAT STOSOWANIA PRZEZ GRUPĘ AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A. REKOMENDACJI I ZASAD ZAWARTYCH W DOKUMENCIE: „DOBRE PRAKTYKI SPÓŁEK NOTOWANYCH NA GPW 2016” - ROK 2018.	130
15.2.	OPIS GŁÓWNYCH CECH STOSOWANYCH W PRZEDSIĘBIORSTWIE EMITENTA SYSTEMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W ODNIESIENIU DO PROCESU SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH I SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.....	142
15.3.	WSKAZANIE AKCJONARIUSZY POSIADAJĄCYCH BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO ZNACZNE PAKIETY AKCJI WRAZ ZE WSKAZANIEM LICZBY POSIADANYCH PRZEZ TE PODMIOTY AKCJI, ICH PROCENTOWEGO UDZIAŁU W KAPITALE ZAKŁADOWYM, LICZBY GŁOSÓW Z NICH WYNIKAJĄCYCH I ICH PROCENTOWEGO UDZIAŁU W OGÓLNEJ LICZBIE GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU.	144
15.4.	WSKAZANIE POSIADACZY WSZELKICH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, KTÓRE DAJĄ SPECJALNE UPRAWNIENIA KONTROLNE, WRAZ Z OPISEM UPRAWNIEŃ.	144
15.5.	WSKAZANIE WSZELKICH OGRANICZEŃ ODNOŚNIE WYKONYWANIA PRAWA GŁOSU.	144
15.6.	WSKAZANIE WSZELKICH OGRANICZEŃ DOTYCZĄCYCH PRZENOSZENIA PRAWA WŁASNOŚCI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH EMITENTA.....	145
15.7.	OPIS ZASAD DOTYCZĄCYCH POWOŁYWANIA I ODWOŁYWANIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH ORAZ ICH UPRAWNIEŃ, W SZCZEGÓLNOŚCI PRAWO DO PODJĘCIA DECYZJI O EMISJI LUB WYKUPIE AKCJI.	145
15.8.	OPIS ZASAD ZMIANY STATUTU EMITENTA.....	145
15.9.	OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE W JEDNOSTCE DOMINUJĄCEJ.....	145
15.10.	OPIS DZIAŁANIA ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH.....	148
15.11.	OPIS DZIAŁANIA ORGANÓW NADZORUJĄCYCH.....	149
15.12.	KOMITET AUDYTU.....	149
15.13.	POLITYKA RÓŻNORODNOŚCI.....	152
15.14.	SPOSÓB DZIAŁANIA WALNEGO ZGROMADZENIA I JEGO ZASADNICZE UPRAWNIENIA ORAZ OPIS PRAW AKCJONARIUSZY I SPOSOBU ICH WYKONYWANIA, W SZCZEGÓLNOŚCI ZASADY WYNIKAJĄCE Z REGULAMINU WALNEGO ZGROMADZENIA, O ILE INFORMACJE W TYM ZAKRESIE NIE WYNIKAJĄ WPROST Z PRZEPISÓW PRAWA.....	153
15.15.	OPIS SZCZEGÓLNYCH PRAW AKCJONARIUSZY I SPOSÓB ICH WYKONYWANIA.....	155
16.	OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH.....	156

1. Podstawowe informacje o Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

1.1. Struktura własności kapitału - Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Forma prawna

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jest spółką akcyjną posiadającą osobowość prawną zgodnie z prawem polskim.

Czas trwania Spółki

Czas trwania spółki Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jest nieograniczony.

Wpis do Krajowego Rejestru Sądowego

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie, z siedzibą w Świdniku VI Wydział Gospodarczy – Krajowy Rejestr Sądowy, numer KRS: 0000011737 - od dnia 4 kwietnia 2013 roku pod nazwą Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna.

Struktura akcjonariatu Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na dzień 31 grudnia 2018 roku

Kapitał Zakładowy Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wynosi 191 150 000 zł i składa się z 19 115 000 akcji o wartości nominalnej 10,00 zł każda. Akcje wszystkich serii, tj. A oraz B są akcjami zwykłymi na okaziciela i uprawniają do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu.

Akcjonariusz	Liczba akcji/Liczba głosów wynikających z akcji	Udział w kapitale zakładowym/ Udział w ogólnej liczbie głosów
Grupa Azoty S.A.	18 345 735	<p>4,02%</p> <p>95,98%</p> <p>■ Grupa Azoty S.A. ■ Pozostali</p>
Pozostali	769 265	
Razem	19 115 000	

Na dzień 31 grudnia 2018 roku żaden z podmiotów zależnych i stowarzyszonych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie był w posiadaniu akcji Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna.

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna nie nabywała akcji własnych.

W okresie od 31 grudnia 2018 roku do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w strukturze akcjonariatu spółki Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna.

1.2. Organizacja Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna obejmuje 9 podmiotów prawa handlowego tj. Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jako Jednostkę Dominującą oraz 8 podmiotów zależnych, w których Jednostka Dominująca posiada więcej niż 50 % w kapitale zakładowym.

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wchodzi w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty, której jednostką dominującą jest spółka Grupa Azoty S.A. z siedzibą w Tarnowie.

Schemat Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na 31 grudnia 2018 roku

Grupa Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. z siedzibą w Puławach			
Zakłady Azotowe Chorzów S.A. z siedzibą w Chorzowie	96,48	STO-ZAP Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	96,15
	96,48		98,35
Gdańskie Zakłady Nawozów Fosforowych "Fosfory" Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku	99,19		
	99,23		
REMZAP Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	94,61		
	96,33		
PROZAP Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	84,69		
	86,15		
Elektrownia Puławy Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	100,00		
	100,00		
SCF Natural Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	99,99		
	99,99		
"AGROCHEM PUŁAWY" Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	100,00		
	100,00		
udział w kapitale zakładowym w %			
udział w prawach głosów w %			

Ponadto Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na dzień 31 grudnia 2018 roku była powiązana kapitałowo ze Spółkami:

- Bałtycka Baza Masowa Sp. z o.o., udział w kapitale zakładowym 50,0 %;
- Grupa Azoty „KOLTAR” Sp. z o.o., udział w kapitale zakładowym 14,72 % (w dniu 8 stycznia 2019 roku udział Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w kapitale zakładowym Grupy Azoty „KOLTAR” Sp. z o.o. - wzrósł do 20 %);
- TECHNOCHIMSERWIS Zamknięta Spółka Akcyjna z siedzibą w Moskwie, udział w kapitale zakładowym 25,0%;
- MEDICAL Sp. z o.o., udział w kapitale zakładowym 0,81% (pośrednio poprzez spółki zależne: PROZAP Sp. z o. o., REMZAP Sp. z o. o. oraz STO-ZAP Sp. z o.o).

1.3. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

W dniu 3 stycznia 2018 roku zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym podwyższenie kapitału zakładowego Zakładów Azotowych Chorzów S.A. o kwotę 36 000 000 zł (akcje serii „C”). Udział Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w kapitale akcyjnym Zakładów Azotowych Chorzów S.A. wzrósł o 2,16 punktu proc. tj. do poziomu 96,48%.

Grupa Azoty „KOLZAP” Sp. z o.o.

- W dniu 15 stycznia 2018 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) została zarejestrowana zmiana, dotycząca zbycia należących do CTL Logistics sp. z o.o. z/s w Sosnowcu 2 040 udziałów w kapitale zakładowym o wartości nominalnej 500 zł każdy, o łącznej wartości nominalnej 1 020 000 zł i nabycie ich przez Spółkę CTL KOLZAP Sp. z o.o. celem umorzenia (uchwała z dnia 6 grudnia 2017 roku Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki CTL KOLZAP Sp. z o.o.). Zbycie oraz umorzenie udziałów nastąpiło za zgodą Wspólnika, tj. Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Skutek prawny umorzenia udziałów nastąpił w dniu 1 stycznia 2018 roku.

- W dniu 14 czerwca 2018 roku na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Grupy Azoty „KOLZAP” Sp. z o.o. została podjęta uchwała w sprawie połączenia spółek Grupa Azoty „KOLTAR” Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie (Spółka przejmująca), CTL CHEMKOL z siedzibą w Kędzierzynie Koźlu (Spółka przejmowana) oraz Grupa Azoty „KOLZAP” Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach (druga Spółka przejmowana). Połączenie nastąpiło w trybie przepisu art. 492 §1 pkt 1 KSH tj. poprzez przeniesienie całego majątku Spółek Przejmowanych na Spółkę Przejmującą.

Powyższe połączenie Spółek zostało zarejestrowane w KRS 1 sierpnia 2018 roku.

Grupa Azoty „KOLTAR” Sp. z o.o.

W miesiącu grudniu 2018 roku do spółki Grupa Azoty „KOLTAR” Sp. z o.o. wpłynęły środki finansowe na objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym tej Spółki, w tym:

- a) Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. – wpłaciła środki finansowe w kwocie 8 879 750 zł, z czego: na poczet kapitału zakładowego - kwota 6 875 000 zł na objęcie 68 750 udziałów o wartości nominalnej 100 zł/udział oraz na zasilenie kapitału zapasowego (tzw. agio emisyjne) - kwota 2 004 750 zł,
- b) Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. - wpłaciła środki finansowe w kwocie 5 900 416,28 zł, z czego: na poczet kapitału zakładowego - kwota 4 568 300 złotych na objęcie 45 683 udziałów o wartości nominalnej 100 zł/udział oraz na zasilenie kapitału zapasowego (tzw. agio emisyjne) - kwota 1 332 116,28 zł.

Podwyższenie kapitału Grupy Azoty „KOLTAR” Sp. z o.o. do kwoty 54 600 000 zł zostało zarejestrowane w KRS w dniu 8 stycznia 2019 roku. Od tego dnia Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. posiada 109 200 udziałów spółki Grupa Azoty „KOLTAR” Sp. z o.o. o wartości 10 920 000 zł, co stanowi 20 % w kapitale zakładowym tej Spółki.

„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. i AGROCHEM Sp. z o.o.

W dniu 28 lutego 2018 roku na Nadzwyczajnych Zgromadzeniach Wspólników AGROCHEM Sp. z o.o. i „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. zostały podjęte uchwały w sprawie wyrażenia zgody na połączenie Spółek „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach („Spółka Przejmująca”) oraz AGROCHEM Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście („Spółka Przejmowana”).

W dniu 18 kwietnia 2018 roku zostało zarejestrowane w KRS połączenie spółek AGROCHEM Sp. z o.o. i „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. oraz podwyższenie kapitału spółki przejmującej.

Kapitał zakładowy „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. został podwyższony z kwoty 50 000 000,00 zł do kwoty 68 639 100,00 zł i dzieli się na 686 391 równych i niepodzielnych udziałów po 100 zł każdy.

Elektrownia Puławy Sp. z o.o.

W dniu 6 listopada 2018 roku na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki Elektrownia

Puławy Sp. z o.o. zostały podjęte uchwały w sprawie: połączenia Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (Spółka Przejmująca) z Elektrownią Puławy Sp. z o.o. (Spółka Przejmowana) oraz zgody na Plan Połączenia tych Spółek.

Tryb oraz zasady połączenia określa szczegółowo Plan Połączenia uzgodniony i podpisany przez obydwie Spółki w dniu 26 września 2018 roku i od tego dnia udostępniony nieprzerwanie i bezpłatnie do publicznej wiadomości na stronach internetowych łączących się spółek.

Połączenie Spółek nastąpiło z dniem wpisu połączenia do KRS prowadzonego dla spółki przejmującej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i wykreślenia z KRS spółki Elektrownia Puławy Sp. z o.o. tj. 2 stycznia 2019 roku.

Połączenie Spółek nastąpiło na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 KSH (łączenie przez przejęcie) tj. przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej na Spółkę Przejmującą, w trybie uproszczonym m.in. bez podwyższenia kapitału zakładowego Spółki Przejmującej oraz bez objęcia jakichkolwiek udziałów w kapitale zakładowym Spółki Przejmującej przez wspólników Spółki Przejmowanej.

1.4. Struktura własności kapitału – Spółki konsolidowane

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

Kapitał zakładowy GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. wynosi 59 003 400 zł i składa się na niego 117 963 udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy. Wszystkie udziały są zwykłe i uprawniają do jednego głosu na Zgromadzeniu Wspólników.

Struktura udziałów GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku

Akcjonariusz/ Udziałowiec	Liczba akcji/udziałów	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów wynikająca z akcji/udziałów	Udział w ogólnej liczbie głosów
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	117 055	99,19%	117 055	99,23%
Pracownicy	908	0,77%	908	0,77%
Udziały umorzone	-*	0,04%	-	0,00%
Razem	117 963	100,00%	117 963	100,00%

* W dniu 25 listopada 2003 roku umorzono 438 udziałów o wartości 21 900 złotych. Wartość 1 udziału w chwili umorzenia wynosiła 50 złotych. Umorzenie nastąpiło z czystego zysku W dniu 25 listopada 2003 roku podjęta została również uchwała o podwyższeniu wartości udziałów do kwoty 500 złotych/ 1 udział.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

Kapitał zakładowy Zakładów Azotowych Chorzów S.A. wynosi 94 700 000 zł i składa się z 9 470 000 akcji imiennych o wartości nominalnej 10 zł każda. Wszystkie akcje są zwykłe i uprawniają do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Struktura akcjonariatu Zakłady Azotowe Chorzów S.A. na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Akcjonariusz/ Udziałowiec	Liczba akcji/udziałów	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów wynikająca z akcji/udziałów	Udział w ogólnej liczbie głosów
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	9 136 583	96,48%	9 136 583	96,48%
Pozostali	333 417	3,52%	333 417	3,52%
Razem	9 470 000	100,00%	9 470 000	100,00%

„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.

W dniu 18 kwietnia 2018 roku nastąpiło połączenie spółek AGROCHEM Sp. z o.o. i „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. oraz podwyższenie kapitału spółki przejmującej.

Struktura udziałów (przed połączeniem spółek) :

- „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Akcjonariusz/ Udziałowiec	Liczba akcji/udziałów	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów wynikająca z akcji/udziałów	Udział w ogólnej liczbie głosów
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	500 000	100,00%	500 000	100,00%

- AGROCHEM Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Akcjonariusz/ Udziałowiec	Liczba akcji/udziałów	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów wynikająca z akcji/udziałów	Udział w ogólnej liczbie głosów
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	40 000	100,00%	40 000	100,00%

Na dzień 31 grudnia 2018 roku (po połączeniu spółek) kapitał zakładowy spółki „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. wynosi 68 639 100 zł i składa się z 686 391 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. Wszystkie udziały są zwykłe i uprawniają do jednego głosu na Zgromadzeniu Wspólników.

Struktura udziałów „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku

Akcjonariusz/ Udziałowiec	Liczba akcji/udziałów	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów wynikająca z akcji/udziałów	Udział w ogólnej liczbie głosów
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	686 391	100,00%	686 391	100,00%

REMZAP Sp. z o. o.

Kapitał zakładowy REMZAP Sp. z o.o. wynosi 1 811 670 zł i składa się z 25 881 udziałów o wartości nominalnej 70 zł każdy. Wszystkie udziały są zwykłe i uprawniają do jednego głosu na Zgromadzeniu Wspólników.

Struktura udziałów REMZAP Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku

Akcjonariusz/ Udziałowiec	Liczba akcji/udziałów	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów wynikająca z akcji/udziałów	Udział w ogólnej liczbie głosów
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	24 486	94,61%	24 486	96,33%
Pozostali wspólnicy	933	3,60%	933	3,67%
Udziały umorzone	462	1,79%	0	0,00%
Razem	25 881	100,00%	25 419	100,00%

PROZAP Sp. z o.o.

Kapitał zakładowy PROZAP Sp. z o.o. wynosi 826 000 zł i składa się z 1 652 udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy. Wszystkie udziały są zwykłe i uprawniają do jednego głosu na Zgromadzeniu Wspólników.

Struktura udziałów PROZAP Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku

Akcjonariusz/ Udziałowiec	Liczba akcji/udziałów	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów wynikająca z akcji/udziałów	Udział w ogólnej liczbie głosów
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	1 399	84,69%	1 399	85,62%
KZ NSZZ "Solidarność" PROZAP Sp. z o. o.	20	1,21%	20	1,22%
Pracownicy PROZAP Sp. z o. o.	215	13,01%	215	13,16%
Udziały umorzone	18	1,09%	-	0,00%
Razem	1 652	100,00%	1 634	100,00%

SCF Natural Sp. z o.o.

Kapitał zakładowy SCF Natural Sp. z o.o. wynosi 15 001 000 zł i składa się z 150 010 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. Wszystkie udziały są zwykłe i uprawniają do jednego głosu na Zgromadzeniu Wspólników.

Struktura udziałów SCF Natural Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku

Akcjonariusz/ Udziałowiec	Liczba akcji/udziałów	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów wynikająca z akcji/udziałów	Udział w ogólnej liczbie głosów
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	150 000	99,99%	150 000	99,99%
Instytut Nowych Syntez Chemicznych z siedzibą w Puławach	10	0,01%	10	0,01%
Razem	150 010	100,00%	150 010	100,00%

Elektrownia Puławy Sp. z o.o.

Kapitał zakładowy spółki Elektrownia Puławy Sp. z o.o. wynosi 92 148 000 zł i składa się z 92 148 udziałów o wartości nominalnej 1 000 zł każdy. Wszystkie udziały są zwykłe i uprawniają do jednego głosu na Zgromadzeniu Wspólników.

Struktura udziałów Elektrownia Puławy Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku

Akcjonariusz/ Udziałowiec	Liczba akcji/udziałów	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów wynikająca z akcji/udziałów	Udział w ogólnej liczbie głosów
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	92 148	100,00%	92 148	100,00%

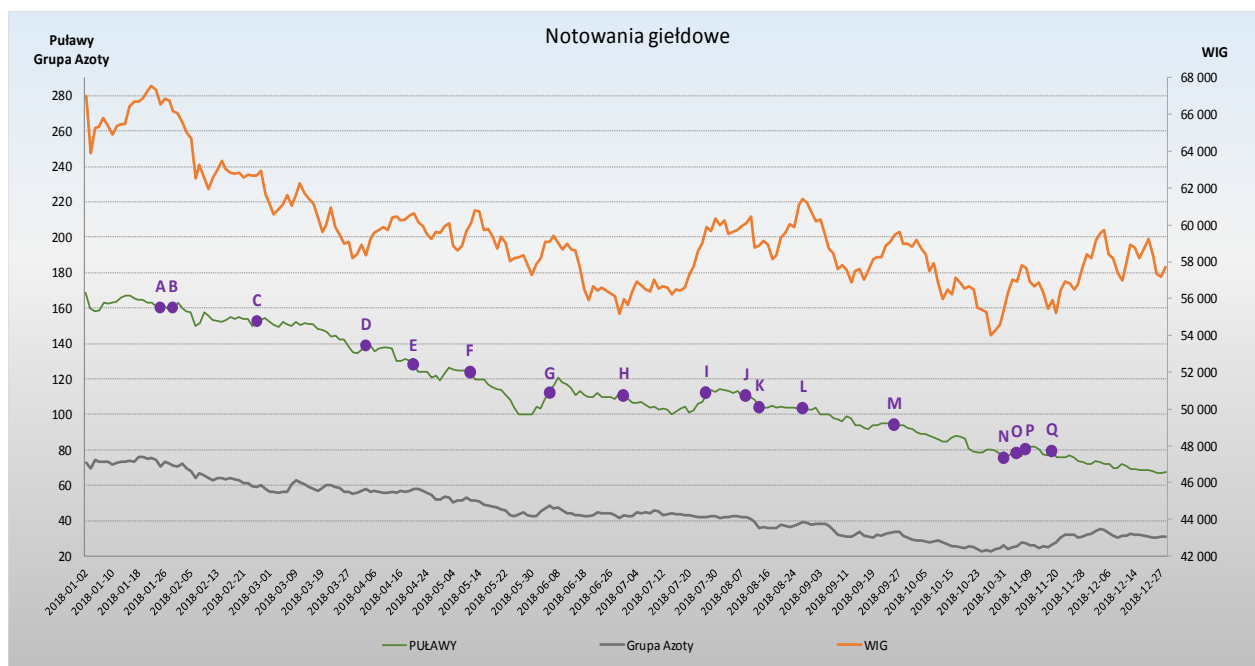
W dniu 2 stycznia 2019 roku zostało zarejestrowane w KRS połączenie spółek Elektrownia Puławy Sp. z o.o. (Spółka Przejmowana) oraz Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (Spółka Przejmująca). Wpis ten wywołuje skutek wykreślenia z KRS (z dniem 2 stycznia 2019 roku) spółki Elektrownia Puławy Sp. z o.o.

1.5. Sytuacja Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na rynku kapitałowym

Na dzień 28 grudnia 2018 roku (piątek) kurs akcji spółki Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyniósł 67,60 zł/akcję odnotowując spadek o 59,88% w relacji do kursu zamknięcia z 2 stycznia 2018 roku wynoszącego 168,50 zł/akcję. W tym samym okresie wartość indeksu WIG spadła o 13,93%. Najniższą wartość akcji spółki Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., tj. 67,00 zł/akcję odnotowano w dniu 27 grudnia 2018 roku, najwyższą, tj. 168,50 zł/akcję – w dniu 2 stycznia 2018 roku. Na koniec grudnia 2018 roku kapitalizacja Spółki wyniosła 1 292 mln zł.

Najważniejsze wydarzenia na tle notowań Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku:

- A. **25 stycznia 2018** – zawarcie umowy gwarancji z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w maksymalnej wysokości 58 mln EUR;
- B. **30 stycznia 2018** - zatwierdzenie parametrów projektu – bloku energetycznego na węgiel kamienny;
- C. **26 lutego 2018** - przedłużenie współpracy z Lubelskim Węglem "Bogdanka" S.A. do 31 grudnia 2022 roku;
- D. **4 kwietnia 2018** – publikacja szacunkowych wybranych skonsolidowanych wyników finansowych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. za 2017 rok z zyskiem netto 258 mln zł;
- E. **19 kwietnia 2018** – publikacja wyników finansowych Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. za rok 2017 ze skonsolidowanym zyskiem netto 258,2 mln zł;
- F. **10 maja 2018** - publikacja wyników za pierwszy kwartał 2018 roku Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. ze skonsolidowanym zyskiem netto 92,2 mln zł;
- G. **6 czerwca 2018** – uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w sprawie wypłaty dywidendy za 2017 rok;
- H. **29 czerwca 2018** - udzielenie poręczenia do umowy kredytowej w maksymalnej wysokości 1 200 mln zł oraz podpisanie aneksów do umów kredytowych z PKO BP S.A.;
- I. **26 lipca 2018** - zawarcie przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wraz z pozostałymi kluczowymi spółkami wchodzącymi w skład Grupy Azoty umowy udzielenia gwarancji na rzecz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOiR);
- J. **8 sierpnia 2018** - dokonanie przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. odpisu aktualizującego w wysokości 6,7 mln zł, zmniejszającego wartość posiadanych akcji Zakładów Azotowych Chorzów S.A., spółki zależnej Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.;
- K. **12 sierpnia 2018** - publikacja szacunkowych wybranych skonsolidowanych wyników finansowych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. za pierwsze półrocze 2018 roku z zyskiem netto 90,6 mln zł.
- L. **28 sierpnia 2018** – publikacja wyników finansowych Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. za pierwsze półrocze 2018 roku ze skonsolidowanym zyskiem netto na poziomie 90,6 mln zł;
- M. **26 września 2018** – uzgodnienie planu połączenia Elektrowni Puławy Spółka z o.o. z Grupą Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A.;
- N. **31 października 2018** – publikacja szacunkowych wybranych skonsolidowanych wyników finansowych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. za trzeci kwartał 2018 roku z zyskiem netto (-) 35,9 mln zł;
- O. **6 listopada 2018** – podjęcie uchwał organów korporacyjnych w sprawie planu połączenia Grupa Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. oraz Elektrowni Puławy Sp. z o.o.;
- P. **8 listopada 2018** – publikacja wyników finansowych Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. za trzeci kwartał 2018 roku ze skonsolidowanym zyskiem netto na poziomie (-) 35,9 mln zł;
- Q. **19 listopada 2018** – kontynuacja współpracy z Lubelskim Węglem "Bogdanka" S.A. do 31 grudnia 2023 roku.

2. Zakres działalności podmiotów Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Podstawowy zakres działalności Jednostki Dominującej	
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	<ul style="list-style-type: none"> • produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, wyrobów z tworzyw sztucznych; • produkcja pozostałych wyrobów chemicznych • wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej • produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody) • pobór i uzdatnianie wody, rozprowadzanie wody • gospodarowanie ściekami i odpadami, działalność związana z rekultywacją • handel hurtowy i detaliczny, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Podstawowy zakres działalności spółek konsolidowanych	
GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • produkcja i sprzedaż nawozów mineralnych • produkcja i sprzedaż produktów chemicznych • usługi przeładunkowe i magazynowania dla towarów sypkich i płynnych z wykorzystaniem posiadanych terminali i nabrzeży do obsługi statków • usługi laboratoryjne • wynajem nieruchomości
Zakłady Azotowe Chorzów S.A.	<ul style="list-style-type: none"> • produkcja i sprzedaż nawozów • produkcja i sprzedaż produktów oleochemicznych, chemii technicznej i chemii spożywczej • produkcja i dystrybucja energii cieplnej • dystrybucja mediów (energia elektryczna i woda pitna) • dzierżawa majątku i wynajem powierzchni użytkowych
„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. *)	<ul style="list-style-type: none"> • handel nawozami mineralnymi • handel środkami ochrony roślin • handel zbożami paszowymi i konsumpcyjnymi • handel kwalifikowanymi nasionami zbóż
REMZAP Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • roboty budowlano-montażowe • remonty mechaniczne, budowlane i elektryczne na instalacjach produkcyjnych
PROZAP Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • projektowanie budowlane, urbanistyczne i technologiczne • nabywanie i sprzedaż prac badawczych, rozwojowych, programowych, koncepcyjnych, analitycznych i przedprojektowych w zakresie rozwoju i modernizacji oraz budowy instalacji produkcyjnych

SCF Natural Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • produkcja i sprzedaż granulatów i ekstraktów chmielowych • sprzedaż ekstraktów roślinnych • usługowy przerób chmielu • wynajem powierzchni magazynowych
Elektrownia Puławy Sp. z o.o. **)	<ul style="list-style-type: none"> • spółka celowa – prowadziła działania związane z realizacją projektu budowy bloku energetycznego
Podstawowy zakres działalności spółek wycenianych metodą praw własności	
Bałtycka Baza Masowa Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • przeładunek, magazynowanie oraz pakowanie towarów • cumowanie statków
Podstawowy zakres działalności pozostałych podmiotów zależnych	
STO-ZAP Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • działalność gastronomiczna i handlowa • produkcja napojów • usługi sprzątnia

*) po połączeniu Spółki z AGROCHEM Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrom Mieście;

**) z dniem 2 stycznia 2019 roku Spółka wykreślona z KRS.

3. Oferta produktowa Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Działalność Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. koncentruje się na dwóch głównych segmentach biznesowych: Agro i Chemia, które generowały w 2018 roku 95,7% przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Dodatkowo w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyodrębnione zostały Segment Energetyka oraz Segment Pozostała Działalność.

Segment działalności	Główne produkty i usługi	Wytwórca/Usługodawca
SEGMENT AGRO	<ul style="list-style-type: none"> • PULREA® i PULGRAN® (mocznik) • PULAN® (saletra amonowa) • RSM®S (roztwór saletrano-mocznikowy z siarką) • PULSAR® (siarczan amonu) • PULASKA® (roztwór nawozu azotowego z siarką) • LIKAM® (woda amoniakalna) • Dwutlenek węgla ciekły i stały (COOLANT®) • RSM® (roztwór saletrano-mocznikowy) • PULGRAN®S (siarczan mocznikowo-amonowy) 	Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.
	<ul style="list-style-type: none"> • Superfosfat (nawóz fosforowy jednoskładnikowy) • Amofoski (nawozy wieloskładnikowe „NPK”) • Holist (nawozy dwuskładnikowe “PK” i “NK”) 	GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.
	<ul style="list-style-type: none"> • Agrafoski (superfosfat + sól potasowa) • Mieszanki nawozowe wieloskładnikowe (NPK +NS+NK) • Mieszanki nawozowe płynne • Materiał siewny i zboża • Sprzedaż nawozów (towary) <ul style="list-style-type: none"> - RSM - Saletra - Mocznik - Saletrosan - Polifoski NPK • Sprzedaż wapna • Sprzedaż zbóż i materiału siewnego • Sprzedaż środków ochrony roślin 	„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.
	<ul style="list-style-type: none"> • Saletra potasowa nawozowa • Saletra wapniowa nawozowa • Mieszanki nawozowe płynne 	Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

SEGMENT CHEMIA	<ul style="list-style-type: none"> Melamina® CAPROLACTAM® (ciekły i płatkowany) H₂O₂™ (Nadtlenek wodoru) NOXY® (AdBlue) PULNOX® (roztwory mocznika) PULREA® (mocznik) 	Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.
	<ul style="list-style-type: none"> Kwas siarkowy, Wodorosiarczyn sodu 	GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.
	<ul style="list-style-type: none"> Saletra potasowa techniczna i spożywcza Stearyna płatkowana i ciekła Destylowane kwasy tłuszczowe Gliceryna techniczna 	Zakłady Azotowe Chorzów S.A.
SEGMENT ENERGETYKA	<ul style="list-style-type: none"> Energia cieplna Energia elektryczna Para technologiczna 	Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.
	<ul style="list-style-type: none"> Energia cieplna i dystrybucja mediów energetycznych 	Zakłady Azotowe Chorzów S.A.
SEGMENT POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	<ul style="list-style-type: none"> Folia Worki foliowe 	Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.
	<ul style="list-style-type: none"> Usługi przeładunkowe i magazynowe 	GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.
	<ul style="list-style-type: none"> Usługi budowlano-montażowe Usługi remontowe 	REMZAP Sp. z o.o.
	<ul style="list-style-type: none"> Usługi projektowania budowlanego, urbanistycznego i technologicznego; Usługi przedinwestycyjne. 	PROZAP Sp. z o.o.
	<ul style="list-style-type: none"> Dzierżawa majątku trwałego 	Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. ZA Chorzów SA SCF Natural Sp. z o.o.

4. Perspektywy rozwoju

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prowadzi strategię rozwoju koncentrując się na pomnażaniu ekonomicznej wartości dodanej w dłuższej perspektywie.

Celem Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jest utrzymanie silnej pozycji rynkowej poprzez realizację zintegrowanego modelu biznesowego, który pozwala na elastyczne dostosowanie profilu produkcji i dystrybucji do aktualnej sytuacji w otoczeniu Spółki. Model ten opiera się na następujących celach strategicznych:

- wzrost innowacyjności (rozwój nowych niszowych produktów, nowe i zmodyfikowane produkty i usługi, innowacyjna wartość dla klienta, zacieśnianie współpracy z nauką i klientami);
- wzrost efektywności operacyjnej (redukcja kosztów, zarządzanie marżami, dywersyfikacja dostaw);
- optymalizacja kosztów i zasobów (efektywność energetyczna i procesowa);
- inwestycje w kapitał ludzki (wzrost doświadczenia i kompetencji, zarządzanie wiedzą, budowanie relacji).

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. działając na rynkach globalnych - charakteryzujących się m. in. zróżnicowaniem cenowym podstawowych surowców w różnych regionach świata - realizuje skuteczne działania rozwojowe skupione na poprawie pozycji konkurencyjnej, koncentrując się na utrzymaniu odpowiedniego poziomu konkurencyjności kosztowej.

W obszarze działań rozwojowych Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. koncentruje się na gruntownym rozpoznaniu potrzeb klientów, zaspokojeniu ich wymagań i dostarczeniu wartości

dodanej z każdym oferowanym produktem. Bliskie relacje z klientami Spółki pozwalają na doskonalenie produktów i ich rozwój w kierunku zaspokajania oczekiwań rynkowych dla poszczególnych wyrobów Spółki.

Programy i projekty rozwojowe prowadzone przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. obejmują kompletny łańcuch wartości, ze szczególnym uwzględnieniem procesów produkcji, technologii wytwarzania wyrobów, procesów logistycznych, technologii aplikacji i efektywności wykorzystania produktów oraz procedur, narzędzi i technik obsługi klientów.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przywiązuje istotną wagę do kwestii środowiska naturalnego i bezpieczeństwa pracy. Działania modernizacyjne i rozwojowe skoncentrowane są także na kwestiach ograniczenia uciążliwości podstawowej działalności produkcyjnej.

Istotnym dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. obszarem działań badawczo-rozwojowych jest ciągłe ulepszanie i rozszerzanie zakresu oferty produktowej i potencjału wytwórczego z wykorzystaniem efektu skali, a także koncentrowanie się na aspektach środowiskowych, również poprzez realizację projektów badawczych w obszarze „zielonej chemii” (biotechnologie, bioprocesy, wyroby biodegradowalne).

5. Polityka zrównoważonego rozwoju

Strategiczne podejście do zrównoważonego rozwoju Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. traktuje jako odzwierciedlenie zintegrowanego podejścia do działań podejmowanych w zakresie efektywności ekonomicznej, odpowiedzialności względem pracowników i środowiska oraz relacji z otoczeniem.

W 2018 roku zostały zaktualizowane priorytety strategiczne z zakresu zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Grupy Azoty na lata 2018- 2022:

FILAR 1: Produkt i produkcja

Nasza ambicja: Gwarantujemy efektywną, innowacyjną i przyjazną środowisku produkcję przez:

- Zapewnienie wysokiej jakości produktu
- Inwestowanie w badania i poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań technologicznych, wydłużanie łańcucha wartości produktów (chemia i tworzywa)
- Zwiększanie efektywności środowiskowej i kosztowej procesów (redukcja zużycia energii, emisji, zużycia wody)
- Zapewnienie bezpieczeństwa produkcji, transportu i magazynowani
- Zapewnienie bezpieczeństwa pracowników
- Rozwój gospodarki w obiegu zamkniętym

FILAR 2: Ludzie i relacje

Nasza ambicja: Zwiększamy pozytywny wpływ na otoczenie społeczno-gospodarcze przez:

- Wsparcie rozwoju zrównoważonego i precyzyjnego rolnictwa, edukację rolników
- Doskonalenie relacji z klientem
- Wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego miast i regionów w głównych lokalizacjach naszych zakładów
- Sponsoring, zaangażowanie społeczne i dialog z otoczeniem
- Rozwój kapitału intelektualnego obecnych i przyszłych pracowników, którzy stanowią nasze bezpośrednie otoczenie społeczne w głównych lokalizacjach zakładów

FILAR 3: Dobre zarządzanie

Nasza ambicja: Dążymy do doskonałości operacyjnej i zarządzamy ryzykiem przez:

- Ład organizacyjny i zgodność
- Budowanie spójnej kultury organizacyjnej w oparciu o wartości i etykę
- Zwiększanie zaangażowania i innowacyjności pracowników
- Zarządzanie odpowiedzialnością w łańcuchu dostaw
- Zapewnianie cyber-bezpieczeństwa
- Udział w inicjatywach i przeglądach czynników ESG (Environmental, Social, Governance)
- Monitoring kluczowych wskaźników i raportowanie zintegrowane zgodnie z najbardziej uznanymi globalnie standardami i wytycznymi

Od 2017 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. aktywnie włącza się w realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ będąc sygnatariuszem „Partnerstwa na rzecz realizacji Celów zrównoważonego Rozwoju – Agendy 2030” zainicjowanego przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. W czerwcu 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prezentowała swoje dobre praktyki podczas Krajowego Forum Interesariuszy Agendy 2030.

W lipcu 2018 roku Grupa Azoty towarzyszyła reprezentacji polskiego rządu na Forum Politycznym Wysokiego Szczebla ONZ w Nowym Jorku.

Podczas trzydniowego spotkania ministerialnego, przedstawiciele 47 państw przedstawili swoje dobrowolne przeglądy realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju na poziomie krajowym (Voluntary National Review, VNR) oraz prezentowali stojące przed nimi wyzwania. Grupa Azoty jako jedyna firma z Polski weszła w skład polskiej delegacji.

Podczas wystąpienie na HLPF zostały zaprezentowane praktyki realizowane w 4 największych spółkach Grupy Azoty (Grupa Azoty S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotów Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.) przyczyniające się do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, strategicznych z perspektywy branży chemicznej.

W trakcie 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. poddała się dwóm zewnętrznym ocenom w obszarze zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności biznesu tj. XII Ranking Odpowiedzialnych Firm i badanie Respect Index:

1. W dwunastej edycji Rankingu Odpowiedzialnych Firm uczestniczyły cztery największe spółki w grupie kapitałowej Grupa Azoty, pod jednym, wspólnym brandem. Pytania ankietowe objęły obszar odpowiedzialnego prowadzenia biznesu, polityki zrównoważonego rozwoju i zarządzania pozytywnym wpływem. Odpowiedzi udzielone w ankiecie zostały poddane weryfikacji przez zewnętrznego audytora. Grupa Azoty osiągnęła pozycję lidera w branży produkcji przemysłowej, zajmując pierwsze miejsce. W ogólnym zestawieniu ROF, po raz pierwszy spółka znalazła się w pierwszej dziesiątce, zajmując piąte miejsce, awansując z 27 pozycji w poprzedniej edycji Rankingu.
2. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. podnosi swoje standardy w obszarze odpowiedzialnego biznesu i zrównoważonego rozwoju, czego potwierdzeniem jest obecność Grupy Azoty w indeksie spółek odpowiedzialnych Respect Index. Każdego roku, badaniu Respect poddają się cztery największe spółki tworzące grupę kapitałową Grupa Azoty S.A., (w tym: Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotów Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.). Badanie Respect jest weryfikowane przez partnera GPW, firmę Deloitte. Respect Index obejmuje swoim portfelem polskie i zagraniczne spółki z Głównego Rynku GPW, działające zgodnie z najlepszymi standardami zarządzania w

zakresie ładu korporacyjnego, ładu informacyjnego i relacji z inwestorami, a także z uwzględnieniem czynników ekologicznych, społecznych i pracowniczych.

W sierpniu 2018 roku Grupa Azoty opublikowała Raport Zintegrowany za lata 2016/2017. W Raporcie Zintegrowanym Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prezentuje najważniejsze obszary wpływu organizacji na otoczenie społeczne, środowiskowe, biznesowe i gospodarcze. Wskazano też dobre praktyki w zarządzaniu tymi obszarami. Raport pokazuje, w jaki sposób i z jakich surowców Grupa Azoty wytwarza swoje produkty. W procesie opracowania raportu został przeprowadzony dialog z interesariuszami, zgodny ze standardem AA 1000, Raport Zintegrowany Grupy Azoty 2016/2017 jest zgodny ze standardami: GRI Standards (GRI Sustainability Reporting Standards) i IIRC (International Integrated Reporting Council), został zweryfikowany przez zewnętrzną firmę audytorską.

Jesienią 2018 roku Grupa Kapitałowa Grupa Azoty S.A. została przyjęta do inicjatywy Sekretarza Generalnego ONZ United Nation Global Compact. Tym samym zobowiązała się do przestrzegania i promowania 10 zasad Global Compact, a także raportowania postępów z ich realizacji. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. współpracuje z UNGC już od 2015 roku, realizując w partnerstwie programy: „Bałtyk dla Wszystkich”, „Nauka- Biznes- Innowacje”, Yearbook. United Nations Global Compact to największa, światowa inicjatywa skupiająca zrównoważony biznes. Wzywa firmy do tworzenia strategii i działań w oparciu o dziesięć uniwersalnych zasad, dotyczących praw człowieka, standardów pracy, ochrony środowiska, przeciwdziałania korupcji oraz podejmowania działań pomagających osiągnąć cele społeczne stanowiące realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDGs).

Zwieńczeniem rocznych działań w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty S.A. była nagroda za działania na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ oraz realizacji 10 zasad United Nations Global Compact przyznana Grupie Azoty podczas Szczytu Klimatycznego COP24, odbywającego się w grudniu w Katowicach.

6. Projekty strategiczne

W Specjalnej Strefie Ekonomicznej Starachowice, w Podstrefie Puławy realizowany jest projekt pod nazwą „Wytwórnia nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej z budżetem na poziomie około 400 mln zł.

W wyniku tego przedsięwzięcia nastąpi zasadnicza zmiana całościowego procesu wytwarzania granulatów saletry amonowej i bazujących na niej nawozów.

W ramach powyższego projektu realizowane są następujące inwestycje:

1. Granulacja mechaniczna saletry amonowej i saletrzaku – projekt polega na budowie nowego kompleksu nawozowego umożliwiającego wytwarzanie, pakowanie i wysyłkę następujących produktów:
  - Saletrzaku (CAN) o zawartości azotu 27 % N,
  - Saletry amonowej granulowanej o zawartości azotu 32,5 % N
  - Miksal-u (produktu pośredniego przy zmianie asortymentu)

W ramach realizacji tej inwestycji powstają dwie linie granulacji mechanicznej wraz ze stanowiskiem dolomitu, dwiema młynowniami, dwiema halami sezonowania produktu luzem, budynkiem pakowni z liniami do pakowania w big-bagi oraz w worki, a także niezbędną infrastrukturą techniczną.

2. Instalacja kwasu azotowego oraz neutralizacji

Realizacja projektu jest kluczowym elementem rozwoju obszaru produkcji nawozowej w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (zwiększenie oferty nawozowej dla rolników) i budowy największego kompleksu nawozowego w kraju, jednego z największych i najnowocześniejszych w Europie.

7. Działalność podmiotów Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

7.1. Wyniki finansowe

Sprawozdania z całkowitych dochodów:

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017*	Dynamika
1	2	3	4=(2/3)
Przychody z działalności operacyjnej	3 122 034	3 072 816	101,6%
Koszty działalności operacyjnej	-3 030 388	-2 721 519	111,3%
Wynik na działalności operacyjnej	91 646	351 297	26,1%
EBITDA	286 713	528 062	54,3%
Zysk/strata brutto **	107 391	332 494	32,3%
Zysk/strata netto	84 161	264 973	31,8%

*dane po przekształceniach

** Wpływ na wynik brutto miały zdarzenia jednorazowe

Wpływ na wynik brutto za 2018 rok miały zdarzenia jednorazowe:

- odpisy aktualizujące wartość akcji Zakładów Azotowych Chorzów S.A. ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w obszarze działalności finansowej (koszty finansowe) w kwocie 11,7 mln zł (w tym: 8,2 mln zł na dzień 30.06.2018r. i 3,5 mln zł na dzień 31.12.2018r.)

Wpływ na wynik brutto za 2017 rok miały zdarzenia jednorazowe:

- odpisy aktualizujące wartość udziałów w Elektrowni Puławy Sp. z o.o. ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w obszarze działalności finansowej (koszty finansowe) w kwocie 11,1 mln zł;
- odpis aktualizujący wartość akcji Zakładów Azotowych Chorzów S.A. (na dzień 30.06.2017r.) ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w obszarze działalności finansowej (koszty finansowe) w kwocie 14,7 mln zł.

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017*	Dynamika
1	2	3	4=(2/3)
Przychody z działalności operacyjnej	3 593 466	3 505 571	102,5%
Koszty działalności operacyjnej	-3 536 215	-3 203 741	110,4%
Wynik na działalności operacyjnej	57 251	301 830	19,0%
EBITDA	270 552	498 061	54,3%
Zysk/strata brutto**	76 006	308 814	24,6%
Zysk/strata netto	55 334	241 813	22,9%

*dane po przekształceniach

** Wpływ na wynik brutto miały zdarzenia jednorazowe

Wpływ na wynik brutto za 2018 rok miały zdarzenia jednorazowe:

- odpisy aktualizujące wartość majątku i wartości niematerialnych Oddziału Produkcji Organicznej w Zakładach Azotowych Chorzów S.A. ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w obszarze pozostałej działalności operacyjnej (pozostałe koszty operacyjne) w kwocie 13,2 mln zł (w tym: 6,8 mln zł na dzień 30.06.2018r. i 6,4 mln zł na dzień 31.12.2018r.).

Wpływ na wynik brutto za 2017 rok miały zdarzenia jednorazowe:

- odpisy aktualizujące wartość nakładów inwestycyjnych dotyczących Elektrowni Puławy Spółka z o.o. ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w obszarze pozostałej działalności operacyjnej (pozostałe koszty operacyjne) w kwocie 8,5 mln zł;
- odpis aktualizujący wartość majątku i wartości niematerialnych Oddziału Produkcji Organicznej w Zakładach Azotowych Chorzów S.A. (na dzień 30.06.2017r.) ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w obszarze pozostałej działalności operacyjnej (pozostałe koszty operacyjne) w kwocie 14,7 mln zł.

Struktura geograficzna przychodów

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Przychody ze sprzedaży	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
Sprzedaż krajowa	1 928 470	61,8%	1 839 457	59,9%	104,8%
Sprzedaż za granicę	1 178 837	37,7%	1 220 631	39,7%	96,6%
Przychody ze sprzedaży	3 107 307	99,5%	3 060 088	99,6%	101,5%
Pozostałe przychody operacyjne	14 727	0,5%	12 728	0,4%	115,7%
Przychody z działalności operacyjnej	3 122 034	100,0%	3 072 816	100,0%	101,6%

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (tys. zł)

Przychody ze sprzedaży	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
Sprzedaż krajowa	2 361 128	65,7%	2 242 161	64,0%	105,3%
Sprzedaż za granicę	1 216 789	33,9%	1 248 741	35,6%	97,4%
Przychody ze sprzedaży	3 577 917	99,6%	3 490 902	99,6%	102,5%
Pozostałe przychody operacyjne	15 549	0,4%	14 669	0,4%	106,0%
Przychody z działalności operacyjnej	3 593 466	100,0%	3 505 571	100,0%	102,5%

Wartość sprzedaży podstawowych grup produktów

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Podstawowe produkty nawozowe	1 563 203	50,3%	1 573 862	51,4%	99,3%
Podstawowe produkty chemiczne	1 347 233	43,4%	1 280 609	41,9%	105,2%
Pozostała sprzedaż	196 871	6,3%	205 617	6,7%	95,7%
Ogółem przychody ze sprzedaży	3 107 307	100,0%	3 060 088	100,0%	101,5%

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Podstawowe produkty nawozowe	1 787 581	50,0%	1 765 665	50,6%	101,2%
Podstawowe produkty chemiczne	1 392 874	38,9%	1 329 278	38,1%	104,8%
Pozostała sprzedaż	397 462	11,1%	395 959	11,3%	100,4%
Ogółem przychody ze sprzedaży	3 577 917	100,0%	3 490 902	100,0%	102,5%

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego przychody ze sprzedaży:

- Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. były większe o 47,2 mln zł (tj. o 1,5%), w tym: z tytułu sprzedaży krajowej - zwiększyły się o 89,0 mln zł (tj. o 4,8%), a z tytułu sprzedaży za granicę - zmniejszyły się o 41,8 mln zł (tj. o 3,4%), w tym odnotowano:
  - wzrost przychodów ze sprzedaży „podstawowych produktów chemicznych” o 66,6 mln zł (tj. o 5,2%) – głównie z tytułu wyższych wolumenów i cen sprzedaży mocznika i melaminy;

- spadek przychodów ze sprzedaży w grupie „podstawowe produkty nawozowe” o 10,7 mln zł (tj. o 0,7%) – głównie za sprawą niższych wolumenów sprzedaży mocznika i RSMS, co częściowo zostało zrekompensowane wyższymi wolumenami i cenami sprzedaży saletry amonowej i RSM-u;
- spadek przychodów ze sprzedaży pozostałej o 8,7 mln zł (tj. o 4,3%).
- Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. były większe o 87,0 mln zł (tj. o 2,5%), w tym: z tytułu sprzedaży krajowej – zwiększyły się o 119,0 mln zł (tj. o 5,3%), a z tytułu sprzedaży za granicę - zmniejszyły się o 32,0 mln zł (tj. o 2,6%), w tym odnotowano:
  - wzrost przychodów ze sprzedaży „podstawowych produktów chemicznych” o 63,6 mln zł (tj. o 4,8%) – głównie z tytułu wyższych wolumenów i cen sprzedaży mocznika i melaminy;
  - wzrost przychodów ze sprzedaży w grupie „podstawowe produkty nawozowe” o 21,9 mln zł (tj. o 1,2%) – głównie za sprawą wyższych wolumenów sprzedaży saletry amonowej i nawozu Holist;
  - wzrost przychodów ze sprzedaży pozostałej o 1,5 mln zł (tj. o 0,4%).

Struktura kosztów w układzie rodzajowym

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 31.12.2018		01.01.2017 - 31.12.2017		Dynamika
	Kwota	Struktura	Kwota	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Amortyzacja majątku trwałego	194 436	6,52%	176 220	6,52%	110,34%
Zużycie materiałów i energii	1 913 957	64,20%	1 653 778	61,16%	115,73%
Usługi obce	323 107	10,84%	314 529	11,63%	102,73%
Wynagrodzenia	301 699	10,12%	314 907	11,65%	95,81%
Świadczenia na rzecz pracowników	79 738	2,67%	81 530	3,02%	97,80%
Podatki i opłaty	133 010	4,46%	111 044	4,11%	119,78%
Inne koszty	35 217	1,19%	52 057	1,91%	67,65%
Ogółem koszty układu rodzajowego	2 981 164	100,00%	2 704 064	100,00%	110,25%

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 31.12.2018		01.01.2017 - 31.12.2017		Dynamika
	Kwota	Struktura	Kwota	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Amortyzacja majątku trwałego	212 573	6,28%	195 539	6,34%	108,71%
Zużycie materiałów i energii	2 131 718	62,96%	1 865 773	60,47%	114,25%
Usługi obce	377 117	11,14%	351 140	11,38%	107,40%
Wynagrodzenia	379 916	11,22%	386 196	12,52%	98,37%
Świadczenia na rzecz pracowników	98 594	2,91%	99 502	3,22%	99,09%
Podatki i opłaty	143 915	4,25%	122 371	3,97%	117,61%
Inne koszty	41 966	1,24%	64 843	2,10%	64,74%
Ogółem koszty układu rodzajowego	3 385 799	100,00%	3 085 364	100,00%	109,74%

Koszty rodzajowe ogółem w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku w relacji do roku poprzedniego:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. - wzrosły o 277,1 mln zł (o 10,2%), w tym główne zmiany dotyczą: kosztów zużycia materiałów i energii - wzrost o 260,2 mln zł (o 15,7%), kosztów podatków i opłat – wzrost o 22,0 mln zł (o 19,8%) oraz amortyzacji – wzrost o 18,2 mln zł (o 10,3%);

- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. - wzrosły o 300,5 mln zł (o 9,7%); w tym główne zmiany dotyczą: kosztów zużycia materiałów i energii - wzrost o 265,9 mln zł (o 14,3%), kosztów usług obcych o 26,0 mln zł (o 7,4%) oraz podatków i opłat o 21,5 mln zł (o 17,6%).

Na strukturę kosztów rodzajowych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wpływają głównie koszty Jednostki Dominującej, w której wzrost kosztów „zużycia materiałów i energii” był implikowany głównie wzrostem kosztów zużycia gazu ziemnego o 231,4 mln (o 25,5%), w tym: wzrost ceny gazu ziemnego (wraz z przesyłem) o 28,7%.

Struktura kosztów działalności kontynuowanej w układzie kalkulacyjnym

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

B. Wyszczególnienie	01.01.2018 - 31.12.2018		01.01.2017 - 31.12.2017*		Dynamika
	Kwota	Struktura	Kwota	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	2 553 837	84,3%	2 221 813	81,6%	114,9%
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	63 605	2,1%	78 412	2,9%	81,1%
Koszty ogólnego zarządu	169 346	5,6%	173 722	6,4%	97,5%
Koszty sprzedaży	224 282	7,4%	235 931	8,7%	95,1%
Pozostałe koszty operacyjne	19 318	0,6%	11 641	0,4%	165,9%
Razem koszty działalności operacyjnej	3 030 388	100,0%	2 721 519	100,0%	111,3%

*dane po przekształceniach

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (tys. zł)

C. Wyszczególnienie	01.01.2018 - 31.12.2018		01.01.2017 - 31.12.2017*		Dynamika
	Kwota	Struktura	Kwota	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	2 808 556	79,4%	2 452 853	76,6%	114,5%
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	217 812	6,2%	218 444	6,8%	99,7%
Koszty ogólnego zarządu	212 023	6,0%	219 507	6,9%	96,6%
Koszty sprzedaży	264 172	7,5%	275 987	8,6%	95,7%
Pozostałe koszty operacyjne	33 652	1,0%	36 950	1,2%	91,1%
Razem koszty działalności operacyjnej	3 536 215	100,0%	3 203 741	100,0%	110,4%

*dane po przekształceniach

Struktura wyniku finansowego Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

1.01.2018-31.03.2018	1.04.2018-30.06.2018	1.07.2018-30.09.2018	1.10.2018-31.12.2018	1.10.2017-31.12.2017*	Dynamika	Wyszczególnienie	1.01.2018-31.12.2018	1.01.2017-31.12.2017*	Dynamika
1	2	3	4	5	6=4/5	7	8	9	10=8/9
97 049	4 965	(36 647)	18 794	52 499	35,8%	Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	84 161	264 973	31,8%
(262)	(215)	(4)	(38)	(384)	9,9%	PROZAP Sp. z o.o.	(519)	(347)	149,6%
107	1 201	5 864	(2 566)	1 379	-	REMZAP Sp. z o.o.	4 606	3 654	126,1%
150	(227)	(272)	413	417	99,0%	SCF Natural Sp. z o.o.	64	449	14,3%
(2 344)	(9 352)	(3 762)	(7 418)	(1 551)	478,3%	Zakłady Azotowe Chorzów S.A.	(22 876)	(24 291)	94,2%
1 049	(623)	461	3 654	1 742	209,8%	GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.	4 541	2 563	177,2%
(2 787)	(7 340)	(524)	(2 434)	(8 189)	29,7%	"AGROCHEM PUŁAWY" Sp. z o.o.	(13 085)	(14 196)	92,2%
(313)	(59)	(162)	(44)	(163)	27,0%	Elektrownia Puławy Sp. z o.o.	(578)	(9 661)	6,0%
92 649	(11 650)	(35 046)	10 361	45 750	22,6%	Zysk/(strata) netto podmiotów Grupy Kapitałowej	56 314	223 144	25,2%

(434)	10 022	(829)	(9 739)	2 530	-	Korekty konsolidacyjne wyniku	(980)	18 669	-
92 581	(913)	(35 810)	1 395	48 490	2,9%	Zysk/(strata) netto Grupy Kapitałowej przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	57 253	243 363	23,5%
(366)	(715)	(65)	(773)	(210)	368,1%	Zysk/(strata) netto przypadający na udziały niekontrolujące	(1 919)	(1 550)	123,8%
92 215	(1 628)	(35 875)	622	48 280	1,3%	Zysk/(strata) netto Grupy Kapitałowej	55 334	241 813	22,9%

*dane po przekształceniach

Warunki i struktura transakcji Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. z podmiotami powiązаныmi

Istotne transakcje zawarte w roku obrotowym 2018 przez Jednostkę Dominującą lub jednostki zależne z podmiotami powiązаныmi dokonane zostały na warunkach rynkowych.

Informacje dotyczące transakcji z podmiotami powiązаныmi znajdują się w Sprawozdaniu finansowym, Nota 42 oraz Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, nota 43.

Jednostka zależna/stowarzyszona	Struktura łącznej wartości transakcji	
	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
PROZAP Sp. z o.o.	6,31%	2,71%
REMZAP Sp z o.o.	35,42%	21,35%
STOZAP Sp o.o.	2,58%	1,97%
BAŁTYCKA BAZA MASOWA Sp. z o.o.	2,78%	1,76%
CTL KOLZAP Sp. z o.o.	5,36%*)	8,28%
TECHNOCHIMSERWIS S.A.	0,00%	0,00%
ELEKTROWNIA PUŁAWY Sp. z o.o.	0,03%	0,01%
GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.	5,52%	5,63%
„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.	41,81%	58,13%
Zakłady Azotowe Chorzów S.A.	0,20%	0,16%
SCF NATURAL Sp. z o.o.	0,00%	0,00%
Razem	100,00%	100,00%

*)Transakcje dotyczą okresu od 1 stycznia 2018 roku do 31 lipca 2018 roku.

Główne pozycje aktywów

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31 grudnia 2018 roku		31 grudnia 2017 roku*		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Aktywa trwałe w tym:	2 928 371	68,8%	2 614 752	63,7%	112,0%
Rzeczowe aktywa trwałe	2 369 573	55,6%	2 063 648	50,3%	114,8%
Udziały i akcje	399 174	9,4%	367 360	9,0%	108,7%
Aktywa obrotowe w tym:	1 330 090	31,2%	1 488 132	36,3%	89,4%
Zapasy	291 686	6,8%	290 397	7,1%	100,4%
Pozostałe aktywa finansowe	819	0,0%	233 133	5,7%	0,4%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	428 175	10,1%	433 941	10,6%	98,7%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	440 980	10,4%	421 600	10,3%	104,6%
Razem aktywa	4 258 461	100,0%	4 102 884	100,0%	103,8%

*dane po przekształceniach

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (tys. zł)

Wyszczególnienie	31 grudnia 2018 roku		31 grudnia 2017 roku*		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Aktywa trwałe w tym:	2 800 442	63,4%	2 546 312	59,8%	110,0%
Rzeczowe aktywa trwałe	2 550 834	57,7%	2 275 937	53,4%	112,1%
Udziały i akcje	9 265	0,2%	1 064	0,0%	870,8%
Aktywa obrotowe w tym:	1 616 660	36,6%	1 712 133	40,2%	94,4%
Zapasy	398 229	9,0%	384 950	9,0%	103,4%
Pozostałe aktywa finansowe	2 997	0,1%	235 498	5,5%	1,3%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	477 474	10,8%	455 140	10,7%	104,9%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	569 409	12,9%	527 169	12,4%	108,0%
Razem aktywa	4 417 102	100,0%	4 258 445	100,0%	103,7%

*dane po przekształceniach

Na dzień 31 grudnia 2018 roku (w relacji do 31 grudnia 2017 roku):

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. suma bilansowa wyniosła 4 258,4 mln zł i wzrosła o 155,6 mln zł (o 3,8%), w tym:
  - aktywa trwałe stanowiły 68,8% łącznej wartości aktywów i wzrosły o 313,6 mln zł (o 12,0%) – wynika to głównie ze wzrostu wartości rzeczowych aktywów trwałych, z tytułu realizacji szerokiego programu inwestycyjnego;
  - aktywa obrotowe stanowiły 31,2% łącznej wartości aktywów i zmniejszyły się o 158,0 mln zł (o 10,6%), głównie za sprawą zmniejszenia stanu pozostałych aktywów finansowych o 232,3 mln zł (o 99,6%) z powodu redukcji stanu lokat bankowych, przy jednoczesnym wyższym stanie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 19,4 mln zł (o 4,6%).
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. suma bilansowa wyniosła 4 417,1 mln zł i wzrosła o 158,7 mln zł (o 3,7%), w tym:
  - aktywa trwałe stanowiły 63,4% łącznej wartości aktywów i wzrosły o 254,1 mln zł (o 10,0%) – wynika to głównie ze wzrostu wartości rzeczowych aktywów trwałych w Jednostce Dominującej;
  - aktywa obrotowe stanowiły 36,6% łącznej wartości aktywów i zmniejszyły się o 95,5 mln zł (o 5,6%), głównie za sprawą zmniejszenia stanu pozostałych aktywów finansowych o 232,5 mln zł (o 98,7%) z powodu redukcji stanu lokat bankowych w Jednostce Dominującej, przy jednoczesnym wyższym stanie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 42,2 mln zł (o 8,0%), zarówno spółkach zależnych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jak i w Jednostce Dominującej.

Należności brutto

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Należności handlowe i pozostałe długi i krótkoterminowe brutto	31.12.2018		31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Udział	Wartość	Udział	
1	2	3	4	5	6=2/4
Należności bieżące brutto	503 584	94,18%	529 121	94,34%	95,19%
Należności przeterminowane brutto	31 133	5,82%	31 719	5,66%	98,15%
w tym :		100,00%		100,00%	
do 3 miesięcy	3 596	11,55%	1 780	5,61%	202,02%
od 3 do 6 miesięcy	152	0,49%	124	0,39%	122,58%
od 6 do 12 miesięcy	753	2,42%	435	1,37%	173,10%
powyżej 12 miesięcy	26 632	85,54%	29 380	92,63%	90,65%
w tym: należności sporne	877	2,82%	2	0,00%	43850,00%
Należności ogółem brutto	534 717		560 840		95,36%

W 2018 roku w relacji do roku poprzedniego w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. odnotowano spadek należności ogółem brutto o 26,1 mln zł (o 4,6%), głównie z uwagi na zmniejszenie należności bieżących brutto o 25,5 mln zł (4,8%).

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (tys. zł)

Należności handlowe i pozostałe długi i krótkoterminowe brutto	31.12.2018		31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Udział	Wartość	Udział	
1	2	3	4	5	6=2/4
Należności bieżące brutto	535 962	87,29%	527 293	85,17%	101,64%
Należności przeterminowane brutto	78 027	12,71%	77 551	14,83%	100,61%
w tym :		100,00%		100,00%	
do 3 miesięcy	15 113	19,37%	14 844	19,14%	101,81%
od 3 do 6 miesięcy	4 709	6,04%	10 015	12,91%	47,02%
od 6 do 12 miesięcy	950	1,22%	6 070	7,83%	15,65%
powyżej 12 miesięcy	57 255	73,38%	46 622	60,12%	122,81%
w tym: należności sporne	4 702	6,03%	20 345	26,23%	23,11%
Należności ogółem brutto	613 989		604 844		101,51%

W 2018 roku w relacji do roku poprzedniego w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nastąpił wzrost należności ogółem brutto o 9,1 mln zł (o 1,51%), głównie z uwagi na wzrost należności w Spółkach zależnych Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Główne pozycje pasywów

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31 grudnia 2018 roku		31 grudnia 2017 roku*		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Kapitał własny	3 207 106	75,3%	3 208 798	78,2%	99,9%
Kapitał obcy w tym:	1 051 355	24,7%	894 086	21,8%	117,6%
Zobowiązania długoterminowe	217 747	5,1%	188 877	4,6%	115,3%
Zobowiązania krótkoterminowe	833 608	19,6%	705 209	17,2%	118,2%
Razem pasywa	4 258 461	100,0%	4 102 884	100,0%	103,8%

*dane po przekształceniach

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (tys. zł)

Wyszczególnienie	31 grudnia 2018 roku		31 grudnia 2017 roku*		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Kapitał własny	3 208 704	72,6%	3 242 596	76,1%	99,0%
Kapitał obcy w tym:	1 208 398	27,4%	1 015 849	23,9%	119,0%
Zobowiązania długoterminowe	243 147	5,5%	217 148	5,1%	112,0%
Zobowiązania krótkoterminowe	965 251	21,9%	798 701	18,8%	120,9%
Razem pasywa	4 417 102	100,0%	4 258 445	100,0%	103,7%

*dane po przekształceniach

Na dzień 31 grudnia 2018 roku struktura finansowania aktywów:

- Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – oparta była w 75,3% na kapitale własnym;
- Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – oparta była w 72,6% na kapitale własnym.

Kapitał obcy na dzień 31 grudnia 2018 roku w relacji do stanu z 31 grudnia roku poprzedniego:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wzrósł o 17,6 % (o 157,3 mln zł) głównie w pozycji „Zobowiązania krótkoterminowe” (wzrost o 18,2%, tj. o 128,4 mln zł), w tym: zwłaszcza z tytułu rozliczeń międzyokresowych kosztów dotyczących krótkoterminowych praw do emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz „zobowiązań z tytułu dostaw i usług pozostałe” na działalność bieżącą przedsiębiorstwa;
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wzrósł o 19,0% (o 192,5 mln zł).

Główne pozycje zobowiązań

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31 grudnia 2018 roku		31 grudnia 2017 roku*		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Zobowiązania ogółem	1 051 355	100,0%	894 086	100,0%	117,6%
Krótkoterminowe zobowiązania	833 608	79,3%	705 209	78,9%	118,2%
w tym:					
z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	749 373	71,3%	677 106	75,7%	110,7%
z tytułu kredytów i pożyczek	0	0,0%	0	0,0%	-
z tytułu leasingu	494	0,0%	0	0,0%	-
inne	83 741	8,0%	28 103	3,1%	299,7%
Długoterminowe zobowiązania	217 747	20,7%	188 877	21,1%	115,3%
w tym z tytułu:					
świadczeń pracowniczych	134 392	12,8%	134 064	15,0%	100,2%
Rezerwy (w tym z tytułu odroczonego podatku dochodowego)	26 916	2,6%	15 015	1,7%	179,3%
z tytułu kredytów i pożyczek	0	0,0%	0	0,0%	-
z tytułu leasingu	297	0,0%	0	0,0%	-
inne	56 142	5,4%	39 798	4,5%	141,8%

*dane po przekształceniach

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (tys. zł)

Wyszczególnienie	31 grudnia 2018 roku		31 grudnia 2017 roku*		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Zobowiązania ogółem	1 208 398	100,0%	1 015 849	100,0%	119,0%
Krótkoterminowe zobowiązania	965 251	79,9%	798 701	78,6%	120,9%
w tym:					
z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	817 182	67,6%	719 027	70,8%	113,7%
z tytułu kredytów i pożyczek	52 554	4,3%	46 498	4,5%	113,0%
z tytułu leasingu	2 481	0,2%	1 963	0,2%	126,39%
inne	93 034	7,6%	31 213	3,1%	298,1%
Długoterminowe zobowiązania	243 147	20,1%	217 148	21,4%	112,0%
w tym z tytułu:					
świadczeń pracowniczych	146 391	12,1%	144 887	14,3%	101,0%
Rezerwy (w tym z tytułu odroczonego podatku dochodowego)	38 368	3,2%	30 212	3,0%	127,0%
z tytułu kredytów i pożyczek	0	0%	0	0%	0%
z tytułu leasingu	2 268	0,2%	2 241	0,2%	101,2%
inne	56 120	4,6%	39 808	3,9%	140,9%

*dane po przekształceniach

Wybrane pozycje Sprawozdania z przepływów pieniężnych

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017*	Dynamika
1	2	3	4=2/3
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	376 715	488 834	77,1%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-276 949	-36 517	758,4%
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-87 576	-165 536	52,9%
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	12 190	286 781	4,3%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	428 555	141 774	302,3%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu, w tym :	440 745	428 555	102,8%

*dane po przekształceniach

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017*	Dynamika
1	2	3	4=2/3
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	363 428	519 306	70,0%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-242 855	-75 702	320,8%
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-85 350	-159 822	53,4%
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	35 223	283 782	12,4%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	533 839	250 057	213,5%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu, w tym :	569 062	533 839	106,6%

*dane po przekształceniach

Wskaźniki finansowe

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Rodzaj wskaźnika	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017*
Rentowność EBIT (%)	2,9%	11,5%
Rentowność EBITDA (%)	9,2%	17,3%
Rentowność netto ROS (%)	2,7%	8,7%
Rentowność majątku ROA (%)	2,0%	6,5%
Rentowność kapitału zaangażowanego ROCE (%)	2,7%	10,3%
Rentowność netto kapitału własnego ROE (%)	2,6%	8,3%
Płynność szybka	1,2	1,7
Płynność bieżąca	1,6	2,1
Kapitał pracujący (w mln zł)	496,5	782,9
Udział kapitału pracującego w aktywach ogółem (%)	11,7%	19,1%
Wskaźnik zadłużenia ogólnego (%)	24,7%	21,8%
Dług netto (mln zł)	-412,1	-654,7
Dług/EBITDA	0,10	0,00
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego(%)	32,8%	27,9%

*dane po przekształceniach

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Rodzaj wskaźnika	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017*
Rentowność EBIT (%)	1,6%	8,6%
Rentowność EBITDA (%)	7,6%	14,3%
Rentowność netto ROS (%)	1,5%	6,9%
Rentowność majątku ROA (%)	1,3%	5,7%
Rentowność kapitału zaangażowanego ROCE (%)	1,7%	8,7%
Rentowność netto kapitału własnego ROE (%)	1,7%	7,5%
Płynność szybka	1,3	1,7
Płynność bieżąca	1,7	2,1
Kapitał pracujący (w mln zł)	651,4	913,4
Udział kapitału pracującego w aktywach ogółem (%)	14,7%	21,4%
Wskaźnik zadłużenia ogólnego (%)	27,4%	23,9%
Dług netto (mln zł)	-487,0	-712,0
Dług/EBITDA	0,32	0,10
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego(%)	37,7%	31,3%

*dane po przekształceniach

Konstrukcje wskaźników:

- *Rentowność EBIT = EBIT / przychody netto ze sprzedaży*
- *Rentowność EBITDA = EBITDA / przychody netto ze sprzedaży*
- *Rentowność netto ROS = wynik netto / przychody netto ze sprzedaży*
- *Rentowność majątku ROA = wynik netto / suma aktywów*
- *Rentowność kapitału zaangażowanego ROCE = EBIT / aktywa - zobowiązania krótkoterminowe*
- *Rentowność kapitałów własnych ROE = wynik netto / kapitał własny*
- *Płynność szybka = aktywa obrotowe – zapasy / zobowiązania krótkoterminowe*
- *Płynność bieżąca = aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe*
- *Kapitał pracujący = aktywa obrotowe - zobowiązania krótkoterminowe*
- *Wskaźnik udziału kapitału pracującego w aktywach ogółem = kapitał pracujący / aktywa ogółem*
- *Wskaźnik zadłużenia ogólnego = zobowiązania ogółem / aktywa ogółem*
- *Dług netto = kredyty, pożyczki, leasing w zobowiązaniach długo i krótkoterminowych – (środki pieniężne i ich ekwiwalenty powiększone o pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe z lokat krótkoterminowych powyżej 3 miesięcy)*

- *Dług (zobowiązania odsetkowe: kredyty, pożyczki, leasing w zobowiązaniach długu i krótkoterminowych) / EBITDA*
- *Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego = zobowiązania ogółem / kapitał własny*

Zarówno w Jednostce Dominującej jak i Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wskaźniki finansowe za rok 2018 w relacji do okresu porównywalnego wykazują:

- spadek rentowności na wszystkich poziomach wyniku (EBITDA, EBIT, wynik netto), co wynika z większej dynamiki kosztów (głównie: wyższa cena gazu ziemnego o 28,0%) w relacji do dynamiki zmian: przychodów ze sprzedaży, sumy aktywów, kapitału zaangażowanego i kapitałów własnych;
- wysoki poziom płynności finansowej na dzień 31 grudnia 2018 roku zarówno Jednostki Dominującej jak i Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. Jego obniżenie w relacji do poprzedniego roku związane jest ze wzrostem poziomu zobowiązań krótkoterminowych w Jednostce Dominującej (o około 18,2%) oraz zmniejszeniem poziomu aktywów obrotowych (o około 10,6%).
- niższy kapitał pracujący zarówno w Jednostce Dominującej jak i w Grupie Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. ze względu na większy wartościowo w 2018 roku (niż w roku ubiegłym) wzrost zobowiązań krótkoterminowych w relacji do wzrostu aktywów obrotowych;
- ujemny dług netto wskazuje, że Grupa Kapitałowa Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. posiada środki finansowe i nie ma zasadniczo problemów z obsługą zadłużenia przy niskim stanie zadłużenia odsetkowego.

7.2. Pozycja rynkowa Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.:

- utrzymuje pozycję lidera polskiego producenta i dostawcy nawozów azotowych na rynek krajowy - roczne zdolności produkcyjne nawozów azotowych w 2018 roku w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wynosiły 1,43 mln ton czystego składnika (w przeliczeniu na N);
- jest jedynym w Polsce producentem melaminy (w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.), plasuje się w czołówce globalnych producentów melaminy, posiadając zdolności produkcyjne na poziomie 96,4 tys. ton rocznie; Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na tle konkurencji wyróżnia doskonała integracja wewnętrzna od strony produkcyjnej oraz zewnętrzna od strony rynkowej. Istotnym aktywem Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jest lokalizacja fabryki w części Europy, która charakteryzuje się dynamicznym rozwojem konsumpcji oraz jednocześnie w bliskości do największego rynku melaminowego Europy Zachodniej.
- dysponuje zdolnościami produkcyjnymi kaprolaktamu (w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.) rzędu 70 tys. ton/rok (zwiększone od 2010 roku) i jest postrzegana jako producent oferujący produkt o najwyższej jakości. Całość produkcji może być płatkowana (zmiana postaci ciekłej na stałą), co umożliwi koncentrację sprzedaży na dynamicznie rozwijających się rynkach dalekowschodnich.
- posiada ponad dwudziestoletnie doświadczenie w produkcji nadtlenu wodoru (w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.) i jest jedynym producentem w tej części Europy. Najbliższa konkurencyjna instalacja znajduje się w odległości 650 km od Puław, co przy istotnym wpływie kosztów logistycznych, stanowi o przewadze konkurencyjnej Spółki w regionie. Spółka dostarcza nadtlenu wodoru wyłącznie dedykowanym do tego produktu specjalistycznym taborem cystern samochodowych.
- systematycznie zwiększa sprzedaż i potencjał wytwórczy w obszarze RedNOx® tj. linii produktowej oferowanej do redukcji emisji szkodliwych substancji, posiadając w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zdolności produkcyjne roztworów mocznika (reduktantów) na poziomie 150 tys. ton rocznie;

- posiada w ofercie produktowej najwyższej jakości kwas siarkowy (produkowany przez GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.) na instalacji o zdolności produkcyjnej 110 tys. ton/rok; sprzedaż dokonywana jest do trzech segmentów odbiorców, tj. chemicznego, handlowego i spożywczego;
- jest jednym z dwóch polskich producentów saletry potasowej, produkowanej w trzech gatunkach: nawozowym, technicznym i spożywczym przez Zakłady Azotowe Chorzów S.A. na instalacji o zdolności produkcyjnej około 6 tys. ton/rok;
- jest jednym z kilku krajowych producentów roztworu saletry wapniowej, produkowanej przez Zakłady Azotowe Chorzów S.A.; saletra wapniowa w postaci 50% roztworu dedykowana jest dla krajowego przemysłu nawozowego oraz na cele techniczne;
- jest jedynym w Polsce producentem stearyny oraz destylowanych kwasów tłuszczowych, produkowanych przez Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

Zdolności produkcyjne (najważniejsze produkty handlowe, w tys. ton/rok)

	Nawozy azotowe [w N]	Melamina	Kaprolaktam	Nadtlenek wodoru
Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	1 427	96	70	10
Kraj	2 685	96	171	10

	Roztwory mocznika (reduktanty)	Kwas siarkowy	Nawozy wieloskładnikowe	Saletra potasowa
Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	200	110	300	6
Kraj	500	1 700	2 300	16

Źródło: opracowane własne

8. Otoczenie zewnętrzne, czynniki i zdarzenia mające wpływ na działalność, wyniki i rozwój

8.1. Komentarz makroekonomiczny i prognozy

Polska

Euler Hermes¹ oczekuje, że wzrost polskiego PKB w 2019 roku powinien obniżyć się do 3,5 % ze względu na spodziewane m.in.:

- stopniowe schłodzenie gospodarek w krajach głównych partnerów handlowych;
- słabnącą dynamikę wzrostu krajowej konsumpcji, spowodowanej wyhamowaniem wzrostu zatrudnienia w II połowie 2018 roku;
- skutki spowolnienia w I połowie 2019 roku w branżach takich jak: budowlana, transport drogowy, handel (hurt i detal) i częściowo motoryzacja.

Przeprowadzona przez Narodowy Bank Polski (wśród 18 analityków w okresie grudzień 2018 roku – styczeń 2019 roku) prognoza centralna dynamiki PKB w Polsce, zakłada: w 2019 roku - wzrost na poziomie 3,7 % (w październiku 2018 roku prognozowano: wzrost 3,8 % wobec szacowanego w 2018 roku wzrostu 4,7%); w 2020 roku - wzrost 3,2% (w październiku 2018 roku prognozowano: wzrost 3,3 %).

Bank Światowy prognozuje, że wzrost gospodarczy w Polsce: w 2019 roku wyniesie 4 % (wobec szacowanych na 2018 rok 5 %), w 2020 roku 3,6 % i w 2021 roku 3,3 %. Oznacza to podwyższenie prognoz wobec oczekiwań z października 2018 roku: o 0,3 pkt proc. na 2018 rok i o 0,1 pkt proc. na 2019 rok.

¹ **Euler Hermes** - to grupa ubezpieczeniowo-finansowa, powstała w wyniku fuzji niemieckiego ubezpieczyciela kredytu Hermes Kreditversicherungs AG z międzynarodową grupą Euler, w której dominującą pozycję zajmuje francuski ubezpieczyciel Euler SFAC.

Zdaniem głównego ekonomisty Deutsche Bank Polska wzrost PKB w 2018 roku wyniósł co najmniej 4,9 %, zaś w 2019 roku powinien osiągnąć 3,8 %. Rok 2019 w Polsce powinien upłynąć pod znakiem wciąż silnego popytu krajowego, przy niskim bezrobociu, co będzie się wiązało z kontynuacją wzrostu wynagrodzeń i rosnącą siłą nabywczą polskich gospodarstw domowych.

W raporcie "Global Economic Prospects" podano, że w 2018 roku wzrost PKB w gospodarkach Europy Środkowej spowolnił. W Polsce pomimo braków w zasobach kadrowych w 2018 roku wzrost gospodarczy nieco przyspieszył ze względu na silną konsumpcję i inwestycje.

Według Banku Światowego w Europie Środkowej wzrost PKB w 2018 roku spowolnił do 4,5% (z 4,9% w 2017 roku), zaś w 2019 roku - obniżył się do 3,6 %.

Strefa Euro

Według ekspertów Europejskiego Banku Centralnego (w projekcji makroekonomicznej z grudnia 2018 roku dla strefy Euro) w strefie euro w III kwartale 2018 roku wzrost realnego PKB nieoczekiwanie się osłabił m.in. w związku z zatorami produkcyjnymi w branży motoryzacyjnej. Lecz ostatnie dane wskazują, że produkcja samochodów w ostatnich miesiącach 2018 roku się ożywiła i nadal występują fundamentalne czynniki wspierające wzrost gospodarczy, w tym:

- bardzo łagodne nastawienie polityki pieniężnej;
- poprawianie się warunków na rynku pracy;
- mocniejsze bilansów oraz pewnego poluzowania polityki fiskalnej.

Oslabienie dynamiki realnego PKB w strefie euro do 1,5% w 2021 roku (z 1,9% w 2018 roku) ma być związane głównie ze zwiększaniem się niedoborów siły roboczej w niektórych krajach oraz z nieco mniej sprzyjającymi warunkami finansowymi w horyzoncie czasowym projekcji.

Inflacja HICP w strefie euro w III kwartale 2018 roku wyniosła 2,1% i przewiduje się, że osiągnęła już maksimum i do końca 2019 roku ma zejść do minimum tj. 1,4 %, a następnie ma stopniowo rosnąć i w 2021 roku wynieść 1,8 %.

Świat

Bank Światowy prognozuje, że globalny wzrost gospodarczy spowolni do 2,9 % w 2019 (z 3 % w 2018 roku). Oznacza to obniżenie prognoz w stosunku do oczekiwań z czerwca 2018 roku o 0,1 pkt proc.

8.2. Koniunktura w branży

Przedstawiciele polskiej branży chemicznej w 2018 roku na ogół pozytywnie oceniali klimat koniunktury.

Według ankiet GUS klimat koniunktury² w branży chemicznej najlepiej oceniano w styczniu i kwietniu 2018 roku, kiedy to oceny wyniosły odpowiednio +23,5 i +23,6. Zakończenie roku było tradycyjnie najmniej optymistyczne, kiedy w listopadzie i grudniu 2018 roku klimat w branży oceniono na +14,9 i +15,7. W całym 2018 roku średnia z miesięcznych ocen wyniosła 19,6 (rok wcześniej 15,8).

Dane giełdowe wskazują na pogorszenie pozycji sektora chemicznego. W 2018 roku odnotowano spadek wartości indeksu WIG-CHEMIA o 38,87% (w relacji do 2017 roku).

W polskim rolnictwie w 2018 roku koniunktura wyraźnie się pogorszyła (w relacji do roku ubiegłego), co uwidoczniło się w średnim syntetycznym wskaźniku koniunktury w rolnictwie (SWKR), który był niższy o około 0,7 pkt. procentowego.

---

² Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury przyjmuje wartości od -100 do +100, przy czym wartości poniżej zera są oceniane jako negatywne (wskazujące na gorszą koniunkturę), a powyżej zera – jako pozytywne (wskazujące na dobrą koniunkturę).

8.3. Koniunktura w rolnictwie

Światowe zbiory zbóż (bez ryżu) w 2018 roku są szacowane na 2,079 mld ton, tj. o 1,1 % mniej od zbiorów z 2017 roku. W bilansie zbóż, eksperci zapowiadają drugi rok z rzędu, spadek zapasów początkowych o prawie 10 % w porównaniu z rokiem poprzednim.

Średnie ceny pszenicy na świecie w 2018 roku były wyższe niż w roku poprzednim, w tym: na rynkach UE - wyższe o około 10% (z miesiąca na miesiąc notowano wzrost – średnio o około 1,5%).

Według szacunków GUS (opublikowanych 21 grudnia 2018 roku) krajowe zbiory zbóż ogółem w 2018 roku wyniosły 26,8 mln ton i w relacji do roku poprzedniego - były niższe o 16 % (o 5,2 mln ton).

W 2018 roku koniunktura w rolnictwie podlegała wahaniom, w tym:

- wyraźną poprawę koniunktury w krajowym rolnictwie odnotowano w miesiącach: kwietniu, lipcu, sierpniu, wrześniu oraz listopadzie 2018 roku, a głównym stymulatorem poprawy był wzrost dynamiki obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi, która napędzała wzrost produkcji przemysłu spożywczego. Pewien wpływ wywarł także relatywny wzrost wynagrodzeń na rynku pracy w stosunku do cen żywności.
- natomiast wyraźne pogorszenie koniunktury odnotowano w miesiącach: lutym, maju oraz październiku 2018 roku na skutek niekorzystnych zmian cen skupu podstawowych produktów w relacji do cen środków produkcji rolnej. Odnotowano też spadek wartości wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu³.

Zmiany cen, jakie dokonały się w ciągu pierwszych dziesięciu miesięcy 2018 roku w porównaniu z grudniem 2017 roku - w ocenie ekspertów - były zdecydowanie niekorzystne dla producentów rolnych. Ceny koszyka skupu produktów rolnych - wzrosły o 1,1 %, podczas gdy ceny środków produkcji - wzrosły przeciętnie o 4,3 %.

Według danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi - w roku 2018 (w relacji do roku poprzedniego) krajowe ceny skupu zbóż były zdecydowanie wyższe:

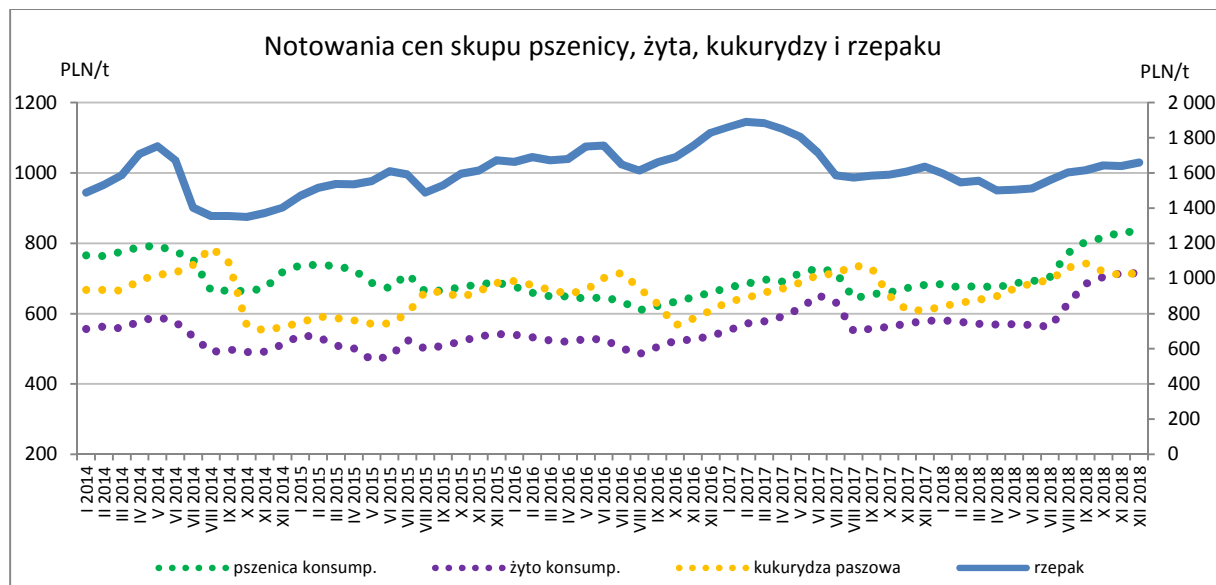
- pszenicy - o ponad 8 %;
- żyta - o prawie 9 %.

Uprawy ozime przed wejściem w stan zimowego spoczynku były w lepszej kondycji niż w analogicznym okresie 2017 roku. Nieco lepiej niż przed rokiem oceniono stan plantacji pszenicy ozimej, żyta i jęczmienia ozimego, a na tym samym poziomie oceniono stan pszenżyta ozimego i mieszanek zbożowych ozimych.

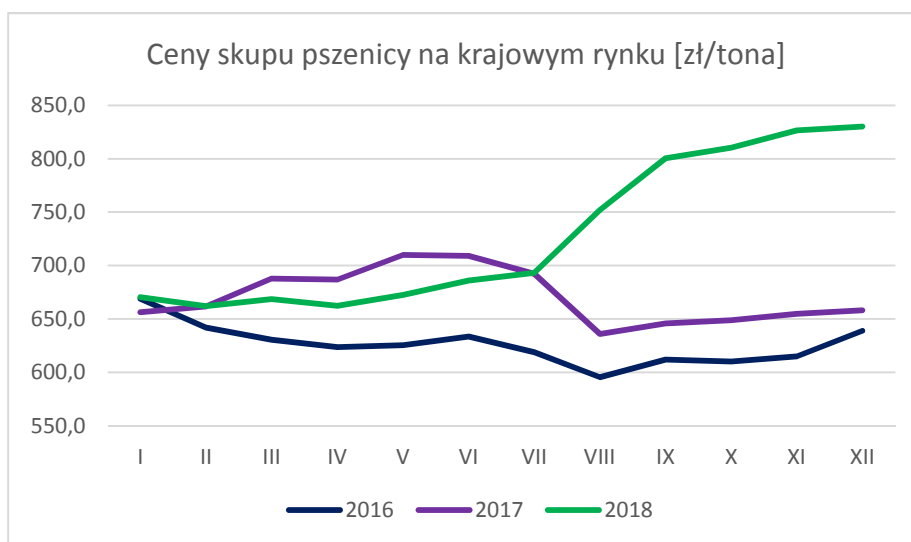
W najbliższych miesiącach 2019 roku eksperci zakładają nieznaczną poprawę koniunktury w rolnictwie. Ceny skupu większości podstawowych produktów roślinnych w tym zbóż, powinny wzrosnąć (ze względu na niższe zbiory). Jednak w przeciwnym kierunku będą oddziaływać ceny środków produkcji dla rolnictwa, które implikowane będą rosnącymi cenami nośników energii.

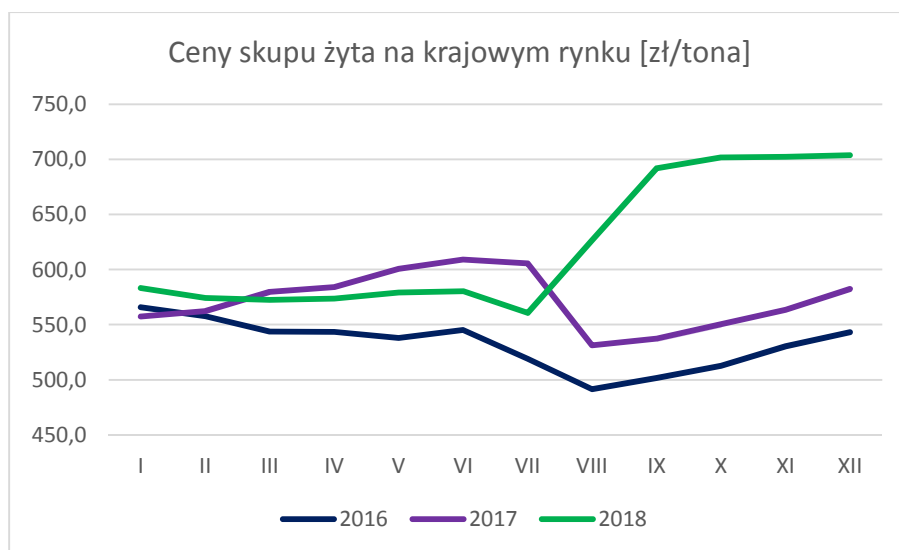
³ Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu - jest iloczynem wskaźników zmian cen żywności na tle ogólnego wskaźnika zmian cen i towarów konsumpcyjnych oraz wskaźnika zmian wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, wskaźnika zmian wartości sprzedaży przemysłu spożywczego oraz wskaźnika zmian obrotów handlowych towarami rolno-żywnościowymi z zagranicą.

źródło: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

źródło: IER i GŻ, dane za listopad i grudzień 2018 roku oszacowane wg. informacji rynkowych

źródło: IER i GŻ, dane za listopad i grudzień 2018 roku oszacowane wg. informacji rynkowych

Rynek nawozów azotowych

Rynek krajowy

W 2018 roku na rynku krajowym wiosenny sezon aplikacji nawozowej rozpoczął się zdecydowanie później ze względu na niekorzystną aurę.

Dwie fale mrozu w marcu 2018 roku spowodowały opóźnienie prac polowych, co przełożyło się na późną aplikację nawozów azotowych i ich mniejsze zużycie. Spowodowało to zastój w sprzedaży nawozów, a punkty handlowe obniżały ceny aby wywołać popyt. Dodatkowy wpływ wywierał znacznie wyższy import saletry amonowej (w relacji do roku poprzedniego) a także spadek cen mocznika na rynkach zagranicznych.

W połowie kwietnia 2018 roku popyt na nawozy mineralne wzrósł, ale nie miało to bezpośredniego przełożenia na wzrost ich cen.

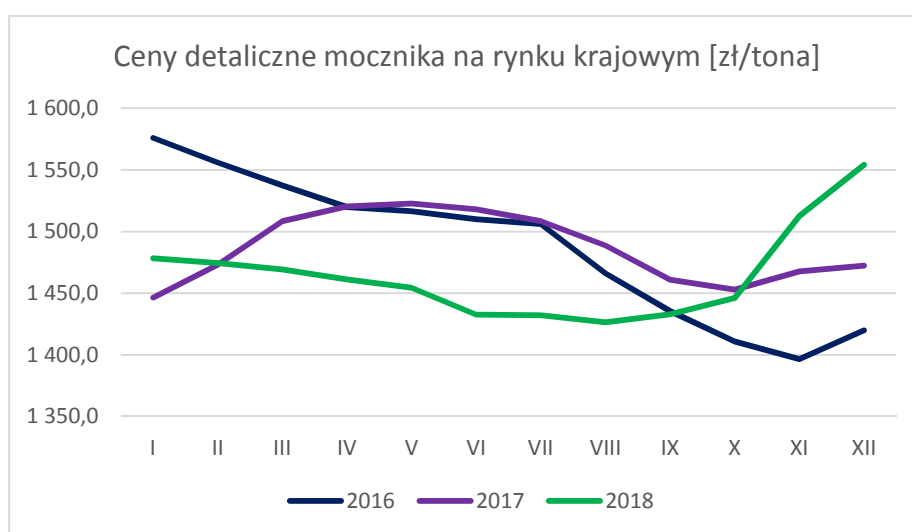
W II i III kwartale, m.in. ze względu na wysokie stany magazynowe u Dystrybutorów, sprzedaż nawozów lekko wyhamowała, a ceny wykazywały niewielki trend spadkowy. Pojawiały się tanie nawozy z importu. Od kwietnia do września 2018 roku ceny nawozów azotowych wykazywały delikatny trend spadkowy średnio o 0,5 % do 1 % z miesiąca na miesiąc.

Od IV kwartału 2018 roku obserwowany jest wzrost popytu i dynamiczny wzrost cen nawozów azotowych, co powinno się utrzymać przez pierwsze miesiące 2019 roku do rozpoczęcia sezonu aplikacji polowej.

W oparciu o dane IERiGŻ oraz informacje rynkowe średnie roczne krajowe ceny detaliczne nawozów azotowych w 2018 były zbliżone do notowanych w 2017 roku.

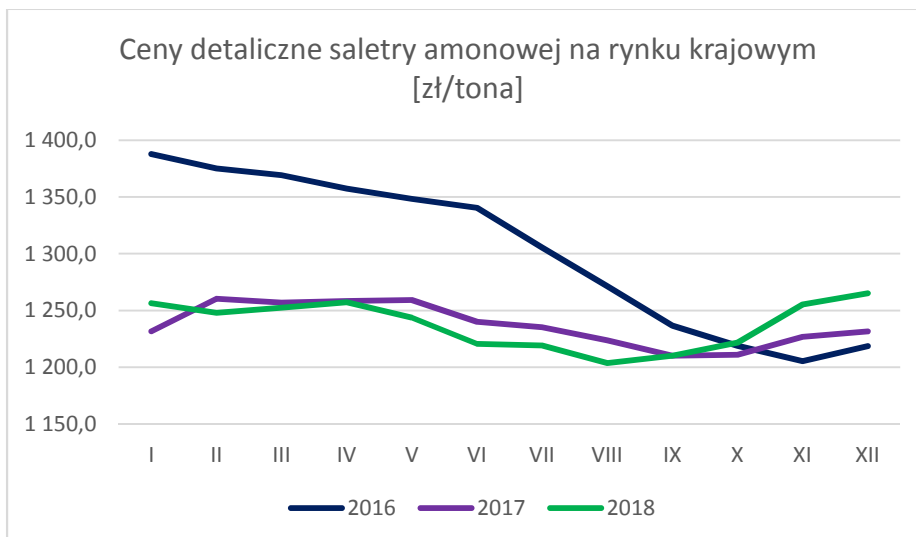
Średnie roczne ceny detaliczne saletry amonowej, saletrzaku i siarczanu amonu w 2018 roku wykazywały delikatny trend wzrostowy o niecały 1% w porównaniu do roku poprzedniego, natomiast ceny mocznika i RSM w tym czasie spadły o około 1,5%.

W kolejnych miesiącach 2019 roku na krajowym rynku można spodziewać się wzrostu cen nawozów azotowych. Wpływ na to będą miały przygotowania do wiosennego sezonu nawozowego oraz dopłaty unijne dla rolników.

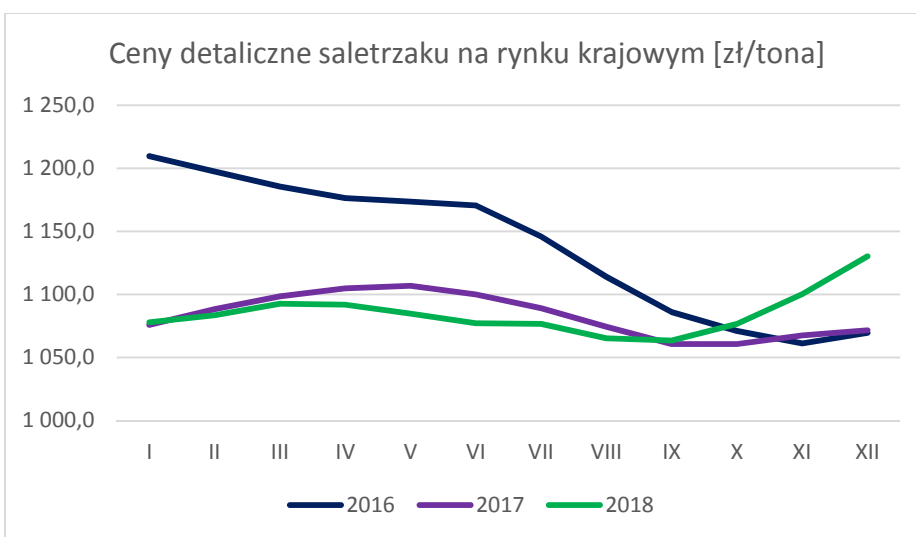

źródło: IER i GŻ, dane za listopad i grudzień 2018 roku oszacowane wg. informacji rynkowych

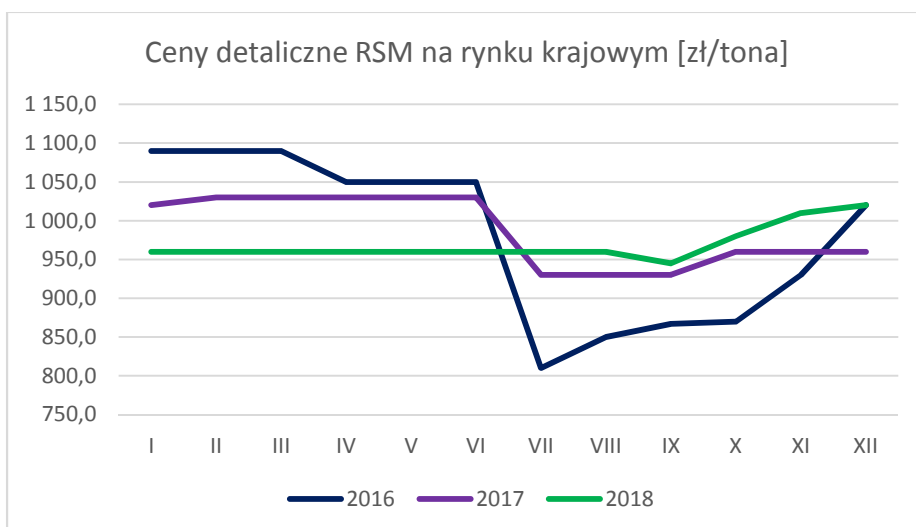

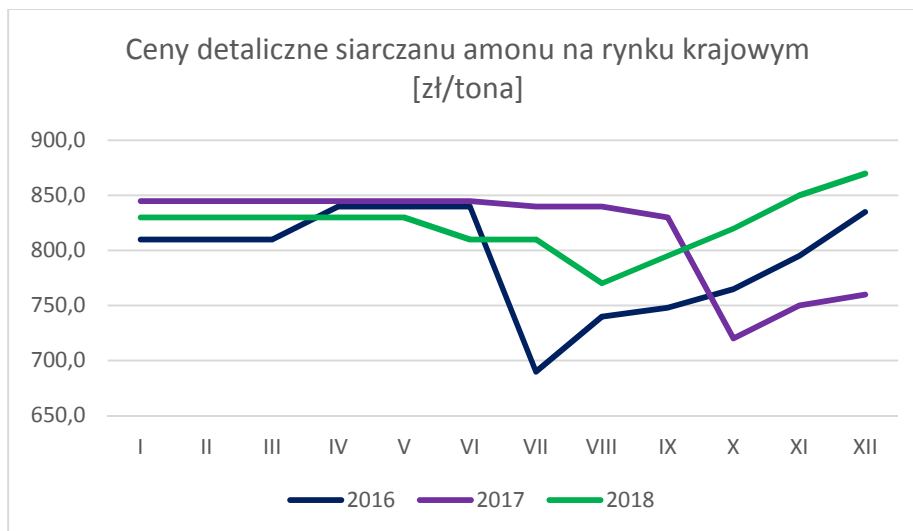
źródło: IER i GZ, dane za listopad i grudzień 2018 roku oszacowane wg. informacji rynkowych

źródło: IER i GZ, dane za listopad i grudzień 2018 roku oszacowane wg. informacji rynkowych

źródło: Informacje z punktów sprzedaży i obliczenia własne

źródło: Informacje z punktów sprzedaży i obliczenia własne

Rynek międzynarodowy

W 2018 roku na międzynarodowych rynkach średnie ceny nawozów azotowych w relacji do poprzedniego roku generalnie wykazywały tendencje wzrostowe. Jedynym odstępstwem od reguły były notowania saletry amonowej.

Ceny nawozów azotowych w 2018 roku ukształtowały się (na podstawie WFM, Infofert) następująco:

- mocznik prilled bulk (fob Baltic) – średnia cena wyniosła 250 USD/tona i w relacji do poprzedniego roku - wzrosła o ponad 15%;
- saletra amonowa prilled (fob Baltic/Black Sea bulk) – średnia cena wyniosła 187 USD/tona i w relacji do poprzedniego okresu - spadła o około 3%;
- saletrzak (cfr dom Germany) – średnia cena wyniosła 191 EUR/tona i w relacji do poprzedniego roku - wzrosła o około 0,5%;
- RSM 32% N (fob Baltic Sea) – średnia cena wyniosła 183 USD/tona i w relacji do poprzedniego roku - wzrosła o ponad 22%.
- siarczan amonowy (fob Black Sea steel grade) – średnia cena wyniosła 108 USD/tona i w relacji do poprzedniego roku - wzrosła o blisko 14%.

Na I kwartał 2019 roku analitycy przewidują utrzymanie obecnego poziomu cen nawozów azotowych (mocznika i RSM 32%) z możliwą niewielką tendencją wzrostową (saletry amonowej, saletrzaku i siarczanu amonowego).

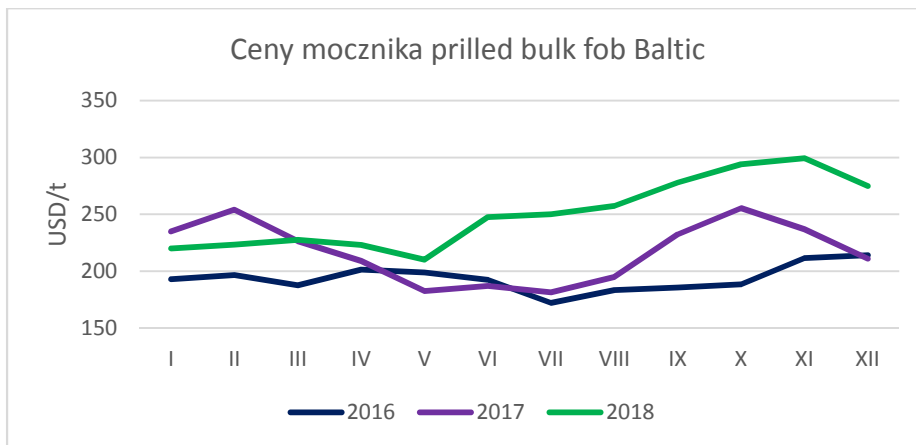
W 2018 roku w związku z niską rentownością sprzedaży, problemami z dostawami gazu ziemnego, problemami technicznymi, planowanymi przestojami remontowymi i niestabilną sytuacją polityczną w regionach odbierano również sygnały o:

- wstrzymaniu produkcji amoniaku – w Trnidadzie i Tobago, Arabii Saudyjskiej, Kuwejcie i Katarze, Austrii, Chorwacji, Rosji, Ukrainie i Litwie;
- wstrzymaniu produkcji mocznika – w Egipcie, Arabii Saudyjskiej, Kuwejcie i Katarze, Indiach, Indonezji, Rosji, Ukrainie, Białorusi, Austrii;
- wstrzymaniu produkcji saletry amonowej – na Ukrainie i w Gruzji.

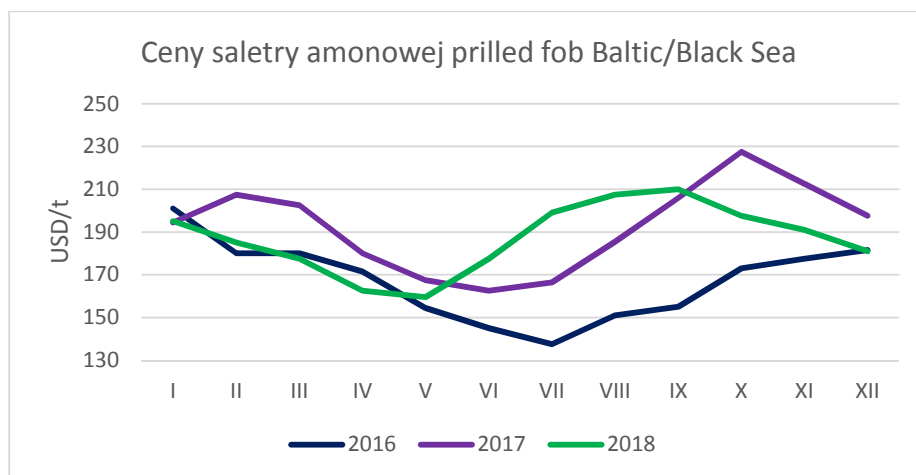
Rok 2018 to także okres wznowienia produkcji na liniach:

- mocznika – w Indiach, Meksyku, Egipcie, Chorwacji, Rosji i Ukrainie;

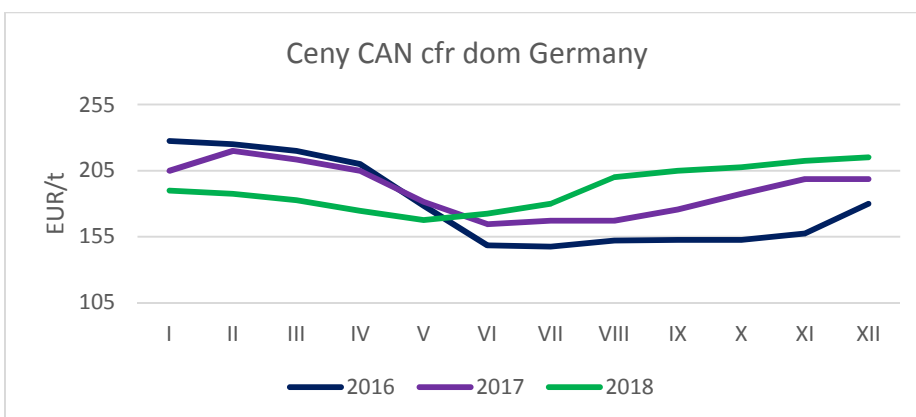
- saletry amonowej – w Rumunii;
- saletrzaku – w Holandii i Turcji;
- amoniaku – w USA, Chorwacji i Ukrainie;
- RSM – na Ukrainie.

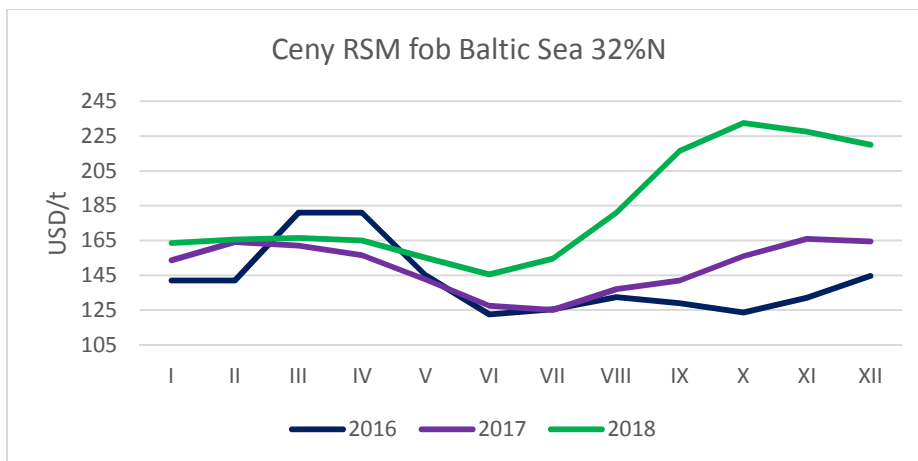
źródło: Fertecon, WFM

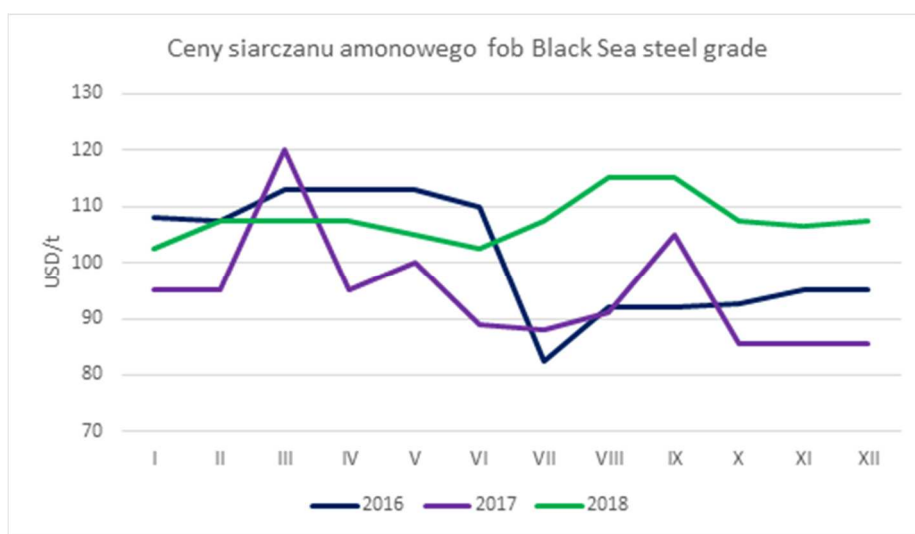
źródło: Fertecon, WFM

źródło: Fertecon, Infofert

źródło: Fertecon, WFM

źródło: Fertecon, WFM

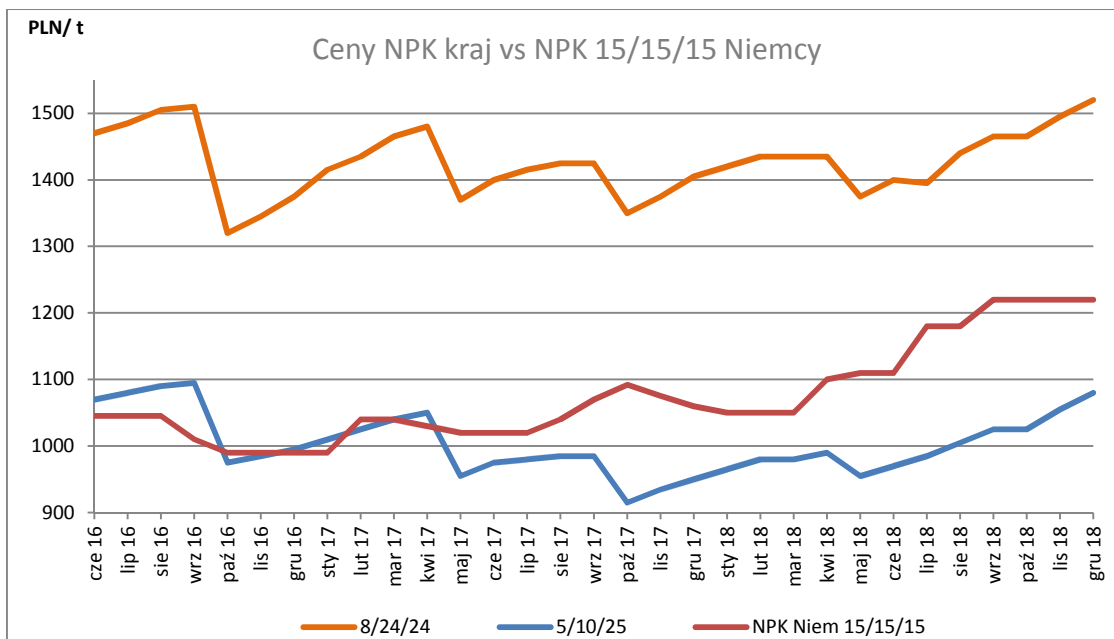
Rynek nawozów fosforowych i wieloskładnikowych

Rynek międzynarodowy

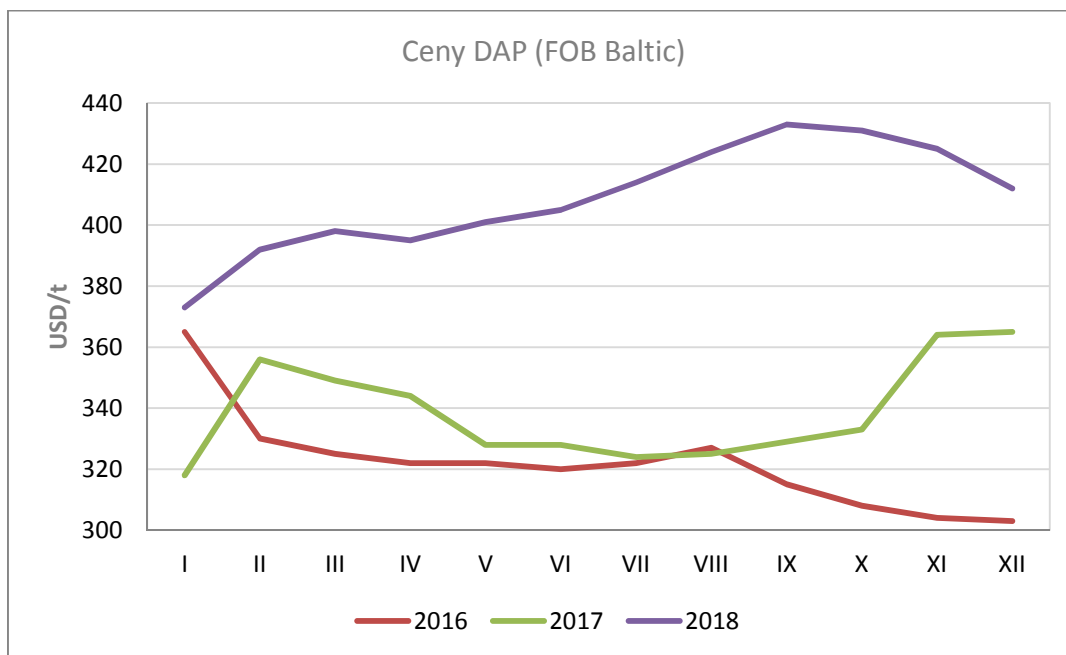
Na rynkach światowych w 2018 roku średnia cena nawozów fosforowych była wyższa o 18 % (w relacji do roku poprzedniego).

Światowe zapotrzebowanie na nawozy wieloskładnikowe w 2018 roku było stabilne. Dopiero w drugiej połowie 2018 roku ceny nawozów wieloskładnikowych wykazały niewielką tendencję rosnącą.

Cena NPK 15/15/15 na rynku niemieckim w 2018 roku (w relacji do roku poprzedniego) była wyższa o 10 %.

W 2018 roku ceny nawozów fosforowych kształtowały się na rynkach zagranicznych w przedziałach: dla DAP⁴ 373 - 412 USD/tona (FOB Baltic).

Źródło: opracowanie własne

Rynek nawozów fosforowych w 2019 roku „ znajdzie się pod dużą presją” z uwagi na uruchamianie bądź będące w trakcie rozruchu instalacje do produkcji DAP w Arabii Saudyjskiej (3 mln ton/rok) i Maroku (1 mln ton/rok). W najbliższym czasie nie przewiduje się zmiany trendu, główni producenci będą się starać utrzymać odpowiednie ceny poprzez regulacje podaży nawozów, tym bardziej, że podstawowe surowce do produkcji nawozów wieloskładnikowych wykazują trend wzrostowy.

⁴ DAP, tj. fosforan dwuamonowy

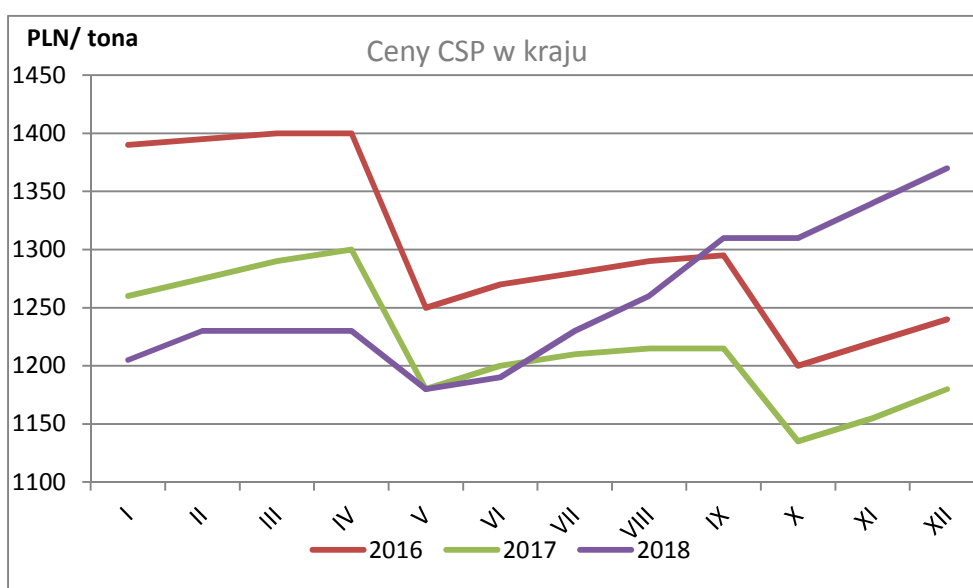
Rynek krajowy

W 2018 roku na krajowym rynku nawozów wieloskładnikowych odnotowano mniejszy import nawozów wieloskładnikowych o około 53 tys. ton. (w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego).

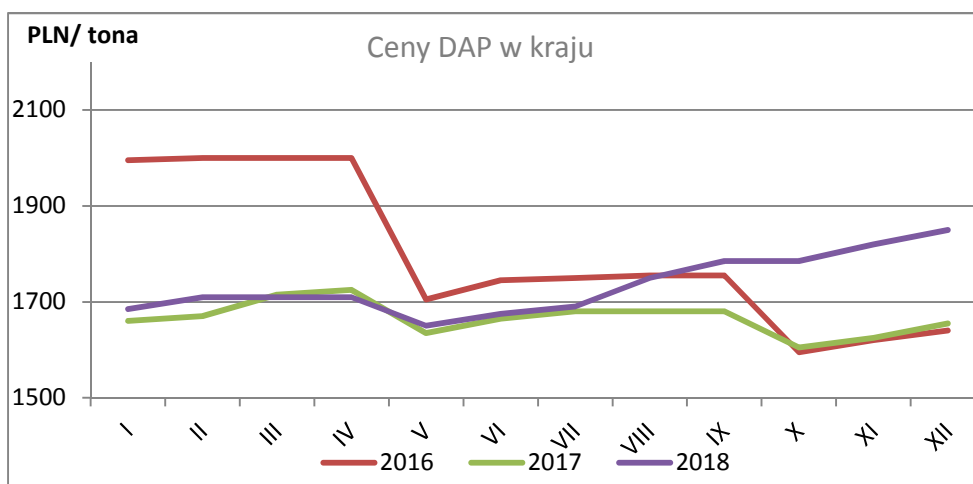
Krajowe ceny nawozów fosforowych (CSP) i wieloskładnikowych (NP i NPK) w 2018 roku w relacji do roku poprzedniego były wyższe, w tym:

- ceny superfosfatu wzbogaconego (CSP) – o około 3 %;
- ceny fosforanu amonu (DAP) – o około 4 %;
- ceny NPK 8/24/24 – o 2%;
- ceny NPK 5/10/25 – o 2%.

W 2018 roku na rynku krajowym dostępne były praktycznie wszystkie rodzaje nawozów NPK importowanych głównie z kierunków wschodnich.

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Z kolei na rynku polskim trend wzrostowy może być zachwiany przez ewentualny import nawozów pochodzących z Rosji.

Nowe regulacje prawne w międzynarodowym handlu nawozami

W dniu 13 sierpnia 2018 roku Komisja Europejska poinformowała o rozpoczęciu procedury antydumpingowej (AD) dotyczącej importu mieszanek mocznika i saletry amonowej (kod CN 3102 80 00) pochodzących z Rosji, Trynidadu i Tobago oraz USA. Definitywne decyzje w tej sprawie mają zapaść we wrześniu 2019 roku.

W wyniku przeprowadzonego postępowania przeglądownego decyzją Komisji Europejskiej ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej dnia 15 listopada 2018 roku - obowiązujące cło na saletrę amonową importowaną z Rosji wynoszące 47,07 EUR/tonę zostało obniżone do 32,71 EUR/tonę.

8.4. Koniunktura rynku produktów Segmentu Chemia

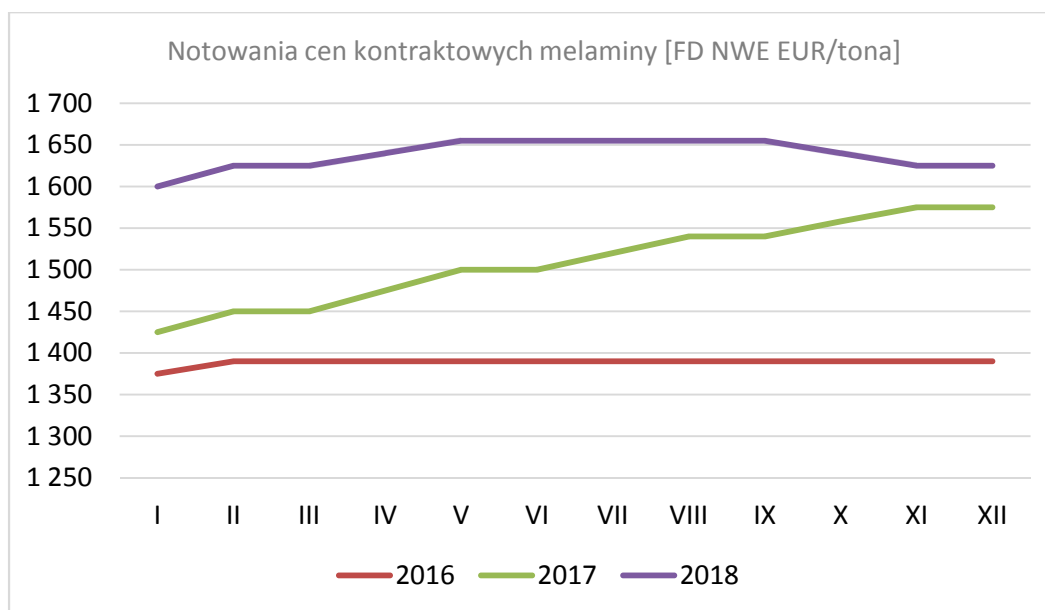
Rynek melaminy

W 2018 roku w Europie popyt na melaminę był wysoki a podaż stabilna lecz ograniczona prowadzonymi pracami remontowymi instalacji. Prace remontowe na swoich instalacjach przeprowadzili producenci z Polski, Austrii, USA, Chin i Japonii.

Według ICIS (Independent Chemical Information Service) europejskie ceny kontraktowe melaminy w 2018 roku (w relacji do roku poprzedniego) - wzrosły o 124 EUR/tona (o 8,2%), co wynikało z ograniczenia podaży w Chinach na skutek:

- mniejszej dostępności gazu ziemnego dla odbiorców przemysłowych;
- prowadzonych remontów instalacji;
- ograniczeń środowiskowych.

W roku 2019 kupujący oczekują znacznych obniżek cen melaminy w związku z poprawą podaży i zbilansowanym popytem. Duży wpływ na ceny będzie miała zwiększona dostępność tańszego towaru głównie z Chin oraz Kataru, Rosji i Japonii.

źródło: ICIS Pricing

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.:

- z dniem 1 czerwca 2018 roku przystąpiła do grupy sektorowej EMPA (European Melamine Producers Association);
- z dniem 1 sierpnia 2018 roku przystąpiła do grupy sektorowej AGU (Automotive Grade Urea) działających przy CEFIC⁵.

Uczestnictwo w pracach powyższych grup stwarza możliwość wypracowania i promocji wspólnych stanowisk branżowych oraz interakcji z organami regulacyjnymi, specjalistycznymi organizacjami oraz liderami opinii.

Nowe regulacje prawne w międzynarodowym handlu melaminą

W wyniku dochodzenia Komisja Europejska nałożyła, rozporządzeniem wykonawczym (UE) nr 2017/1171, ostateczne cło antydumpingowe na przywóz melaminy pochodzącej z Chin. Środki przyjęły formę stałej stawki cła w wysokości 415 EUR/tonę z wyjątkiem trzech współpracujących chińskich producentów eksportujących, którym przyznano minimalną cenę importową w wysokości 1 153 EUR/tonę. Środki zostały nałożone na okres 5 lat, tj. do 2 lipca 2022 roku.

Chińskie Ministerstwo Finansów od 24 września 2018 roku nałożyło opłatę w wysokości 5% i 10% na produkty pochodzące z USA o wartości rynkowej 60 mld USD. Powodem takiego działania były decyzje rządu USA ograniczające m.in. import nawozów z Chin.

Rynek kaprolaktamu

Rynek azjatycki

Według danych CCFEI⁶, łączne zdolności produkcyjne kaprolaktamu w Chinach na początek 2018 roku wynosiły 3 620 000 ton. Dalsza ekspansja zdolności produkcyjnych w Chinach prognozowana była na drugą połowę 2018 roku, poprzez zapowiadane uruchomienie czterech linii produkcyjnych o łącznych zdolnościach produkcyjnych 670 tys. ton/ rok. Jednak - zgodnie z informacją CCF Group (China Chemical Fiber Group) uruchomiono jedynie 2 instalacje o łącznych zdolnościach 270 tys. ton/rok (czerwcu i grudniu 2018 roku).

W 2018 roku na bilans popytu-podaży oraz tendencje cenowe kaprolaktamu na rynku azjatyckim znacząco wpłynęły: zmieniające się ceny surowców do produkcji kaprolaktamu (głównie benzenu) oraz aspekt środowiskowy w Chinach (przepisy Chińskiego Biura Ochrony Środowiska i konieczność czasowych wyłączeń lub ograniczenia pracy lokalnych fabryk).

Kilku producentów z Chin prowadziło produkcję z ograniczeniem wykorzystania zdolności produkcyjnych, co wynikało z wyższej podaży i mniejszego popytu w drugiej połowie roku.

Początek 2018 roku charakteryzowała spadkowa tendencja cen benzenu oraz zmniejszony popyt na kaprolaktam. Ograniczenia zakupów przed Chińskim Nowym Rokiem oraz trudności w negocjacjach handlowych, wpłynęły negatywnie na poziom cen kaprolaktamu. Po przerwie świątecznej, wraz z powrotem do standardowej aktywności na rynku, nastąpił okresowy wzrost cen produktu w Azji.

Przełom I i II kwartału 2018 roku przyniósł korektę cen kaprolaktamu, wynikającą ze słabego popytu w dalszym łańcuchu przetwórstwa oraz uzupełniania stanu zapasów magazynowych w fabrykach. Ponadto część azjatyckich lokalnych producentów kaprolaktamu wstrzymała się z ponownym uruchomieniem instalacji po postojach remontowych w oczekiwaniu na stabilizację na rynku. Wraz z obniżoną podażą kaprolaktamu - nastąpiło ożywienie na rynku i wzrost cen zarówno produktu lokalnego jak i importowanego. Korzystna koniunktura utrzymywała się przez kolejne trzy miesiące.

---

⁵ CEFIC (European Chemical Industry Council) - Europejska Rada Przemysłu Chemicznego.

⁶ CCFEI (China Chemical & Fiber Economic Information Network) - Chińska sieć informacji chemicznych i światłowodowych

Pod koniec września 2018 roku na rynku azjatyckim - pomimo zaplanowanych (u lokalnych producentów) postojów remontowych implikowanych głównie ograniczeniami w dostępności surowców oraz problemami energetycznymi – stabilna sytuacja w całym łańcuchu przetwórstwa przyczyniła się do uzyskania równowagi w bilansie popytu-podaży kaprolaktamu.

Kolejną korektę cen kaprolaktamu odnotowano na początku października 2018 roku (Święta Narodowe w Chinach). Część producentów została zmuszona do oferowania swojego produktu po znacznie obniżonych cenach, aby zredukować wysoki poziom zapasów.

Złagodzenie (przez rząd chiński) od listopada 2018 roku restrykcji wynikających z prowadzonej polityki środowiskowej - zaowocowało zwiększeniem produkcji w całym łańcuchu przetwórstwa, co w połączeniu z sukcesywnym spadkiem cen benzenu, słabym popytem na kaprolaktam oraz inwentaryzacjami magazynowymi, wpłynęło na zmniejszenie zainteresowania zakupem kaprolaktamu, a w konsekwencji na bardzo znaczną obniżkę cen tego produktu na rynku azjatyckim.

Z początkiem listopada 2018 roku chińska firma Highsun Holding Group Ltd oficjalnie poinformowała o przejęciu 100 % udziałów firmy Fibrant BV z fabryką kaprolaktamu w holenderski mieście Geleen oraz 60 % udziałów fabryki kaprolaktamu w chińskim mieście Nanjing. Dodatkowo przejęta została spółka, będąca bazą serwisową i praw intelektualnych fabryki w Geleen. Powstały podmiot dąży do tego by stać się światowym liderem w produkcji kaprolaktamu i PA 6.

Rynek europejski

W pierwszym półroczu 2018 roku ceny kaprolaktamu w Europie podążały zgodnie z trendem cen benzenu (głównego surowca do produkcji kaprolaktamu).

Okres wakacyjny i (związany z nim) okres postojów remontowych wpłynął na ograniczenie podaży produktu, co jednak w tym okresie nie wpłynęło znacząco na tendencje cenowe w łańcuchu przetwórstwa kaprolaktamu na rynku europejskim.

Od sierpnia do grudnia 2018 roku ceny kontraktowe benzenu na rynku europejskim sukcesywnie spadały, co przekładało się również na obniżkę cen kaprolaktamu oraz cen produktów w całym łańcuchu przetwórstwa.

Koniec 2018 roku okazał się trudnym okresem dla europejskiego biznesu kaprolaktamowego ze względu na:

- bardzo dużą obniżkę ceny kontraktowej benzenu (w grudniu 2018 roku w srelacji do poprzedniego miesiąca - o 151 EUR/tona),
- charakterystyczne dla tego okresu spowolnienie rynku związane z okresem świąteczno-noworocznym;
- realizowaną przez firmy (tradycyjnie przed końcem 2018 roku) polityką zarządzania zapasami magazynowymi.

Ekspansja nowych zdolności produkcyjnych kaprolaktamu w Chinach, a tym samym zmiany w bilansie podaży – popytu kaprolaktamu spowodowały konieczność dywersyfikacji rynkowej oraz umacniania pozycji Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w Indiach, Korei Południowej oraz na rynku europejskim.

Polityka handlowa Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w zakresie sprzedaży kaprolaktamu płatkowanego oparta była przede wszystkim na kontraktach/umowach ramowych z wieloletnimi partnerami biznesowymi. Produkt sprzedawany był zarówno odbiorcom finalnym do produkcji poliamidów, jak również firmom handlowym.

W związku z uruchomieniem (w IV kwartale 2017 roku) w Grupie Azoty S.A. nowej instalacji do produkcji polimidów PA6 od roku 2018 nastąpiła intensyfikacja sprzedaży kaprolaktamu ciekłego z Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. do Grupy Azoty S.A. i do Grupy Azoty ATT Polymers.

W zakresie sprzedaży kaprolaktamu ciekłego poza Grupę Azoty w roku 2018 realizowano również regularną sprzedaż do odbiorcy włoskiego.

Kształtowanie się cen na kaprolaktam

W 2018 roku ceny kaprolaktamu implikowane były:

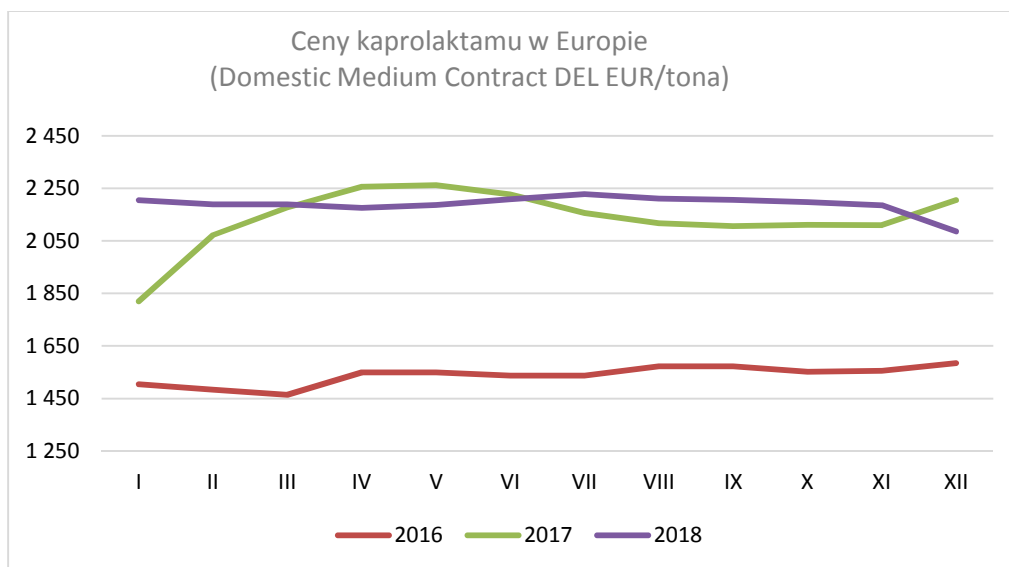
- wahaniami cen na rynku benzenu i ropy naftowej (planowane i nieplanowane zatrzymania instalacji producentów benzenu, szczególnie w 2 półroczu 2018 roku; rynek europejski w okresie jesiennym miał problem związany z niskim poziomem wody w Renie, co uniemożliwiało transport towarów i wymusiło redukcję popytu na benzen, głównie w Niemczech i we Francji);
- ograniczeniem podaży w Chinach w miesiącach zimowych (kwestie środowiskowe);
- skutkami ataku zimy w Chinach, Europie i USA.

Tendencję wzrostową cen kaprolaktamu notowano zwłaszcza w okresie od stycznia do października 2018 roku, która się odwróciła w ostatnich 2 miesiącach 2018 roku.

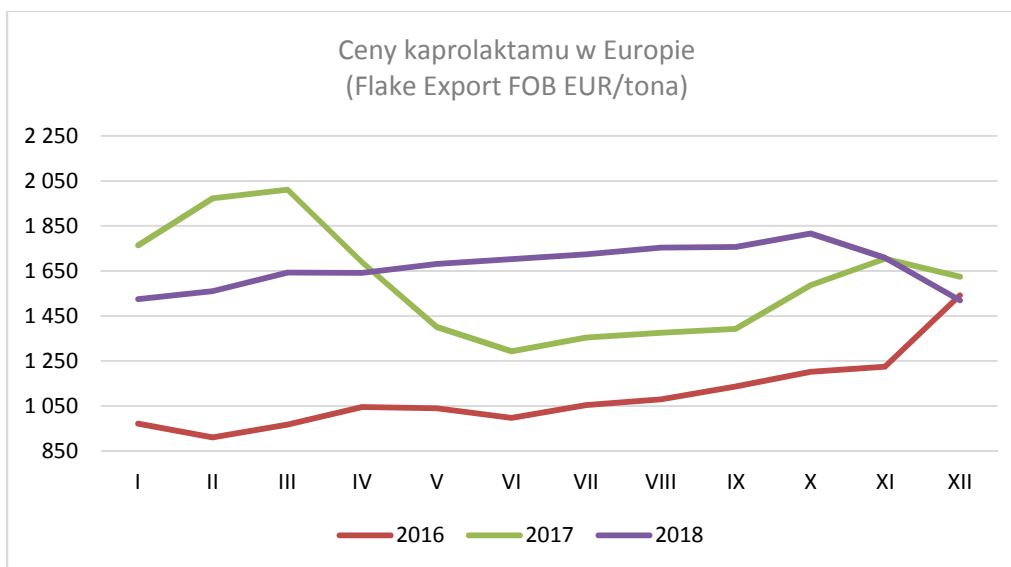
W Europie w 2018 roku w relacji do roku poprzedniego:

- ceny na kaprolaktam ciekły - dla transakcji w EUR (średnia dla odbiorców Domestic Large i Medium wg nomenklatury PCI Nylon – obecnie Wood Mackenzie Chemicals) wzrosły średnio o około 2,3% (o 46 EUR/tona) i dla transakcji w USD wzrosły o około 7% (o 157 USD/tona);
- ceny kontraktowe kaprolaktamu płatowanego z przeznaczeniem na eksport - dla transakcji w EUR wzrosły o 4,3% (o 73 EUR/tona), dla transakcji w USD wzrosły o około 9,6% (o 173 USD/tona);

Ceny importowe na kaprolaktam w 2018 roku w relacji do roku poprzedniego: w Chinach były wyższe o około 10,9% (o 209 USD/tona), zaś na Tajwanie – były wyższe o 11,6% (o 218 USD/tona);

źródło: Wood Mackenzie Chemicals

źródło: Wood Mackenzie Chemicals

W 2019 roku analitycy oczekują zmiany cen kaprolaktamu, które mogą się ukształtować w przedziale 1 700 - 2 200 USD/tona w zależności od regionu i będą determinowane głównie poziomem cen ropy naftowej.

Zdaniem analityków, konsumpcja kaprolaktamu na początku 2019 roku powinna wzrosnąć.

Nowe regulacje prawne w międzynarodowym handlu kaprolaktamem

Uplłynął okres obowiązywania w Chinach cła antydumpingowego - na kaprolaktam importowany z Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych - nałożonego od 22 października 2011 roku na okres 5 lat. Nowa decyzja w tym zakresie nie została podjęta. Obecnie strona chińska prawdopodobnie analizuje samodzielnie sytuację by podjąć decyzję o przedłużeniu tego okresu bądź zniesieniu ceł na kaprolaktam. W grupie przedsiębiorstw objętych cłem znajduje się również Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., dla której ustalono stawkę na poziomie 4,4%.

W dniu 8 sierpnia 2018 roku Stany Zjednoczone ogłosiły nową rundę stawek antydumpingowych na importowane materiały z Chin. Wśród tych materiałów znajdują się polimery, w tym PA 6. Stawka cła antydumpingowego obecnie wynosi 25% i obowiązuje od 23 sierpnia 2018 roku.

Rynek nadtlenu wodoru

Średnie wykorzystanie zdolności produkcyjnych nadtlenu wodoru w Europie w 2018 roku wyniosło około 95%.

Ceny rynkowe nadtlenu wodoru w 2018 roku w relacji do poprzedniego roku były wyższe średnio o 10 EUR/tona (+1,8%) z powodu ograniczeń podaży produktu i wysokim popytem szczególnie ze strony producentów pulpy drzewnej. Producenci pulpy drzewnej mieli problemy wynikające z ataku zimy w Europie Północnej oraz z czerwcowych pożarów lasów w Szwecji, Finlandii i Portugalii. Spowodowało to chwilowe spadki zainteresowania nadtlenkiem wodoru w krajach dotkniętych powyższymi zdarzeniami.

Europejski nadtlenek wodoru w 2018 roku był atrakcyjny cenowo dla rynków eksportowych, takich jak Indie, Pakistan i Brazylia. Większość europejskich kontraktów zostało ustalonych na początku 2018 roku.

Wprowadzone w 2018 roku (przez największych producentów europejskich) podwyżki na poziomie 60-130 EUR/tona będą miały odzwierciedlenie w cenach kontraktowych na 2019 rok. Najbardziej realna wydaje się być podwyżka w okolicach 100 EUR/tona.

Oczekuje się, że wysoki popyt na nadtlenek wodoru utrzyma się przez najbliższe 2-3 lata. Rynek pulpy drzewnej w Europie jest dość silny, ale ograniczony możliwościami produkcyjnymi nadtlenku wodoru, co wymusza poszukiwanie alternatywnych rozwiązań wspomagających dostęp do produktu poprzez zwiększanie wykorzystania zdolności, czy usuwanie „wąskich gardeł” w procesie produkcyjnym. Zapowiadane za kilka lat inwestycje w nowe zdolności nadtlenku wodoru w Europie i Rosji mogą wspomóc rynek pulpy, który dynamicznie się rozwija, otwierając nowe fabryki.

Firma Kemira⁷ podjęła decyzję o zatrzymaniu produkcji nadwęglanu sodu w Szwecji wraz z końcem 2018 roku. Spowoduje to wzrost dostępności nadtlenku wodoru na rynku skandynawskim o 20 tys. ton miesięcznie (nadtlenek wodoru jest surowcem wykorzystywanym do produkcji nadwęglanu sodu). Firma Evonik⁸ w dniu 8 listopada 2018 roku ogłosiła podpisanie umowy nabycia amerykańskiej firmy PeroxyChem⁹ za kwotę 625 mln USD. Transakcja powinna zostać ukończona w połowie 2019 roku.

Rynek produktów RedNOx® (AdBlue)

Konsumpcja AdBlue w Europie w 2018 roku (według prognoz analityków Integer Research) wyniosła około 3,38 mld litrów, co oznacza w relacji do poprzedniego roku - wzrost na poziomie ponad 16 %.

Rynek AdBlue (NOx®)¹⁰ stale powiększa swoje rozmiary wskutek wzrostu liczby pojazdów spełniających wymogi normy emisji spalin Euro 6 (głównie samochody ciężarowe typu heavy duty). Pojazdy te zastępują modele spełniające starsze normy Euro 4 i Euro 5. Dane sprzedażowe potwierdzają utrzymującą się tendencję wzrostową w konsumpcji zarówno poprzez powiększanie floty pojazdów ciężarowych jak i rozszerzenie się tego rynku na inne jego segmenty (sprzęt rolniczy i budowlany statki, samochody osobowe). Zwiększa się również europejska ilość stacji oferujących AdBlue.

Rynek saletry potasowej

Do czołowych producentów azotanu potasu na świecie należą firmy: z Chile (zdolność produkcyjna 750 tys. ton/rok), z Izraela (zdolność produkcyjna 500 tys. ton/rok) oraz z Jordani (zdolność produkcyjna 150 tys. ton/rok).

Zakłady Azotowe Chorzów S.A. są jednym z dwóch producentów azotanu potasu w Polsce o zdolności produkcyjnej ok. 6 000 ton rocznie. Zdolności produkcyjne drugiego polskiego producenta szacuje się na ok 10 000 ton rocznie.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A. na rynku krajowym są jedynym producentem azotanu potasu jakości spożywczej, natomiast w gatunku technicznym i nawozowym konkuruje z producentami zagranicznymi, których wyroby są importowane z firm: jordańskiej (belgijski dystrybutor) i rosyjskiej.

Rynek produktów oleochemicznych

W pierwszym półroczu 2018 roku ceny na krajowym rynku oleochemicznym według danych Eurostat utrzymywały się na stabilnym poziomie. W drugim półroczu 2018 można zaobserwować spadek tych cen o około 8,0 %.

---

⁷ Kemira - to grupa przemysłu chemicznego, która składa się z trzech głównych segmentów: przemysł celulozowo-papierniczy, komunalny i przemysłowy oraz przemysł naftowy i wydobywczy. Kemira jest największym na świecie dostawcą chemikaliów celulozowo - papierniczych. Obszar rynku Kemira Paper jest globalny i zajmuje drugie miejsce na świecie w zakresie chemikaliów celulozowo-papierniczych.

⁸ Evonik - niemieckie przedsiębiorstwo z branży chemicznej i metalowej, z siedzibą we Essen.

⁹ PeroxyChem jest wiodącym światowym producentem i dostawcą nadtlenku wodoru, kwasu nadoctowego, nadsiarczanów i sąsiadujących technologii.

¹⁰ AdBlue (tj. NOx® marka Grupy Azoty) – to specjalny środek do katalizatorów pozwalający znacząco ograniczyć emisję tlenków azotu (NOx).

Konunktura w branżach będących głównymi odbiorcami produktów chemicznych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Istotny wpływ na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. ma rozwój i sytuacja gospodarcza w branżach takich jak: budownictwo, produkcja mebli, tworzyw sztucznych, przemysł motoryzacyjny, produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych itp.

Oceny klimatu koniunktury w 2018 roku według danych GUS :

- budownictwo - nastroje w branży budowlanej w 2018 roku w relacji do poprzedniego roku zasadniczo uległy poprawie, aczkolwiek utrzymują się na niskim poziomie. Średnia z miesięcznych ocen w 2018 roku wyniosła 3,8, podczas gdy rok wcześniej 0,0. Najwyższe oceny zanotowano w maju i czerwcu 2018 roku (+7,2 i +7,3), natomiast najniższe pod koniec roku (w listopadzie -0,8, w grudniu -2,8).
- branża meblarska - przedstawiciele branży w 2018 roku na ogół pozytywnie oceniali koniunkturę; Średnia z miesięcznych ocen w 2018 roku wyniosła 12,9, podczas gdy rok wcześniej 12,0. najniższą oceną koniunktury w tym czasie zanotowano w maju i czerwcu 2018 roku (odpowiednio +8,4 i +7,4), natomiast najwyższą we wrześniu i październiku 2018 roku (oceny koniunktury: +16,9, +16,6).
- przemysł motoryzacyjny - na ogół utrzymywały się dobre nastroje. Średnia z miesięcznych ocen w 2018 roku wyniosła +12,3, podczas gdy rok wcześniej +16,4, co oznacza, że klimat uległ pewnemu ochłodzeniu. W segmencie „Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli” przez cały ten okres notowano pozytywne oceny, choć ulegały one konsekwentnej erozji: od +17,5 w styczniu 2018 roku do +5,5 w grudniu 2018 roku.
- produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych - w 2018 roku dominowały pozytywne oceny klimatu koniunktury; Średnia z miesięcznych ocen w 2018 roku wyniosła +22,2, podczas gdy rok wcześniej +15,9. Dodatnie oceny utrzymywały się przez cały analizowany okres; najwyższy wskaźnik w tym zakresie odnotowano w kwietniu 2018 roku +28,2, natomiast najniższy w grudniu 2018 roku +12,3.

8.5. Polityka handlowa i sprzedaż

Nawozy

Strategia Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w zakresie sprzedaży nawozów ukierunkowana jest na stały i długofalowy rozwój relacji handlowych z kontrahentami, do których kierowany jest główny strumień produktów Segmentu Agro.

W obliczu tempa zachodzących zmian oraz coraz większej konkurencji na rynkach, celem Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jest budowanie przewag konkurencyjnych poprzez:

- tworzenie skutecznej sieci dystrybucji nawozów, dostosowanej do zmieniającego się otoczenia biznesowego oraz do poszczególnych segmentów rynku i klientów;
- efektywne i długofalowe zarządzanie sprzedażą i wartością klienta;
- skuteczniejsze monitorowanie kanałów sprzedaży detalicznej nawozów z wykorzystaniem własnych kanałów dystrybucji na rynku krajowym
- ścisłą współpracę z pozostałymi Spółkami Grupy Kapitałowej Grupa Azoty w ramach Departamentu Korporacyjnego Handlu Segmentu Agro

Sprzedaż nawozów Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych, opiera się na współpracy ze strategicznymi partnerami i dystrybutorami (pośrednia forma dystrybucji). Taka forma dystrybucji umożliwi dotarcie z ofertą

handlową do relatywnie większej liczby klientów, posiadających określoną infrastrukturę, odznaczających się bardziej szczegółową znajomością rynku lokalnego i oferujących kompleksową obsługę ostatecznych odbiorców (rolników, farmerów). Jest również w chwili obecnej najbardziej optymalna ze względów kosztowych.

Na rynku krajowym - sprzedaż nawozów realizowana jest w ramach długoterminowych umów handlowych. W odróżnieniu do lat poprzednich zaniechano podpisywania rocznych umów sprzedaży a całość produkcji kierowana jest na rynek krajowy poprzez autoryzowaną sieć dystrybucji.

Sprzedaż nawozów w eksporcie - opiera się zarówno na realizacji transakcji spotowych w ramach umów krótkoterminowych jak i w oparciu wieloletnie kontrakty ramowe określające min. ilości poszczególnych produktów objęte daną umową.

Wszelkie działania handlowe dokonywane są na podstawie wspólnej polityki handlowej Grupy Azoty, która od 1 października 2018 roku została sformalizowana, a wspólna działalność handlowa prowadzona jest przez Departament Korporacyjny Handlu Segmentu Agro zlokalizowany w Puławach.

Istotną rolę w realizacji strategii w zakresie sprzedaży nawozów w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. odgrywa „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. specjalizująca się w dystrybucji nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, kwalifikowanego materiału siewnego oraz skupie zbóż.

Melamina

Działając w oparciu o kontrakty długoletnie i strategiczne relacje partnerskie business-to-business Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zapewnia swoim partnerom bezpieczeństwo dostaw, poprzez zagwarantowanie długoterminowej sprzedaży melaminy w dowolnej konfiguracji opakowań wraz z zarządzaną gestią transportową.

Partnerami Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są bezpośredni odbiorcy melaminy niemal ze wszystkich krajów Europy.

Sprzedaż melaminy w roku obrotowym 2018 realizowana była głównie w oparciu o kontrakty wieloletnie oraz w ramach stałych, regularnie odnawianych kontraktów kwartalnych.

Kaprolaktam

Ekspansja nowych zdolności produkcyjnych kaprolaktamu w Chinach, a tym samym zmiany w bilansie podaży – popytu kaprolaktamu spowodowały konieczność dywersyfikacji rynkowej oraz umacniania pozycji Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na rynkach: w Indiach, Korei Południowej oraz na rynku europejskim.

W zakresie sprzedaży kaprolaktamu płatkowanego w 2018 roku Polityka handlowa Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A oparta była przede wszystkim na kontraktach i umowach ramowych z wieloletnimi Partnerami biznesowymi. Produkt sprzedawany był zarówno odbiorcom finalnym, wykorzystującym go do produkcji poliamidów, jak również firmom handlowym posiadającym ugruntowane relacje biznesowe z Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W związku z uruchomieniem w Grupie Azoty S.A. w Tarnowie nowej instalacji do produkcji polimidów PA6 (w IV kwartale 2017 roku) w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. od roku 2018 nastąpiła intensyfikacja sprzedaży kaprolaktamu ciekłego do firm: Grupa Azoty S.A. Tarnów oraz Grupa Azoty ATT Polymers (Guben/Niemcy). Ponadto w zakresie sprzedaży kaprolaktamu ciekłego w roku 2018 realizowana była również regularna współpraca ze znaczącą firmą włoską.

Nadtlenek wodoru

Niezmiennie Grupa Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. oferuje nadtlenek wodoru w dowolnej konfiguracji stężenia, opakowań wraz z zarządzaną gestią transportową. Oferta taka została wypracowana we współpracy z użytkownikami i jest dopasowana do oczekiwań.

Działając w oparciu o kontrakty długoterminowe i strategiczne relacje partnerskie business-to-business Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zapewnia swoim partnerom bezpieczeństwo dostaw, rozumiane jednocześnie jako długoterminowa gwarancja sprzedaży puławskiego nadtlenku wodoru.

W 2018 roku sprzedaż nadtlenku wodoru w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. była realizowana w oparciu o roczne i kwartalne kontrakty, głównie bezpośrednio do użytkowników.

Produkty RedNOx®

W 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizowała koncepcję zintegrowanych działań handlowo - marketingowych w obszarze RedNOx® tj. linii produktowej oferowanej do redukcji emisji szkodliwych substancji, w której skład wchodzi: roztwory mocznika NOxY® i PULNOx® oraz woda amoniakalna oferowana pod marką LIKAM®.

Sprzedaż produktów z linii RedNOx® prowadzona była poprzez sprzedaż bezpośrednią i kilkunastu wyspecjalizowanych dystrybutorów na podstawie wieloletnich umów. Spółka dysponuje specjalistycznym taborem samochodowym i wyszkoloną kadrą kierowców realizująca dostawy do klientów.

Dynamiczny rozwój rynku redukcji emisji szkodliwych substancji, w tym tlenków azotu (NOx), zwłaszcza w obszarze przemysłowym (elektrownie, elektrociepłownie, cementownie), jak i ciągle rosnący rynek redukcji spalin w segmencie motoryzacyjnym był w 2018 roku powodem kolejnego wzrostu sprzedaży we wszystkich trzech produktach z linii RedNOx®. Największą dynamikę odnotowano w przypadku sprzedaży LIKAM® i NOxY® (AdBlue®). Na uwagę zasługuje wzrost sprzedaży NOxY® do segmentu sieci stacji paliw.

Kwas siarkowy

Głównym rynkiem zbytu kwasu siarkowego ze spółki GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. jest rynek Polski Północnej. Sprzedaż dokonywana jest do trzech segmentów odbiorców, tj. segmentu chemicznego, handlowego i spożywczego, głównie odbiorców polskich. Działania marketingowe polegają na utrzymaniu dobrych relacji z klientem. Przeprowadzone są ankiety satysfakcji klienta.

Produkty oleochemiczne

Zakłady Azotowe Chorzów S.A. w 2018 roku prowadziły sprzedaż stearyny płatkowanej z produkcji bieżącej i zapasów (po 31 października 2018 roku).

ONECON / dwutlenek węgla

W 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. opracowała i wdrożyła nowy logotyp dla ciekłego dwutlenku węgla sprzedawanego w cysternach o nazwie ONECON.

W całej Europie, w okresie od maja 2018 roku do lipca 2018 roku odnotowano istotne ograniczenia w produkcji dwutlenku węgla w Europie. Powodem był brak surowca pochodzącego najczęściej z instalacji amoniakalnych.

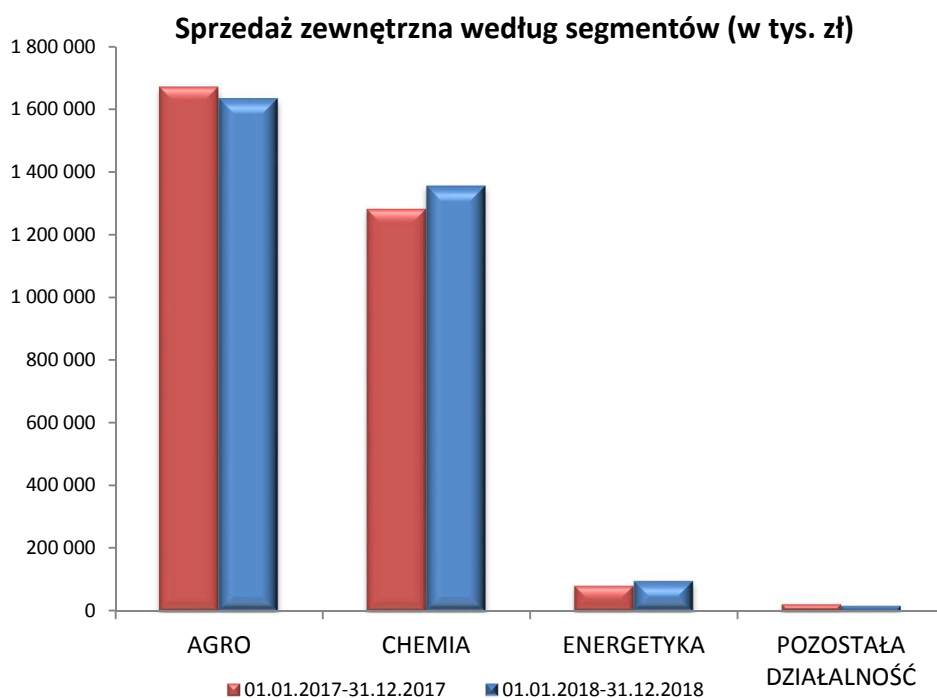
W rezultacie najtrudniejsza sytuacja miała miejsce w Wielkiej Brytanii, gdzie Coca Cola informowała o ograniczaniu produkcji a zakłady mięsne były zmuszone do utylizacji zepsutego surowca z powodu braku CO₂.

Rok 2018 to także czas oddania do użytku dwóch nowych linii produkcyjnych CO₂ w bliskiej lokalizacji względem Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. tj:

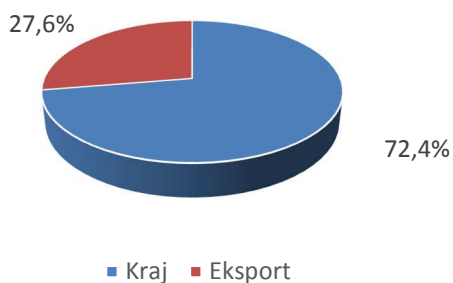
1. Gaschema Jonava (Litwa; spółka należąca do Achemy) o zdolnościach produkcyjnych 110 ton/doba (łącznie w tej lokalizacji wynoszące 220 ton/doba).
2. ACP Włocławek, o zdolnościach produkcyjnych ok. 250 ton/doba (w sumie w tej lokalizacji 900 ton/doba).

Sprzedaż

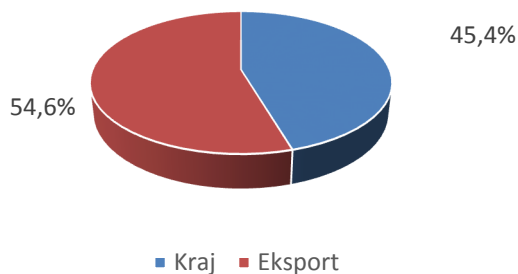
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

**Struktura sprzedaży produktów
nawozowych (wartościowo)
01.01.2018-31.12.2018**

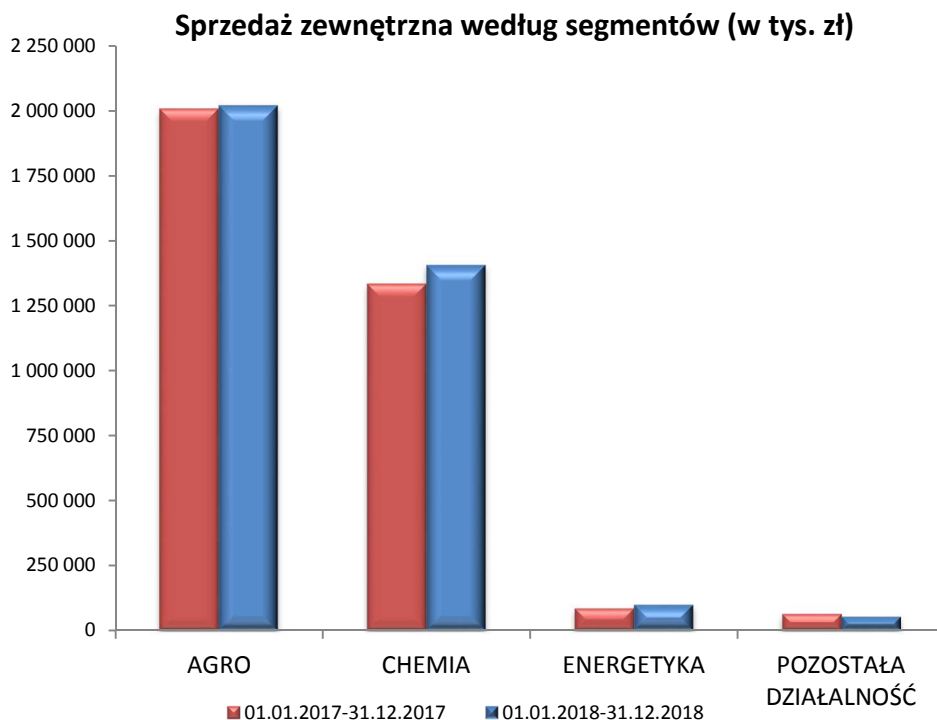

**Struktura sprzedaży produktów
chemicznych (wartościowo)
01.01.2018-31.12.2018**

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

**Struktura sprzedaży produktów
nawozowych (wartościowo)
01.01.2018-31.12.2018**

**Struktura sprzedaży produktów
chemicznych (wartościowo)
01.01.2018-31.12.2018**

8.6. Główne surowce – sytuacja na rynku i zaopatrzenie

Gaz ziemny

W 2018 roku na rynkach europejskich odnotowano bardzo wysoki wzrost cen gazu ziemnego do poziomów niespotykanych od lat.

Rok 2018 rozpoczął się od kontynuacji trendu spadkowego (z końca roku 2017) spowodowanego utrzymywaniem się temperatur (przez większość okresu zimowego) powyżej średnich wieloletnich. Do połowy lutego 2018 roku ceny gazu ziemnego spadły do poziomu 17,5 EUR/MWh (tj. 5,13 EUR/MMBtu).

Na przełomie lutego i marca 2018 roku Europę opanowała fala syberyjskich mrozów, która wywołała gwałtowny wzrost zapotrzebowania i obniżenie poziomu zapasów magazynowych gazu ziemnego, co w rezultacie zaskutkowało gwałtownym wzrostem jego cen. Na rynku niemieckim na początku marca 2018 roku cena gazu sięgała poziomu 60 EUR/MWh (tj. 17,58 EUR/MMBtu).

Na początku kwietnia 2018 roku cena gazu spadła jeszcze do poziomu 18,4 EUR/MWh (tj. 5,39 EUR/MMBtu).

Po tym czasie przez niemal cały sezon letni - panował trend wzrostowy cen gazu, który punkt kulminacyjny osiągnął na koniec września 2018 roku, kiedy cena gazu zbliżyła się do poziomu 30 EUR/MWh (tj. 8,79 EUR/MMBtu). Wynikało to z nałożenia się wielu niekorzystnych zmian na rynkach, w tym:

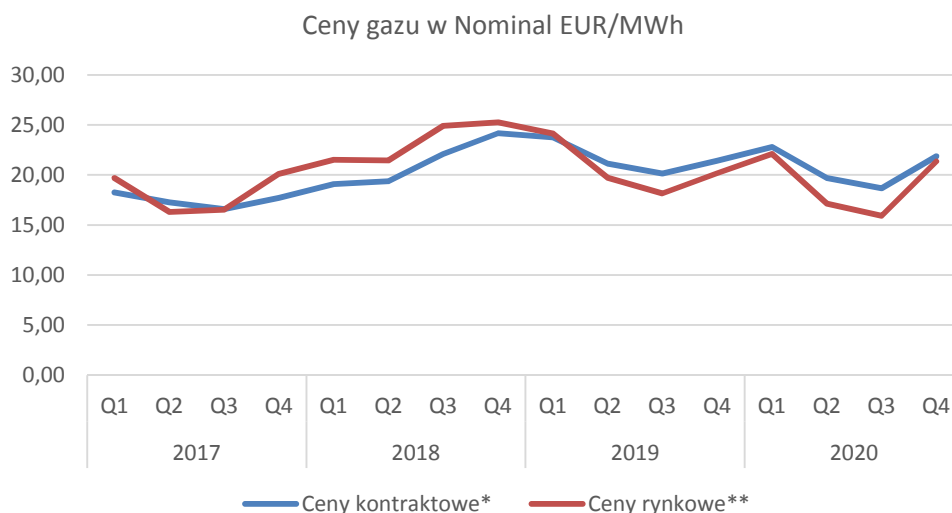
- niskie stany magazynowe gazu ziemnego;
- rosnące ceny węgla, ropy naftowej oraz uprawnień do emisji CO₂;
- rosnący popyt w Azji, odciągający dostawców LNG od Europy;
- zdarzające się ograniczenia wydobycia w Holandii, Norwegii czy Libii oraz zdarzające się awarie i remonty w sieciach przesyłowych;
- zwiększone zapotrzebowanie na energię elektryczną ze względu na panujące w Europie w lecie upały.

W IV kwartale 2018 roku notowania cen gazu ziemnego zaczęły spadać, co było zasługą opóźniającego się nadejścia zimy, spadających cen węgla i ropy oraz dużej liczby dostaw LNG, będącej pochodną niskich cen w Azji.

Na koniec 2018 roku cena gazu ziemnego na rynkach zachodnich spadła do poziomu 22,2 EUR/MWh (tj. 6,45 EUR/MMBtu).

Według szacunków IHS Energy, w 2018 roku średnia cena gazu ziemnego w Europie:

- wynikająca z kontraktów długoterminowych - wyniosła ok. 6,20 EUR/MMBtu (21,16 EUR/MWh) i w relacji do roku poprzedniego - była wyższa o ok. 21,33% tj. o 1,09 EUR/MMBtu (o 3,72 EUR/MWh).
- na rynku SPOT - wyniosła ok. 6,82 EUR za MMBtu (23,27 EUR/MWh) i w relacji do roku poprzedniego - była wyższa o ok. 28,20% tj. o 1,50 EUR/MMBtu (o 5,12 EUR/MWh) ;

* ceny kontraktowe – średnia cena kontraktowa dla następujących państw: Niemcy (BAFA), Francja (gazociągi i kontrakty LNG), Włochy (gazociągi), Hiszpania (import LNG i gazociągi), Austria (gazociągi), Czechy (gazociągi), Polska (gazociągi), Węgry (gazociągi), Rumunia (gazociągi).

** ceny rynkowe – średnia cena z następujących rynków: Wielka Brytania (NBP), Holandia (TTF), Belgia (Zeebrugge), Francja (Peg Nord), Niemcy (Gaspool), Niemcy (NetConnect), Włochy (PSV), Hiszpania (CdG), Austria (CEGH), Dania (Nord Pool), Polska (Polski Rynek Hurtowy).

Według danych Gas Infrastructure Europe na koniec 2018 roku stan wypełnienia magazynów gazem ziemnym w państwach Unii Europejskiej wyniósł średnio ok. 70% (w Polsce – stan zbliżony do średniej europejskiej) i wahał się w przedziale od nieco ponad 7% w Szwecji do 100% w Wielkiej Brytanii. Do uzupełnienia niskich rezerw w okresie letnim w dużej mierze przyczynił się zwiększony import z Rosji.

Głównym dostawcą gazu ziemnego dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku było Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Zakup gazu ziemnego od głównego dostawcy odbywał się w oparciu o zapisy Umowy Ramowej z PGNiG S.A. zawartej wspólnie przez wszystkie spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty.

Do rozliczeń zakupu gazu ziemnego od głównego dostawcy stosowana była cena określona w kontraktach indywidualnych¹¹.

Stopień dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego (tj. spoza PGNiG) dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku ukształtował się na poziomie 8,4%.

Stawki opłat za transport gazu ziemnego w 2018 roku określała:

- w krajowym systemie przesyłowym - „Taryfa dla usług przesyłania paliw gazowych nr 11” Gaz-System S.A. wprowadzona od 1 stycznia 2018 roku;
- dla gazociągu jamalskiego - „Taryfa za usługi przesyłania gazu ziemnego wysokometanowego” EuRoPol GAZ S.A. wprowadzona od 1 stycznia 2017 roku.

W 2019 roku cena gazu ziemnego:

- wynikająca z kontraktów długoterminowych - powinna utrzymać się na poziomie zbliżonym do obecnego tj. ok. 6,33 EUR/MMBtu (21,60 EUR/MWh) ;
- na rynku SPOT - przewidywany jest spadek do poziomu ok. 6,02 EUR/MMBtu (20,54 EUR/MWh).

Rok 2018 w sektorze energetycznym na rynku europejskim był okresem konkurencji cenowej między gazem i węglem. Taki stan utrzyma się także w najbliższej perspektywie.

Przewidywania dotyczące dynamicznego wzrostu importu LNG do Europy nie zmaterializowały się. Dopiero październik i listopad 2018 roku były miesiącami, w których import LNG przekroczył 7 mld metrów sześciennych miesięcznie. Głównym rynkiem dla dostawców LNG jest w dalszym ciągu Azja. Rosnąca podaż skroplonego gazu sprawi jednak, że większych dostaw można spodziewać się w niedalekiej perspektywie także na innych rynkach, wliczając Europę.

Węgiel kamienny

W 2018 roku (podobnie jak w kilku wcześniejszych latach) dominującą rolę na rynku węgla po stronie popytowej odgrywały Chiny i Indie, a po stronie podażowej - swoją pozycję umocniły Stany Zjednoczone.

W 2018 roku na rynku węgla panowała spora zmienność. Ceny węgla o niskiej kaloryczności uległy znacznemu obniżeniu względem surowca wysokokalorycznego o ograniczonej podaży. Jednocześnie koszty produkcji rosły po raz pierwszy od kilku lat.

W 2018 roku średnia cena węgla ARA (dla kaloryczności 6000 kcal) - według danych IHS Energy - wyniosła ok. 91,90 USD/tona – była wyższa o ok. 10,21%.

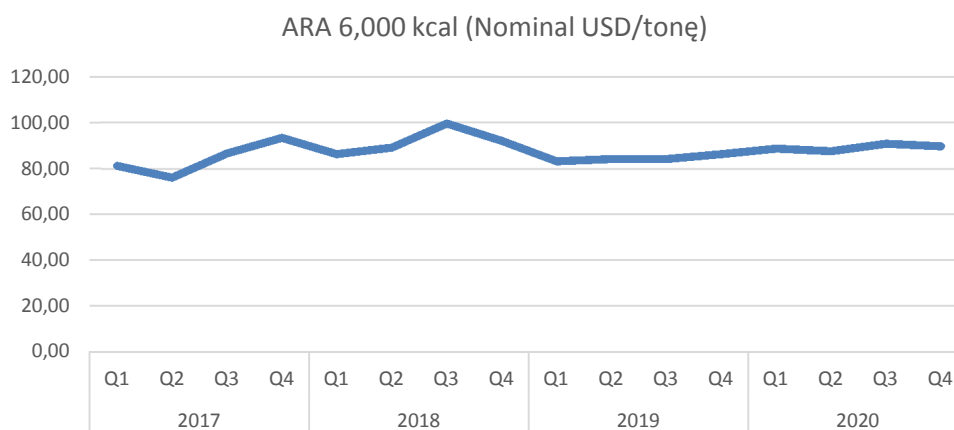
¹¹ Od 1 października 2017 roku zniesiony został obowiązek przedkładania do zatwierdzania przez Prezesa URE taryf na sprzedaż gazu dużym odbiorcom, m.in. przemysłowym.

Szacuje się, że w całym 2018 roku z zagranicy sprowadzono do Polski nawet 17 – 18 mln ton węgla. Analitycy podkreślają jednak, że import przekroczył realne zapotrzebowanie naszego kraju i część może zostać nie wykorzystana.

W listopadzie 2018 roku ceny polskiego węgla kamiennego dla energetyki osiągnęły poziom najwyższy od ponad pięciu lat i w relacji do października 2018 roku wzrosły o ponad 3 % a w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego o 18,6 %.

W 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizowała umowę wieloletnią z Lubelski Węgiel “Bogdanka” S.A. i Polską Grupą Górniczą S.A. Dodatkowo zawarła umowę z dostawcą węgla niskosiarkowego. Ceny zakupu węgla były negocjowane z wytwórcami węgla i ukształtowały się na poziomie znacznie niższym od cen światowych. Sytuacja na światowych rynkach węgla w 2018 roku nie miała wpływu na ceny węgla w Spółce z uwagi ceny stałe wynegocjowane na cały rok obowiązywania umów.

Analitycy przewidują, że na rynkach światowych w 2019 roku ceny węgla powinna obniżyć się do ok. 84,69 USD/tona. Na rynkach takich jak Unia Europejska, Japonia czy Korea, rola węgla będzie konsekwentnie ograniczana. Natomiast dla rynków wschodzących surowiec ten pozostaje nadal najtańszym paliwem energetycznym. W Polsce w kontraktach na 2019 rok obserwuje się wzrost cen węgla.

źródło: December 2018, IHS Markit European Gas Long-Term Price Outlook

Energia elektryczna

Z danych PSE wynika, że w Polsce w okresie styczeń-grudzień 2018 roku:

- krajowe zużycie energii elektrycznej wyniosło 170 931 GWh, co w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego oznacza wzrost o 1,66 %;
- Wyprodukowano 165 216 GWh energii, co oznacza spadek o 0,38 % w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Ceny energii elektrycznej na rynku SPOT wahają się w zależności od popytu, podaży, warunków atmosferycznych i zdolności transgranicznych. Ponadto dość znaczny wpływ na obniżenie ceny energii elektrycznej na rynku SPOT mają Odnawialne Źródła Energii, głównie energetyka wiatrowa.

W 2018 roku średnia cena energii na rynku SPOT ukształtowała się na poziomie 225,65 PLN/MWh i w relacji do poprzedniego roku była wyższa w stosunku o 42,85 %.

Tak znaczny wzrost cen energii elektrycznej w 2018 roku spowodowany był głównie skokowym wzrostem cen uprawnień do emisji CO₂ do poziomu ponad 20 EUR/tona oraz wzrostem cen węgla energetycznego.

W 2018 roku nie została zatwierdzona i opublikowana nowa Taryfa dla energii elektrycznej na rok kalendarzowy 2019.

W związku z Ustawą o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 grudnia 2018 roku - od 1 stycznia 2019 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zatwierdził Taryfę dla energii elektrycznej PSE S.A. jedynie w zakresie opłaty przejściowej oraz stawki opłaty OZE. Pozostałe stawki opłat przesyłowych pozostają bez zmian do czasu ich zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku całkowity wolumen wszystkich transakcji dla energii elektrycznej zawartych na rynku SPOT i rynku terminowym wyniósł 226 052 410 MWh i w relacji do roku poprzedniego był ponad dwukrotnie wyższy (o 102,45 %), w tym wolumen obrotów:

- na Rynku Dnia Bieżącego (RDB) - wyniósł 77 482 MWh i w relacji do roku poprzedniego był niższy o 14,48%;
- na Rynku Dnia Następnego (RDN) - wyniósł 27 637 223 MWh i w relacji do roku poprzedniego był wyższy o 9,87%,
- na Rynku Terminowym Towarowym (RTT) - wyniósł 198 337 705 MWh i w relacji do roku poprzedniego był wyższy o 129,53%.

W grudniu 2018 roku miesięczny kurs rozliczeniowy BASE dla energii elektrycznej - liczony jako średnia ważona wolumenem ze wszystkich transakcji zawartych na RDN - wyniósł 218,01 PLN/MWh, co w relacji do poprzedniego miesiąca oznacza spadek o 14,47 % i w relacji do grudnia 2017 roku – wzrost o 48,79 %.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku:

- realizowała umowy roczne zawarte na 2018 rok z głównymi sprzedawcami energii elektrycznej oraz w zależności od poziomu cen uzupełniała portfel zakupu na rynku SPOT i /lub w transakcjach krótkoterminowych;
- dokonała zakupu energii elektrycznej na Towarowej Giełdzie Energii S.A. w celu pokrycia części zapotrzebowania na 2019 rok;
- wybrała sprzedawcę energii elektrycznej dla części swojego zapotrzebowania na 2019, 2020 oraz 2021 rok - w ramach postępowania przetargowego dla spółek w Grupie Azoty.

Ceny i stawki opłat za usługi przesyłowe określone były w Taryfie dla energii elektrycznej PSE S.A. zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na 2018 rok.

Przyjęta Ustawa o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 grudnia 2018 roku w zakresie stawki opłaty przejściowej powoduje, że w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2019 roku nastąpi spadek kosztów przesyłowych energii elektrycznej (w relacji do 2018 roku), o ile pozostałe stawki opłat przesyłowych pozostaną bez zmian.

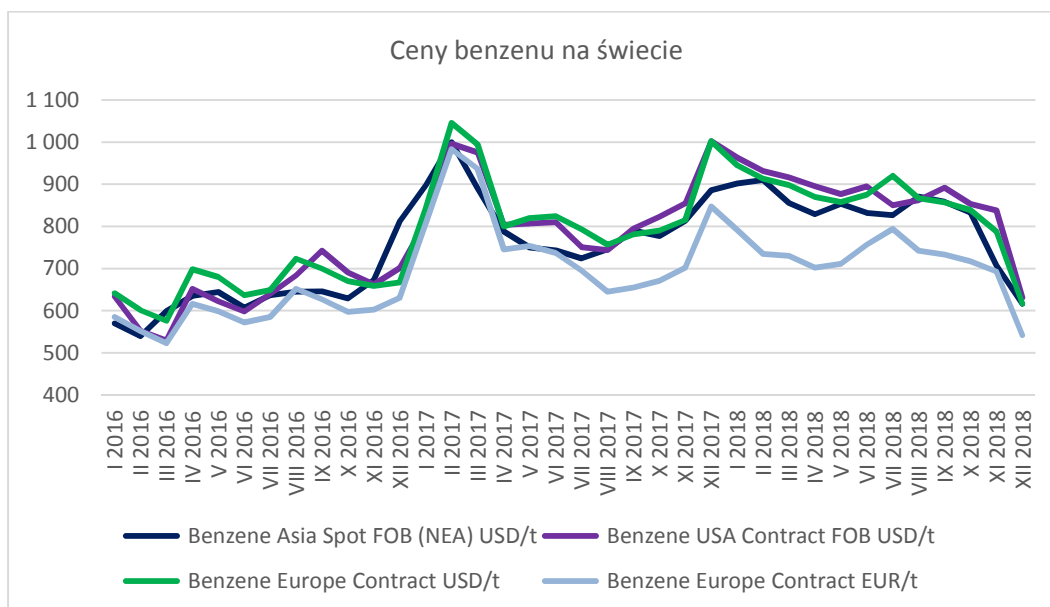
Benzen

W roku 2018 światowe ceny benzenu kształtowały się pod wpływem:

- wahań cen ropy naftowej;
- mniejszej konsumpcji wynikającej z prac remontowych prowadzonych przez przetwórców we wszystkich regionach świata;
- mniejszej podaży benzenu ze względu na planowane i nieplanowane postoje instalacji producentów benzenu - szczególnie w II półroczu 2018 roku.

Rynek europejski w okresie jesiennym 2018 roku miał problem związany z niskim poziomem wody w rzece Ren, który uniemożliwił transport towarów, co wymusiło redukcję popytu na benzen, głównie w Niemczech i we Francji.

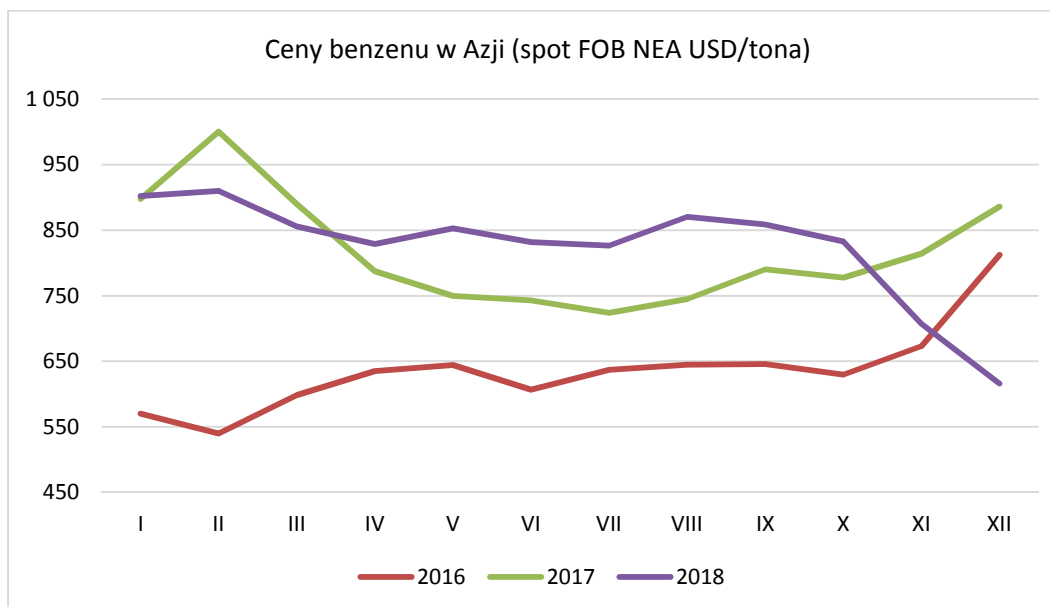
Europejskie ceny kontraktowe benzenu w 2018 roku kształtowały się na poziomach od 542-794 EUR/tona i w relacji do roku poprzedniego były nieznacznie niższe o 0,14%.

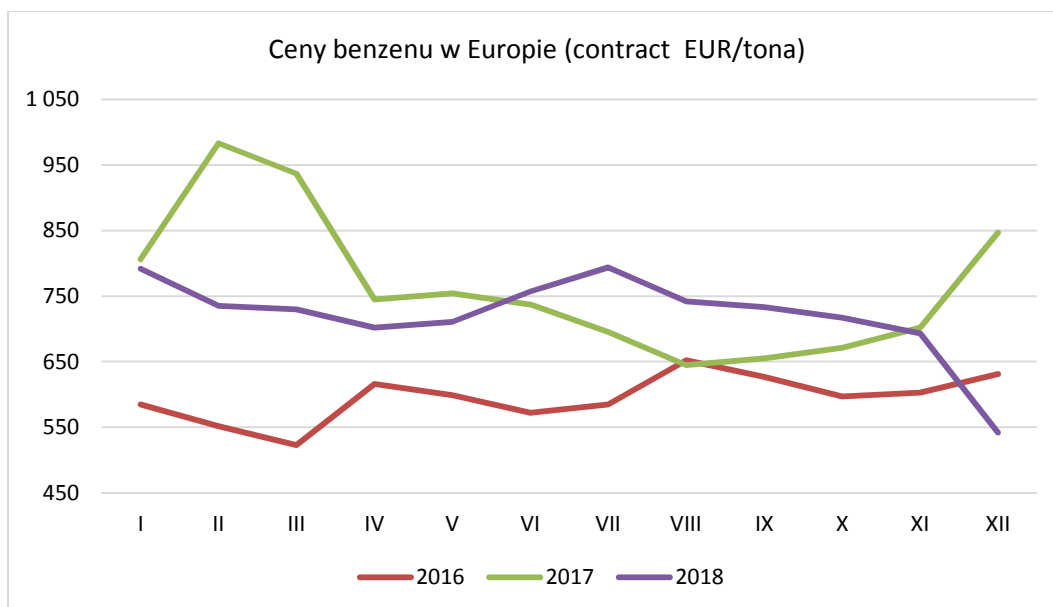
źródło: Wood Mackenzie Chemicals

Zaopatrzenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w benzen (surowiec do produkcji kaprolaktamu) realizowane jest w oparciu o długoterminowe umowy ramowe. Realizacja dostaw benzenu odbywa się głównie z wykorzystaniem własnego taboru kolejowego.

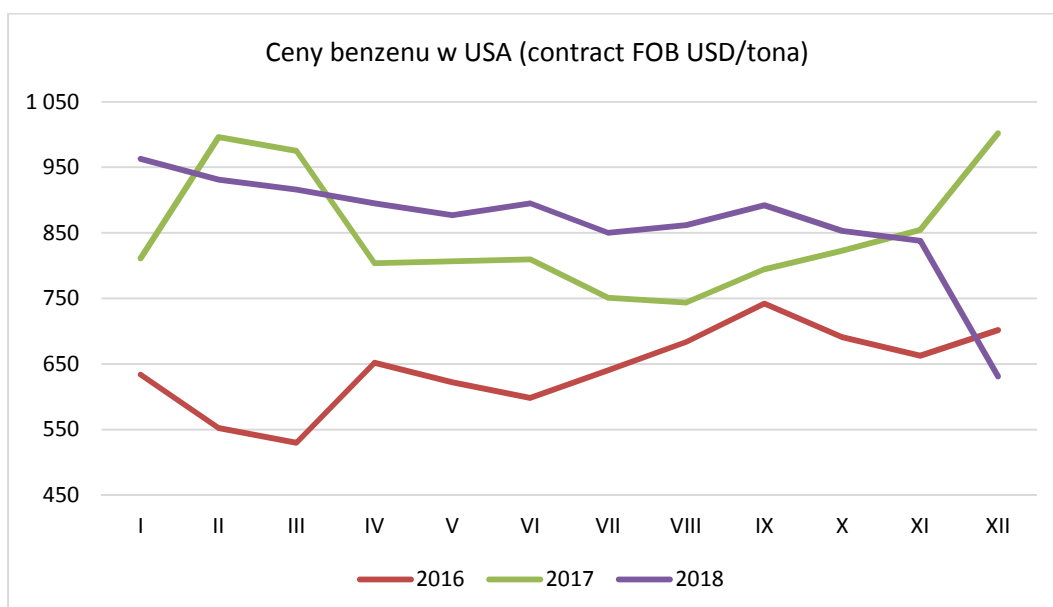
Optymalna dywersyfikacja portfela dostaw i partnerstwo we współpracy z najważniejszymi w regionie producentami benzenu stanowią gwarancję bezpieczeństwa i efektywności dostaw.

źródło: Wood Mackenzie Chemicals

źródło: Wood Mackenzie Chemicals

źródło: Wood Mackenzie Chemicals

Prognozowane na początek roku 2019 spadki cen ropy naftowej oraz nowe zdolności produkcyjne mające się pojawić w Chinach i Arabii Saudyjskiej mogą przynieść w I kwartale 2019 roku dalsze redukcje cen benzenu, by w kolejnych miesiącach przyjąć tendencję wzrostową (kiedy to przewidywane są podwyżki cen ropy naftowej).

Siarka i kwas siarkowy

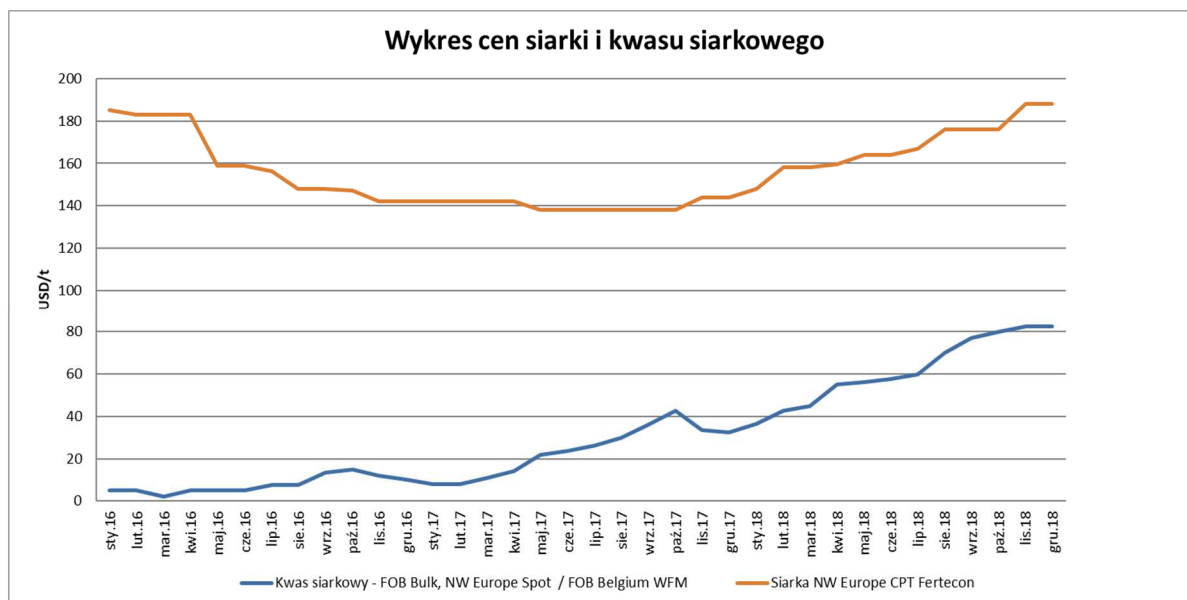
Europejski rynek siarki zarówno w podaży jak i popycie bazuje głównie na siarce płynnej (80% rynku). Siarkę granulowaną wykorzystują głównie rynki azjatyckie i afrykańskie.

Według Fertecon średnia cena siarki płynnej w 2018 roku wyniosła 140,77 USD/tona (NWE Europe i Benelux) i w relacji do poprzedniego roku była wyższa o 20,2%.

Globalny rynek siarki w I półroczu 2018 roku był mało aktywny z racji nierozstrzygniętych negocjacji w sprawie zakupu przez Indie nawozów fosforowych od chińskich dostawców, a w II półroczu 2018 roku planowany wzrost produkcji tych nawozów – implikował podwyżkę cen siarki w kontraktach

zawieranych na koniec 2018 roku. Wzrost ceny siarki związany był przede wszystkim ze wzrostem notowań europejskich cen siarki petrochemicznej.

Na światowym rynku kwasu siarkowego w 2018 roku - nie odnotowano nadpodaży produktu i przez cztery kwartały 2018 roku obserwowany był regularny wzrost jego cen. W Polsce rynek kwasu siarkowego był stabilny.

Źródło: opracowanie własne

W prognozie na 2019 rok nie przewiduje się spadku cen siarki płynnej w Europie Zachodniej. W perspektywie średnio i długoterminowej przewiduje się wzrost popytu na siarkę wynikający z rozwoju sektora produkcji nawozów fosforowych oraz chemikaliów i pozostałych sektorów przemysłowych.

Fosforyty i kwas fosforowy

W 2018 roku ceny fosforytów i kwasu fosforowego - wg raportów World Fertilizer Market - kształtowały się następująco:

- fosforytów - w przedziale 90-105 USD/tonę (FOB Afryka, BPL 71-72) i w relacji do roku poprzedniego - były wyższe o ponad 10 %;
- kwasu fosforowego - w przedziale 760-885 USD/tonę(CFR NW Europe SPOT) i w relacji do roku poprzedniego - były wyższe o ponad 17 %.

W 2019 roku prognozuje się dalszy wzrost cen kwasu fosforowego, ze względu na wzrost popytu ze strony dużych odbiorców (Indie, Chiny), jak również ograniczenia podaży przez większość producentów, którzy przeznaczają produkcję głównie na własne potrzeby (m.in. Lifosa, ICL).

Na koniec 2019 roku cena kwasu fosforowego może być wyższa o 9 % (w relacji do tej ceny w I kwartale 2019 roku) .

Kwas azotowy

W 2018 roku średnia cena zakupu kwasu azotowego w relacji do roku poprzedniego była wyższa o 2,14 %. W I kwartale 2019 roku prognozowany jest wzrost ceny o około 4,86 % (w konsekwencji wzrostu cen gazu ziemnego i energii).

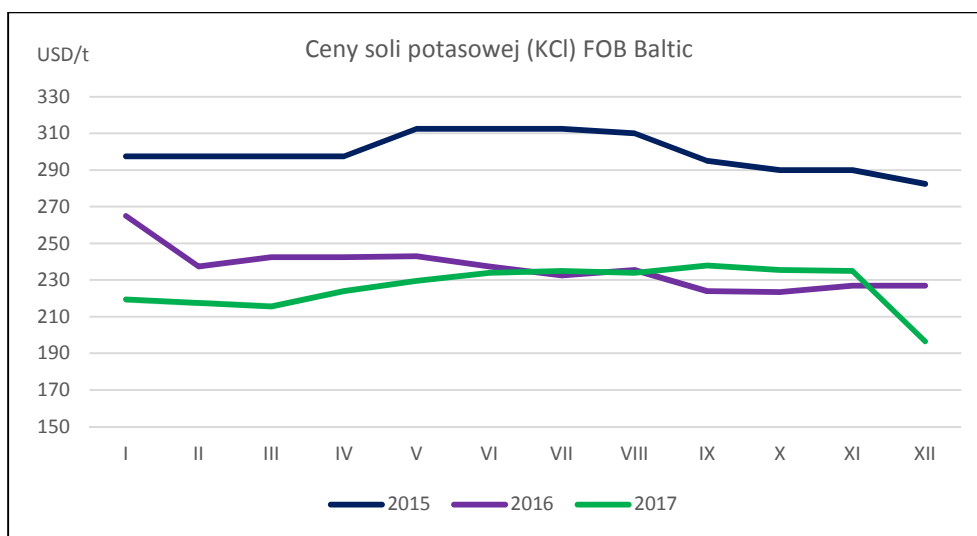

Sól potasowa

W 2018 roku ceny soli potasowej standard (wg Fertecon Potash Report) zawierały się w przedziale 269-278 EUR/tona (CFR W Europe import) i w relacji do poprzedniego roku były wyższe o 6 %. Wzrost ceny soli związany jest z ożywieniem popytu ze strony głównych światowych odbiorców z Chin, Indii i Brazylii.

Zapowiedzi producentów rosyjskich i białoruskich wskazują, że w 2019 roku ceny soli potasowej utrzymają trend wzrostowy i w IV kwartale 2019 roku w relacji do analogicznego okresu poprzedniego roku wzrosną o 18 %.

Zapowiadany trend wzrostowy może być częściowo wyhamowany przez „aktywność na rynku” kanadyjskiego dystrybutora soli kanadyjskiej na Europę.

Źródło: Fertecon

Wapno palone

Cena wapna palonego w 2018 roku w relacji do roku poprzedniego wzrosła o 1%. W 2019 roku prognozowany jest wzrost ceny o około 1%.

8.7. Prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku realizowała:

- transakcje zakupu praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej z Odnawialnych Źródeł Energii (PMOZE_A¹², PMOZE-BIO¹³) oraz praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia z kogeneracji (PMMET-2017¹⁴, PMGM-2017¹⁵) na Towarowej Giełdzie Energii (TGE);

¹² PMOZE_A tzw. certyfikaty zielone - prawa majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w OZE, której określony w świadectwie pochodzenia okres produkcji rozpoczął się do 28 lutego 2009 roku.

¹³ PMOZE-BIO tzw. błękitne certyfikaty - prawa majątkowe, które wynikają ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego od 1 lipca 2016 roku.

¹⁴ PMMET tzw. certyfikaty fioletowe - prawa majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.

¹⁵ PMGM tzw. certyfikaty żółte – prawa majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w kogeneracji opalanej paliwami gazowymi lub o łącznej zainstalowanej mocy elektrycznej do 1 MW.

- transakcje sprzedaży praw majątkowych dla energii elektrycznej wyprodukowanej w wysokosprawnej kogeneracji P MEC-2017¹⁶ i praw majątkowych efektywności energetycznej P MEF¹⁷ i P MEF-2018;
- procedurę umarzania świadectw pochodzenia energii elektrycznej z Odnawialnych Źródeł Energii, świadectw pochodzenia energii elektrycznej z Kogeneracji oraz świadectw efektywności energetycznej w ramach realizacji obowiązku za 2017 rok.

W Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zakup i sprzedaż Praw Majątkowych na Towarowej Giełdzie Energii odbywa się w sposób systematyczny w transakcjach bieżących, zatem ceny giełdowe mają wpływ na koszty i przychody Spółki. Średnia cena zakupu Praw Majątkowych w Spółce wynika z cen rynkowych notowanych w okresie objętym obowiązkiem zakupu i umorzenia.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wystąpiła do Urzędu Regulacji Energetyki o przyznanie świadectw pochodzenia P MEC-2017 za okres od lipca do grudnia 2017 roku. Decyzją Prezesa URE Świadectwa zostały przyznane dnia 12 marca 2018 roku, zgodnie ze złożonym wnioskiem. Część przyznanych certyfikatów została przeznaczona na realizację obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia. Pozostałą część przeznaczono do sprzedaży na Towarowej Giełdzie Energii S.A.

Prezes URE decyzją z dnia 12 czerwca 2018 roku umorzył Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. świadectwa pochodzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (P MOZE, P MOZE-BIO) oraz decyzją z dnia 19 czerwca 2018 roku świadectwa pochodzenia z kogeneracji (P M GM-2017, P M M ET-2017, P M EC-2017).

W 2018 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przyznał:

- w dniu 12 lipca 2018 roku - Świadectwo Efektywności Energetycznej, potwierdzającej planowaną oszczędność energii wynikającą z przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej (z racji tego, że świadectwo dotyczy planowanej oszczędności energii, przyznane prawa majątkowe, do czasu zakończenia przedsięwzięcia, nie zostały zapisane na rachunku Spółki);
- w dniu 16 października 2018 roku - świadectwa efektywności energetycznej P M EF-2018;
- w dniu 11 grudnia 2018 roku - świadectwa pochodzenia z kogeneracji P M EC_2018.

Ceny rynkowe praw majątkowych w 2018 roku:

W 2018 roku ceny praw majątkowych:

- P MOZE systematycznie rosły przez cały 2018 rok z poziomu 45,53 PLN/MWh (na początku 2018 roku) do poziomu 135,20 PLN/MWh w ostatnim dniu notowań w 2018 roku, a okresowo cena praw majątkowych P MOZE przekraczała 160 PLN/MWh; średnia cena praw majątkowych P MOZE w relacji do poprzedniego roku wzrosła o 167 %;
- P MOZE-BIO systematycznie spadały przez cały 2018 rok z poziomu 319,70 PLN/MWh (na początku 2018 roku) do poziomu 301,14 PLN/MWh w ostatnim dniu notowań w 2018 roku; średnia cena praw majątkowych P MOZE-BIO w relacji do poprzedniego roku - spadła o ok. 6,5 %;

Prawa Majątkowe Kogeneracyjne:

- Certyfikaty fioletowe P M M ET-2016 - przez pierwszą połowę 2018 roku ceny utrzymywały się na poziomie 54-56,50 PLN/MWh. Różnice między średniomiesięcznymi cenami nie były

¹⁶ P MEC tzw. certyfikaty czerwone – prawa majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w pozostałych jednostkach kogeneracyjnych.

¹⁷ P M EF tzw. certyfikaty białe - prawa majątkowe wynikające ze świadectw efektywności energetycznej

wyższe niż 0,50%. Nie było również systematyczności zmian, raz cena wzrastała, by w kolejnym miesiącu zanotować spadek. W drugiej połowie roku ceny certyfikatów fioletowych PMMET-2018 utrzymywały się na poziomie 54 – 55,60 PLN/MWh;

- Certyfikaty czerwone P MEC-2017 – notowania cen przedstawiały się podobnie jak w przypadku PMMET; przez pierwszą połowę 2018 roku ceny utrzymywały się na poziomie 9,68 – 9,85 PLN/MWh, a w drugiej połowie 2018 roku na poziomie 8,43 – 8,80 PLN/MWh;
- Notowania cen certyfikatów żółtych PMGM-2017 przez całe I półrocze 2018 roku kształtowały się na poziomie 117 – 118 PLN/MWh, natomiast w ostatnich trzech sesjach tego półrocza odnotowano gwałtowny spadek tych cen do poziomu 95,75 PLN/MWh. A notowania certyfikatów żółtych PMGM-2018 przez prawie całe II półrocze 2018 roku systematycznie rosły z poziomu 104,24 PLN/MWh do poziomu 112,99 PLN/MWh osiągniętego w listopadzie 2018 roku. Od tego momentu notowania cen praw majątkowych PMGM-2018 zaczęły powoli spadać i w ostatnim dniu notowań w 2018 roku ukształtowały się na poziomie 111,01 PLN/MWh;
- notowania cen certyfikatów białych P MEF na początku 2018 roku systematycznie rosły z poziomu 450,16 PLN/toe do poziomu 899,67 PLN/toe osiągniętego w połowie lutego 2018 roku; następnie odnotowano systematyczny ich spadek - do poziomu 492,91 PLN/toe (na początku lipca 2018 roku), potem wzrost - do poziomu 700 PLN/toe (osiągniętego na początku września 2018 roku) i spadek - do poziomu 312,16 PLN/toe osiągniętego w ostatnim dniu notowań w 2018 roku.

W związku ze złożeniem do URE w obowiązującym terminie stosownych oświadczeń, Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2019 roku, podobnie jak w 2018 roku jest uprawniona do zakupu i umorzenia zielonych certyfikatów tylko dla 15% energii zużytej na potrzeby własne w stosunku do określonego ustawą obowiązku.

8.8. Uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych

W dniu 3 stycznia 2018 roku wszedł w życie nowy pakiet regulacji MIFID II oraz został zatwierdzony przez Radę Unii Europejskiej projekt nowej Dyrektywy EU ETS na lata 2021-2030, co stanowiło ostatni formalny krok w procedurze ustawodawczej.

Regulacja MIFID II klasyfikuje uprawnienia do emisji jako instrumenty finansowe i podobnie jak na rynku finansowym wnosi mechanizmy zabezpieczające do handlu uprawnieniami do emisji.

W Polsce w dniu 6 kwietnia 2018 roku została opublikowana Ustawa z dnia 1 marca 2018 roku o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw, która umożliwia stosowanie unijnych przepisów dotyczących rynków instrumentów finansowych (dyrektywa MiFID II oraz rozporządzenie MiFIR).

Ustawa ta nakłada na wszystkie krajowe spółki nowe obowiązki, w tym szczególnie rozszerza pojęcie instrumentów finansowych obejmując m. in. kontrakty na surowce energetyczne, tj. gaz ziemny i energia elektryczna oraz uprawnienia do emisji CO₂.

Ponadto zmieniona Dyrektywa EU ETS na lata 2021-2030 upoważnia Komisję Europejską do przyjęcia aktu delegowanego w celu uzupełnienia Dyrektywy zapisami dotyczącymi sektorów i podsektorów narażonych na ryzyko ucieczki emisji (ang. Carbon Leakage, w skrócie „CL”) w całej perspektywie 10 lat obowiązywania MIFID II.

W związku z powyższym Komisja Europejska rozpoczęła prace nad przygotowywaniem wykazu sektorów i podsektorów narażonych na ucieczkę emisji.

W dniu 8 maja 2018 roku został opublikowany dokument pt. „Wstępny wykaz sektorów i podsektorów narażonych na znaczące ryzyko ucieczki emisji na lata 2021-2030”.

Komisja Europejska do wykazu zakwalifikowała 44 sektory. (W relacji do obecnie obowiązującej listy gdzie wpisanych jest 175 sektorów, lista Carbon Leakage ulegnie znacznemu skróceniu do liczby 44 lub maksymalnie do 72 sektorów.)

Wśród 44 sektorów na liście Carbon Leakage jest sektor przemysłu chemicznego co oznacza, iż instalacje chemiczne w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zaliczone są do narażonych na ryzyko ucieczki emisji i w dalszym ciągu objęte są preferencyjnymi warunkami tj. przydziału bezpłatnych uprawnień.

W grudniu 2018 roku w Katowicach odbyła się szczyt klimatyczny COP24¹⁸, na którym został przyjęty dokument końcowy konferencji tzw. Pakiet Katowicki, który tworzy reguły przedkładania przez poszczególne kraje planów walki z globalnym ociepleniem, szczegóły planów będą takie same dla wszystkich państw i będą publicznie dostępne. To umożliwi nie tylko ich porównanie, ale też publiczną weryfikację. Uzgodniono także, że powstaną narodowe plany walki ze zmianami klimatycznymi – czyli przede wszystkim plany redukcji emisji gazów cieplarnianych, które będą przedstawiane przez wszystkie kraje.

Średnia cena uprawnień EUA w 2018 roku w bieżących notowaniach typu SPOT wyniosła 15,76 EUR i wzrosła o 171,26 % (niemal trzykrotnie; w 2017 roku wyniosła 5,81 EUR). W tym czasie uprawnienia do emisji CO₂ osiągnęły cenę maksymalną 25,19 EUR i minimalną 7,62 EUR.

Zdaniem wielu ekspertów wzrost cen jednostek EUA jest wynikiem zakończonego procesu reformy Dyrektywy ETS na lata 2021 - 2030 (IV faza Systemu EU ETS), w wyniku której niemal 1/4 nadwyżki uprawnień na rynku zostanie wycofana (począwszy od stycznia 2019 roku) za pośrednictwem mechanizmu MSR (market stability reserve), a potencjalnie setki milionów uprawnień zostanie trwale anulowane do połowy 2020 roku.

Ekspersi przewidują, że w 2019 roku prawie 400 milionów uprawnień zostanie wstrzymanych w przypadku aukcji EUA państw członkowskich UE lub ok. 40 % z 915,8 miliona spotowych EUA zaplanowanych do sprzedaży w 2019 roku. Środki te mają na celu szybkie zlikwidowanie trwałej nadwyżki podaży, wynoszącej blisko 2 miliardy uprawnień i tym samym wzrost ceny uprawnień.

Aktualne dostępne prognozy cen uprawnień wskazują, że średnia cena uprawnień do emisji (EUA) w roku 2019 może kształtować się na poziomie 23 EUR.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.:

- w dniu 24 lutego 2018 roku otrzymała na rachunki prowadzone w Rejestrze UE bezpłatne uprawnienia do emisji CO₂ w ilości 2 192 028 ton;
- w kwietniu otrzymała 376 287 bezpłatnych uprawnień do emisji CO₂ na rachunek Elektrociepłowni w ramach derogacji (art. 10c Dyrektywy ETS) za rok 2017 oraz dokonała umorzenia uprawnień do emisji CO₂ za rok 2017 w ilości 3 445 873 EUA.

8.9. Produkcja w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku w Grupie Kapitałowej Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. poziom produkcji głównych instalacji był skorelowany z prowadzoną polityką handlową oraz uwarunkowaniami rynkowymi.

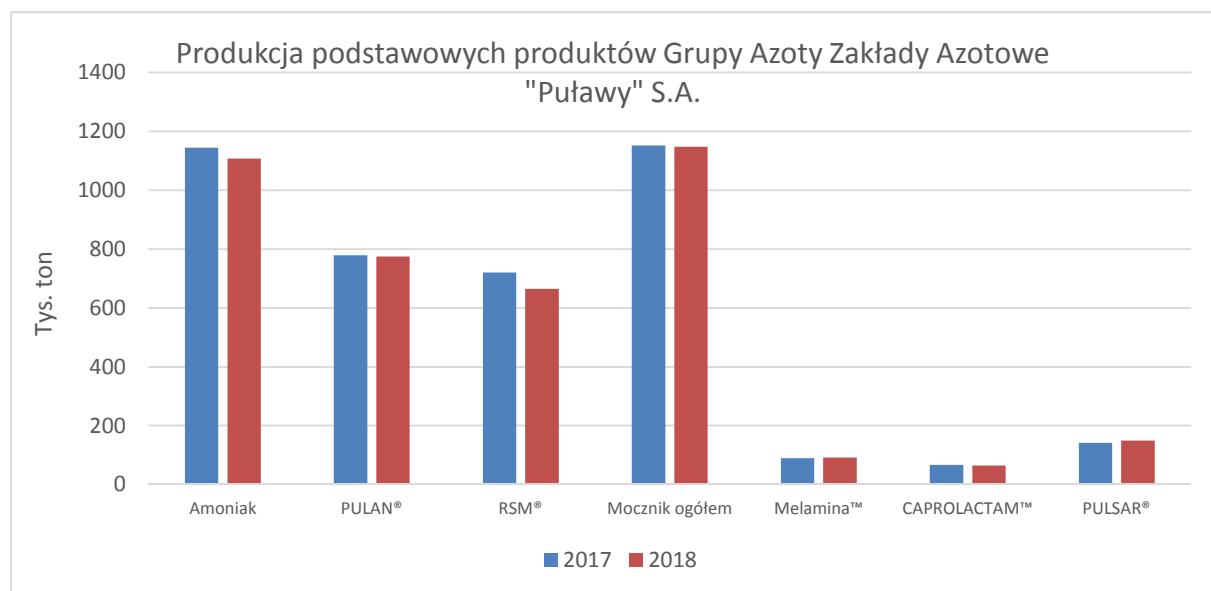
¹⁸ COP24 w Katowicach - Konferencja Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu, Katowice 2018, skrótowiec COP24 – międzynarodowe obrady w sprawie zmian klimatu odbywające się w Katowicach od 2 grudnia do 15 grudnia 2018, częścią których jest 24. konferencja stron UNFCCC.

Dynamika produkcji głównych produktów		
Nazwa Spółki	Produkt	01.01.2018-31.12.2018 vs.
		01.01.2017-31.12.2017
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	• amoniak	97,00%
	• nawozy azotowe w przeliczeniu na czysty składnik „N”	97,00%
	• kaprolaktam	97,00%
	• melamina	102,00%
	• nadtlenek wodoru	94,00%
	• NOx ^y ® (dawne AdBlue®)	120,00%
GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.	• nawozy fosforowe CSP *) w przeliczeniu na P ₂ O ₅	108,70%
	• nawozy wieloskładnikowe w przeliczeniu na N	96,50%
	• nawozy wieloskładnikowe w przeliczeniu na P ₂ O ₅	101,08%
	• nawozy wieloskładnikowe w przeliczeniu na K ₂ O	106,27%
	• kwas siarkowy w przeliczeniu na 100 % stężenie	94,49%
	• wodorosiarczyn sodu	89,33%
Zakłady Azotowe Chorzów S.A.	• roztwór saletry wapniowej	121,78%
	• saletra potasowa	100,44%
	• stearyna płynna i płatkowana	54,75%

*) CSP - nawozy jednoskładnikowe, superfosfaty

W dniu 25 czerwca 2018 roku w Zakładach Azotowych Chorzów S.A. miała miejsce awaria na Oddziale Produkcji Organicznej na węźle destylacji. Uszkodzeniu uległa chłodnica w kolumnie destylacyjnej, którą należało wymienić. Postój z tym związany trwał do 13 sierpnia 2018 i w tym czasie realizowano remont planowany w Spółce na wrzesień 2018 roku.

Produkcja na linii Oddziału Produkcji Organicznej z dniem 31 października 2018 roku została wstrzymana czasowo na okres 12 miesięcy z powodu kształtowania się zbyt niskich cen na rynku produktów oleochemicznych.

8.10. Komentarz segmentowy

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prowadzi działalność gospodarczą w ramach Segmentów: Agro, Chemia, Energetyka oraz Pozostała Działalność.

Przychody zewnętrzne

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. według Segmentów (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Zmiana
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=(2-4)/4
AGRO	1 634 141	52,6%	1 670 986	54,6%	-2,2%
CHEMIA	1 356 375	43,7%	1 282 795	41,9%	5,7%
ENERGETYKA	97 777	3,1%	83 158	2,7%	17,6%
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	19 014	0,6%	23 149	0,8%	-17,9%
Ogółem przychody ze sprzedaży	3 107 307	100,0%	3 060 088	100,0%	1,5%

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Zmiana
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=(2-4)/4
AGRO	2 016 958	56,4%	2 005 025	57,4%	0,6%
CHEMIA	1 406 443	39,3%	1 334 850	38,2%	5,4%
ENERGETYKA	100 834	2,8%	86 335	2,5%	16,8%
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	53 682	1,5%	64 692	1,9%	-17,0%
Ogółem przychody ze sprzedaży	3 577 917	100,0%	3 490 902	100,0%	2,5%

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w strukturze zewnętrznych przychodów największy udział 52,6% stanowią przychody zewnętrzne Segmentu Agro, których udział w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego spadł o 2,0 punkty procentowe. Udział przychodów zewnętrznych Segmentu Chemia wyniósł 43,7% i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego był wyższy o 1,8 punktu procentowego;
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w strukturze zewnętrznych przychodów największy udział 56,4% stanowią przychody zewnętrzne Segmentu Agro, których udział w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego spadł o 1,0 punkt procentowy. Udział przychodów zewnętrznych Segmentu Chemia wyniósł 39,3% i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego był wyższy o 1,1 punktu procentowego.

Segment Agro

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku Segment Agro osiągnął wynik operacyjny (uwzględniający transakcje między segmentami):

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – w wysokości 159,8 mln zł, wobec 292,1 mln zł w okresie porównywalnym roku ubiegłego;
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – w wysokości 146,8 mln zł, wobec 270,4 mln zł w okresie porównywalnym roku ubiegłego.

Głównymi produktami handlowymi Segmentu Agro są:

- wytwarzane w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nawozy azotowe („N”): PULAN® (saletra amonowa), PULREA® i PULGRAN® (mocznik), PULGRAN®S (siarczan mocznikowo-amonowy), RSM® i RSM®S (roztwór saletrzano-mocznikowy z siarką), PULSAR® (siarczan amonu) i siarczan amonu z Instalacji Odsiarczania Spalin oraz PULASKA® (roztwór nawozu azotowego z siarką);
- wytwarzane w pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.: saletra potasowa nawozowa i saletra wapniowa nawozowa, saletra wapniowa z borem, mocznik płynny, nawozy fosforowe („P”) i mieszanki („NP”, „NK”, „PK”, „NPK”), w tym: amofoski, agrafofki, Holist®, nawozy na bazie RSM® i RSM®S.

Pozostałe produkty handlowe Segmentu Agro obejmują inne produkty wytwarzane dodatkowo na podstawowych instalacjach Segmentu: LIKAM® (woda amoniakalna), amoniak, wodór, kwas azotowy, powietrze pomiarowe i technologiczne, dwutlenek węgla, COOLANT® (suchy lód), a także kwalifikowany materiał siewny.

W Segmencie Agro realizowana jest również sprzedaż towarów (nawozy, pasze, zboża, środki ochrony roślin) i materiałów oraz sprzedaż usług.

Przychody zewnętrzne Segmentu Agro według grup produktowych

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	1 563 203	95,7%	1 573 862	94,2%	99,3%
Pozostałe produkty handlowe	60 562	3,7%	60 425	3,6%	100,2%
Inne przychody Segmentu	10 376	0,6%	36 699	2,2%	28,3%
Razem	1 634 141	100,0%	1 670 986	100,0%	97,8%

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	1 787 581	88,6%	1 765 665	88,1%	101,2%
Pozostałe produkty handlowe	62 816	3,1%	61 976	3,1%	101,4%
Inne przychody Segmentu	166 561	8,3%	177 384	8,8%	93,9%
Razem	2 016 958	100,0%	2 005 025	100,0%	100,6%

Udział eksportu w grupach produktowych Segmentu Agro

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Wyszczególnienie	Udział eksportu	
	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Główne produkty handlowe	27,6%	23,2%
Pozostałe produkty handlowe	10,0%	12,6%
Inne przychody Segmentu	0,0%	3,5%
Przychody ogółem segmentu	26,8%	22,3%

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Wyszczególnienie	Udział eksportu	
	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Główne produkty handlowe	24,9%	21,0%
Pozostałe produkty handlowe	9,6%	12,2%
Inne przychody Segmentu	4,8%	4,4%
Przychody ogółem segmentu	22,8%	19,2%

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku zewnętrzne przychody ze sprzedaży Segmentu Agro:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 1 634,1 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były niższe o 36,8 mln zł (o 2,2%), w tym odnotowano następujące zmiany:
  - spadek przychodów w grupie „główne produkty handlowe” o 10,7 mln zł (głównie za sprawą niższych wolumenów sprzedaży mocznika i RSMS, co częściowo zostało zrekompensowane wyższymi wolumenami i cenami sprzedaży saletry amonowej i RSM-u);
  - wzrost przychodów w grupie „pozostałe produkty handlowe” o 0,1 mln zł;
  - spadek przychodów w grupie „inne przychody Segmentu” o 26,3 mln zł (głównie z tytułu sprzedaży towaru mocznik wyłącznie w roku 2017).
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 2 017,0 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o 11,9 mln zł (o 0,6%), w tym odnotowano następujące zmiany:
  - wzrost przychodów w grupie „główne produkty handlowe” o 21,9 mln zł (głównie za sprawą wyższych wolumenów sprzedaży saletry amonowej i nawozu Holist);
  - wzrost przychodów w grupie „pozostałe produkty handlowe” o 0,8 mln zł;
  - spadek przychodów w grupie „inne przychody Segmentu” o 10,8 mln zł (głównie z tytułu sprzedaży towaru mocznik wyłącznie w roku 2017, co częściowo zostało zrekompensowane większą sprzedażą zbóż).

Koszty wytworzenia sprzedanych produktów oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów w sprzedaży zewnętrznej Segmentu Agro:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 1 303,5 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o 142,1 mln zł (o 12,2%);
  - wzrost kosztów w grupie „główne produkty handlowe” o 163,9 mln zł (głównie z tytułu wyższych jednostkowych kosztów wytworzenia (głównie wyższa cena gazu ziemnego);
  - spadek kosztów w grupie „pozostałe produkty handlowe” o 0,8 mln zł;
  - spadek kosztów w grupie „inne przychody Segmentu” o 26,1 mln zł (głównie z tytułu mniejszych ilości sprzedanych);
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 1 645,8 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o 185,2 mln zł (o 12,7%) .

Koszty sprzedaży Segmentu Agro:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 177,7 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były niższe o 8,1 mln zł (o 4,4%);

- spadek kosztów sprzedaży w grupie „główne produkty handlowe” o 9,9 mln zł (z tytułu niższych jednostkowych kosztów sprzedaży i mniejszych wolumenów sprzedaży);
- wzrost kosztów sprzedaży w grupie „pozostałe produkty handlowe” o 2,1 mln zł (z tytułu większych wolumenów sprzedaży i wyższych jednostkowych kosztów sprzedaży);
- spadek kosztów sprzedaży w grupie „inne przychody Segmentu” o 0,3 mln zł;
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 210,6 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były niższe o 8,3 mln zł (o 3,8%).

Zysk Segmentu Agro na sprzedaży zewnętrznej:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniósł 152,9 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego był niższy o 170,8 mln zł (o 52,8%);
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniósł 160,6 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego był niższy o 165,0 mln zł (o 50,7%).

„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.

Rynek nawozów wciąż nie jest ustabilizowany. Ceny rynkowe są bardzo zróżnicowane. Rynek środków ochrony roślin zapowiada duże podwyżki, ze względu na zapowiedz Chin o wzrostach kosztów produkcji oraz kosztach związanych z ochroną środowiska. Na rynku nasiennym spodziewana jest sprzedaż dużej ilości kukurydzy.

Segment Chemia

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku Segment Chemia osiągnął wynik operacyjny (uwzględniający transakcje między segmentami):

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – w wysokości 117,6 mln zł, wobec 245,3 mln zł w okresie porównywalnym;
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – w wysokości 101,4 mln zł, wobec 225,2 mln zł w okresie od porównywalnym.

Głównymi produktami handlowymi Segmentu Chemia są:

- wytwarzane w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.: kaprolaktam (ciekły i płatkowany), melamina, PULREA® (mocznik), PULNOX® (roztwory mocznika), nadtlenuk wodoru oraz NOXy®;
- wytwarzane w pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.: kwas siarkowy, wodorosiarczyn sodu, saletra potasowa techniczna i spożywcza, azotan wapnia do zastosowań technicznych, produkty z przerobu kwasów tłuszczowych.

Pozostałe produkty handlowe Segmentu Chemia obejmują inne produkty wytwarzane dodatkowo na podstawowych instalacjach Segmentu.

W Segmencie Chemia w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizowana jest również sprzedaż towarów i materiałów oraz sprzedaż usług.

Przychody zewnętrzne Segmentu Chemia według grup produktowych

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	1 347 233	99,3%	1 280 609	99,8%	105,2%
Pozostałe produkty handlowe	9 142	0,7%	2 186	0,2%	418,2%
Inne przychody Segmentu	0	0,0%	0	0,0%	0,0%
Razem	1 356 375	100,0%	1 282 795	100,0%	105,7%

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	1 392 874	99,0%	1 329 278	99,6%	104,8%
Pozostałe produkty handlowe	9 281	0,7%	2 251	0,2%	412,3%
Inne przychody Segmentu	4 288	0,3%	3 321	0,2%	129,1%
Razem	1 406 443	100,0%	1 334 850	100,0%	105,4%

Udział eksportu w grupach produktowych Segmentu Chemia

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Wyszczególnienie	Udział eksportu	
	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Główne produkty handlowe	55,0%	66,1%
Pozostałe produkty handlowe	0,0%	0,0%
Inne przychody Segmentu	0,0%	0,0%
Przychody ogółem segmentu	54,6%	66,0%

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Wyszczególnienie	Udział eksportu	
	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Główne produkty handlowe	54,2%	64,6%
Pozostałe produkty handlowe	0,0%	0,0%
Inne przychody Segmentu	26,1%	34,9%
Przychody ogółem segmentu	53,8%	64,5%

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku zewnętrzne przychody ze sprzedaży Segmentu Chemia:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 1 356,4 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o 73,6 mln zł (o 5,7%), w tym odnotowano następujące zmiany:
  - wzrost przychodów w grupie „główne produkty handlowe” o 66,6 mln zł (głównie z tytułu wyższych wolumenów i cen sprzedaży mocznika i melaminy);
  - wzrost przychodów w grupie „pozostałe produkty handlowe” o 7,0 mln zł (głównie z tytułu większych wolumenów sprzedaży produktów).

- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 1 406,4 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o 71,6 mln zł (o 5,4%), w tym odnotowano następujące zmiany:
  - wzrost przychodów w grupie „główne produkty handlowe” o 63,6 mln zł (głównie z tytułu wyższych wolumenów i cen sprzedaży mocznika i melaminy);
  - wzrost przychodów w grupie „pozostałe produkty handlowe” o 7,0 mln zł (głównie z tytułu większych wolumenów sprzedaży produktów);
  - wzrost przychodów w grupie „inne przychody Segmentu” o 1,0 mln zł.

Koszty wytworzenia sprzedanych produktów oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów w sprzedaży zewnętrznej Segmentu Chemia:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 1 180,7 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o 165,7 mln zł (o 16,3%), w tym odnotowano:
  - wzrost kosztów w grupie „główne produkty handlowe” o 164,5 mln zł - głównie z tytułu wyższych jednostkowych kosztów wytworzenia kaprolaktamu, mocznika i melaminy (głównie wyższe ceny gazu ziemnego) oraz większych wolumenów sprzedaży mocznika.
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 1 221,9 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o 160,9 mln zł (o 15,2%).

Koszty sprzedaży Segmentu Chemia:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 46,3 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były niższe o 3,7 mln zł (o 7,4%), w tym odnotowano:
  - spadek kosztów sprzedaży w grupie „główne produkty handlowe” o 3,7 mln zł (głównie z tytułu niższych jednostkowych kosztów sprzedaży kaprolaktamu).
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 52,7 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były niższe o 2,9 mln zł (o 5,2%).

Zysk Segmentu Chemia na sprzedaży zewnętrznej:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniósł 129,4 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego był niższy o 88,4 mln zł (o 40,6%);
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniósł 131,9 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego był niższy o 86,4 mln zł (o 39,6%).

Segment Energetyka

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku Segment Energetyka osiągnął wynik operacyjny (uwzględniający transakcje między segmentami):

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – w wysokości (-)11,8 mln zł, wobec (-)12,6 mln zł w okresie porównywalnym 2017 roku;
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. - w wysokości (-)13,7 mln zł, wobec (-)23,4 mln zł w okresie porównywalnym 2016 roku.

Głównymi produktami handlowymi Segmentu Energetyka są: energia cieplna i nośnik ciepła. Do pozostałych produktów handlowych należą inne media.

W Segmencie tym realizowana jest również sprzedaż towarów i materiałów (energia elektryczna, gaz ziemny, prawa majątkowe – energia elektryczna z kogeneracji) oraz sprzedaż innych usług segmentu.

Przychody zewnętrzne Segmentu Energetyka według grup produktowych

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	25 738	26,3%	26 328	31,7%	97,8%
Pozostałe produkty handlowe	1 330	1,4%	1 255	1,5%	106,0%
Inne przychody Segmentu	70 709	72,3%	55 575	66,8%	127,2%
Razem	97 777	100,0%	83 158	100,0%	117,6%

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	26 676	26,5%	27 152	31,4%	98,2%
Pozostałe produkty handlowe	1 330	1,3%	1 255	1,5%	106,0%
Inne przychody Segmentu	72 828	72,2%	57 928	67,1%	125,7%
Razem	100 834	100,0%	86 335	100,0%	116,8%

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku zewnętrzne przychody ze sprzedaży Segmentu Energetyka:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 97,8 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o 14,6 mln zł (o 17,6%), w tym odnotowano wzrost przychodów w grupie „inne przychody Segmentu” o 15,1 mln zł (głównie z tytułu wyższego wolumenu i ceny sprzedaży energii elektrycznej oraz wyższej ceny sprzedaży gazu ziemnego);
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 100,8 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o 14,5 mln zł (o 16,8%), w tym odnotowano wzrost przychodów w grupie „inne przychody Segmentu” o 14,9 mln zł (głównie z tytułu wyższego wolumenu i ceny sprzedaży energii elektrycznej oraz wyższej ceny sprzedaży gazu ziemnego).

Koszty wytworzenia sprzedanych produktów oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów w sprzedaży zewnętrznej Segmentu Energetyka:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 104,7 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o 11,5 mln zł (o 12,3%), w tym odnotowano:
  - wzrost kosztów w grupie „główne produkty handlowe” o 2,7 mln zł (głównie z tytułu wyższego jednostkowego kosztu wytworzenia energii cieplnej);
  - wzrost kosztów w grupie „inne przychody Segmentu” o 12,9 mln zł (głównie z tytułu wyższego wolumenu sprzedaży energii elektrycznej oraz wyższego kosztu zakupu gazu ziemnego i energii elektrycznej).
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 107,3 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o 11,5 mln zł (o 12,0%).

Wynik Segmentu Energetyka na sprzedaży zewnętrznej:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniósł (-)7,1 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego był wyższy o 3,0 mln zł (o 29,9%);

- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniósł (-)6,6 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego był wyższy o 2,8 mln zł (o 29,9%).

Regulacje prawne w handlu produktami Segmentu Energetyka

- W okresie od 3 kwietnia 2018 roku do 29 maja 2018 roku PSE przeprowadziły pierwszą certyfikację ogólną zgodnie z ustawą o rynku mocy. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zostały wpisane do rejestru jako jednostka redukcji zapotrzebowania mocy z generacją własną.
- W świetle zapisów ustawy z dnia 28 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw, zarówno ceny energii elektrycznej zawarte w umowie z dostawcą jak i ceny zatwierdzone w cenniku Zakładów Azotowych Chorzów najprawdopodobniej w 2019 roku ulegną zmianie.

Segment Pozostała Działalność

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku Segment Pozostała Działalność osiągnął wynik operacyjny (uwzględniający transakcje między segmentami):

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – w wysokości (-)16,0 mln zł, wobec (-)19,4 mln zł w okresie porównywalnym 2017 roku;
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – w wysokości (-)18,6 mln zł, wobec (-)14,3 mln zł w okresie porównywalnym 2017 roku.

Do Segmentu Pozostała Działalność zakwalifikowano produkty handlowe: worki z folii, folia, worki śmieciowe oraz pozostałe materiały nie zakwalifikowane do innych segmentów.

Ponadto zakwalifikowano tu:

- sprzedaż usług z obszarów nie ujętych w segmentach Agro, Chemia i Energetyka;
- sprzedaż spółek REMZAP Sp. z o.o., PROZAP Sp. z o.o. i SCF Natural Sp. z o.o.

Przychody zewnętrzne Segmentu Pozostała Działalność według grup produktowych

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	8 560	45,0%	11 482	49,6%	74,6%
Inne przychody Segmentu (w tym: usługi, towary, materiały)	10 454	55,0%	11 667	50,4%	89,6%
Razem	19 014	100,0%	23 149	100,0%	82,1%

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018		01.01.2017-31.12.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	7 098	13,2%	9 752	15,1%	72,8%
Inne przychody Segmentu Segmentu (w tym: usługi, towary, materiały, przychody PROZAP Sp. z o.o., REMZAp Sp. z o.o., SCF sp. z o.o., korekty konsolidacyjne)	46 584	86,8%	54 940	84,9%	84,8%
Razem	53 682	100,0%	64 692	100,0%	83,0%

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku zewnętrzne przychody ze sprzedaży Segmentu Pozostała Działalność:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 19,0 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były niższe o 4,1 mln zł (o 17,9%), w tym odnotowano następujące zmiany:
  - spadek przychodów w grupie „główne produkty handlowe” o 2,9 mln zł (głównie niższe wolumeny sprzedaży folii);
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 53,7 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były niższe o 11,0 mln zł (o 17,0%), w tym odnotowano następujące zmiany:
  - spadek przychodów w grupie „główne produkty handlowe” o 2,7 mln zł (głównie niższe wolumeny sprzedaży folii);
  - spadek przychodów w grupie „inne przychody Segmentu” o 8,4 mln (w tym zmiana wartości korekt konsolidacyjnych o kwotę (-)28,7 mln zł, co zostało w znacznym stopniu zrekompensovane przez większą sprzedaż usług spółki REMZAP Sp. z o.o.).

Koszty wytworzenia sprzedanych produktów oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów w sprzedaży zewnętrznej Segmentu Pozostała Działalność:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 27,1 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były niższe o 6,6 mln zł (o 19,5%), w tym odnotowano:
  - spadek kosztów w grupie „główne produkty handlowe” o 2,7 mln zł (głównie z tytułu niższych wolumenów sprzedaży folii);
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 49,9 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były niższe o 7,1 mln zł (o 12,4%).

Koszty sprzedaży Segmentu Pozostała Działalność:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 0,1 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były niższe o 9 tys. zł (6,2%);
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniosły 0,7 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były niższe o 0,6 mln zł (o 51,4%).

Wynik Segmentu Pozostała Działalność na sprzedaży zewnętrznej:

- w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniósł (-)8,2 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego był wyższy o 2,4 mln zł (o 22,9%);
- w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. – wyniósł 3,0 mln zł i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego był niższy o 3,1 mln zł (o 51,1%).

Istotne informacje Segmentu Pozostała Działalność

Laboratorium Higieny Pracy i Laboratorium Jakości Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są laboratoriami akredytowanymi, jedynymi w powiecie puławskim, nielicznymi w województwie lubelskim, które wykonują badania i pomiary czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy oraz analizy węgla kamiennego i popiołu lotnego z węgla kamiennego.

8.11. Majątek trwały

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prowadzi działalność na bazie majątku trwałego o wartości netto 2 931,8 mln zł, w tym: środki trwałe i wartości niematerialne stanowią 62,6% .

Środki trwałe i wartości niematerialne (w tys. zł)	01.01.2018-31.12.2018	1.01.2017-31.12.2017
Wartość netto na początek okresu	1 766 689	1 743 015
Zwiększenia	264 880	199 355
Umorzenie (amortyzacja)	(194 436)	(176 220)
Inne zmiany	(1 424)	(539)
Wartość netto na koniec okresu	1 835 709	1 766 689

Szczegółowe informacje dotyczące aktywów trwałych przedstawione zostały w Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna - Noty 23-27 oraz 30 i 33.

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku prowadzi działalność na bazie majątku trwałego o wartości netto 2 808,9 mln zł, w tym: środki trwałe i wartości niematerialne stanowią 72,7% .

Środki trwałe i wartości niematerialne (w tys. zł)	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Wartość netto na początek okresu	1 983 323	1 980 152
Zwiększenia	272 180	214 128
Umorzenie (amortyzacja)	-	(195 539)
Inne zmiany	23	(15 418)
Wartość netto na koniec okresu	2 042 953	1 983 323

Szczegółowe informacje dotyczące aktywów trwałych przedstawione zostały w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna - Noty 23-28 oraz 31 i 34.

8.12. Działalność inwestycyjna

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. poniosła nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne w kwocie 497 mln zł (uwzględnia prace rozwojowe oraz ulepszenia, remonty znaczące i katalizatory), w tym: na ochronę środowiska 27 mln zł.

Realizowane projekty dotyczyły przede wszystkim budowy nowych instalacji, poprawy efektywności instalacji istniejących oraz dostosowania do przepisów ochrony środowiska.

Prowadzono również przedsięwzięcia modernizacyjne i odtworzeniowe mające na celu wymianę i modernizację urządzeń decydujących o poprawie jakości produkowanych wyrobów, poprawie pewności ruchu instalacji produkcyjnych oraz poprawie warunków pracy.

W 2018 roku największe nakłady zostały poniesione na:

- budowę wytwórni nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej,
- modernizację instalacji kwasu azotowego oraz budowę nowych instalacji kwasu azotowego, neutralizacji i produkcji nowych nawozów na bazie kwasu azotowego.

Najważniejsze projekty inwestycyjne

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Nazwa inwestycji	Budżet inwestycji	Poniesione nakł.	Poniesione nakłady w 2018*	Opis inwestycji	Planowany termin zakończenia
Modernizacja instalacji kwasu azotowego oraz budowa nowych instalacji kwasu azotowego, neutralizacji i produkcji nowych nawozów na bazie kwasu azotowego	695 000	85 634	78 737	Zwiększenie efektywności produkcji kwasu azotowego oraz poprawa ekonomiki wytwarzanych na jego bazie nawozów. Nadwyżka kwasu azotowego będzie przetwarzana na nowej linii do produkcji specjalistycznych nawozów: saletry magnezowej, wapniowej i potasowej wydajności 600 ton/dobę	2024
Wytwórnia nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej	385 000	292 412	155 083	Poprawa jakości nawozów na skutek zastosowania nowoczesnej granulacji mechanicznej. Głównym elementem planowanego kompleksu są dwie linie produkcyjne granulatów nawozowych na bazie wykorzystania stopu azotanu amonu jako surowca saletrzanego – saletra granulowana i saletrzak CAN.	2020
Wymiana turbozespołu TG-2	99 000	73 618	13 482	Zwiększenie sprawności wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu poprzez wymianę turbozespołu upustowo-kondensacyjnego TG-2 o mocy 30 MWe na nową jednostkę o mocy nominalnej 37 MWe w ramach modernizacji układu elektro-energetycznego Grupy Azoty PUŁAWY	Zadanie zakończone

Modernizacja kotła parowego OP-215 nr 2 w celu redukcji emisji Nox	93 000	4 804	4 226	Realizacja niniejszego projektu podyktowana jest koniecznością przystosowania kotła do nowych norm emisji NOx oraz koniecznością odtworzenia poprawnego stanu technicznego kotła, który wraz z kotłami nr 4 i 5 będzie stanowił podstawowe jednostki wytwórcze w zakładowej elektrociepłowni.	2020
Zwiększenie wolumenu i optymalizacja produkcji ciekłego dwutlenku węgla w Zakładzie Amoniak	35 262	30 189	29 400	W ramach projektu nastąpi zagospodarowanie istniejącej nadwyżki surowego CO ₂ z przerobu gazu ziemnego, która będzie wykorzystana do produkcji dodatkowych ilości ciekłego dwutlenku węgla, przy jednoczesnym zwiększeniu pojemności stokażu.	2019
Zakup i zabudowa kompresora gazu syntezowego nr 7 – KS7	24 400	11 798	11 373	Zakup i zabudowa kompresora gazu syntezowego nr 7 pozwoli na zwiększenie zdolności produkcyjnych amoniaku oraz zwiększenie bezpieczeństwa procesowego	2019
Modernizacja sieci wody obiegowej w Zakładzie Amoniak	24 100	14 097	5 795	Realizacja niniejszego projektu podyktowana jest koniecznością poprawy stanu technicznego sieci wody obiegowej, zapewnieniem niezawodności zasilania wodą układów chłodzących oraz zapewnieniem zasilania dla nowych instalacji Zakładu Amoniak.	2020

* Wartości bez korekt i wyłączeń konsolidacyjnych

Struktura nakładów inwestycyjnych

Struktura wydatków inwestycyjnych w 2018 roku	Jednostkowe wydatki inwestycyjne (w tys. zł)	Struktura wydatków inwestycyjnych
Inwestycje związane z rozwojem biznesu	330 393	66,41%
Inwestycje związane z utrzymaniem biznesu	34 944	7,02%
Inwestycje mandatowe	5 527	1,11%
Zakupy gotowych dóbr	7 907	1,59%
Pozostałe (komponenty, ulepszenia, remonty znaczące, katalizatory, inne)	118 728	23,86%
Łączne wydatki inwestycyjne	497 499	100,00%

Spółki Grupy Kapitałowej Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku w pozostałych Spółkach z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. poniesiono nakłady w wysokości 18,7 mln zł, w tym największe w Gdańskich Zakładach Nawozów Fosforowych „Fosfory” Sp. z o.o. na kwotę 11,4 mln zł. Zrealizowane nakłady dotyczyły głównie projektów związanych z utrzymaniem biznesu oraz modernizacją istniejących instalacji.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Nazwa inwestycji	Budżet inwestycji	Poniesione nakłady ogółem	Poniesione nakłady w 2018*	Opis inwestycji	Planowany termin zakończenia
GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.					
Modernizacja terminalu masowego towarów sypkich	7 000	5 968	2 055	Prowadzenie usług przeładunkowo – magazynowych m.in. saletrzaków i siarczanu amonu. W ramach zadania zaplanowano modernizację istniejącego Magazynu Soli.	2019
Modernizacja instalacji przeładunkowej ługu sodowego	5 150	2 648	1 135	Wykonanie nowego frontu rozładawczego ługu sodowego, w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników magazynowych ługu sodowego, co pozwoli na skrócenie tras magistralnych ługu w relacji stacja rozładawcza - magazyny oraz stacja rozładawcza – statek. Inwestycja umożliwi odciążenie torów kolejowych na terminalu przeładunkowym towarów sypkich.	2019
Wymiana wieży absorpcyjnej w ramach modernizacji instalacji kwasu siarkowego	8 500	7 888	3 967	W ramach zadania zaplanowano budowę nowej wieży absorpcyjnej wraz ze zbiornikiem cyrkulacyjnym - w celu zapewnienia bezawaryjnej pracy instalacji do produkcji kwasu siarkowego (wymiana wyeksploatowanej wieży absorpcyjnej). Instalacja produkcji kwasu siarkowego jest podstawową wytwórnią pary technologicznej na potrzeby Spółki.	Zadanie zakończone
Budowa instalacji rozładunku, magazynowania i dozowania popiołów	1 800	1 437	1 418	Inwestycja mająca na celu obniżenie kosztów produkcji wytwarzanych nawozów poprzez wykorzystanie popiołów jako surogatu surowca fosforowego (fosforytu).	2019
Zakłady Azotowe Chorzów S.A.					
Przeniesienie trasy kablowej 6kV łączącej GST1 z podstacją ST8	750,0	678,9	678,9	Usunięcie infrastruktury elektrycznej z terenów nie będących własnością Zakładów Azotowych Chorzów S.A. (zgodnie z zawartą ugodą z Property 5 Sp. z o.o.)	zadanie zakończone
Przebudowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w rejonie Property 5	572,4	235,1	235,1	Przebudowa kanalizacji - usunięcie sieci z terenów nie będących własnością Zakładów Azotowych Chorzów S.A. (w związku z zawartą ugodą z Property 5)	02.2019
Elektrownia Puławy Sp. z o.o.					
Budowa Bloku Energetycznego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach	W 2018 roku trwały prace nad projektem i jego budżetem.	2 834	2 108	Budowa Bloku Energetycznego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach o mocy ok. 100 Mwe	2021

* Wartości bez korekt i wyłączeń konsolidacyjnych

Decyzje organów statutowych

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W 2018 roku:

- Zarząd Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyraził zgodę na realizację dwudziestu pięciu projektów inwestycyjnych /zakupu gotowych dóbr o łącznej wartości około 228,5 mln zł.
- Rada Nadzorcza Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyraziła zgodę na realizację pięciu projektów inwestycyjnych /zakupu gotowych dóbr o wartości około 202,3 mln zł.

Struktura nakładów inwestycyjnych

Struktura wydatków inwestycyjnych w 2018 roku	Jednostkowe wydatki inwestycyjne w (w tys. zł)	Struktura wydatków inwestycyjnych
Inwestycje związane z rozwojem biznesu	1 839	9,84%
Inwestycje związane z utrzymaniem biznesu	12 833	68,63%
Inwestycje mandatowe	2 202	11,78%
Zakupy gotowych dóbr	1 824	9,76%
Pozostałe (komponenty, remonty znaczące, ulepszenia, katalizatory, inne)	0	0,00%
łącznie wydatki inwestycyjne	18 698	100,00%

Źródła finansowania realizowanych projektów (tys. zł)

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Nakłady	497 499	365 228
Źródła finansowania		
Środki własne	404 921	309 648
Dotacje	21 728	5 728
Zobowiązania	70 850	49 852

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Nakłady	495 794	370 422
Źródła finansowania		
Środki własne	403 216	314 462
Dotacje	21 728	6 107
Zobowiązania	70 850	49 852

8.13. Badania i rozwój

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W 2018 roku zakres realizowanych prac w dziedzinie badań i rozwoju w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. obejmował przede wszystkim opracowanie nowych i rozwój istniejących technologii oraz udoskonalanie wytwarzanych produktów.

Prace badawcze i rozwojowe - w znacznej mierze - stanowiły kontynuację lub rozwinięcie prac prowadzonych w okresach poprzednich, w tym:

Z bardziej znaczących prac należy wymienić:

1. Projekt „Wsparcie dla rolnictwa niskoemisyjnego – zdolnego do adaptacji do zmian klimatu obecnie oraz w perspektywie lat 2030 i 2050 (LCAgri)” - rok 2018 był czwartym rokiem realizacji projektu w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. dofinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, którego celem jest poprawa wydajności wykorzystywania zasobów poprzez wdrożenie innowacyjnych niskowęglowych praktyk rolniczych oraz promocję zrównoważonego stosowania mineralnych nawozów przez gospodarstwa rolne w Polsce w cyklu życia produktów nawozowych w oparciu o metodę LCA.

Projekt jest realizowany w ramach konsorcjum, w skład którego - oprócz Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. - wchodzi:

- Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy – Koordynator Projektu;
- Instytut Agrofizyki Polskiej Akademii Nauk;
- Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy.

Przeprowadzone obliczenia umożliwiły określenie emisji gazów cieplarnianych (dwutlenek węgla, podtlenek azotu) oraz wielkość śladu węglowego każdego nawozu mineralnego produkowanego w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. Zadanie realizowane przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zostało ukończony. Obecnie trwają prace w zadaniach realizowanych przez pozostałych członków konsorcjum.

2. Projekt dotyczący opracowania procesu otrzymywania produktu metodą katalityczną z wykorzystaniem katalizy chemo-enzymatycznej.
3. W ramach programu sektorowego INNOCHEM Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizuje projekt, który ma na celu opracowanie i wdrożenia zaawansowanego systemu sterowania na instalacji do produkcji amoniaku. Oczekiwany efektem wdrożenia będzie obniżenie energochłonności (zmniejszenie zużycia głównego surowca - wysokometanowego gazu ziemnego) i energochłonności procesu oraz poprawa bezpieczeństwa procesowego i zmniejszenie wpływu na środowisko.
4. Projekt realizowany w ramach III edycji programu sektorowego BIOSTRATEG. Celem projektu jest opracowanie innowacyjnych nawozów wzbogaconych mikrobiologicznie oraz ocena efektów ich zastosowania w mikrobiologicznej stymulacji żyzności i produktywności gleb.

Projekt realizowany jest przez konsorcjum, w skład którego wchodzi: Instytut Ogrodnictwa (lider konsorcjum), Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Instytut Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego Polskiej Akademii Nauk, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy oraz Instytut Nowych Syntez Chemicznych w Puławach.

Przy współpracy z Instytutem Nowych Syntez Chemicznych wyprodukowane zostały próbne partie nawozów, zweryfikowane pod kątem przeżywalności mikroorganizmów oraz stabilności nowych produktów (m.in. w Laboratorium mikrobiologicznym Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.), które zostały przekazane do doświadczeń polowych.

5. W Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wspólnie ze spółkami zależnymi np. z GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. realizowane są tematy, mające na celu wykreowanie i maksymalizację efektów synergii w obszarach wspólnych aktywności.
6. Projekt badawczy z zakresu tzw. „zielonej technologii” Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. - dotyczy produkcji związku organicznego na bazie surowców odnawialnych i odpadowych (które nie znalazły zastosowania w innych gałęziach przemysłu) z wykorzystaniem bakterii, co będzie możliwe m.in. dzięki zastosowaniu metod inżynierii genetycznej.
7. Projekt pt. „Opracowanie technologii wytwarzania nowego typu nawozów płynnych w oparciu o surowce fosforonośne pochodzenia osadowego”, którego celem jest otrzymywanie nowego typu nawozów płynnych w oparciu o surowce fosforonośne pochodzenia osadowego. Projekt realizowany jest przez Konsorcjum, którego liderem jest Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.
8. Projekt pt. „Nowe nawozy na bazie kwasu azotowego: CN, MgN, KN, CN-MgN”, którego celem jest wydłużenie łańcuchów produktowych, realizowany jest w ramach inwestycji pt. „Modernizacja instalacji kwasu azotowego oraz budowa nowych instalacji kwasu azotowego, neutralizacji i produkcji nowych nawozów na bazie kwasu azotowego”.

9. Projekt pn. „Rozwój Laboratorium Badawczego Grupy Azoty PUŁAWY”, gdzie instytucją pośredniczącą jest Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości. Celem projektu jest umożliwienie samodzielnego prowadzenia przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prac badawczo - rozwojowych w dwóch strategicznych dla przedsiębiorstwa obszarach – nawozowym i biotechnologicznym. Realizację w/w celu zapewni rozbudowa laboratorium badawczego.

8.14. Ochrona środowiska, działania proekologiczne, bezpieczeństwo techniczne

Pozwolenie zintegrowane

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. posiada wszystkie niezbędne wymagane prawem certyfikaty, przeglądy, pozwolenia i zgody w obszarze ochrony środowiska.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. uzyskała Decyzję Marszałka Województwa Lubelskiego zmieniającą posiadane pozwolenie zintegrowane w obszarze ilości pobieranych wód i odprowadzanych ścieków.

1. Konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ustanowionych decyzją wykonawczą z dnia 31 lipca 2017 roku zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania.

W okresie od października 2017 roku do marca 2018 roku w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. została przeprowadzona - przez Urząd Marszałkowski Lublin - analiza zgodności pozwolenia zintegrowanego z konkluzjami BAT.

W dniu 3 kwietnia 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. otrzymała wezwanie do zmiany pozwolenia zintegrowanego wraz ze wskazaniem jego dostosowania do warunków określonych w konkluzjach dotyczących emisji tlenków azotu, dwutlenku siarki, pyłu i rtęci. Spółka podjęła działania mające na celu uzyskanie odstępstw w tym zakresie.

2. Konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji wielotonażowych organicznych substancji chemicznych ustanowionych decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 21 listopada 2017 roku zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych.

W okresie od stycznia 2018 roku do maja 2018 roku przeprowadzona została - przez Urząd Marszałkowski w Lublinie - analiza zgodności pozwolenia zintegrowanego z konkluzjami BAT dla instalacji melaminy i kaprolaktamu. Dnia 30 lipca 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. otrzymała wezwanie do zmiany pozwolenia wraz ze wskazaniem jego dostosowania do warunków określonych w konkluzjach, w tym dotyczących monitoringu emisji zorganizowanej do powietrza z pieców procesowych i innych niż z pieców procesowych.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. posiada Pozwolenie Zintegrowane wydane decyzją Marszałka Województwa Pomorskiego z dnia 1 sierpnia 2014 roku. Jest to Pozwolenie Zintegrowane na prowadzenie instalacji do produkcji kwasu siarkowego i nawozów mineralnych.

Zmiany do ww. Pozwolenia:

- Decyzja z dnia 4 grudnia 2014 roku zmieniająca okres obowiązywania pozwolenia - obecnie pozwolenie wydane jest na czas nieokreślony;

- Decyzja z dnia 24 sierpnia 2018 roku zmieniająca dotychczasowe Pozwolenie Zintegrowane, która obecnie umożliwi prowadzenie od września 2018 roku odzysku odpadu popiołów ze spalania osadów ściekowych na instalacji do produkcji nawozów.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A. posiadają wymagane decyzje i pozwolenia środowiskowe za wyjątkiem pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska. Operat wodno-prawny do złożenia wniosku do Urzędu Marszałkowskiego o wydanie pozwolenia wodnoprawnego jest już w Spółce przygotowywany.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A. posiadają dwa odrębne pozwolenia zintegrowane; jedno dla instalacji do produkcji saletry potasowej, wapniowej i kotłowni pary technologicznej, drugie dla instalacji do przerobu tłuszczów zwierzęcych.

SCF Natural Sp. z o.o.

SCF Natural Sp. z o.o. posiada pozwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne wydane 7 listopada 2013 roku na okres 10 lat. Dotyczy odpadów laboratoryjnych.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., posiadają wszystkie niezbędne dla swojej działalności certyfikaty, przeglądy, pozwolenia i decyzje środowiskowe.

Działania w obszarze gospodarki odpadami

Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Wyszczególnienie	Za okres 01.01.2018-31.12.2018	Za okres 01.01.2017-31.12.2017
Emisje zanieczyszczeń do powietrza	4 038,61	4 193,24
Ścieki	1 801,32 *	975,19
Pobór wód	9 059,66 **	8 411,03
Odpady	171,29	136,76
Razem	15 070,88	13 716,22

* - w tym: opłata stała w wysokości: 608,33 tys. zł

** - w tym: opłata stała w wysokości: 187,06 tys. zł

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Za okres 01.01.2018-31.12.2018	Za okres 01.01.2017-31.12.2017
Emisje zanieczyszczeń do powietrza	4 224,16	4 393,48
Ścieki	1 873,15	1 006,61
Pobór wód	9 154,55	8 503,64
Odpady	236,51	178,06
Razem	15 488,37	14 081,79

W kwietniu 2018 roku po pozytywnym wyniku audytu recertyfikującego Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. uzyskała certyfikat Systemów Zarządzania na zgodność ze znowelizowanymi normami ISO 9001: 2015 i ISO 14001:2015 oraz PN-N 18001. Certyfikat jest ważny 3 lata.

W czerwcu 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. otrzymała certyfikat Food Safety System Certification FSSC 22000 w wersji 4.1. potwierdzający stosowanie przez Spółkę najwyższych standardów systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności. Certyfikat został wydany na kolejne 3 lata w obszarze produkcji, kontroli jakości i sprzedaży dwutlenku węgla i wodoru stosowanych do celów spożywczych.

W dniu 19 marca 2018 roku Decyzją Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska wymierzono Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. karę pieniężną w wysokości 408 213 zł za wprowadzenie z zakładowej elektrociepłowni w 2017 roku zanieczyszczeń (dwutlenek siarki i pyły) ponad ustalone warunki. W związku z realizacją przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przedsięwzięć na rzecz usunięcia przyczyn wymierzenia kary, Decyzją Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska z dnia 22 maja 2018 roku odroczone płaćność przedmiotowej kary do 30 czerwca 2021 roku.

W związku z przekraczaniem dopuszczalnych standardów emisyjnych z elektrociepłowni w 2018 roku, Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. będzie zobowiązana do uiszczenia kar finansowych w szacunkowej wysokości 6 350 990,85 zł. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. będzie ubiegała się o odroczenie naliczonych kar, a następnie o zmniejszenie ich wysokości do zera w związku z rozpoczętą w marcu 2018 roku modernizacją Instalacji Odsiarczania Spalin.

Z dniem 31 grudnia 2018 roku w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. minął okres umowy zawartej z kontrahentem - na usługę zagospodarowania mieszanek popiołowo-żużlowych w latach 2017 – 2018. Na realizację tej samej usługi w kolejnych latach tj. 2019-2022 został rozpisany przetarg. Nowa umowa z kontrahentem została podpisana 1 lutego 2019 roku i jest w trakcie realizacji.

Obowiązki wynikające z przepisów prawa niemieckiego (rozporządzenie o opakowaniach Verpack V, ustawa o opakowaniach (Verpack G) związane z wprowadzaniem przez Spółkę w drogę eksportu na teren Niemiec do obrotu produktów w opakowaniach.

W związku z wprowadzaniem przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. produktów w opakowaniach na rynek niemiecki w formule B2B, Spółka nie jest zobowiązana do rejestrowania opakowań w Centralnym Rejestrze Opakowań LUCID. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. ustaliła planowane ilości opakowań transportowanych do wprowadzenia na rynek niemiecki w 2019 roku oraz przekazała je jako dane wsadowe do umowy na realizację obowiązków w zakresie odbioru i odzysku przedmiotowych opakowań podpisywanej z wybraną firmą na poziomie Grupy Azoty S.A.

Bezpieczeństwo procesowe

W styczniu 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. otrzymała protokół z kontroli przeprowadzonej przez Państwową Straż Pożarną w dniach 17 października - 24 listopada 2017 roku. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej wydał decyzję o nie zatwierdzeniu raportu o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku i zawiadomił o wszczęciu postępowania administracyjnego wobec Spółki. Od decyzji Państwowej Straży Pożarnej w sprawie raportu Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. złożyła odwołanie. Brak zatwierdzonego raportu może skutkować nie uruchomieniem nowych inwestycji (wytwórni).

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

W 2018 roku prowadzono odzysk fosforanów z odcieków ze składowiska fosfogipsu w Wiślince. Na instalacji do produkcji nawozów znajdującej się na terenie GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. odzyskano około 10 tys. ton odcieków ze składowiska fosfogipsów. Odzysk pozwala na przyspieszenie procesu rekultywacji składowiska, poprawia stan środowiska naturalnego oraz wpisuje się w strategię zrównoważonego rozwoju zmniejszając zużycie zasobów naturalnych wody oraz surowców fosforowych.

Powyższe odpady zawierają w swoim składzie fosfor, który został uznany przez Europejską Agencję do Spraw Środowiska jako surowiec priorytetowy, a jako główne obszary działania w równoważeniu jego zużycia, agencja wskazała m. in. recykling i ponowne wykorzystanie fosforu z osadów ściekowych.

Ponadto zastosowanie popiołów jako surowca o niskiej zawartości kadmu pozwala na ograniczenie jego zawartości w nawozach fosforowych, co ma również pozytywny wpływ na stan środowiska naturalnego i zmniejszenie jego akumulacji w glebie.

Od września 2018 r. GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. mają możliwość prowadzenia odzysku popiołu ze spalania osadów ściekowych klasyfikowanych jako odpad o kodzie 19 01 14.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

W Zakładach Azotowych Chorzów S.A. w 2018 roku:

- wdrożono zintegrowany system zarządzania środowiskowego, zgodny z normami PN-EN ISO 9001:2015 oraz PN-EN ISO 14001:2015. Uzyskano pozytywny wynik auditu certyfikacyjnego na normę ISO 14001:2015 (Systemy zarządzania środowiskowego). Certyfikat ważny do 22 listopada 2021 roku;
- uzyskano pozytywny wynik I auditu nadzoru na normę ISO 9001:2015 (Systemy zarządzania jakością). Rozszerzono zakres certyfikatu o proces projektowania. Certyfikat ważny do 1 grudnia 2020 roku.

Inwestycje proekologiczne

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W 2018 roku zakończono realizację przedsięwzięć pn:

- „Układ kolektorowania i zawracania ścieków na instalacji Mocznik I”. Realizacja zadania pozwoli na redukcję zanieczyszczeń w ściekach generowanych przez Spółkę.
- „Wymiana turbozespołu TG-02”. Realizacja zadania pozwoli na poprawę niezawodności produkcji energii elektrycznej oraz par technologicznych, wzrost sprawności, ograniczenie zużycia wody przemysłowej produkcyjnej, poprawę bezpieczeństwa i ergonomii pracy obsługi.

W trakcie realizacji są przedsięwzięcia:

- Modernizacja kotła parowego nr 2;
- Modernizacja Instalacji kwasu azotowego wraz z budową nowych instalacji kwasu azotowego.

W dniu 8 czerwca 2018 roku, w ramach prowadzonej modernizacji kotła parowego OP-2015 nr 2 w celu redukcji emisji NOx, podpisano kontrakt z Konsorcjum na realizację w formie „pod klucz” wszystkich dostaw, robót budowlanych i usług niezbędnych do zaprojektowania, wykonania, uruchomienia oraz przekazania do eksploatacji i użytkowania kotła parowego K2.

W 2018 roku kontynuowano prace mające na celu wyłonienie wykonawcy projektu i budowy centralnej biologicznej oczyszczalni ścieków przemysłowych. Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na dotrzymanie przez Spółkę warunków określonych w konkluzjach BAT w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków.

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

W ramach zadań z zakresu ochrony środowiska (inwestycji proekologicznych) prowadzone były prace związane w wykonaniem instalacji rozładunku, magazynowania i dozowania popiołów. Trwają próby technologiczne instalacji.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej w 2018 roku nakłady na inwestycje proekologiczne dotyczyły budowy sieci kanalizacji sanitarnej.

8.15. Polityka personalna

Zatrudnienie

A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zatrudniała 3 485 pracowników, wobec 3 498 pracowników zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Wyszczególnienie	Zatrudnienie średnioroczne		Stan zatrudnienia na dzień	
	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017	31 grudnia 2018 roku	31 grudnia 2017 roku
Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych	2 224	2 208	2 114	2 221
Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach nierobotniczych	1 272	1 269	1 371	1 277
Razem	3 496	3 477	3 485	3 498

B. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zatrudnionych było łącznie 4 667 pracowników (wobec 4 714 pracowników - na dzień 31 grudnia 2017 roku).

Wyszczególnienie	Zatrudnienie średnioroczne		Stan zatrudnienia na dzień	
	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017	31 grudnia 2018 roku	31 grudnia 2017 roku
Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych	2 975	2 983	2 846	2 988
Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach nierobotniczych	1 716	1 736	1 812	1 726
Razem	4 692	4 720	4 657	4 714

Działalność socjalna

Działalność socjalna w spółkach Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (za wyjątkiem SCF Natural Sp. z o.o.) - finansowana jest z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Łączna kwota świadczeń wypłaconych w 2018 roku z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych pracownikom Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyniosła 11,2 mln zł.

8.16. Polityka wynagrodzeń

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. obowiązuje system wynagrodzeń określony w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy z dnia 22 marca 2006 roku z późniejszymi zmianami, w tym:

- Regulamin premiowania dla pracowników Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wiążący w sposób bezpośredni wysokość funduszu premiowego od wysokości zysku netto wypracowanego przez Spółkę za dany kwartał roku obrotowego;
- Regulamin nagrody rocznej dla pracowników Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (od 1 grudnia 2014 roku); wysokość nagrody rocznej uzależniona jest od wysokości zysku brutto;

W ramach funduszu wynagrodzeń tworzony jest Fundusz nagród specjalnych z przeznaczeniem na nagradzanie pracowników m. in. za w pełni udaną realizację, bądź współudział w realizacji zadań i przedsięwzięć przyczyniających się do poprawy sytuacji ekonomicznej Spółki lub kluczowy wkład w budowanie i umocnienie pozycji rynkowej Spółki.

Polityka wynagradzania pracowników jest ściśle powiązana z wynikami finansowymi Spółki, w szczególności poprzez fakt warunkowania przyrostu wynagrodzeń w danym roku od sytuacji finansowej Spółki i generowanych przez nią zysków.

Od 1 maja 2017 roku w drodze Protokołu dodatkowego Nr 30 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy wprowadzono nową tabelę wynagradzania. Wdrożenie nowych zasad wynagradzania ma nastąpić do końca 2020 roku i uzależnione jest od sytuacji finansowej Spółki.

W 2018 roku zostały uruchomione dwa etapy podwyżki wdrożeniowej wynagrodzeń pracowników Spółki.

Wysokość Funduszu Wynagrodzeń w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku

[w tys. zł]	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Fundusz wynagrodzeń osobowych	293 964,7	291 284,6

Spory zbiorowe

Od początku 2018 roku w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. trwał spór zbiorowy - wszczęty 15 listopada 2017 roku - przez Komisję Międzyzakładową NSZZ „Solidarność” oraz Związek Zawodowy Pracowników Ruchu Ciągłego - który podlegał postępowaniu mediacyjnemu (zgodnie z art. 15 Ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o rozwiązywaniu sporów zbiorowych z dnia 7 lutego 2018 r. Dz.U. z 2018 r. poz. 399). W mediacjach brał udział mediator wyznaczony przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W dniu 31 lipca 2018 roku związkowcy zdecydowali o przerwaniu referendum strajkowego w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W dniu 17 września 2018 roku zostało podpisane Porozumienie kończące spór zbiorowy, w którym:

- Pracodawca zadeklarował złożenie propozycji wdrożenia podwyżki dla pracowników Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. od 1 października 2018 roku. Podwyżka ma być kontynuacją procesu wdrożenia nowej Tabeli wynagrodzenia obowiązującej od 8 maja 2017 roku;
- Pracodawca zaproponuje wypracowanie nowego sposobu ustalania nagrody rocznej dla pracowników Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.,
- Pracodawca przedłoży stronie związkowej do podpisania protokół dodatkowy do ZUZP z treścią ustalonego w grudniu 2017 roku regulaminu premiowania.

Spór zbiorowy w przedmiocie wypłaty nagrody na Święta Bożego Narodzenia:

- W dniu 11 grudnia 2018 roku Zarząd Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. podjął Uchwałę w sprawie przyznania uprawnionym pracownikom Spółki nagrody świątecznej w wysokości 500 zł brutto. Jej wysokość policzono w relacji do wyniku finansowego za 11 miesięcy.
- W dniu 12 grudnia 2018 roku do Zarządu Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wpłynęło pismo Związku Zawodowego Pracowników Ruchu Ciągłego (ZZPRC) - powołującego się na Ustawę z dnia 23 maja 1991 roku o rozwiązywaniu sporów zbiorowych - z żądaniem wypłaty pracownikom nagrody na Święta Bożego Narodzenia w wysokości 1500 zł dla każdego pracownika.
- W dniu 19 grudnia 2018 roku Zarząd Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. - po przeprowadzeniu rozmów ZZPRC - zajął stanowisko, że przedstawione żądanie strony społecznej dotyczące wypłaty świadczenia uznaniowego (nie będącego składnikiem wynagrodzenia za pracę) nie może być przedmiotem sporu zbiorowego na gruncie art.1 Ustawy z dnia 23 maja 1991 roku. Ponadto nagroda świąteczna została przyznana zanim zgłoszone zostało żądanie związku zawodowego.
- Pomimo iż nie istnieje przedmiot sporu, w dniu 19 grudnia 2018 roku Zarząd Spółki, z ostrożności, dokonał zgłoszenia do Państwowej Inspekcji Pracy w Lublinie.

Czynniki i zdarzenia, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego roku

W dniu 9 stycznia 2018 roku zostały podpisane przez Pracodawcę oraz wszystkie działające w Spółce zakładowe organizacje związkowe w nowej treści dotychczas obowiązujące Regulaminy:

- a. Regulamin nagradzania pracowników Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. z Funduszu Nagród Specjalnych,
- b. Regulamin dodatkowego wynagrodzenia pracowników Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. z tytułu pełnienia funkcji auditorów wewnętrznych,
- c. Regulamin dodatkowego wynagradzania dla pracowników Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” zastępujących mistrzów, kierowników zmiany i dyspozytora mocy.

W oparciu o podpisane przez Pracodawcę oraz zakładowe organizacje związkowe w dniu 27 kwietnia 2018 roku Postanowienie Układowe Nr 1/2018/14 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy - z dniem 1 maja 2018 roku zostały uruchomione w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. podwyżki wdrożeniowe wynagrodzeń pracowników Spółki.

W dniu 22 maja 2018 roku zostało podpisane Postanowienie układowe Nr 2/2018/15 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 22 marca 2006 roku dla pracowników Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w sprawie Grupowego Ubezpieczenia Zdrowotnego pracowników Spółki.

Od dnia 25 października 2018 roku obowiązuje podpisany przez Strony układu Protokół dodatkowy Nr 31 z dnia 18 września 2018 roku do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 22 marca 2006 roku dla pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. Protokół reguluje m.in.: obowiązujące w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. systemy czasu pracy oraz prawo pracowników zatrudnionych w jedno i dwuzmianowym systemie czasu pracy oraz pracowników zatrudnionych w systemie równoważnego czasu pracy do dodatkowego czasu wolnego od pracy w wymiarze 1 godziny tygodniowo

W dniu 6 listopada 2018 roku zostało podpisane Postanowienie układowe Nr 3/2018/16 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 22 marca 2006 roku dla pracowników Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w sprawie uruchomienia drugiego etapu podwyżki wdrożeniowej wynagrodzeń pracowników Spółki.

Od dnia 26 listopada 2018 roku obowiązuje podpisany przez Strony układu Protokół dodatkowy Nr 32 z dnia 6 listopada 2018 roku do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 22 marca 2006 roku dla pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. Protokół reguluje zasady wdrożenia tabeli wynagrodzeń.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.

W „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. w służbach handlowych wprowadzono nowy system premiowy obowiązujący od 1 grudnia 2018 roku - zlikwidowano dodatki funkcyjne.

REMZAP Sp. z o.o.

W spółce REMZAP Sp. z o.o. obowiązuje system wynagradzania określony w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy z dnia 24 listopada 1995 roku wraz z późniejszymi zmianami. Wszyscy pracownicy objęci są czasowym systemem wynagradzania. Znaczącymi składnikami funduszu wynagrodzeń są wynagrodzenie zasadnicze oraz premia zadaniowa i premia motywacyjna. Wysokość premii zadaniowej jest ściśle powiązana z celami i zadaniami do zrealizowania na poziomie firmy oraz na poziomie pracownika.

W roku 2018 w związku z zaistniałą sytuacją na rynku pracy (brakiem odpowiedniej ilości pracowników o odpowiednich kwalifikacjach) znacząco wzrosła presja na podwyżki płac zasadniczych. Po

kilkumiesięcznych negocjacjach z Organizacjami Związkowymi działającymi w Spółce Zarząd REMZAP Sp. z o.o. zdecydował o uruchomieniu z dniem 1 grudnia 2018 roku regulacji płacowych w ramach których dokonano regulacji płac podstawowych – wskaźnik wzrostu wyniósł 10,8 %.

Ponadto w grudniu 2018 roku został podpisany Protokół dodatkowy do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników REMZAP Sp. z o.o. w ramach którego m.in. dodano zapisy dotyczące uprawnień i zasad przyznania pracownikom Spółki nagrody rocznej.

PROZAP Sp. z o.o.

W grudniu 2018 roku dokonano zmian w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy Pracowników PROZAP Sp. z o.o., które weszły w życie dnia 1 stycznia 2019 roku. Zmiany dotyczą naliczania wypłat na świadczenia pracownicze z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych.

Dotychczasowy system wynagradzania nie uległ zmianie. Istotą systemu wynagradzania pozostaje uzależnienie wynagrodzeń pracowników Spółki od zrealizowanej sprzedaży.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej

W pozostałych Spółkach Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku nie wystąpiły istotne zmiany w polityce wynagrodzeń ani zdarzenia z tym związane.

Informacja o warunkach i wysokości wynagrodzeń osób zarządzających

Zgodnie ze Statutem Spółki wynagrodzenia Członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza Spółki. Wszystkie elementy wynagrodzenia oraz świadczenia dodatkowe reguluje Umowa Menedżerska zawarta pomiędzy członkiem Zarządu a Spółką.

Wynagrodzenie członków Zarządu Spółki składa się z :

- **stałego wynagrodzenia miesięcznego**, które obejmuje również wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji członka Zarządu lub członka Rady Nadzorczej w spółce zależnej Grupy Azoty PUŁAWY;
- **części zmiennej wynagrodzenia**, którą przyznaje Rada Nadzorcza. Jej wysokość zależna jest od stopnia realizacji celu kluczowego, celów solidarnościowych i indywidualnych wyznaczanych przez Radę Nadzorczą dla danego roku, ściśle skorelowanych z osiąganymi przez Spółkę wynikami finansowymi. W przypadku, gdy określony poziom celu nie został osiągnięty Rada Nadzorcza nie przyznaje wynagrodzenia zmiennego. Cele solidarnościowe oraz cele indywidualne powinny służyć wspieraniu realizacji strategii Spółki wynikających z planów rzeczowo-finansowych i planów wieloletnich Spółki oraz Grupy Kapitałowej Grupy Azoty.

Cele solidarnościowe są celami mierzalnymi i stanowią 50% wartości celów ogółem. Dotyczą mierzalnych parametrów finansowych Spółki rozliczanych w stosunku do danych skonsolidowanego i/lub jednostkowego planu rzeczowo – finansowego Spółki za dany rok obrotowy.

Cele indywidualne polegają na postawieniu przez Radę Nadzorczą każdemu z Członków Zarządu indywidualnych zadań do wykonania w trakcie danego roku obrotowego, dotyczących zakresu obowiązków i nadzorowanego przez danego członka Zarządu obszaru i stanowią 50% wartości celów ogółem. Rada Nadzorcza wyznacza co roku każdemu z Członków Zarządu od dwóch do sześciu indywidualnych celów.

Waga pojedynczego celu solidarnościowego i indywidualnego zostaje ustalona wraz z wyznaczeniem zadania w Karcie Celów.

Struktura celów uwzględnianych w Kartach Celów określających kryteria uzyskania wynagrodzenia zmiennego jest następująca:

- a) **cel kluczowy** – cel mierzalny warunkujący uruchomienie wynagrodzenia uzupełniającego, który jest ustalany na poziomie Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A.,
- b) **cele solidarnościowe** - dotyczące Grupy Kapitałowej lub/ i Spółki, które są celami mierzalnymi i stanowią 50% wartości celów ogółem,
- c) **cele indywidualne** - dotyczące Grupy Kapitałowej lub/i Spółki, które są celami mierzalnymi i stanowią 50% wartości celów ogółem.

Ilość, rodzaj, adresatów celów i odpowiednią wagę celów wyznacza organ nadzorczy w karcie celów, w oparciu o rekomendację przygotowaną przez Zarząd Spółki. Każdy Członek Zarządu przyjęcie celów potwierdza podpisem na Karcie Celów. Złożenie podpisu oznacza przyjęcie do realizacji zadań przez Członka Zarządu, w dacie uwidocznionej na Karcie Celów.

Wynagrodzenie zmienne liczone jest w oparciu o poziom realizacji celu kluczowego, celów solidarnościowych i celów indywidualnych oraz wyniku z oceny stopnia ich realizacji zestawionej ze zdefiniowanym profilem wypłaty.

- **świadczeń dodatkowych z tytułu zatrudnienia, które obejmują:**

Zgodnie z zapisami kontraktu menadżerskiego Członkom Zarządu przysługują świadczenia dodatkowe, o przyznaniu których decyduje Rada Nadzorcza.

Do obowiązków Spółki należy udostępnienie Zarządzającemu, na zasadach obowiązujących w Spółce wyposażenie, urządzenia techniczne stanowiące mienie Spółki niezbędne do wykonywania sprawowanej funkcji, w tym:

1. samochód służbowy o standardzie właściwym dla członka Zarządu;
2. telefon komórkowy;
3. komputer przenośny wraz z niezbędnym dodatkowym wyposażeniem;
4. mieszkanie służbowe w miejscach rzeczywistego świadczenia usługi zarządzania;
5. zwrot uzasadnionych i niezbędnych kosztów poniesionych przez Zarządzającego w związku z reprezentacją Spółki w zakresie, w jakim było to niezbędne do należytego wykonywania usług na rzecz Spółki.

Zasady wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze osób zarządzających

Umowy o świadczenie usług zarządzania na czas pełnienia określonej funkcji Członka Zarządu przewidują wypłatę odprawy pieniężnej z tytułu rozwiązania Umowy menadżerskiej w przypadku rozwiązania umowy z jakichkolwiek przyczyn innych niż naruszenie przez Członka Zarządu podstawowych obowiązków wynikających z Umowy. Zarządzającemu przysługuje odprawa pieniężna w wysokości 3 (trzy) – krotność miesięcznego Wynagrodzenia Stałego, pod warunkiem pełnienia przez niego funkcji przez okres co najmniej 12 (dwunastu) miesięcy przed rozwiązaniem tej Umowy. Odprawa o której mowa powyżej, nie przysługuje w przypadku:

- rozwiązania Umowy na mocy porozumienia Stron;
- rozwiązania Umowy w okresie wypowiedzenia;
- rozwiązania przez Spółkę Umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku istotnego naruszenia przez Zarządzającego postanowień Umowy, a w szczególności przestępstwa stwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądu, rażącego niedbalstwa i narażenia Spółki na szkodę;
- rezygnacji z pełnienia funkcji przez Zarządzającego;
- wypowiedzenia, rozwiązania lub zmiany Umowy wskutek zmiany funkcji pełnionej przez Zarządzającego w składzie Zarządu;

- wypowiedzenia, rozwiązania lub zmiany Umowy wskutek powołania Zarządzającego na kolejną kadencję Zarządu;
- gdy mimo rozwiązania Umowy Zarządzający kontynuuje sprawowanie funkcji członka Zarządu Spółki, bądź kontynuuje lub rozpoczyna pełnienie funkcji członka zarządu w spółce zależnej w ramach Grupy Kapitałowej.

Członka Zarządu obowiązują ograniczenia w prowadzeniu działalności konkurencyjnej i uczestniczeniu we władzach innych podmiotów wynikające z Kodeksu Spółek Handlowych i innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Ograniczenie obowiązuje w czasie trwania stosunku pracy i w okresie sześciu miesięcy po jego ustaniu. Z tytułu zobowiązania się do powstrzymania od prowadzenia działalności konkurencyjnej w okresie 6 (sześciu) miesięcy po ustaniu stosunku pracy, pracownik otrzymuje od Spółki odszkodowanie w wysokości 100% stałego wynagrodzenia miesięcznego brutto.

W przypadku naruszenia zakazu konkurencji, prawo do odszkodowania wygasa, a kwoty pobrane z tytułu odszkodowania podlegają zwrotowi wraz z odsetkami.

Pracodawca może na wniosek Pracownika zwolnić go z zakazu konkurencji; w takim przypadku prawo do odszkodowania wygasa z końcem miesiąca, w którym Pracodawca wyraził zgodę.

Wynagrodzenia oraz świadczenia z tytułu rozwiązania/zmiany stosunku pracy Członków Zarządu Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. za 2018 rok (w zł)

Nazwisko i imię	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenie podstawowe	Świadczenie dodatkowe	Odszkodowania z tyt. zakazu konkurencji	Odprawa pieniężna
Bednarz Krzysztof	13.08.2018-nadal	244 849	2 274	0	0
Janiszek Jacek	05.04.2016-13.08.2018	408 931	5 177	218 432	158 535
Homenda Krzysztof	02.06.2016-nadal	541 884	7 146	0	0
Świderek Izabela	09.06.2017-nadal	541 884	19 222	0	0
Skwarek Andrzej	10.05.2016-nadal	379 316	7 356	0	0
Zarzycka-Rzepecka Anna	25.01.2018-nadal	491 758	27 796	0	0
Owczarski Paweł	09.06.2017-24.01.2018	35 230	2 427	264 228	0
Łączna kwota za 2018 rok:		2 643 852	71 398	482 660	158 535

Stan posiadania akcji Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające (członkowie zarządu i prokurenci) i nadzorujące (członkowie rady nadzorczej) Spółkę.

W okresie od publikacji raportu okresowego za trzeci kwartał 2018 roku (8 listopada 2018 roku) do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w stanie posiadania osób zarządzających i nadzorujących akcji Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania żadna z osób zarządzających i nadzorujących nie posiadała akcji Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

8.17. Pozycje w rankingach, nagrody i wyróżnienia

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W roku 2018 Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. otrzymała następujące nagrody i wyróżnienia:

- medal „Zasłużony dla Eksportu”, przyznany przez Krajowe Stowarzyszenie Eksporterów Rzeczypospolitej Polskiej;

- tytuł „Solidnego Pracodawcy 2018” w ogólnopolskim konkursie za 2018 rok.
Kapituła doceniła warunki pracy, działalność prospołeczną, stworzone ścieżki kariery, dynamikę zatrudnienia, terminowość wypłat, a także opinie o firmie – m.in. Państwowej Inspekcji Pracy, urzędów pracy, władz lokalnych, organizacji biznesowych, środowiska lokalnego i samych pracowników;
- „Złota Karta Lidera Bezpiecznej Pracy” przyznana na lata 2019-2020 przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy jako wyraz uznania dla wyników uzyskanych przez Spółkę w zakresie poprawy warunków pracy, bezpieczeństwa i ochrony człowieka w środowisku pracy;
- wyróżnienie dla zespołu pracowników Spółki w 46. edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poprawy Warunków Pracy, organizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w kategorii: rozwiązania techniczne i technologiczne za opracowanie pt.: Modernizacja Stacji Wyszłkowej Popiołu nr. 1 i 2.

Nazwa Rankingu	Pozycja	Kategoria Rankingu	Miejsce Publikacji
XII Ranking odpowiedzialnych firm 2018	5	Ocena działań CSR (cztery największe spółki w grupie kapitałowej poddały się weryfikacji)	Dziennik Gazeta Prawna (organizator Koźmiński Business Hub) – 18 czerwca 2018 roku
XII Ranking odpowiedzialnych firm 2018	1	Produkcja Przemysłowa (cztery największe spółki w grupie kapitałowej poddały się weryfikacji)	Dziennik Gazeta Prawna (organizator Koźmiński Business Hub) – 18 czerwca 2018 roku
Setka Kuriera Ranking największych firm Lubelszczyzny	2	Przychody	Kurier Lubelski 27 czerwca 2018 roku
Setka Kuriera Ranking największych firm Lubelszczyzny	3	Największy zysk brutto	Kurier Lubelski 27 czerwca 2018 roku.
Setka Kuriera Ranking największych firm Lubelszczyzny	3	Najwięksi inwestorzy	Kurier Lubelski 27 czerwca 2018 roku
Setka Kuriera Ranking największych firm Lubelszczyzny	1	Najwięksi eksporterzy	Kurier Lubelski 27 czerwca 2018 roku
Setka Kuriera Ranking największych firm Lubelszczyzny	4	Największy pracodawca	Kurier Lubelski 27 czerwca 2018 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	2	Przychody	Dziennik Wschodni 21 czerwca 2018 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	3	Najbardziej zyskowne firmy (zysk netto)	Dziennik Wschodni 21 czerwca 2018 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	3	Najbardziej zyskowne firmy (zysk brutto)	Dziennik Wschodni 21 czerwca 2018 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	8	Najwyższy Zysk Netto na zatrudnionego	Dziennik Wschodni 21 czerwca 2018 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	4	Najwięksi pracodawcy	Dziennik Wschodni 21 czerwca 2018 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	1	Najwięksi eksporterzy	Dziennik Wschodni 21 czerwca 2018 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	3	Najwięksi inwestorzy	Dziennik Wschodni 21 czerwca 2018 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	1	Przemysł	Dziennik Wschodni 21 czerwca 2018 roku

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

REMZAP Sp. z o.o.

Spółka REMZAP Sp. z o.o. zgłosiła swój udział w rankingu Najlepszych Firm Lubelszczyzny organizowanym przez Dziennik Wschodni oraz rankingu Setka Kuriera organizowanym przez Kurier Lubelski.

W rankingu Najlepszych Firm Lubelszczyzny REMZAP Sp. z o. w kategorii Przychody awansował z 45 miejsca w 2017 roku na 37 w 2018 roku oraz zajął 2 miejsce w kategorii dynamika zysku netto.

Natomiast w rankingu Setka Kuriera organizowanym przez Kurier Lubelski REMZAP Sp. z o.o. awansował w kategorii Najwięksi pracodawcy z 22 w 2017 roku na 18 miejsce w 2018 roku oraz dodatkowo został wyróżniony w kategorii firma remontowo-budowlana.

Nazwa rankingu	Pozycja	Kategoria rankingu	Miejsce publikacji
Złota Setka Ranking największych firm	37	Przychody w 2017 roku	Złota Setka 2017-dodatek do Dziennika Wschodniego z 21 czerwca 2018 roku
Złota Setka Ranking największych firm	24	Zatrudnienie - firmy duże - zatrudnienie powyżej 250 osób w roku 2016	Złota Setka 2017-dodatek do Dziennika Wschodniego z 21 czerwca 2018 roku
Złota Setka Ranking największych firm	4	Branża - budownictwo	Złota Setka 2017-dodatek do Dziennika Wschodniego z 21 czerwca 2018 roku
Złota Setka Ranking największych firm	16	Najwięksi pracodawcy	Złota Setka 2017-dodatek do Dziennika Wschodniego z 21 czerwca 2018 roku
Złota Setka Ranking największych firm	2	Dynamika zysku netto	Złota Setka 2017-dodatek do Dziennika Wschodniego z 21 czerwca 2018 roku
Złota Setka Ranking największych firm	45	Przychody w 2017 roku	Setka Kuriera-dodatek do Kuriera Lubelskiego z 29 czerwca 2018
Złota Setka Ranking największych firm	18	Najwięksi pracodawcy	Setka Kuriera-dodatek do Kuriera Lubelskiego z 29 czerwca 2018
Złota Setka Ranking największych firm	23	Firmy z największym zyskiem	Setka Kuriera-dodatek do Kuriera Lubelskiego z 29 czerwca 2018

8.18. Sprawozdanie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. o wydatkach reprezentacyjnych, na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związane z zarządzaniem zgodnie z § 55 Statutu Spółki.

Wydatki związane z kosztami usług określonych w §55 Statutu Spółki w roku 2018 i 2017 (w zł)

Wyszczególnienie	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017 (dane publikowane na GPW)	Dynamika
1	2		4=(2/3)
Reprezentacja	403 266	512 798	80,38%
Usługi prawne*	1 249 327	1 042 393	119,85%
Usługi marketingowe**	3 188 738	17 088 024	19,32%
Usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej***	19 733 389	20 047 389	98,03%
Usługi doradztwa związane z zarządzaniem****	1 078 121	1 059 968	101,71%
Razem	25 652 842	39 750 573	65,37%

* koszty obsługi prawnej były realizowane przez wewnętrzne służby GA Zakładów Azotowych "Puławy" S.A., pozycja zawiera koszty usług zewnętrznych i koszty utrzymania służb prawnych

** usługi marketingowe i działania marketingowe na specjalnie wyodrębnionym MPK-u, bez kosztów reprezentacji prezentowanych w poz. 1 i doradczych w poz. 5

*** usługi PR, sponsoring, darowizny, inne związane z PR i komunikacją społeczną bez kosztów reprezentacji wykazanych w poz. 1 i doradczych w poz. 5

**** pozycja obejmuje usługi doradcze, usługi prawno-doradcze i inne związane z zarządzaniem wraz z usługami doradztwa podatkowego

Dysponentami budżetów Kosztów reprezentacji w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są Dyrektorzy Pionów, co wpływa na bezpośredni nadzór nad zasadnością wydatkowania środków na cele związane z reprezentacją Spółki w poszczególnych obszarach funkcjonalnych.

W 2018 roku wydatki na cele określone w Statucie Spółki w § 55 pkt 1 w relacji do roku poprzedniego były niższe o 34,63%, w tym:

- Koszty reprezentacji - były niższe o 19,6% i dotyczyły głównie spotkań z partnerami biznesowymi w ramach udziału Spółki w imprezach reklamowych takich jak targi, giełdy, wystawy, przyjmowania i utrzymania delegacji, koszty poczęstunku gości Spółki, koszty imprez z okazji jubileuszu firmy, świąt branżowych, państwowych oraz koszty przekazania upominków dla kontrahentów nie oznakowane logo i nazwą Spółki;
- Koszty usług prawnych – były wyższe o 19,8% i obejmowały koszty obsługi prawnej spraw spornych wydawanie opinii i pisanie wniosków, pozwów sądowych, reprezentację Spółki w sprawach spornych oraz doradztwo o charakterze prawnym. Przedstawione koszty zawierają zarówno koszty usług zakupionych od podmiotów zewnętrznych jak też koszty utrzymania wewnętrznej komórki Radców Prawnych, prowadzącej obsługę prawną Spółki. Obsługa prawna w większym stopniu była prowadzona przez podmioty zewnętrzne.
- Koszty usług marketingowych – były niższe o 80,7% i dotyczyły reklamy produktowej, propagowania sprzedaży produktów (RTV, internet, prasa, afisze, tablice ulotki), udziału Spółki w imprezach reklamowych (opłat za udział w targach, modułów wystawienniczych), wynajmu powierzchni wystawienniczej, zabudowy stoisk wystawienniczych oraz upominków rzeczowych zawierających logo firmy, służących reklamie, w tym kalendarze, karty okolicznościowe, produkty i usługi własne przekazane na rzecz reklamy.
- Koszty usług w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej – były niższe o 2,0% i obejmowały sponsoring i darowizny, promocję marki Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w mediach, organizację wydarzeń firmowych mających na celu integrację pracowników. Główne koszty dotyczą działań społeczno-sponsoringowych, które zostały opisane w pkt 8.18 Sprawozdania Zarządu z działalności.
- Koszty usług doradczych związanych z zarządzaniem – były wyższe o 1,7% i dotyczyły usług o charakterze prawno-doradczym i doradztwa podatkowego (nie obejmuje kosztów usług dotyczących prowadzonych badań i ekspertyz oraz kosztów przeglądu i badania sprawozdań finansowych).

8.19. Polityka społeczno-sponsoringowa

Jednostka Dominująca – Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Główne działania sponsoringowe Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są prowadzone w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Projekty społeczno-sponsoringowe realizowane są w oparciu o przyjętą w 2014 roku „Politykę społeczno-sponsoringową Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.” oraz „Regulamin udzielania darowizn Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.”.

W 2018 roku działalność społeczno-sponsoringowa Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prowadzona była zgodnie z planem przyjętym przez Zarząd Spółki i zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą. W 2018 roku na działania społeczno-sponsoringowe przeznaczono środki w wysokości 17,8 mln zł.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. traktuje działalność społeczno-sponsoringową jako jedno z narzędzi do realizacji swojej długofalowej strategii rozwoju, zakładającej wzmocnienie potencjału produkcyjnego i biznesowego Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. Poprzez działalność w tym zakresie Spółka chce budować swój wizerunek nie tylko producenta nawozów i komponentów chemicznych, ale również firmy przyjaznej i odpowiedzialnej społecznie. Jako firma korzystająca z zasobów środowiska naturalnego podejmuje działania dedykowane przede wszystkim lokalnym inicjatywom i potrzebom. Jednocześnie Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. dąży, by poziom i wydzwięk sponsorowanych przedsięwzięć był ponadregionalny.

W 2018 roku główne obszary aktywności Grupy Kapitałowej Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. dotyczyły: promowania sportu i zdrowego trybu życia, edukacji i wychowania oraz wspierania inicjatyw o charakterze kulturalnym.

Sport

W 2018 roku największe środki finansowe zostały przeznaczone na sponsoring sportu zawodowego. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. kontynuowała współpracę z Klubem Sportowym „Azoty-Puławy”, Malwiną Kopron oraz do grudnia z Klubem Sportowym „Wisła” Puławy. Jednocześnie do grona sponsorowanych zespołów dołączył żużlowy Motor Lublin oraz grający w I lidze piłki ręcznej Klub Sportowy Padwa Zamość.

Sponsorowany klub piłki ręcznej mężczyzn „Azoty-Puławy” w 2018 roku walczył o czołowe miejsca w najwyższej klasie rozgrywek w kraju i reprezentował polską piłkę ręczną w europejskich pucharach. Drużyna seniorów KS „Azoty-Puławy” powtórzyła sukces z 2017 roku, zdobywając brązowy medal Mistrzostw Polski. W sezonie 2017/18 KS Azoty-Puławy S.A. startował w trzeciej rundzie Pucharu EHF, eliminując w dwumeczu duński TTH Holstebro (uczestnika fazy grupowej Ligi Mistrzów z poprzedniego sezonu) i awansował po raz pierwszy w historii Klubu do fazy grupowej tych rozgrywek. W grupie puławski zespół zmierzył się ze szwajcarskim Wacker Thun, hiszpańskim Fraikin Granollers i francuskim Chambéry Savoie i z dorobkiem 4 punktów zajął 3 miejsce. Warto podkreślić również, że w 2018 roku „Azoty Puławy” zanotowały pierwszy w historii awans do finału Pucharu Polski, w którym musiały uznać wyższość Vive Tauron Kielce, jednej z najlepszych drużyn w Europie.

W gronie najlepszych zespołów grających w II lidze drugi sezon z rzędu utrzymał się zespół Azotów Puławy II, którego trzon stanowią wychowankowie klubu, wyróżniający się w rozgrywkach grup młodzieżowych.

Klub Sportowy „Wisła” Puławy po trudnym sezonie 2017/2018 przegrał walkę o utrzymanie w gronie zespołów drugoligowych i kolejny sezon rozpoczął w 3 lidze makroregionalnej. 2018 rok był bardzo udany dla sekcji podnoszenia ciężarów KS „Wisła” Puławy jej zawodnicy zdobyli kilkanaście medali na zawodach rangi krajowej i międzynarodowej. Wśród największych sukcesów był brązowy medal Zuzanny Majewskiej na Mistrzostwach Europy, srebrny medal Jakuba Węgrzyna na Mistrzostwach Polski Seniorów i złoty medal Szymona Gruszeckiego na Mistrzostwach Polski Młodzików.

W 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. kontynuowała współpracę z puławską Lekkoatletką Malwiną Kopron, specjalizującą się w rzucie młotem. W 2018 roku Malwina Kopron zdobyła brązowy medal Mistrzostw Polski w Lekkoatletyce w Lublinie. Zajęła również 3 miejsce na Zimowym Pucharze Europy, a na Mistrzostwach Europy z wynikiem 72,20 zajęła miejsce tuż za podium.

W minionym roku do grona zespołów sponsorowanych przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. dołączył żużlowy Motor Lublin, który w 2018 roku po bardzo dobrym sezonie awansował do Ekstraligi żużlowej. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. doceniła również Klub Sportowy Padwa Zamość, która w 2018 roku awansowała do I ligi piłki ręcznej i stał się kolejnym zespołem występującym pod puławskim szyldem.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. promując sport i zdrowy styl życia wspierała nie tylko zawodowców, lecz także podmioty zrzeszające miłośników i amatorów sportu. W 2018 roku współpracowała z puławskim Jacht Klubem „Azoty”, organizującym szkolenia i obozy żeglarskie na jeziorach i rzece Wiśle, zakładowym Oddziałem PTTK - animatorem ruchu turystycznego wśród pracowników Spółki, Ogniskiem TKKF „Chemik”. Wspierała młodych sportowców - Jakuba Szymulę - utalentowanego zapaśnika z Lubelszczyzny, reprezentanta Polski, który w 2018 roku zdobył tytuł Mistrza Polski Juniorów.

W 2018 roku swoją działalność kontynuowała „Akademia Sportu Grupy Azoty PUŁAWY”, która powstała jako program społeczno-sportowy z myślą o dzieciach trenujących piłkę nożną. W jej ramach odbyło się kilka lokalnych turniejów piłkarskich organizowanych przez poszczególne drużyny. Przy okazji obchodów Dni Chemika miała miejsce również II edycja Turnieju o Puchar Prezesa Grupy Azoty PUŁAWY, w którym udział wzięli młodzi piłkarze. W 2018 roku do grona 12 drużyn zrzeszonych w Akademii Sportu dołączyły kolejne: Klub Sportowy „Amator” Leopoldów-Rososz w Rykach, Miejsko Szkolny Klub Sportowy „Puławiak” oraz jedyna w okolicy drużyna dziewczęca MKS „Sybilla” Puławy. Akademia od momentu jej powstania cieszy się dużym zainteresowaniem ze strony lokalnej społeczności.

Edukacja

Kierując się przekonaniem, iż to kapitał intelektualny jest głównym elementem stojącym za sukcesem biznesowym Grupy oraz dążąc do stworzenia silnej kompetencyjnie kadry i stabilnego zaplecza dla swoich zasobów ludzkich, Spółka kontynuowała współpracę z Zespołem Szkół Technicznych w Puławach i Uniwersytetem Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie (Wydział Zamiejscowy w Puławach). Nauczanie na kierunku „Chemia Techniczna” zostało sprofilowane na dostarczenie kompetencji potrzebnych w przemyśle chemicznym. Współpraca z UMCS pozwoli kontynuować naukę na studiach kierunkowych absolwentom puławskiego Zespołu Szkół Technicznych a także uzupełniać wykształcenie pracownikom w ramach studiów zaocznych.

Spółka swoimi działaniami objęła również najmłodszych mieszkańców powiatu puławskiego. Wspólnie z Puławskim Parkiem Naukowo-Technologicznym w ramach Dnia Małego Chemika oraz Lubelskiego Festiwalu Nauki zorganizowała wydarzenia, których głównym założeniem była popularyzacja nauki wśród dzieci i młodzieży. W Dniu Małego Chemika uczestniczyli uczniowie z 14 placówek. Łączna liczba osób wyniosła około 5 tys.

Kultura

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. angażuje się również w rozwój społeczności lokalnej poprzez współorganizację imprez o charakterze kulturalnym. Kolejny rok Spółka współpracowała z Puławskim Ośrodkiem Kultury „Dom Chemika” - m.in. podczas obchodów Jubileuszu 65-lecia Zespołu Pieśni i Tańca „Powiśle”, Teatrem Muzycznym w Lublinie, Centrum Kultury w Lublinie. W 2018 Spółka była również mecenasem roku Muzeum im. Henryk Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej i wsparła finansowo zakup pamiątek po Henryku Sienkiewiczu - 25 sztuk rękopisów listów, reporterskich relacji pisarza z podróży do Afryki.

Program „Warto być Polakiem”

Realizowany od blisko dwóch lat program ma na celu pielęgnowanie polskości i podtrzymywanie narodowej tradycji .

Grupa Azoty PUŁAWY w ramach programu „Warto być Polakiem” przypomina ważne wydarzenia z historii naszego kraju – to, co jest w niej dobre i piękne, przywoływane są postacie bohaterów, którzy są godni naśladowania. Jednym z takich przykładów może być osoba mjr Mariana Bernaciaka ps. Orlik, którego Izba Pamięci przy wsparciu Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. powstała w minionym roku w Miejsko-Gminnym Centrum Kultury w Rykach. Warto podkreślić, że 2018 program miał szczególny wymiar z racji setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W sposób wyjątkowy zaakcentowane zostały obchody Narodowego Dnia Żołnierzy Wyklętych, Dzień Flagi, Święto Narodowe

Trzeciego Maja, rocznica Cudu nad Wisłą, Święto Niepodległości 11 listopada. Uczczono też wiele innych świąt i rocznic, także lokalnych. W ramach programu Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. była jednym z inicjatorów i współfundatorów Masztu Niepodległości, który 11 listopada odsłonięto na rondzie Romana Dmowskiego w Lublinie. W ramach idei podtrzymywania tożsamości narodowej, która przyświeca programowi, wsparto również budowę nowego pomnika „Solidarności” upamiętniającego m.in. strajkujących w stanie wojennym pracowników Zakładów Azotowych Puławy.

Po raz kolejny Spółka zaangażowała się w „Wieczory muzyczne w Kościele Pobrygidzkowskim”, nawiązujące do duchownego dziedzictwa przodków i bogatej tradycji Kościoła Pobrygidzkiego w Lublinie. W programie koncertów były polskie pieśni patriotyczne, piosenki legionowe, recytacje. Koncerty organizowane z myślą o obchodach 100. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości oddawały hołd tym wszystkim, którzy złożyli swoje życie na ołtarzu Ojczyzny.

Inne inicjatywy podejmowane w ramach programu „Warto być Polakiem”:

- Wsparcie organizacji koncertu patriotycznego „Dla Niepodległej”;
- Pomoc w organizacji rekonstrukcji bitwy nad Bugiem;
- Wsparcie biegów patriotycznych;
- Wydarzenie patriotyczne „Polska- Skrzydła Chwały”.

Mając na uwadze ważne potrzeby społeczne Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. stara się aktywnie reagować na potrzeby fundacji, stowarzyszeń, szkół, instytucji pożytku publicznego oraz indywidualnych osób, będących w trudnej sytuacji życiowej. W szczególności Spółka wspiera projekty: przyczyniające się do podnoszenia jakości opieki medycznej. W 2018 roku dzięki środkom przekazanych przez Spółkę wykonano remont i modernizację pomieszczeń Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego, Pulmonologii, Neurologii i Rehabilitacji Neurologicznej w puławskim szpitalu.

Akcje w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu

Przybliżenie lokalnej społeczności problematyki ochrony środowiska

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. kolejny rok aktywnie uczestniczyła w działaniach Sekretariatu międzynarodowego programu „Odpowiedzialność i Troska”. W 2018 roku:

- po raz dwunasty zorganizowano i przeprowadzono ogólnopolski konkurs fotograficzny „Złap zającą”. Laureatem drugiej nagrody tegorocznej edycji był pracownik Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. W głosowaniu Internautów trwającym od 8 do 12 października, **trzy specjalne tytuły Grand Prix zdobyli pracownicy** Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.
- po raz czternasty zorganizowano wśród przedszkoli i uczniów szkół podstawowych powiatu puławskiego akcję „Drzewko za butelkę”. W 2018 roku udział w akcji wzięło 2 225 uczniów z 31 placówek z powiatu puławskiego: 18 szkół podstawowych oraz 13 przedszkoli. Zebrano 1 032 043 sztuk butelek PET. Posadzono 541 drzew. **Dzieci z powiatu puławskiego już po raz trzeci z rzędu zebrały ponad milion plastikowych butelek.**

Akcja „Drzewko za Butelkę” polega na zbieraniu przez dzieci plastikowych butelek. W zamian za udział w akcji placówki otrzymują sadzonki drzewek. Butelki trafiają do wtórnego wykorzystania, nauczyciele w oparciu o materiały dostarczone przez koordynatorów uczą dzieci szacunku do środowiska naturalnego, zasad postępowania z odpadami i mówią o korzyściach z ponownego ich wykorzystania. Organizatorzy akcji przypominają też o zginięciu butelek przed wrzuceniem ich do pojemnika.

W sumie od początku trwania akcji od 2003 roku dzieci z powiatu puławskiego zebrały ponad 7,7 mln butelek (ok. 300 ton) i posadziły 4420 drzewek.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W 2018 roku w ramach działalności społeczno-sponsoringowej:

- spółka „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. wspomagała miejscowe organizacje prowadzące działalność z zakresu sportu, edukacji i kultury;
- spółka PROZAP Sp. z o.o. przekazała darowizny na cele naukowe i edukacyjno-kulturalne;
- spółka REMZAP Sp. z o.o. wspomagała działalność miejscowych klubów sportowych (m.in. KS Azoty Puławach), oraz innych stowarzyszeń i organizacji (m.in. Stowarzyszenie Rodzina w Puławach, Stowarzyszenie Przeszłość-Przyszłość w Puławach, Chrześcijańskie Stowarzyszenie Młodzieży w Lublinie);
- Spółka SCF Natural z o.o. wspierała działalność klubu piłki nożnej LKS „Wilki” w Wilkowie.

9. Polityka finansowa i zarządzanie ryzykiem finansowym

9.1. Płynność finansowa

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. narażona jest na ryzyko utraty płynności, rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko to wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania finansowania.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zarządza płynnością poprzez utrzymanie odpowiedniego do skali prowadzonej działalności stanu gotówki oraz posiada otwarte linie kredytowe, podpisała z jednym z banków Umowę dot. usługi odroczenia płatności zobowiązań – umowy te stanowią rezerwę płynności.

Lokowanie wolnych środków pieniężnych dostosowywane jest do cyklu płatności zobowiązań. Zawieranie transakcji o dłuższym terminie zapadalności wymaga zgody na odpowiednim poziomie kompetencyjnym.

Sytuacja finansowa Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. charakteryzuje się wysoką zdolnością płatniczą oraz kredytową. Oznacza to pełną zdolność do terminowego regulowania zobowiązań płatniczych oraz posiadanie i generowanie nadwyżek z działalności operacyjnej.

W roku obrotowym 2018 w Grupie Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie wystąpiły przypadki niespłaconych zewnętrznych (poza GK GA ZAP) zobowiązań z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek lub naruszenia istotnych postanowień umów dotyczących kredytów/pożyczek otrzymanych.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A. dysponując nadwyżką środków pieniężnych lokowały je wykorzystując krótkoterminowe, negocjowane lokaty bankowe oraz korzystała jako uczestnik dodatni z oprocentowania wspólnych środków w ramach Cash Pooling Rzeczywistego w PKO BP.

„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.

W dniu 21 września 2018 roku Uchwałami Komitetu Finansowego Grupy Azoty dla „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. podwyższono limit dzienny w ramach usługi Cash Poolingu Rzeczywistego do wysokości 69 mln zł na okres od 1 października 2018 roku do dnia 30 września 2019 roku.

Pozostałe Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W 2018 roku pozostałe Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie odnotowały problemów z bieżącą płynnością finansową.

Nadwyżki środków pieniężnych lokowały wykorzystując lokaty bankowe oraz umowę na Cash pooling rzeczywisty. Lokowanie odbywało się na warunkach rynkowych.

W okresach zwiększonego zapotrzebowania na środki finansowe posilkowały się posiadanymi liniami kredytowymi. Wszystkie zobowiązania, zarówno handlowe jak i budżetowe regulowane były terminowo.

9.2. Umowy kredytowe i pożyczki

9.2.1. Finansowanie wewnątrzgrupowe

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W 2018 roku funkcjonowała zawarta w dniu 23 kwietnia 2015 roku Umowa o finansowanie wewnątrzgrupowe pomiędzy Grupą Azoty S.A. oraz Kluczowymi Spółkami zależnymi Grupy Azoty S.A.: Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupą Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupą Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. W ramach tej umowy:

- w dniu 25 stycznia 2018 roku został zawarty przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. z Grupą Azoty S.A. oraz Grupą Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupą Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. Aneks nr 1 do Umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku w celu objęcia Umowy kredytu z dnia 25 stycznia 2018 roku zawartej przez Grupę Azoty S.A. z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, wraz z Umową gwarancji z dnia 25 stycznia 2018 roku, ramowymi zasadami udzielania przez Spółki Kluczowe gwarancji korporacyjnych umów kredytowych, udzielania finansowania (w formie pożyczek lub obligacji) Spółkom Kluczowym przez Grupę Azoty S.A. oraz wzajemnych rozliczeń z tego tytułu pomiędzy tymi spółkami.
- w dniu 29 czerwca 2018 roku został zawarty przez Grupą Azoty S.A. z Kluczowymi Spółkami zależnymi Aneks nr 2 do Umowy o Finansowanie Wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku, w ramach którego m.in. obecny limit finansowania dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A. w wysokości 500 mln zł, został podwyższony do wysokości 1 mld zł.

W 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie korzystała z finansowania w ramach w/w Umowy.

Pożyczki udzielone przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. funkcjonowały następujące pożyczki udzielone przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. :

Pożyczkobiorca	Kwota udzielonej pożyczki	Data podpisania umowy	Okres spłaty	Stan na dzień 31.12.2018r.
Zakłady Azotowe Chorzów S.A. – Umowa Pożyczki	47,0 mln zł	02.04.2014r. Aneks Nr 1 z 31.12.2014r., Aneks nr 2 z 20.12.2017r.	31.12.2023	24, 5 mln. zł
SCF Natural Sp. z o.o. – Umowa Pożyczki	1,0 mln zł	16.01.2017r. Aneks nr 1 z 12.09.2017r.	31.10.2022	1,0 mln zł
SCF Natural Sp. z o.o. – Umowa Pożyczki	0,6 mln zł	07.05.2014r., Aneks nr 1 z 27.12.2016r.	30.06.2022	0,6 mln zł

9.2.2. Finansowanie zewnętrzne

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. miała podpisane umowy kredytowe z bankami służące finansowaniu bieżącej działalności na łączną kwotę 72,0 mln zł. Wykorzystanie kredytów na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 0,0 zł.

Limity kredytowe na rachunkach bankowych (stan na dzień 31 grudnia 2018 roku):

Kredytodawca/ pożyczkodawca	Kwota udzielonego kredytu/pożyczki	Koszty kredytu/ pożyczki	Data podpisania umowy/aneksu	Okres spłaty	Stan na dzień 31.12.2018
PKO BP S.A. umowa o kredyt w formie limitu kredytowego wielocelowego	70,0 mln zł	WIBOR 1 M + marża	23.04.2015 (Aneks Nr 1 z 23.12.2015, Aneks Nr 2 z 20.09.2016, Aneks nr 3 z 23.11.2017, Aneks Nr 4 z 29.06.2018 Dotyczy wydłużenia okresu kredytowania do dnia 30.09.2022)	30.09.2022	0,0 mln zł
PEKAO S.A. umowa o limit debetowy o charakterze intra-day	2,0 mln zł	Brak kosztów. Zadłużenie powinno zostać spłacone w dniu jego powstania.	14.05.2010 (Aneks Nr 1 z 22.10.2010, Aneks Nr 2 z 30.09.2011, Aneks Nr 3 z 01.12.2011, Aneks Nr 4 z 29.11.2012, Aneks Nr 5 z 29.11.2013, Aneks Nr 6 z 28.11.2014, Aneks Nr 7 z 30.11.2015, Aneks nr 8 z 29.11.2016, Aneks Nr 9 z 24.11.2017, Aneks nr 10 z 29.11.2018 dotyczy przedłużenia umowy na kolejny okres)	30.11.2019	0,0 mln zł
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie – umowa na dofinansowanie w formie pożyczki "Modernizacja kotła parowego OP-215 nr 2 w celu redukcji emisji NOx"	52,5 mln zł	WIBOR 3 M + marża	12.09.2018	31.03.2028	0,0 mln zł

Zgodnie z wnioskami Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. został obniżony sublimit w ramach Umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego zawartej z PKO BP S.A. z 99 mln do wysokości 79 mln zł na okres od dnia 30 marca 2018 roku do 30 września 2019 roku oraz ponownie z 79 mln zł do wysokości 70 mln zł na okres od dnia 1 października 2018 roku do 30 września 2022 roku.

W dniu 12 lutego 2018 roku został podpisany Aneks Nr 2 do Umowy cash poolingowego z PKO BP SA z dnia 20 września 2016 roku. Aneks dotyczy przyznania limitu dziennego dla Agrochem Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście w kwocie 10 mln zł oraz włączenia spółki CTL Kolzap Sp. z o.o. do w/w Umowy i przyznania limitu dziennego w kwocie 3 mln zł.

W dniu 9 maja 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wraz z Grupą Azoty S.A. i wybranymi spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Spółka Akcyjna podpisała z PKO BP S.A. aneks nr 14 do umowy kredytu w rachunku bieżącym z dnia 1 października 2010 r. oraz Aneks Nr 3 do Umowy cash poolingowego z dnia 20 września 2016 roku. Aneksy dotyczą uaktualnienia zapisów w/w umów w związku z przejęciem przez Agrochem Puławy Sp. z o.o. spółki Agrochem Dobrze Miasto Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście oraz w związku ze zmianą nazwy CTL Chemkol Sp. z o.o. na Grupa Azoty Chemkol Sp. z o.o.

W dniu 29 czerwca 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., wraz z Grupą Azoty S.A. i wybranymi spółkami wchodzącymi w skład GK Grupa Azoty Spółka Akcyjna, podpisała z PKO BP S.A. Aneks Nr 4 do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w kwocie 240 mln zł, w ramach którego wydłużono okres udzielonego limitu z 30 września 2019 roku do 30 września 2022 roku.

W dniu 29 czerwca 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., wraz z Grupą Azoty S.A. i wybranymi spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Spółka Akcyjna podpisała z PKO BP S.A. aneks nr 15 do umowy kredytu w rachunku bieżącym w kwocie 310 mln zł, w ramach którego wydłużono okres udzielonego limitu z 30 września 2019 roku do 30 września 2022 roku.

W dniu 29 listopada 2018 roku podpisany został Aneks nr 10 do Umowy o limit debetowy o charakterze Intra-day w rachunku bieżącym zawartej z Bankiem Pekao S.A. na kwotę 2 mln zł. Aneks dotyczy przedłużenia okresu kredytowania do dnia 30 listopada 2019 roku.

W dniu 14 grudnia 2018 roku została zawarta Umowa Obsługi Płatności z Banco Santander S.A. dotycząca możliwości finansowania przez bank otrzymanych od dostawców faktur. Umowa bezterminowa. Kwota finansowania 250 mln zł.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W 2018 roku w Spółkach Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w finansowaniu zewnętrznym nie wystąpiły przypadki niespłaconych kredytów i pożyczek lub naruszenia postanowień umowy kredytu/pożyczki.

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

Kredytodawca/ pożyczkodawca	Kwota udzielonego kredytu/pożyczki	Koszty kredytu/ pożyczki	Data podpisania umowy/aneksu	Okres spłaty	Stan na dzień 30.06.2018
PKO BP S.A. (sublimit w rachunku bieżącym)	20,00 mln zł	WIBOR 1M + marża	29.06.2018	30.09.2022	0,00

„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.

Kredytodawca/ pożyczkodawca	Kwota udzielonego kredytu/pożyczki	Koszty kredytu/ pożyczki	Data podpisania umowy/aneksu	Okres spłaty	Stan na dzień 31.12.2018
PKO BP S.A. (sublimit w rachunku bieżącym)	30,00 mln zł	WIBOR 1M + marża	01.10.2010 r. Aneks 29.06.2018 r.	30.09.2022	30 mln zł
PKO BP S.A. (cash pooling rzeczywisty)	69,00 mln zł	WIBOR 1M + marża	01.10.2010 r. Aneks 29.06.2018 r.	30.09.2019	22,5 mln zł

W dniu 18 kwietnia 2018 roku „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. jako następcą prawny (wyniku połączenia Spółek „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach oraz AGROCHEM Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście) - wszedł w prawa i obowiązki umów zawartych przez AGROCHEM Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście w zakresie zadłużenia w ramach umowy KRB/CPR w PKO BP, zwiększając tym samym limit o 20 mln. zł (10 mln w ramach KRB oraz 10 mln w CPR).

REMZAP Sp. z o.o.

Kredytodawca/ pożyczkodawca	Kwota udzielonego kredytu/pożyczki	Koszty kredytu/ pożyczki	Data podpisania umowy/aneksu	Okres spłaty	Stan na dzień 31.12.2018
PKO BP SA (sublimit w rach. bież., cash pooling)	3,0 mln zł	WIBOR 1M + marża	01.10.2010r Aneks Nr 15 z 29.06.2018	30.09.2022	0,0 mln zł
Millennium Bank SA (w rach. bieżącym)	2,0 mln zł	WIBOR 1M + marża	23.03.2017	22.03.2019	0,0 mln zł

W dniu 29 czerwca 2018 został podpisany Aneks wydłużający Umowę kredytu z sublimitem do wysokości 3 mln zł na okres do 30 września 2022 roku.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku nie korzystały z finansowania zewnętrznego.

9.2.3. Środki unijne i inne fundusze pomocowe

W dniu 15 marca 2018 roku z Europejskiego Funduszu Rolnego Gwarancji (EFRG), Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARIMR) do Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wpłynęły środki z tytułu jednolitej płatności obszarowej za 2017 rok w kwocie 2 962,62 zł .

Projekty trwające w ramach umów o dofinansowanie (stan na dzień 31 grudnia 2018 roku):

1. Umowa z dnia 30 września 2009 roku o dofinansowanie projektu „Budowa instalacji odsiarczenia spalin metodą mokrą amoniakalną w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A.” Nr POIS 04.05.00-00-023/-08-00 z NFOŚiGW. Dofinansowanie przyznane i wypłacone w kwocie 20 000 000 zł (w dniu 17 czerwca 2014 roku).
2. Umowa z dnia 4 maja 2011 roku o dofinansowanie projektu „Budowa instalacji redukcji NOx na kotłach OP-215 nr 4 i 5 w zakładach Azotowych „Puławy” S.A.” Nr POIS 04.05.00-00-015/10-00 z NFOŚiGW. Dofinansowanie przyznane i wypłacone w dniu 2 lutego 2016 roku w kwocie 3 479 238,06 zł.
3. Umowa z dnia 2 grudnia 2013 roku Nr BG1/SOIL/2013 z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o wykonanie i finansowanie projektu realizowanego przez Konsorcjum (5 podmiotów) w ramach programu Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy pt. „ Optymalizacja metod zagospodarowania odpadów powiertniczych”. Łączne przyznane dofinansowanie Konsorcjum to 11 074 000 zł, w tym: dofinansowanie dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. to 5 000 000 zł zgodnie z umową. Kwota dofinansowania otrzymana zgodna z Wnioskiem o płatność końcową: 3 710 192,38 zł.
4. Umowa z dnia 2 czerwca 2015 roku Nr BIOSTRATEG1/271322/3/NCBR/2015 z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o wykonanie i finansowanie Projektu realizowanego w ramach Programu „Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo” BIOSTRATEG pt. „Wsparcie dla rolnictwa niskoemisyjnego – zdolnego do adaptacji do zmian klimatu obecnie oraz w perspektywie lat 2030 i 2050”. Łączne przyznane dofinansowanie dla całego Konsorcjum 10 580 085,00 zł w tym: dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przyznane i wypłacone w kwocie 120 000,00 zł.
5. Umowa z dnia 6 grudnia 2016 roku Nr POIR.01.02.00-00-0042/16 z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o dofinansowanie projektu rozwojowego „Opracowanie procesu otrzymywania e-kaprolaktonu z cykloheksanonu i nadtlenu wodoru z wykorzystaniem katalizy chemoenzymatycznej” w ramach programu Operacyjnego „Inteligentny Rozwój”. Wartość udzielonego dofinansowania to kwota 2 042 290,97 zł. W związku z tą umową na rachunek Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku wpłynęły środki finansowe w łącznej kwocie 332 728,56 zł.
6. Umowa z dnia 2 lutego 2017 roku nr POIR.01.02.00-00-0041/16 z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie o dofinansowanie projektu „Opracowanie i wdrożenie zaawansowanego systemu sterowania (APC) dla instalacji wytwarzania amoniaku” w ramach programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Wartość przyznanego dofinansowania to 1 101 760,11 zł. W związku z tą umową na rachunek Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku wpłynęły środki finansowe w łącznej kwocie 472 078,41 zł.
7. Umowa z dnia 29 listopada 2017 roku Nr POIR.01.02.00-00-0061/17 zawarta z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o dofinansowanie projektu rozwojowego „Opracowanie technologii otrzymywania tiosiarczanu potasu z wykorzystywaniem gazów wydmuchowych z instalacji

produkcji kwasu siarkowego oraz wieloskładnikowych nawozów płynnych na jego bazie”. Liderem konsorcjum jest Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. a Konsorcjantem są GZNF „Fosfory” S.A. Wartość przyznanego dofinansowania to 2 042 999,04 zł, w tym: dla Lidera konsorcjum: kwota 1 392 074,90 zł, a dla Konsorcjanta kwota 650 924,14 zł. Projekt jest w trakcie realizacji. W związku z tą umową w dniu 18 lipca 2018 roku na rachunek Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. - wpłynęła kwota 3 900 zł.

8. Umowa z dnia 18 grudnia 2017 roku Nr BIOSTRATEG3/347464/5/NCBR/2017 z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o dofinansowanie projektu „Opracowanie technologii innowacyjnych nawozów mineralnych wzbogaconych mikrobiologicznie” w ramach Programu Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo – BIOSTRATEG. Wartość udzielonego dofinansowania 276 547 zł.
9. W dniu 3 sierpnia 2018 roku z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju została zawarta Umowa Nr POIR.04.01.04-00-0012/17 o dofinansowanie projektu „Zielona technologia produkcji kwasu bursztynowego z surowców odnawialnych i odpadowych” w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Wartość udzielonego dofinansowania 2 108 655,69 zł.
10. W dniu 20 listopada 2018 roku - w ramach działania 1.3. Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 - z Lubelską Agencją Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie została zawarta Umowa o dofinansowanie Projektu pn. „Rozwój Laboratorium Badawczego Grupy Azoty Puławy”. Kwota dofinansowania 2 999 598,04 zł.

Dofinansowanie w formie pożyczki

W dniu 12 września 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. podpisała Umowę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie przedsięwzięcia pn. „Modernizacja kotła parowego OP-215 nr 2 w celu redukcji emisji NOx”. Koszt realizacji przedsięwzięcia 84 127 900zł. Kwota pożyczki 52 500 000 zł, karencja w spłacie pożyczki do 29 czerwca 2021 roku. Okres obowiązywania pożyczki: od 2 stycznia 2019 roku do 31 marca 2028 roku.

9.2.4. Umowy leasingu

Jednostka Dominująca Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W dniu 18 czerwca 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zawarły z mLeasing Sp. z o.o. umowy dotyczące 4 sztuk samochodów osobowych. Okres leasingu wynosi 36 miesięcy. Po upływie w/w okresu Spółka ma prawo nabycia przedmiotów leasingu. Wartość netto przedmiotu leasingu wynosi 191 219,51 zł/sztuka.

W dniu 18 października 2018 roku została dokonana cesja z umowy leasingu oraz umowy o świadczenie usług serwisowych zawartych pomiędzy „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. a Idea Fleet S.A. Zgodnie z tą cesją nastąpiło przejście przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. praw i obowiązków z w/w umów w części dotyczącej 1 sztuki samochodu osobowego. Raty leasingowe i serwisowe będą spłacane przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. do marca 2019 roku. Po upływie podstawowego okresu umowy Spółka ma prawo do nabycia przedmiotu leasingu. Wartość netto przedmiotu leasingu wynosi 255 948,78 zł.

W dniu 7 grudnia 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zawarła z mLeasing Sp. z o.o. umowę dotyczącą 1 sztuki samochodu osobowego. Okres leasingu wynosi 36 miesięcy. Po upływie w/w okresu umowy Spółka ma prawo nabycia przedmiotu leasingu. Wartość netto przedmiotu leasingu wynosi 242 276,42 zł.

W dniu 17 grudnia 2018 roku została zawarta Umowa cesji praw oraz o przejście długu dotycząca przejścia przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zobowiązań wynikających z Umowy Full Service Leasing Max zawartej pomiędzy „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. a Prime Car Management S.A. dotyczącej 1 sztuki samochodu osobowego. Raty leasingowe i serwisowe będą spłacane przez

Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. do kwietnia 2020 roku. Po upływie podstawowego okresu umowy Spółka ma prawo do nabycia przedmiotu leasingu. Wartość netto przedmiotu leasingu wynosi 110 065,04 zł.

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

W 2018 roku GZNF „FOSFOR” Sp. z o.o. zawarły jedną umowę leasingową, której przedmiotem był pojazd wolnobieżny. Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Spółce obowiązywało 8 umów leasingu. W związku z terminowym zakończeniem umów leasingu w GZNF „FOSFOR” Sp. z o.o. w okresie sprawozdawczym nastąpił wykup 4 wózków widłowych, stanowiących przedmiot umów leasingu.

„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.

W 2018 roku „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. zawarła cztery umowy leasingu, których przedmiotem były:

- dwie umowy na leasing samochodów osobowych dla przedstawicieli handlowych na okres 36 m-cy, wartość netto przedmiotu leasingu 1 046 tys. zł,
- dwie umowy leasingu na laptopy, na okres 36 m-cy i 24 m-cy, wartość netto przedmiotu leasingu 86 tys.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

W lipcu 2018 roku w Zakładach Azotowych Chorzów S.A. zakończono umowę leasingu, nastąpił wykup przedmiotu - samochodu osobowego.

PROZAP Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku spółka PROZAP Sp. z o.o. posiada zobowiązania z tytułu 2 umów leasingu finansowego (z dnia 22 marca 2016 roku oraz 28 kwietnia 2016 roku) dotyczących leasingu dwóch samochodów osobowych zawartych z PEKAO LEASING Sp. z o. o. na okres 36 miesięcy.

REMZAP Sp. z o.o.

W 2018 roku spółka REMZAP Sp. z o.o. zawarła jedną umowę leasingową z PEKAO LEASING. Dotyczyła ona zakupu ładowarki uniwersalnej teleskopowej MANITOU. Wartość przedmiotu leasingu – 950 tys. zł, okres leasingu – 36 miesięcy.

SCF Natural Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku spółka SCF Natural Sp. z o.o. posiada zobowiązania z tytułu 2 umów leasingu finansowego (z dnia 17 lutego 2017 roku oraz z 31 marca 2017 roku) dotyczących leasingu dwóch samochodów osobowych zawartych z VOLKSWAGEN LEASING na okres 47 miesięcy. Wartość netto przedmiotu leasingu 178,6 tys. zł.

9.3. Poręczenia kredytów lub pożyczek, udzielone i otrzymane gwarancje

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość wszystkich poręczeń kredytu lub pożyczki oraz gwarancji - udzielonych przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz jednostki od niej zależne - przekracza 10 % wartości kapitałów własnych Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

1. W dniu 9 stycznia 2018 roku na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. PKO BP S.A. wystawił Gwarancję Bankową na kwotę 315 978,88 zł na okres do 20 marca 2019 roku. Beneficjentem Gwarancji jest Dyrektor Izby Administracji Skarbowej. Gwarancja została wystawiona w ramach Umowy o udzielenie gwarancji bankowej zawartej z PKO BP S.A. Gwarancja stanowi zabezpieczenie Umowy zawartej z Grupa Eskadra na zorganizowanie loterii. audiotekstowej.

2. W dniu 5 grudnia 2018 roku na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. PKO BP S.A. wystawił Gwarancję Bankową na kwotę 363 500,00 zł na okres do 26 marca 2020 roku. Beneficjentem Gwarancji jest Dyrektor Izby Administracji Skarbowej. Gwarancja została wystawiona w ramach Umowy o udzielnie gwarancji bankowej zawartej z PKO BP S.A. Gwarancja stanowi zabezpieczenie Umowy dotyczącej zorganizowania loterii audiotekstowej.
3. W dniu 25 stycznia 2018 roku została zawarta umowa gwarancji - w związku z umową kredytową długoterminowego finansowania zawartą w dniu 25 stycznia 2018 roku pomiędzy Grupą Azoty S.A. a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym - pomiędzy EBI a kluczowymi spółkami zależnymi Grupy Azoty S.A. (tj. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.) - występującymi jako gwaranci. Gwarancja udzielona została na rzecz EBI jako zabezpieczenie do umowy kredytu dotyczącego finansowania w maksymalnej kwocie 145 mln EUR. Kwota udzielonych przez każdego z gwarantów (w tym: Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.) gwarancji została ustalona w maksymalnej wysokości 58 mln EUR, tj. łącznie 174 mln EUR. Gwarancja wygasa z upływem okresu zabezpieczenia, kończącym się wraz ze spłatą wierzytelności wynikających z umowy z EBI.
4. W dniu 29 czerwca 2018 roku udzielone zostało - przez kluczowe spółki zależne Grupy Azoty (w tym: Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.) - poręczenie na rzecz PKO BP S.A. na zabezpieczenie zobowiązań wynikających z umowy kredytu w rachunku bieżącym (KRB) o łącznej wartości 310 mln zł. Kwota udzielonych przez każdego z poręczycieli (w tym: Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.) poręczeń została ustalona w maksymalnej wysokości 124 mln zł, tj. łącznie 372 mln zł. Umowa poręczenia zastąpiła z dniem zawarcia dotychczasową umowę poręczenia do umowy KRB z dnia 20 września 2016 roku. Poręczenie wygasa z upływem okresu zabezpieczenia, kończącym się wraz ze spłatą wierzytelności wynikających z umowy kredytu w rachunku bieżącym.
5. W dniu 29 czerwca 2018 roku udzielone zostało - przez kluczowe spółki zależne GA S.A. (w tym Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.) poręczenie na rzecz PKO BP S.A. na zabezpieczenie zobowiązań wynikających z umowy kredytu w formie limitu kredytu wielocelowego (LKW) o łącznej wartości 240 mln zł. Kwota udzielonych przez każdego z poręczycieli (w tym: Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.) poręczeń ustalona została w maksymalnej wysokości 96 mln zł, tj. łącznie 288 mln zł. Umowa poręczenia zastąpiła z dniem zawarcia dotychczasową umowę poręczenia do umowy LKW z dnia 20 września 2018 roku. Poręczenie wygasa z upływem okresu zabezpieczenia, kończącym się wraz ze spłatą wierzytelności wynikających z umowy kredytu w formie limitu kredytu wielocelowego.
6. W dniu 29 czerwca 2018 roku została zawarta Umowa poręczenia Kredytu (w związku z zawartą w dniu 29 czerwca 2018 roku umową zmieniającą i ujednolicającą Umowę Kredytu z 23 kwietnia 2015 roku, zawartą pomiędzy Grupą Azoty S.A. a konsorcjum banków), zgodnie z którą kluczowe spółki zależne Grupy Azoty S.A. (tj. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.) udzieliły poręczenia na rzecz PKO BP S.A. jako agenta kredytu reprezentującego także pozostałych kredytodawców, tj. BGK, Bank Zachodni WBK S.A. oraz ING Bank Śląski S.A. Kwota udzielonych przez każdego z poręczycieli (w tym: Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.) poręczeń została ustalona w maksymalnej wysokości 1,2 mld zł, tj. łącznie 3,6 mld zł. Poręczenie wygasa z upływem okresu zabezpieczenia kończącym się wraz ze spłatą wierzytelności wynikających z umowy kredytu, zawartego na okres 7 lat od daty podpisania Umowy zmieniającej.
7. W związku z umową kredytową długoterminowego finansowania zawartą w dniu 26 lipca 2018 roku pomiędzy GA S.A. a Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju z siedzibą w Londynie (EBOiR) zawarta została umowa gwarancji pomiędzy EBOiR a kluczowymi spółkami zależnymi GA S.A. w tym Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. występującymi jako gwaranci. Gwarancja zabezpiecza umowę kredytu dotyczącego finansowania w maksymalnej kwocie 500 mln zł. Kwota udzielonych przez każdego z gwarantów została ustalona w maksymalnej wysokości 200 mln zł (łącznie 600 mln zł). Gwarancja wygasa z upływem okresu zabezpieczenia, kończącym się wraz ze

splata wierzitelności wynikajacych z umowy z EBOiR dotyczacych finansowania, zawartego na okres 10 lat.

Gwarancje i poręczenia udzielone przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. obowiazujace na dzien 31 grudnia 2018 roku:

Nazwa podmiotu, za który udzielono poręczenia/gwarancji	Nazwa podmiotu, któremu zostało udzielone poręczenie/gwarancja	Łączna kwota poręczenia/gwarancji na ostatni dzień sprawozdawczy	Data udzielenia poręczenia/gwarancji	Data obowiązywania poręczenia/gwarancji	Warunki finansowe	Charakter powiązań stron transakcji	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem/gwarancją
Grupa Azoty S.A.	PKO BP S.A. (jako Agent Kredytu reprezentujący również pozostałych Kredytodawców tj. BGK S.A., BZ WBK S.A., ING BŚ S.A.)	1 200 mln zł	29.06.2018	29.06.2028	Poręczenie udzielone odpłatnie	Grupa Azoty S.A. Jednostka Dominująca w stosunku do GA Puławy	Zabezpieczenie kredytu
Grupa Azoty S.A.	PKO BP S.A.	124,0 mln zł	29.06.2018	30.09.2025	Poręczenie udzielone odpłatnie	Grupa Azoty S.A. Jednostka Dominująca w stosunku do GA Puławy	Zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym
Grupa Azoty S.A.	PKO BP S.A.	96,0 mln zł	29.06.2018	30.09.2028	Poręczenie udzielone odpłatnie	Grupa Azoty S.A. Jednostka Dominująca w stosunku do GA Puławy	Zabezpieczenie kredytu wielocelowego
Grupa Azoty S.A.	EBI	220,0 mln zł	28.05.2015	28.05.2029	Gwarancja udzielona odpłatnie	Grupa Azoty S.A. Jednostka Dominująca w stosunku do GA Puławy	Zabezpieczenie kredytu
Grupa Azoty S.A.	EBOIR	60,0 mln zł	28.05.2015	Gwarancja wygasa z upływem okresu zabezpieczenia kończącym się wraz ze splatą wierzitelności wynikajacych z Umowy kredytu zawartej na okres 10 lat.	Gwarancja udzielona odpłatnie	Grupa Azoty S.A. Jednostka Dominująca w stosunku do GA Puławy, EBOIR akcjonariusz G.A. S.A.	Zabezpieczenie kredytu
Grupa Azoty S.A.	EBI	58,0 mln EUR	25.01.2018	25.05.2031	Gwarancja udzielona odpłatnie	Grupa Azoty S.A. Jednostka Dominująca w stosunku do GA Puławy	Zabezpieczenie kredytu
Grupa Azoty S.A.	EBOIR	200,0 mln zł	26.07.2018	Gwarancja wygasa z upływem okresu zabezpieczenia kończącym się wraz ze splatą wierzitelności wynikajacych z Umowy kredytu zawartej na okres 10 lat.	Gwarancja udzielona odpłatnie	Grupa Azoty S.A. Jednostka Dominująca w stosunku do GA Puławy, EBOIR akcjonariusz G.A. S.A.	Zabezpieczenie kredytu

Gwarancje i poręczenia wystawione na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. obowiązujące na dzień 31 grudnia 2018 roku

Nazwa podmiotu, na zlecenie którego udzielono poręczenia/gwarancji	Nazwa podmiotu, któremu zostało udzielone poręczenie/gwarancje	Łączna kwota poręczenia/gwarancji na ostatni dzień sprawozdawczy	Data udzielenia poręczenia/gwarancji	Data obowiązywania poręczenia/gwarancji	Warunki finansowe	Charakter powiązań stron transakcji	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem/gwarancją
GA Puławy	Dyrektor Izby Administracji Skarbowej	315 978,88 zł	09.01.2018r.	20.03.2019r.	gwarancja udzielona odpłatnie	brak	zabezpieczenie wypłat nagród wynikających z loterii audioteksowej
GA Puławy	Dyrektor Izby Administracji Skarbowej	363 500,00 zł	05.12.2018r.	26.03.2020r.	gwarancja udzielona odpłatnie	brak	zabezpieczenie wypłat nagród wynikających z loterii audioteksowej

Gwarancje i poręczenia udzielone przez Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. obowiązujące na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Nazwa podmiotu, za który udzielono poręczenia/gwarancji	Nazwa podmiotu, któremu zostało udzielone poręczenie/gwarancja	Łączna kwota poręczenia/gwarancji na ostatni dzień sprawozdawczy	Data udzielenia poręczenia/gwarancji	Data obowiązywania poręczenia/gwarancji	Warunki finansowe	Charakter powiązań stron transakcji	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem/gwarancją
"AGROCHEM PUŁAWY" Sp. z o.o.							
Osoba fizyczna	Bank Spółdzielczy w Więcborku	536,0 tys. zł	01.06.2015	15.05.2035	brak	Obecnie osoba fizyczna nie powiązana ze spółką	poręczenia kredytu bankowego ówczesnemu pracownikowi

Gwarancje i poręczenia wystawione na zlecenie Spółek Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. obowiązujące na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Nazwa podmiotu, za który udzielono poręczenia/gwarancji	Nazwa podmiotu, któremu zostało udzielone poręczenie/gwarancja	Łączna kwota poręczenia/gwarancji na ostatni dzień sprawozdawczy	Data udzielenia poręczenia/gwarancji	Data obowiązywania poręczenia/gwarancji	Warunki finansowe	Charakter powiązań stron transakcji	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem/gwarancją
PROZAP Sp. z o.o.							
PROZAP Sp. z o.o.	Grupa Azoty Zakłady Chemiczne "Police" S.A.	375,0 tys. zł	10.04.2017	20.10.2020	wpłata 100% środków na konto PKO BP	spółka z Grupy Azoty	gwarancja bankowa dobrego wykonania umowy
PROZAP Sp. z o.o.	Air Liquide Global E&C Solutions Poland S.A.	79,9 tys. zł	20.07.2018	31.01.2021	na podstawie zawartej umowy ramowej przelew 20% kwoty wartości udzielonej gwarancji	podmiot spoza Grupy Azoty	gwarancja bankowa dobrego wykonania kontraktu

REMZAP Sp. z o. o.							
Remzap Sp. z o.o.	Calderys Polska Sp. z o.o.	68,4 tys. zł	17.01.2018	12.07.2019	weksel "in blanco" oraz pełnomocnictwo do rachunku	niewiązany	gwarancja kontraktowa
Remzap Sp. z o.o.	PKN Orlen SA	359,6 tys. zł	08.12.2015	14.11.2019	weksel "in blanco" oraz pełnomocnictwo do rachunku	Spółka SP	gwarancja kontraktowa

Gwarancje i poręczenia wystawione na zlecenie Spółek z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. obowiązujące na dzień 31 grudnia 2018 roku

Nazwa podmiotu, na zlecenie którego udzielono poręczenia/gwarancji	Nazwa podmiotu, któremu zostało udzielone poręczenie/gwarancje	Łączna kwota poręczenia/gwarancji na ostatni dzień sprawozdawczy	Data udzielenia poręczenia/gwarancji	Data obowiązywania poręczenia/gwarancji	Warunki finansowe	Charakter powiązań stron transakcji	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem / gwarancją
PROZAP Sp. z o.o.							
PROZAP Sp. z o. o.	Grupa Azoty Zakłady Azotowe "Police" S.A.	375,0 tys. zł	10-04-2017	20.10.2020	wpłata 100% środków na konto PKO BP	spółka z Grupy Azoty	gwarancja bankowa dobrego wykonania umowy
PROZAP Sp. z o. o.	Air Liquide Global E&C Solutions Poland S.A.	79,9 tys. zł	20-07-2018	31.01.2021	na podstawie zawartej umowy ramowej przelew 20% kwoty wartości udzielonej gwarancji	podmiot spoza Grupy Azoty	gwarancja bankowa dobrego wykonania kontraktu
REMZAP Sp. z o.o.							
REMZAP Sp. z o.o.	Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	2 048,0 tys. zł	21.08.2018	14.07.2025	weksel "in blanco"	spółka z Grupy Azoty	gwarancja kontraktowa

Poręczenia i gwarancje otrzymane w 2018 roku ¹⁹:

- w ramach zawieranych umów sprzedaży – w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyniosły 9 549,0 tys. zł, (w tym powyżej kwoty 500 tys. wyniosły: 5 570,0 tys. zł) w tym: w Grupie Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. 9 549,0 tys. zł; (w tym powyżej kwoty 500 tys. wyniosły: 5 570,0 tys. zł)
- w ramach zawieranych umów zakupu – w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyniosły 58 373,0 tys. zł, (w tym powyżej kwoty 500 tys. wyniosły: 37 874,00) w tym: w Grupie Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. 57 091,8 tys. zł (w tym powyżej kwoty 500 tys. wyniosły: 37 295,0 tys. zł).

9.4. Akredytywy

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S. A.

1. W dniu 27 lutego 2018 roku nastąpiła płatność kwoty 19 688 EUR z akredytywy otwartej na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w PKO BP S.A. na w/w kwotę. Beneficjentem

¹⁹ Poręczenia i gwarancje otrzymane w 2018 roku, które wygasły przed 31 grudnia 2018 roku jak i są aktywne na 31 grudnia 2018 roku (bez wystawionych przed 1 stycznia 2018 roku i aktywnych w 2018 roku).

- akredytywy był dostawca wkładu filtra koalescencyjnego do separatora oleju z instalacji mocznika. Akredytywa była otwarta z terminem ważności do dnia 30 kwietnia 2018 roku, w ramach Umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego zawartej z PKO BP S.A. Saldo akredytywy na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 0 EUR.
2. W dniu 6 lutego 2018 roku nastąpiła płatność kwoty 1 870 000 EUR z akredytywy otwartej na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w PKO BP S.A. na kwotę 2 040 000 EUR. Beneficjentem akredytywy jest dostawca instalacji skraplania i oczyszczania CO₂. W dniu 2 lipca 2018 roku na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Bank PKO BP S.A. przedłużył o 4 miesiące termin ważności akredytywy importowej, tj. z 30 czerwca 2018 roku do 31 października 2018 roku. W listopadzie 2018 roku termin ważności akredytywy został przedłużony do 5 kwietnia 2019 roku. Akredytywa jest otwarta w ramach Umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego zawartej z PKO BP S.A. Saldo akredytywy na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 170 000 EUR.
  3. W dniu 4 kwietnia 2018 roku nastąpiła płatność kwoty 481 600 EUR z akredytywy otwartej na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w PKO BP S.A. na w/w kwotę. Beneficjentem akredytywy był dostawca układu transportu pneumatycznego mączki dolomitowej. Akredytywa była otwarta z terminem ważności do dnia 31 marca 2018 roku, w ramach Umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego zawartej z PKO BP S.A. Saldo akredytywy na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 0 EUR.
  4. W dniu 18 maja 2018 roku PKO BP S.A. na wniosek Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. dokonał zmian w akredytywie otwartej na kwotę 1 387 500 EUR na rzecz dostawcy wyposażenia na neutralizację instalacji produkcji Kwasu Azotowego. Kwota akredytywy została podwyższona o 27 000 EUR do 1 414 500 EUR oraz zmienione zostały kwoty poszczególnych płatności, które będą realizowane w ramach tej akredytywy. W ramach w/w akredytywy zostały zrealizowane płatności: w dniu 1 czerwca 2018 roku nastąpiła płatność kwoty 471 500 EUR, w dniu 22 listopada 2018 roku nastąpiła płatność kwoty 848 700 EUR. Saldo akredytywy na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 94 300 EUR.
  5. W dniu 24 lipca 2018r. wygasła akredytywa importowa otwarta przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w PKO BP S.A. na rzecz dostawcy urządzeń bębnowych dla instalacji granulacji mechanicznej na kwotę 1 496 467,50 EUR. W związku z powyższym Bank PKO BP S.A. zwrócił kwotę 1 496 467,50 EUR na rachunek Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.
  6. W dniu 11 września 2018 roku na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Bank PKO BP S.A. otworzył akredytywę importową na kwotę 1 056 330,00 EUR na okres do 21 listopada 2018 roku. Beneficjentem akredytywy jest dostawca urządzeń bębnowych dla instalacji granulacji mechanicznej. W listopadzie 2018 roku na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przedłużony został termin ważności akredytywy do 1 marca 2019 roku. Akredytywa jest otwarta w ramach Umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego zawartej z PKO BP S.A. Saldo akredytywy na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 1 056 330,00 EUR.
  7. W dniu 23 października 2018 roku nastąpiła płatność kwoty 2 535 000 EUR z akredytywy otwartej na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w PKO BP S.A. na kwotę 19 012 500 EUR. W dniu 20 grudnia 2018 roku nastąpiła płatność kwoty 5 070 000 EUR z w/w akredytywy. Beneficjentem akredytywy jest dostawca instalacji kwasu azotowego. Akredytywa jest otwarta w ramach Umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego zawartej z PKO BP S.A. Saldo akredytywy na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 5 070 000 EUR.

9.5. Zarządzanie ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej

Ryzyko walutowe i stopy procentowej, na które narażona jest Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w największym stopniu dotyczy Jednostki Dominującej, która w celu ograniczania wpływu niekorzystnych zewnętrznych czynników prowadzi aktywną politykę uregulowaną zarządzeniami wewnętrznymi.

Kursy walut

Średni miesięczny kurs walutowy wg danych NBP

Okres/ Waluta	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017	Zmiana (2-3)/3
1	2	3	4
PLN/USD	3,6134	3,7777	-4,35%
PLN/EUR	4,2623	4,2576	0,11%

Prognozy walutowe

Według prognozy analityków Oxford Economics (z 10 stycznia 2019 roku) waluta polska w 2019 roku:

- względem waluty europejskiej – powinna się umocnić i osiągnąć poziom 4,2480 PLN/EUR;
- względem waluty amerykańskiej – powinna przyjąć wartości porównywalne z rokiem 2018 i wynieść 3,6161;

Stopy procentowe

Polska

Stawka WIBOR 1M - będąca podstawą do wyliczania oprocentowania pożyczek, a także oprocentowania środków na rachunku bieżącym powiązanych z usługą cash-pooling - przez cały 2018 rok kształtowała się na poziomie 1,64%.

W 2018 roku podczas kolejnych posiedzeń Rady Polityki Pieniężnej (RPP) podejmowano decyzje o utrzymaniu stóp procentowych NBP na niezmiennym poziomie.

Zgodnie ze słowami prezesa i członków RPP - powodów do zacieśniania polityki monetarnej prawdopodobnie nie będzie nawet na przestrzeni najbliższych kilku lat (co najmniej do końca 2020 roku).

Obecnie obowiązujące poziomy stóp procentowych przedstawia poniższa tabela:

Stopy procentowe w Polsce obowiązujące w 2018 roku

Stopa referencyjna	Stopa lombardowa	Stopa depozytowa	Stopa redyskonta weksli
1,50%	2,50%	0,50%	1,75%

źródło: NBP

Unia Europejska

Europejski Bank Centralny w całym roku 2018 utrzymał stopy procentowe na niezmiennych poziomach. Benchmarkowa stopa procentowa kredytu refinansowego wynosi więc nadal 0,0%.

Rada Prezesów oczekuje, że podstawowe stopy EBC pozostaną na obecnym poziomie przynajmniej do końca lata 2019 roku, a w każdym razie tak długo, jak długo będzie to konieczne do zapewnienia dalszego trwałego zbliżania się inflacji do poziomu poniżej, ale blisko 2 % w średnim okresie

USA

W 2018 roku - zgodnie z oczekiwaniami rynku - Amerykańska Rezerwa Federalna (Fed) czterokrotnie podwyższyła główną stopę procentową.

Ostatnia podwyżka stóp procentowych miała miejsce podczas posiedzenia 19 grudnia 2018 roku. Wtedy amerykańska Rezerwa Federalna podniosła główną stopę procentową o 25 punktów bazowych do poziomu 2,25% - 2,50%.

Fed podtrzymał ocenę, że wzrost gospodarczy w USA pozostaje solidny. Według Fedu "rynek pracy był bardzo mocny", a "bezrobocie pozostało niskie". Fed zrezygnował z utrzymywania niskich stóp procentowych, aby "przez jakiś czas" stymulować gospodarkę USA, i zasygnalizował, że będzie tolerował docelową inflację przynajmniej do 2020 roku.

Zarządzanie ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prowadzona jest działalność w zakresie zabezpieczania ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko walutowe w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu USD oraz EUR.

Zarządzanie ryzykiem walutowym realizowane jest w Spółce zgodnie z polityką uregulowaną zarządzeniem wewnętrznym i wyznaczonymi celami. Obejmuje ono identyfikację i monitorowanie ekspozycji na ryzyko oraz zabezpieczanie i pomiar efektywności stosowanych zabezpieczeń. Spółka zarządza ryzykiem walutowym stosując hedging naturalny oraz zawierając transakcje typu „forward”. Zawarte transakcje zabezpieczały ryzyko aprecjacji złotego względem walut obcych.

Działalność w zakresie zabezpieczania ryzyka stopy procentowej w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prowadzona jest zgodnie z polityką uregulowaną zarządzeniem wewnętrznym. Spółka monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej. W 2018 roku nie zidentyfikowano istotnej ekspozycji wymagającej zawierania transakcji zabezpieczających przed ryzykiem stopy procentowej.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

Spółka GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. stosuje obowiązującą w Grupie Azoty Politykę Zarządzania Ryzykiem Finansowym (Walutowym i Stopy Procentowej) oraz na bieżąco monitoruje stopień narażenia na ryzyko walutowe.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

Spółka jest narażona na ryzyko zmienności kursów walutowych w związku z prowadzeniem sprzedaży w walucie obcej oraz ponoszeniem części kosztów surowców podstawowych.

Wpływ stóp procentowych na wynik Spółki jest nieistotny i dotyczy głównie otrzymanych pożyczek, lokowania wolnych środków pieniężnych w formie depozytów bankowych i cash poolingu rzeczywistego.

PROZAP Sp. z o.o.

PROZAP Sp. z o.o. jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych z uwagi na posiadane depozyty i lokaty w walucie obcej. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu USD oraz EUR. Spółka monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych.

Pozostałe Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.:

- ryzyko zmian kursów walutowych - jest minimalne ze względu na niski poziom ekspozycji walutowej w tych Spółkach;

- ryzyko zmian stopy procentowej – dotyczy głównie rozliczeń wewnętrznych w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Wyniki osiągnięte na transakcjach zabezpieczających ryzyko kursowe w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku zostało rozliczonych łącznie 69 transakcji zabezpieczających z wynikiem (-) 253 296,62 zł.

Wycena 51 transakcji otwartych na dzień 31 grudnia 2018 roku dokonana przez banki wyniosła (+) 324 072,94 zł. Wpływ transakcji zabezpieczających na wynik za okres 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku był ujemny i wyniósł (-) 977 427,45 zł w tym:

- (-) 253 296,62 zł z tytułu transakcji zrealizowanych,
- (+) 324 072,94 zł z tytułu wyceny na dzień 31 grudnia 2018 roku transakcji otwartych,
- (-) 1 048 203,77 zł wysięgowanie wyceny transakcji otwartych na dzień 31 grudnia 2017 roku.

9.6. Zarządzanie płynnością i nadwyżkami środków pieniężnych

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. inwestuje wolne środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych w formie lokat terminowych oraz overnight (negocjowanych i automatycznych) oraz w ramach umowy cash poolingowej obejmującej podmioty Grupy Azoty. Dla lokat terminowych oprocentowanie jest stałe w okresie trwania lokaty.

Środki pieniężne zdeponowane na rachunkach w banku w formie lokat overnight są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych na rynku międzybankowym.

Lokaty krótkoterminowe w 2018 roku zawierane były na różne okresy, tj. od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego i prognozowanego zapotrzebowania na środki pieniężne.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku, dysponując nadwyżkami środków pieniężnych, lokowały je wykorzystując lokaty bankowe oraz korzystały z usługi cash pooling. Lokowanie odbywało się na warunkach rynkowych.

Stan środków ulokowanych

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

	Stan środków ulokowanych na dzień 31.12.2018	Stan środków ulokowanych na dzień 31.12.2017
lokaty w zł (w tys. zł)	170 386 tys. zł	325 263 tys. zł
lokaty w EUR (w tys. EUR)	20 719 tys. USD	19 220 tys. EUR
lokaty w USD (w tys. USD)	3 603 tys. EUR	34 554 tys. USD

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

	Stan środków ulokowanych na dzień 31.12.2018	Stan środków ulokowanych na dzień 31.12.2017
lokaty w zł (w tys. zł)	195 931 tys. zł	410 225 tys. zł
lokaty w EUR (w tys. EUR)	20 719 tys. EUR	19 220 tys. EUR
lokaty w USD (w tys. USD)	3 603 tys. USD	34 554 tys. USD

9.7. Umowy prewencyjne

Jednostka Dominująca - Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Zgodnie z Umową o przekazanie środków finansowych na Fundusz Ubezpieczeniowy, w dniu 6 lutego 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wystawiła dwie Noty obciążeniowe na firmy brokerskie obsługujące wybrane spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. (w tym: Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.) do 31 grudnia 2016 roku, tj. Nord Partner Sp. z o.o. i FST-Management Sp. z o.o. Każda Nota została wystawiona na kwotę 202 136,61 zł i z terminem płatności do 21 lutego 2018 roku. W dniu 21 lutego 2018 roku Nord Partner Sp. z o.o. przelał na rachunek Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. kwotę 202 136,61 zł, tytułem dofinansowania zakupu ubrań ochronnych, hełmów i środka pianotwórczego dla służb zakładowej straży pożarnej.

W dniu 22 lutego 2018 roku do Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wpłynęło pismo FST - Management Sp. z o.o., zgodnie z którym został odesłany oryginał w/w Noty wystawionej na tę firmę brokerską. W piśmie znajduje się informacja „*odsyłamy dokument jako bezpodstawny*”.

W dniu 5 lipca 2018 roku do Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wpłynęło pismo z FST-Management Sp. z o.o. z dnia 4 lipca 2018 roku, wzywające do zapłaty cztery kluczowe spółki Grupy Azoty odszkodowania w wysokości utraconego przez FST-Management Sp. z o.o. kurtażu łącznie w wysokości 4 037 976,18 zł, w tym 1 479 079,83 zł dotyczy Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W dniu 3 października 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wysłała do FST-Management Sp. z o.o. pismo z informacją, że w ocenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zawarte w piśmie FST -Management Sp. z o.o. twierdzenia i żądania nie znajdują uzasadnienia faktycznego i prawnego, a w konsekwencji Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie uznaje wskazanych roszczeń ani co do zasady ani co do wysokości.

9.8. Umowy ubezpieczeniowe

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

1. W dniu 15 lutego 2018 roku zostały podpisane z Towarzystwem Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. (TUEH) umowy ubezpieczenia ryzyka kredytu kupieckiego na okres od 1 lutego 2018 roku do 31 stycznia 2019 roku. Ubezpieczeniem została objęta:
  - sprzedaż krajowa i eksportowa kaprolaktamu i melaminy oraz innych produktów od odbiorców kaprolaktamu i melaminy (w tym m.in.: mocznik, RSM, kwas azotowy, saletra amonowa, nadtlenek wodoru, woda amoniakalna, siarczan amonu, itp.) oraz PUC-C i przedgon alkoholowy,
  - sprzedaż nawozów na eksport, LIKAM, PULNOx do elektrociepłowni, elektrowni, cementowni, spalarni śmieci, oczyszczalni ścieków, sprzedaż NOx, sprzedaż krajowa mocznika na cele techniczne, sprzedaż amoniaku, nadtlenu wodoru, dwutlenku węgla, wodoru, kwasu azotowego, Coolant/suchy lód.

Należności są objęte ubezpieczeniem do wysokości przyznanych przez Ubezpieczyciela limitów kredytowych (poza transakcjami zabezpieczonymi w formie gwarancji bankowych i akredytyw). Przewidywany łączny obrót do ubezpieczenia wynosi 1466 mln zł.

2. W dniu 15 lutego 2018 roku Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych (TUW PZUW) wystawił polisy na okres od 1 marca 2018 roku do 28 lutego 2019 roku dotyczące następujących ubezpieczeń:
  - ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk (AR/PD) – łączna suma ubezpieczenia 10,8 mld zł;
  - ubezpieczenie utraty zysku (BI) – łączna suma ubezpieczenia 1,7 mld zł;

- ubezpieczenie maszyn od uszkodzeń (MB) – łączna suma ubezpieczenia 548 mln zł;
  - ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (EEI) - łączna suma ubezpieczenia 2,8 mln zł.
3. Firma Nord Partner Sp. z o.o. została wybrana w zakresie świadczenia usług doradczych i brokerskich związanych z obsługą spółek Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A.
  4. Zgodnie z aneksami do Umowy ubezpieczenia wszystkich ryzyk budowlano-montażowych inwestycji „Wytwórnia nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej”, w związku ze zmianą terminu zakończenia realizacji I etapu inwestycji za opłatą dodatkowej składki został wydłużony okres jego ubezpieczenia z 31 marca 2018 roku na 31 stycznia 2019 roku.
  5. W ramach Umowy Generalnej Ubezpieczenia Wszystkich Ryzyk Budowlano-Montażowych, zawartej z TUW PZUW, w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku zostały ubezpieczone projekty inwestycyjne na łączną sumę ubezpieczenia ok. 376 mln zł.
  6. W lipcu 2018 roku została podpisana Umowa Ubezpieczenia Ryzyka Kredytu Kupieckiego z KUKA S.A. Została zawarta na czas nieokreślony z możliwością wypowiedzenia przez każdą ze stron. W ramach tej umowy istnieje możliwość występowania o limity kredytowe dla wybranych kontrahentów z krajów o podwyższonym ryzyku politycznym.
  7. W lipcu 2018 roku została podpisana Polisa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej na kolejny okres tj. od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Suma gwarancyjna dla sześciu spółek Grupy Azoty wynosi 200 mln zł.
  8. W lipcu 2018 roku TUW PZUW wystawiło Polisę ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym i międzynarodowym (CARGO) na kolejny okres tj. od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Przewidywany obrót do ubezpieczenia wynosi 921,6 mln zł.
  9. W lipcu 2018 roku Colonnade Insurance S.A. Oddział w Polsce (następca AIG) wystawił Polisę dotyczącą grupowego ubezpieczenia podróży zagranicznych na okres od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Deklarowana liczba osobodni wynosi 360.
  10. W sierpniu 2018 roku zostały wystawione:
    - Umowa Generalna Ubezpieczenia NNW na okres od 1 września 2018 roku do 30 czerwca 2020 roku. Umowa została zawarta ze spółkami Grupy Kapitałowej Grupy Azoty, w tym z Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i dotyczy ubezpieczenia NNW pracowników. W ramach Umowy dla każdej ubezpieczonej spółki zostały wystawione polisy ubezpieczeniowe na okres od 1 września 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Suma ubezpieczenia wynosi 50 000 zł.
    - Polisa ubezpieczenia środowiskowego na okres od 1 sierpnia 2018 roku do 31 lipca 2019 roku. Całkowita suma ubezpieczenia wynosi 20 mln zł dla czterech Spółek wiodących Grupy Kapitałowej Grupy Azoty, z podlimitem 5 mln zł dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.
  11. We wrześniu 2018 roku PZU S.A. wystawił Polisę skonsolidowanego ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Dyrektorów i Członków Zarządu Spółki Kapitałowej na okres od 17 września 2018 roku do 16 września 2019 roku. Całkowita suma ubezpieczenia wynosi 200 mln zł. Ochroną są objęte m.in. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz spółki zależne: GZNF Fosfory Sp. z o.o., „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o., REMZAP Sp. z o.o., Zakłady Azotowe Chorzów S.A., PROZAP Sp. z o.o., SCF Natural Sp. z o.o., Elektrownia Puławy Sp. z o.o.
  12. W listopadzie 2018 roku TUW PZUW wystawiło Polisę obowiązkowego ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej w zakresie usług ochrony osób i mienia świadczonych przez zakładową straż przemysłową na nowy okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku. Suma gwarancyjna wynosi 20 tys. EUR.

13. W grudniu 2018 roku zostały wystawione polisy dotyczące kontynuacji ubezpieczeń komunikacyjnych dla pojazdów stanowiących własność/użytkowanych przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na warunkach Umowy Generalnej Ubezpieczeń Komunikacyjnych z dnia 21 grudnia 2017 roku i z okresem ubezpieczenia od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

W 2018 roku w GZNF „Fosfory” S.A. zawarto:

- Polisy ubezpieczeniowe dla floty pojazdów GZNF „Fosfory” S.A. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.- suma ubezpieczenia dotyczy tylko pojazdów ubezpieczonych w zakresie AC i wynosi 397,5 tys. zł.
- Umowę ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, utraty zysku i sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk na okres od 1 marca 2018 roku do 28 lutego 2019 roku. Suma ubezpieczenia łącznie wynosi 317,4 mln zł (w tym: suma ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk: 271,2 mln zł, suma ubezpieczenia utraty zysku: 44,9 mln zł, suma ubezpieczenia sprzętu elektronicznego GZNF „Fosfory” S.A. 1,3 mln zł).
- Umowę ubezpieczenia casco pojazdów szynowych na okres od 1 marca 2018 roku do 28 lutego 2019 roku. Suma ubezpieczenia wynosi 5,16 mln zł.
- Ubezpieczenie 4 pojazdów wolnobieżnych na okres od 1 kwietnia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku. Suma ubezpieczenia w zakresie AC wynosi 428 tys. zł.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

Umowy ubezpieczeniowe zawarte w 2018 roku:

- Aneks nr 1 do polisy ubezpieczenia kompleksowego przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk od 7 lutego 2018 roku do 30 czerwca 2018 roku. Suma ubezpieczenia wzrosła o 71 305 579,16 zł. Całkowita suma ubezpieczenia (na podstawie polisy i aneksu) wynosi 120 687 262,11 zł.
- Umowa ubezpieczenia komunikacyjnego na okres 1 stycznia – 31 grudnia 2018 roku. Suma ubezpieczenia wszystkich pojazdów wynosi 720 200,00 zł.
- Polisa ubezpieczeniowa do umowy ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub posiadania mienia (OC) spółek zależnych Grupy Azoty na rok 2016/2019 obowiązującą od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Suma gwarancyjna ubezpieczenia na jedno zdarzenie wynosi 10 mln zł oraz 20 mln zł na wszystkie wypadki w okresie rozliczeniowym.
- Polisa ubezpieczeniowa CASCO Taboru Kolejowego od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Suma ubezpieczenia wynosi 8 625 069,00 zł.
- Polisa ubezpieczenia kompleksowego przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Suma ubezpieczenia 112 540 101,03 zł.
- Polisa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Dyrektorów i Członków Zarządu Spółki Kapitałowej na okres od 17 września 2018 roku do 16 września 2019 roku. Limit sumy ubezpieczenia wynosi 200 mln zł.

AGROCHEM Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 18 kwietnia 2018 roku (połączenie dwóch spółek) spółka AGROCHEM Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście zawarła Umowę ubezpieczenia pojazdów na okres od 14 lutego 2018 roku do 13 lutego 2019 roku. Suma ubezpieczenia 1,4 mln zł;

„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.

W 2018 roku spółka „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. zawarła:

- Umowę odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności lub posiadanego mienia, na okres 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Suma ubezpieczeniowa 25 mln zł na jeden wypadek i 50 mln zł na wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia.
- Umowę mienia w transporcie krajowym, na okres 1 lipca 2018 roku do 31 sierpnia 2018 roku oraz na kolejny okres od 1 września 2018 do 31 sierpnia 2019 roku. Suma ubezpieczeniowa 1 mln zł.
- Umowę kompleksowego ubezpieczenia przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk, na okres od 1 września 2018 roku do 31 sierpnia 2019 roku. Suma ubezpieczenia 72 mln zł.
- Umowę ubezpieczenia sprzętu elektronicznego na okres od 1 września 2018 roku do 31 sierpnia 2019 roku. Suma ubezpieczenia blisko 2 mln zł.
- Umowę odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w transporcie krajowym, na okres od 1 września 2018 roku do 31 sierpnia 2019 roku. Suma ubezpieczenia 150 000 USD.
- Umowę ubezpieczenia pojazdów na okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku. Suma ubezpieczenia 2,6 mln zł.

REMZAP Sp. z o.o.

- Umowa Generalna Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub posiadania mienia (OC) spółek zależnych Grupy Azoty na okres od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela w odniesieniu REMZAP Sp. z o.o. wynosi 15 000 000 zł na jeden wypadek i 30 000 000,00 zł na wszystkie wypadki w okresie rozliczeniowym.
- Ubezpieczenie ładunku w transporcie krajowym na okres od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Limit sumy ubezpieczenia maksymalnie na jeden samochód 200 000 zł.
- Ubezpieczenie kompleksowe przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk (m.in. pożar, zalanie, zniszczenie, kradzież itp.) na okres od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Suma ubezpieczenia: 28 009 351,54 zł.
- Ubezpieczenie OC Członków Władz Spółek Grupy Kapitałowej Grupy Azoty S.A. na okres od 17 września 2018 roku do 16 września 2019 roku. Limit Sumy ubezpieczenia: 200 000 000 zł.

PROZAP Sp. z o.o.

W roku 2018 Spółka PROZAP zawarła następujące umowy ubezpieczeniowe:

- ubezpieczenie majątku Spółki na okres od 26 stycznia 2018 roku do 25 stycznia 2019 roku, w tym:
  - a) ubezpieczenie sprzętu elektronicznego – suma ubezpieczenia: 1 407,8 tys. zł,
  - b) ubezpieczenie mienia od wszelkich ryzyk (dot. siedziby Spółki) – suma ubezpieczenia 910,7 tys. zł,
  - c) ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych (dot. lokali mieszkalnych) – suma ubezpieczenia 305,6 tys. zł;
- ubezpieczenia komunikacyjne OC i AC sześciu samochodów służbowych w okresie 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku na łączną wartość sumy ubezpieczeniowej 262,8 tys. zł;
- ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej na okres od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku - suma ubezpieczenia 15 000 tys. zł;

- ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej Dyrektorów i Członków Zarządu na okres od 17 września 2018 roku do 16 czerwca 2019 roku - suma ubezpieczenia 200 000 tys.zł.

SCF Natural Sp. z o. o.

Spółka SCF Natural z o.o. w 2018 roku podpisała następujące umowy i polisy ubezpieczeniowe:

- Ubezpieczenie kompleksowe przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk. Okres ubezpieczenia od 1 września 2018 roku do 31 sierpnia 2019 roku. Suma ubezpieczenia: 16 997 915,88 zł.
- Polisa do umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub posiadania mienia (OC) spółek zależnych Grupy Azoty na rok 2016/2019. Okres ubezpieczenia od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Suma ubezpieczenia: 10 000 000 zł.
- Ubezpieczenie komunikacyjne. Okres ubezpieczenia od 24 lutego 2018 roku do 23 lutego 2019 roku. Suma ubezpieczenia: 97 840,49 zł + OC zgodnie z Ustawą.
- Ubezpieczenie komunikacyjne. Okres ubezpieczenia od 31 marca 2018 roku do 30 marca 2019 roku. Suma ubezpieczenia: 77 490,00 zł + OC zgodnie z Ustawą.

Elektrownia Puławy Sp. z o.o.

W 2018 roku Elektrownia Puławy Sp. z o.o. zawarła dwie polisy ubezpieczeniowe dotyczące środków transportu na okres 12 miesięcy o łącznej wartości 5 842,00 zł.

10. Przewidywana sytuacja finansowa

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przewiduje, że w 2019 roku sytuacja finansowa powinna być lepsza od sytuacji w 2018 roku m.in. dzięki prognozowanemu spadkowi cen gazu.

Czynnikami zewnętrznymi, które będą wpływały na wyniki zarówno w Segmencie Agro, jak i Chemia będą ceny głównych surowców tj. gazu ziemnego, węgla, energii elektrycznej i benzenu oraz działania konkurencyjne na rynkach, na których swoje produkty lokuje Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Decydujące znaczenie dla wyników Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. będzie miała sytuacja finansowa Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W Segmencie Agro dzięki prowadzonej przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. polityce kompleksowej obsługi odbiorców końcowych, niezawodności dostaw oraz utrzymywaniu wysokiej jakości produktów udaje się lokować na rynku krajowym i zagranicznym całość produkcji mimo konieczności konkurowania z napływającymi tańszymi produktami z kierunku wschodniego. W roku 2019 planowane jest uruchomienie produkcji nawozowej z realizowanej w ramach projektu inwestycyjnego Wytwórni nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej (etap I), co poszerzy wachlarz oferty produktowej Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W obszarze sprzedaży kaprolaktamu w 2019 roku planowana jest stabilizacja ilości dostaw produktu ciekłego do Grupy Kapitałowej Grupy Azoty w celu przetwórstwa produktu na poliamidy, co zapewni Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. stabilność odbiorów produktu.

11. Szanse, zagrożenia, ryzyka istotne dla działalności i rozwoju Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

11.1. Szanse

- dobre prognozy dla polskiego rynku nawozów azotowych do roku nawozowego 2027/28 – wzrost konsumpcji o około 12%;
- dobre prognozy dla rynku nawozów fosforowych do roku 2027/28 dla grupy państw z Europy Środkowo-Wschodniej – UE-13 (wzrost o około 14%), w tym w Polsce wzrost konsumpcji nawozów fosforowych ma wynieść wg Fertilizers Europe około 24%;
- dobre prognozy dla rynku nawozów potasowych do roku 2027/28 zarówno w krajach UE-28 (wzrost na poziomie bliskim 6%), a przede wszystkim dla grupy państw z Europy Środkowo-Wschodniej – UE 13 (wzrost na poziomie ponad 11%); w Polsce wzrost konsumpcji na poziomie 6%;
- wzrost siły nabywczej rolnictwa, modernizacja rolnictwa - realizacja dopłat bezpośrednich z funduszy UE;
- utrzymanie się korzystnych relacji cen skupu płodów rolnych do cen sprzedaży nawozów;
- wzrastająca popularność i świadomość efektywności stosowania nawozów płynnych;
- dynamicznie rozwijający się rynek zastosowań roztworów mocznika (tzw. reduktantów, np. Noxy®, PULNOX®) w przemyśle motoryzacyjnym i energetyce;

11.2. Zagrożenia

- niestabilność polityczna za wschodnią granicą Polski – kryzys na Ukrainie;
- wzrost importu nawozów azotowych do Polski z regionów z tańszym gazem, dużymi zdolnościami produkcyjnymi oraz o niskim popycie wewnętrznym;
- podatność biznesu nawozowego na wahania koniunktury;
- niestabilna sytuacja polityczna w niektórych krajach Bliskiego Wschodu i Afryki - źródła zaopatrzenia w surowce do produkcji;
- nadpodaż kaprolaktamu na rynku chińskim i możliwość uniezależnienia się Chin od importu tego produktu;
- nowe inwestycje w regionach z tanim gazem ziemnym (nawozy azotowe);
- wzrost cen surowców strategicznych;
- niepokoje polityczne na świecie.

11.3. Kluczowe ryzyka zidentyfikowane na rok obrotowy 2018

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w procesie zarządzania ryzykiem stosuje zasady wynikające z obowiązującej w Grupie Azoty Polityki Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym. Polityka definiuje ogólne ramy procesu zarządzania ryzykiem, uszczegółowienie założeń stanowi „Instrukcja zarządzania ryzykiem korporacyjnym” wdrożona w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., proces zarządzania ryzykiem w 2018 roku realizowany był w: Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. oraz Zakłady Azotowe Chorzów S.A. Spółki te objęte są stałym, cyklicznym procesem identyfikacji i oceny ryzyk oraz oceną skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, w tym nadzoru nad zarządzaniem

ryzykami kluczowymi. Nadzór nad procesem jest prowadzony przez komórkę organizacyjną Głównego Specjalisty ds. Zarządzania Ryzykiem.

11.3.1. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Ryzyko związane ze strukturalną zmianą na globalnym rynku kaprolaktamu

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jest drugim co do wielkości w Polsce producentem kaprolaktamu. Największym światowym konsumentem kaprolaktamu są Chiny. Zwiększenie zdolności produkcyjnych na rynku chińskim powoduje kurczenie się rynku eksportowego dla produktu z Puław. W celu minimalizacji niekorzystnych skutków zmian popytowo - podażowych na rynku kaprolaktamu Spółka intensyfikuje dostawy kaprolaktamu w ramach Grupy Azoty. Uruchomienie nowej instalacji do produkcji poliamidu PA 6 przez Grupę Azoty S.A. w Tarnowie pozwala na zbilansowanie ilości kaprolaktamu produkowanego w ramach Grupy Azoty oraz wydłużenie łańcucha produktowego.

W ramach Grupy Azoty podjęte zostały działania w zakresie pełnego wykorzystania efektów synergii instalacji w Grupie Azoty S.A. i Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., wynikające z połączenia potencjałów produkcyjnych i handlowych. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na minimalizację niekorzystnych skutków zmian popytowo-podażowych na rynku kaprolaktamu jest wdrożenie wieloletniego planu ograniczania kosztów wytwarzania kaprolaktamu, na który składają się zadania inwestycyjne mające przynieść trwałą redukcję kosztów produkcji.

Ryzyko pogorszenia bilansu popytowo – podażowego

Przychody Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. generowane są w głównej mierze przez segment Agro i segment Chemia. Istotnymi czynnikami wpływającymi na sytuację popytowo-podażową w obu segmentach są: wykorzystanie zdolności produkcyjnych, zwiększony import oraz wzrost cen surowców do produkcji na rynku krajowym. Spółka podejmuje działania minimalizujące ryzyko osiągnięcia niższych niż zakładane przychody poprzez:

- dywersyfikację kanałów dystrybucji,
- działania wzmacniające pozycję rynkową marek produktowych,
- wprowadzanie do palety produktów nowych nawozów na bazie składników wytwarzanych w funkcjonujących instalacjach,
- zwiększenie efektywności i zmniejszenie energochłonności produkcji.

Ryzyko zwiększonego poziomu importu nawozów

Podstawowym nośnikiem kosztów związanych z produkcją nawozową w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jest cena zakupu gazu ziemnego, co przekłada się bezpośrednio na ceny produktów oferowanych przez Spółkę, które muszą konkurować z produktami pochodzącymi od producentów bazujących na znacznie tańszym surowcu.

Spółka podejmuje działania mające na celu zmniejszenie kosztów produkcji poprzez:

- modernizację instalacji z uwzględnieniem wymogów BAT,
- wprowadzanie do palety produktowej nowych produktów uwzględniających wysokie wymagania odbiorców i nowoczesne metody aplikacji,
- prowadzenie strategii handlowej opartej na silnym powiązaniu z najlepszymi dystrybutorami, komplementarności obsługi klienta, bogatym programie marketingowym i skracaniu kanałów dystrybucji na rynku zagranicznym.

W ramach Grupy Azoty podejmowane są działania mające na celu utrzymanie środków ochronnych na import saletry amonowej z Rosji, m.in. poprzez aktywne członkostwo w organizacji zrzeszającej

europejskich producentów nawozów Fertilizers Europe, prowadząc aktywny dialog z KE w wyniku wszczęcia postępowań przeglądowych na wniosek PJSC Acron i PJSC Dorogobuzh i ośmiu europejskich stowarzyszeń rolniczych. Dodatkowo, podjęta została współpraca z organami rządowymi oraz Fertilizers Europe przygotowująca do negocjacji w kwestii Brexit.

W zakresie toczących się postępowań antydumpingowych, dobiegają końca postępowania przeglądowe na import saletry amonowej z Rosji dot. marginesu dumpingu (wszczęte na wniosek PJSC Acron i PJSC Dorogobuzh) i marginesu szkody (wszczęte na wniosek 8 europejskich stowarzyszeń rolniczych).

Dodatkowo, Komisja Europejska wszczęła postępowanie antydumpingowe dotyczące przywozu mieszanin mocznika i azotanu amonu pochodzących z Rosji, Trynidadu i Tobago oraz ze Stanów Zjednoczonych Ameryki (Ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym UE z dn. 13.08. 2018 r. - 2018/C 284/08).

Ryzyko wdrożenia/zaostżenia regulacji unijnych/lokalnych ograniczających stosowanie produktów Spółki

Potencjalne ryzyko związane z ograniczeniem stosowania produktów wytwarzanych w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. dotyczy nawozu na bazie azotanu amonu, który w określonych warunkach może działać jako utleniacz. Azotan amonu jest powszechnie stosowany jako nawóz w UE, przy czym nawozy zawierające azotan amonu przed wprowadzeniem do obrotu powinny spełniać określone minimalne normy bezpieczeństwa ze względu na jego właściwości utleniające.

PULAN® produkowany przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jest wyrobem o wysokiej jakości i w pełnym zakresie spełnia wymagania techniczne załącznika III (dla nawozu o wysokiej zawartości azotu na bazie azotanu amonu) Rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 IX 2003r. w sprawie nawozów potwierdzone Certyfikatem Zgodności (NAWÓZ WE) wydanym przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. Spółka dokłada starań, aby cały proces związany z produkcją i dystrybucją produktu spełniał wymogi bezpieczeństwa związane z jego obrotem.

Nie można wykluczyć, że w przyszłości zostaną wprowadzone regulacje, które spowodują ograniczenia w stosowaniu produktów zawierających azotan amonu o określonej zawartości czystego azotu, które mogą negatywnie wpłynąć na wyniki finansowe Spółki.

Przez ostatnie kilka lat trwały prace zmierzające do wdrożenia do prawodawstwa polskiego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Europy w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych oraz zmiany Dyrektywy 2003/35/WE (COM(2013)92 – Dyrektywa NEC). Projekt zakładał konieczność zmniejszenia emisji m.in. amoniaku poprzez stosowanie niskoemisyjnych praktyk w chowie zwierząt, czyli karmienia i utrzymywania zwierząt, a także przechowywania i stosowania nawozów. W efekcie prac nad nowym ustawodawstwem, Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/81/WE z 23 października 2001 roku w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczeń powietrza, zostanie od 1 lipca 2018 roku zastąpiona dyrektywą 2016/2284 (nowa Dyrektywa NEC). Dyrektywa NEC ustanawia nowe lub surowsze zobowiązania państw członkowskich w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH₃) i pyłu drobnego (PM_{2,5}) na lata 2020-2029 oraz na okres od 2030r. Oznaczać to będzie nałożenie obowiązków na sektor rolny związanych z emisją amoniaku z zastosowaniem nawozów mineralnych zależnie od ich rodzajów.

Dyrektywa 2016/2284 zobowiązuje nasz kraj do ograniczenia emisji amoniaku:

- 1% dla każdego roku w latach 2010-2029,
- 17% w każdym roku od 2030r.

W przypadku nawozów mineralnych postuluje się:

- Zakaz stosowania węgla amonu,
- Zastąpienia nawozów mocznikowych nawozami saletrzanymi.

Stosowanie nawozów mocznikowych będzie mogło być kontynuowane, jeżeli emisja amoniaku z tego nawozu zostanie ograniczona co najmniej o 30%. W perspektywie 2030 roku wymagane ograniczenie emisji amoniaku może wymagać częściowego zastąpienia mocznika przez saletrę amonową.

Szczególny nacisk w pracach badawczych i rozwojowych w segmencie Agro kładziony jest na rozwój w kierunku nowych specjalistycznych nawozów m.in. o zwiększonej efektywności wykorzystania składników pokarmowych, dzięki spowalnianiu ich nie pożądanych przemian w warunkach glebowych. W planie prac badawczo-rozwojowych Spółka ma przewidziane prace w celu dostosowania nawozów na bazie mocznika do przewidywanych zmian prawa UE w zakresie ograniczania emisji NH₃ (Dyrektywa NEC) i poszerzenie oferty o nawozy specjalistyczne. Prowadzone są badania związane z oceną oddziaływania produktów nawozowych na bazie mocznika z dodatkiem inhibitora na właściwości fizyko-chemiczne i mikrobiologiczne gleby, produktywność roślin z uwzględnieniem emisji amoniaku do atmosfery. W ramach dalszych prac prowadzone będą badania rolnicze z wyselekcjonowanymi inhibitorami. Prace realizowane będą pod nadzorem Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. we współpracy ze Spółkami Grupy Azoty.

Ryzyko dotyczące ceny i dostępności gazu ziemnego

Głównym składnikiem kosztów produkcji w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jest cena zakupu gazu ziemnego. Podstawowym dostawcą surowca jest PGNIG S.A.

W celu optymalizacji portfela zakupu oraz obniżania kosztów, Spółka uczestniczy w rynku giełdowym w Polsce.

Zawarte przez Spółkę umowy dostawy/zakupu gazu przewidują elastyczność dostaw dającą możliwość lepszego dostosowania zakupów do zapotrzebowania dobowego Spółki na paliwo gazowe oraz do oczekiwań cenowych Spółki. Ilości kontraktowane są na okresy wieloletnie, a w razie potrzeb zawierane są również dodatkowo kontrakty krótkoterminowe oraz SPOT. Ceny gazu dla Spółki oparte są na cenach rynkowych.

Dostępność gazu jest na bieżąco monitorowana. W Spółce obowiązuje zarządzenie wraz z procedurą postępowania w przypadku ograniczenia dostaw gazu. Spółka ma możliwość alternatywnie dokonywać zakupu amoniaku. Zwiększone możliwości magazynowania amoniaku związane z użytkowaniem nowego stokażu amoniaku zdecydowanie poprawiają elastyczność gospodarowania jego zapasami.

Na przełomie lutego i marca 2018 roku spadek temperatur znacznie poniżej średnich sezonowych w całej Europie spowodował gwałtowny wzrost cen gazu do poziomów nie notowanych od kilku lat. W pierwszych dniach marca 2018 roku ceny na rynku niemieckim sięgały poziomu 60 EUR/MWh. Wzrost zapotrzebowania na gaz wywołany falą mrozu skutkowało znacznym obniżeniem poziomów zapasów tego surowca w europejskich magazynach, co z kolei wpływało na utrzymywanie się trendu wzrostowego cen gazu przez większość roku. W 2018 roku doszło do prawdziwej kumulacji czynników wzrostowych. Oprócz wspomnianych niskich poziomów magazynowych, na wzrost ceny gazu silnie wpłynęły wysokie notowania ropy naftowej i węgla oraz znaczny wzrost notowań uprawnień do emisji CO₂. Ceny gazu ziemnego w Europie rosły do końca września 2018 roku osiągając poziom 29,9 EUR/MWh. Od października 2018 roku obserwujemy spadek cen ze względu na wyższe od oczekiwanych temperatury powietrza, dużą liczbę dostaw LNG do Europy oraz spadek notowań ropy naftowej. Średnia cena w całym roku wyniosła 22,81 EUR/MWh.

Ryzyko dotyczące procesu planowania i realizacji projektów strategicznych

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizuje Strategię Grupy Azoty na lata 2014-2020 obejmującą zadania inwestycyjne określone w Planie Działalności Inwestycyjnej na kolejne lata obrotowe. Planowane i realizowane inwestycje mają na celu zwiększenie przewagi konkurencyjnej na rynku. W celu zminimalizowania ryzyk związanych z podejmowaniem decyzji dotyczących inwestycji w Spółce obowiązują wewnętrzne procedury, które w sposób jednoznaczny definiują i regulują proces przygotowania i realizacji projektów inwestycyjnych.

Realizacja zadań inwestycyjnych uwzględnia proces zarządzania zmianą, w ramach którego szczególną uwagę zwraca się na zmiany kursów walut, zmiany cen materiałów, urządzeń i aparatury oraz zmieniające się wymagania dotyczące nowo budowanych instalacji. Prowadzone analizy stanowią podstawę do bieżącej aktualizacji przyjętych harmonogramów realizacji i planowanych wydatków. Realizacja zadań inwestycyjnych monitorowana jest przez służby kontrolingowe, w celu identyfikacji potencjalnych zagrożeń. Funkcjonujące regulacje uwzględniają również wymagania wynikające z obowiązków jakie ciążą na beneficjentach, którzy uzyskują pomoc unijną na realizację zadań współfinansowanych ze środków pomocowych.

Ryzyko negatywnego oddziaływania wzrostu cen uprawnień do emisji CO₂ na wynik finansowy

Prowadzone w Spółce procesy technologiczne powodują emisje do atmosfery gazów cieplarnianych. Emisje te podlegają restrykcyjnym regulacjom prawnym, których stosowanie wiąże się z wydatkami mającymi wpływ na sytuację finansową Spółki. Obowiązujące regulacje wymuszają na Spółce wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych i technicznych, które zapewnią realizację wymogów związanych z pomiarem i rejestracją parametrów emisji dla celów kontrolnych oraz sprawne zarządzanie przyznanymi uprawnieniami do emisji oraz wprowadzenie odpowiednich procedur w zakresie zakupu brakujących uprawnień.

Zgodnie z obowiązującymi procedurami ryzyko negatywnego oddziaływania cen uprawnień EUA na rynku EU ETS ograniczane jest poprzez uśrednianie cen kupowanych jednostek na rynku SPOT oraz kupno uprawnień do emisji CO₂ w finansowych instrumentach pochodnych z dostawą fizyczną w przyszłości. Spółka dokonuje zakupów uprawnień do emisji CO₂ za pośrednictwem firm inwestycyjnych (spełniających wymagania prawne związane z Dyrektywą MIFID II), z którymi ma podpisane umowy ramowe.

W Spółce funkcjonuje system monitorowania emisji objętych wymaganiami EU ETS i prowadzone jest bieżące bilansowanie emisji gazów cieplarnianych.

Dla zapewnienia spełnienia wymogów w zakresie monitorowania emisji oraz zarządzania uprawnieniami do emisji w Spółce funkcjonują komórki organizacyjne odpowiedzialne za techniczne aspekty monitorowania i bilansowania emisji, przygotowanie rocznego Planu zakupowego uprawnień do emisji, ewidencjonowania oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń i ryzyk w obszarze zarządzania emisjami oraz aktywne działanie w celu zmniejszenia ich potencjalnego wpływu na wynik finansowy.

Spółka na bieżąco monitoruje wydarzenia związane z rynkiem EU ETS oraz reaguje na zmiany regulacji prawnych w EU ETS. W dniu 26 czerwca 2018 roku Spółka wydała Zarządzenie w sprawie realizacji przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wymogów Rozporządzenia MAR w zakresie związanym z rynkiem uprawnień do emisji lub innych produktów sprzedawanych na aukcji na podstawie uprawnień do emisji.

Rozporządzenie ma na celu przeciwdziałanie nadużyciom na rynku finansowym, które związane są z niewłaściwym wykorzystaniem informacji poufnej. MAR zabrania wykorzystywania informacji poufnych, które mogą mieć wpływ na cenę uprawnień do emisji.

W dniu 11 grudnia 2018 roku w Spółce zostało wydane Zarządzenie w sprawie wspólnego modelu Zarządzania Emisjami w Spółkach Grupy kapitałowej Grupa Azoty S.A. oraz monitorowania i raportowania emisji CO₂ w Grupie Azoty Puławy.

Ryzyko związane z koniecznością dostosowania procesów produkcyjnych do nowych wymagań prawnych

Procesom produkcyjnym prowadzonym w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. towarzyszą emisje zanieczyszczeń oraz wytwarzanie odpadów. Zaostrzenie regulacji prawnych niesie za sobą konieczność dostosowania funkcjonujących rozwiązań technologicznych do nowych wymagań. Zmiany w głównej mierze dotyczą zaostrzenia poziomu emisji SO₂, NO_x, amoniaku, pyłów i innych zanieczyszczeń (trwają prace nad nowymi poziomami dopuszczalnej emisji tzw. BREF dla branży chemicznej, jako konsekwencji Dyrektywy o emisjach przemysłowych IED).

W celu zapewnienia zgodności funkcjonujących rozwiązań technologicznych z wymaganiami w Spółce prowadzony jest monitoring prac dotyczących planowanych zmian regulacji/wymagań. Kontrolowane są poziomy parametrów w procesach technologicznych oraz podejmowane są działania w celu utrzymania wymaganych wskaźników w granicach wynikających z przepisów prawa i posiadanych decyzji środowiskowych.

W procesach przygotowania zamierzeń inwestycyjnych uwzględniane są najlepsze dostępne technologie.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, wprowadza nowe poziomy redukcyjne m. in. dla emisji amoniaku.

Nowe uregulowania nakładają na sektor rolny obowiązki związane z redukcją emisją amoniaku z zastosowanych nawozów mineralnych, a w szczególności z mocznika.

W związku z tym podjęte zostały prace polegające na powlekanii mocznika granulowanego, komercyjnie dostępnymi inhibitorami ureazy, mające na celu obniżenie strat gazowych amoniaku z nawozu w trakcie jego rozkładu w glebie. Następnie, wspólnie z IUNG-PIB przeprowadzono badania mające na celu wybór najefektywniejszego inhibitora ureazy. Trwają prace przygotowawcze do przeprowadzenia wieloletnich badań polowych z mocznikiem powleczonym wybranymi inhibitorami.

Ryzyko dotyczące wystąpienia poważnych awarii przemysłowych lub awarii technicznych powodujących zaistnienie przerw w ciągłości ruchu i w działalności kluczowych instalacji produkcyjnych

Charakter działalności prowadzonej w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. tj. operowanie dużymi ilościami niebezpiecznych substancji chemicznych, stwarza potencjalne zagrożenie wystąpienia pożarów, wybuchów, uwolnień substancji toksycznych.

Przyczyną wystąpienia awarii mogą być: wady materiałowe, wady konstrukcyjne, zmęczenie materiału, przekroczenia krytycznych parametrów procesu technologicznego, awaria systemów pomiarowych lub systemu zabezpieczeń, błędy ludzkie jak również czynniki zewnętrzne.

Najgroźniejsze w skutkach awarie powodujące katastrofalne skutki, których zasięg mógłby wyjść poza obszar Spółki, potencjalnie mogą być spowodowane przez uszkodzenia zbiorników amoniaku, oleum oraz CO₂.

Spółka jest głęboko zaangażowana w proces osiągania wysokich standardów bezpieczeństwa i ochrony środowiska i deklaruje zapewnienie środków niezbędnych do osiągnięcia tego celu.

W celu uniknięcia awarii i zminimalizowania ich skutków stosowane są:

- rozwiązania technologiczne (nowoczesne projekty procesowe, komputerowe systemy sterowania i aparatura kontrolno-pomiarowa) zmniejszające możliwość powstania awarii;
- proceduralne środki bezpieczeństwa (polityka bezpieczeństwa, system naboru i szkolenia obsługi, procedury działania w sytuacjach awaryjnych) zmniejszające ilość wpływów awaryjnych;

- techniczne środki bezpieczeństwa (alarmy i blokady, zawory bezpieczeństwa, instalacje tryskaczowe, tace pod zbiornikami) zmniejszające fizykochemiczne skutki wpływów awaryjnych, tj. rozmiary możliwych wybuchów, pożarów i skażeń;
- działania operacyjno-ratownicze zmniejszające ilość strat spowodowanych wpływami substancji i ich dalszymi skutkami.

Podejmowane działania mają zapewnić ciągłość pracy instalacji produkcyjnych z uwzględnieniem najwyższych wymagań określonych przepisami prawa. Spółka od wielu lat podejmuje powyższe działania organizacyjne i techniczne mające na celu ograniczenie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością. Modernizowane i nowo budowane instalacje oparte są na implementacji innowacyjnych technologii. Wdrażane rozwiązania przyczyniają się do sukcesywnego zmniejszania negatywnych skutków działalności Spółki dla środowiska.

W Spółce utrzymywane są siły i środki niezbędne do podjęcia działań ratowniczych, w tym Zakładowa Straż Pożarna oraz sekcje ratowników chemicznych na instalacjach produkcyjnych. Systematycznie prowadzone są ćwiczenia mające na celu:

- przeprowadzanie systematycznej analizy przewidywanych sytuacji awaryjnych,
- doskonalenie współdziałania poszczególnych służb zakładowych,
- praktyczne sprawdzenie sprawności ewakuacji pracowników,
- sprawdzenie systemu ostrzegania na wypadek awarii chemicznej i innych zagrożeń.

W celu zapobiegania, zwalczania i ograniczania skutków awarii przemysłowej opracowany jest plan operacyjno-ratowniczy dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Ocena prawidłowości stosowanych rozwiązań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dokonywana jest przez organy kontroli zewnętrznej oraz instytucje akredytujące/ certyfikujące. Wydawane polecenia pokontrolne realizowane są w wyznaczonych terminach, a potwierdzeniem należytej staranności w dbałości o bezpieczeństwo są posiadane przez Spółkę certyfikaty.

11.3.2. GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

Ryzyko dotyczące zarządzania odpadami i produktami ubocznymi

Produktem ubocznym w GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. jest wodorosiarczyn sodu. Powstaje on z gazów reszkowych w instalacji produkcji kwasu siarkowego, instalacji absorpcji alkalicznej. Obecnie GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. współpracuje z jednym odbiorcą wodorosiarczynu sodu, dla którego produkt ten jest kluczowym surowcem w procesie produkcyjnym.

W celu ograniczenia ryzyka służby handlowe Spółki pozostają w ścisłym kontakcie z odbiorcą wodorosiarczynu sodu, w zakresie ciągłości odbiorów tego produktu. Równocześnie w GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. podjęto działania dotyczące opracowania wspólnie z Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. technologii produkcji z gazów reszkowych innych produktów mających zastosowanie w rolnictwie. Opracowanie i wdrożenie nowej technologii pozwoli na utrzymanie dotychczasowych zdolności produkcyjnych kwasu siarkowego przy zachowaniu emisji tlenków siarki zgodnych z posiadanym pozwoleniem zintegrowanym oraz umożliwi dywersyfikację odbiorców nowego produktu.

Ryzyko związane z rosnącymi wymaganiami klientów dotyczącymi produktów Spółki

Głównymi produktami w GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. są nawozy fosforowe oraz wieloskładnikowe, do produkcji których jednym z głównych surowców są fosforyty. Fosforyty w swoim składzie oprócz fosforanów zawierają również metale ciężkie takie jak kadm. W Unii Europejskiej czynione są starania w celu wprowadzenia limitów (z okresami przejściowymi) ograniczających zawartość Kadmu

w nawozach, co - ze względu na ograniczoną ilość fosforytów tzw. niskokadmowych dostępną na świecie, - może wpłynąć na produkcję głównych produktów nawozowych w GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

W celu ograniczenia skutków tego ryzyka Spółka prowadzi wspólnie z Grupą Azoty S.A. analizy rynkowe pod kątem pozyskania surowca spełniającego wymogi Unii Europejskiej.

Ryzyko pogorszenia bilansu popytowo-podażowego

W GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. przychody firmy generowane są głównie ze sprzedaży produktów nawozowych, stąd firma ściśle jest podatna na zmiany związane z bilansem popytowym na nawozy wieloskładnikowe i fosforowe.

Głównymi czynnikami mogącymi wpływać na zmniejszenie popytu na nawozy wieloskładnikowe i fosforowe są:

- sytuacje, w których klienci ograniczają zakupy z uwagi na konieczność ograniczenia produkcji własnej,
- wstrzymywanie zakupów nawozowych przez klientów z uwagi na niepewność co do skali produkcji własnej, którą uda im się zakontraktować, wypuszczenie na rynek, przez różne podmioty, zbyt dużego wolumenu produktów komplementarnych,
- wystąpienie sytuacji, w których klienci/rolnicy otrzymają dopłaty bezpośrednie w części lub po długim oczekiwaniu, co ograniczy istotnie ich zdolności zakupowe w sezonie agrotechnicznym,
- niepewność czynników pogodowych tj. przymrozki, susze lub powódzie w rejonach rolniczych skutkujące ograniczeniem zakupów nawozów przez ostatecznych odbiorców – rolników.

W celu ograniczenia materializacji ryzyka Spółka prowadzi ścisły monitoring rynku. Podejmuje pro aktywne działania, to jest: dywersyfikacja kanałów dystrybucji, działania wzmacniające pozycję rynkową marek produktowych, wprowadzanie nowych produktów nawozowych na bazie składników obecnie wytwarzanych.

Ryzyko zwiększonego poziomu importu nawozów

Jednym z najistotniejszych czynników wpływających na decyzję zakupową przez rolników jest cena finalna produktu. Okresowe zwiększenie wolumenu nawozów importowanych w cenach zdecydowanie niższych od funkcjonujących na rynku może stworzyć sytuację, w której produkty wytwarzane przez Spółkę staną się niekonkurencyjne pod względem cenowym.

W celu ograniczenia skutków tego ryzyka Spółka prowadzi monitoring rynku nawozów importowanych oraz obserwację cen rynkowych, współpracuje w tym zakresie ściśle z Grupą Azoty. Spółka wprowadza na rynek nowe produkty nawozowe charakteryzujące się wysoką jakością w stosunku do oferowanej ceny, prowadzi strategię handlową opartą na współpracy z najlepszymi dystrybutorami, stosuje ukierunkowane działania marketingowe.

Ryzyko wzrostu wymagań regulacyjnych dotyczących dopuszczalnych parametrów ilościowo-jakościowych w produktach Spółki/Grupy

W większości firm produkujących nawozy fosforowe, w tym w GZNF „Fosfory” Sp. z o.o., wykorzystywanym surowcem fosforonośnym są fosforyty wydobywane m. in. w krajach afrykańskich, ze względu na parametry jakościowe i niższą cenę w stosunku do apatytów oraz kwas fosforowy.

Planowany wzrost wymagań regulacyjnych dotyczących zawartości metali ciężkich, a w szczególności kadmu, może ograniczać możliwość zastosowania części aktualnie dostępnych fosforytów.

Przy wprowadzeniu nowych regulacji jednym z głównych, dostępnych na rynku surowców fosforowych będą apatyty oraz niskokadmowe fosforyty takie jak egipskie, syryjskie czy niektóre gatunki fosforytów senegalskich.

Ograniczenie możliwości stosowania części surowców fosforytowych na terenie Unii Europejskiej wiąże się ze wzrostem zapotrzebowania na apatyt i nisko kadmowe fosforyty w efekcie z ryzykiem dalszego wzrostu ceny tego surowca, co wiąże się z ryzykiem znacznego obniżenia rentowności produktów Spółki.

W celu ograniczenia możliwości materializacji się tego ryzyka Spółka uczestniczy w działaniach podejmowanych przez Grupę Azoty i PIPC w procesie weryfikacji projektów ustaw i rozporządzeń oraz zgłaszanie uwag do Ministerstwa Rozwoju. Jednocześnie w Spółce opracowuje się zestawienie potencjalnych dostawców surowców o parametrach spełniających kryteria jakościowe ustalone w przypadku zaostżenia wymogów dotyczących zawartości metali ciężkich oraz prowadzi prace badawcze nad możliwością zastosowania nisko kadmowych surowców alternatywnych.

Ryzyko utraty pozycji marek produktowych Spółki

Jedną z głównych nawozowych marek produktowych w GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. są Amofoski (niskoskoncentrowane nawozy wieloskładnikowe NPK).

Od kilku lat w Polsce obserwuje się intensyfikację działań firm importujących nawozy wysokoskoncentrowane NPK w bardzo niskich cenach. Głównie import pochodzi z Rosji, która poprzez posiadanie własnych źródeł surowców jest w stanie wprowadzać na poszczególne rynki nawozy w cenach dumpingowych.

Efektom zwiększającego się udziału w rynku importowanych wysokoskoncentrowanych nawozów wieloskładnikowych jest m.in. wypieranie nawozów niskoskoncentrowanych produkcji polskiej, a tym samym zmniejszający się udział w rynku nawozów produkowanych w GZNF Fosfory Sp. z o.o.

W celu ograniczenia skutków materializacji tego ryzyka Spółka wprowadza na rynek nawozy bardziej specjalistyczne, produkowane na nowej instalacji produkcyjnej – nawozy kompaktowane. Ponadto prowadzone są analizy dotyczące nowych formuł nawozowych możliwych do wyprodukowania w GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

11.3.3. Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

Ryzyko związane z funkcjonowaniem systemu energetycznego

Niezawodne funkcjonowanie systemu energetycznego w Zakładach Azotowych Chorzów S.A. jest istotne dla Spółki oraz podmiotów kupujących od Spółki energię i media energetyczne (ciepło, wodę) na podstawie zawartych umów.

Za zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej odpowiadają służby Głównego Elektryka. Przeprowadzane są okresowe przeglądy rozdzielni elektrycznych zgodnie z opracowanymi instrukcjami, prowadzi się sukcesywną wymianę uszkodzonych i przestarzałych kabli elektrycznych, jak również są wykonywane pomiary rezystancji obwodów elektrycznych.

Stabilność pracy systemu energetycznego zapewniają również, stosowane w umowach z odbiorcami energii elektrycznej, klauzule zabezpieczające wymagany pobór mocy. Na bieżąco monitorowany jest pobór mocy czynnej zarówno przez odbiorców zewnętrznych, jak i wewnętrznych oraz współczynnika wykorzystania mocy biernej.

Bezpieczeństwo dostaw par technologicznych i ciepła jest gwarantowane poprzez dywersyfikację źródeł wytwarzania. Wszystkie kotły utrzymywane są w ciągłej gotowości produkcyjnej. Prowadzony jest stały nadzór nad zapasami węgla na składowiskach oraz oleju opałowego w zbiornikach. Spółka posiada zdywersyfikowane umowy z dostawcami węgla. Kotły są na bieżąco czyszczone i poddawane okresowym przeglądom zgodnie z wymaganiami UDT.

Ryzyko związane z zarządzaniem optymalnym poziomem zapasów produktów i surowców do produkcji

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na realizację planowanych przez Spółkę wyników mają ceny zakupu węgla potasu, którego parametry jakościowe spełniają wymagania technologiczne do produkcji azotanu potasu. Realizowana polityka zakupów ma na celu minimalizowanie ryzyka zawarcia mniej korzystnych umów zakupowych.

Zarządzanie zapasami produktów ma na celu optymalizację stanów magazynowych pod potrzeby zawartych umów sprzedażowych przy możliwych do uzyskania najniższych cenach surowca.

Ryzyko pogorszenia bilansu popytowo-podażowego

Sytuacja na rynku, na którym Zakłady Azotowe Chorzów S.A. oferują swoje produkty, wymusza poszukiwanie rozwiązań, które pozwolą na osiągnięcie założonych wyników finansowych. Prowadzony jest monitoring sytuacji rynkowej i podejmowane są działania w celu dostosowania się do potrzeb klientów. Spółka dostosowuje ofertę produktową do jakościowych i cenowych oczekiwań klientów oraz podejmuje działania by skutecznie konkurować z innymi podmiotami na rynku.

Ryzyko zwiększonego poziomu importu nawozów

Zakłady Azotowe Chorzów S.A. w celu zminimalizowania ryzyka związanego ze zwiększonym poziomem importu nawozów (Europa, Chiny, Rosja, Ameryka), rozwijają swoją ofertę w kierunku produkcji specjalistycznych, wyżej marżowanych nawozów wieloskładnikowych NPK do ogrodnictwa, sadownictwa i upraw szklarnianych, do produkcji których jako surowce używane będą podstawowe wyroby ZACH takie jak: azotan wapnia, azotan potasu, co pozwoli na obniżenie kosztów produkcji tych nawozów.

Materializacja ryzyk może nastąpić poprzez:

- okresowe zwiększenie wolumenu nawozów importowanych do kraju z terenu innych państw UE i Chin,
- niekorzystne ukształtowanie się kursu PLN/EUR („tanie” EUR) w okresie/okresach, na które zwykle przypada nasilona sprzedaż.

Ryzyko utraty płynności w perspektywie krótkoterminowej

Zasadniczym elementem zapewnienia ciągłości funkcjonowania Zakładów Azotowych Chorzów S.A. jest zapewnienie płynności finansowej Spółki, czyli zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach.

W związku z otrzymaniem środków z dokapitalizowania, Spółka realizuje działania wynikające z przyjętego Planu Naprawczego na lata 2017-2027. Środki z emisji nowych akcji zostały przeznaczone na częściową spłatę pożyczek udzielonych przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. Pozostała część natomiast zostanie przeznaczona na realizację zadań inwestycyjnych oraz zasilenie kapitału obrotowego.

W 2019 roku Spółka będzie pracowała w oparciu o zatwierdzony Plan Rzeczowo – Finansowy, realizacja Planu zakłada terminowe regulowanie przez Spółkę zobowiązań handlowych oraz odsetek z tytułu otrzymanej pożyczki.

12. Czynniki, które w ocenie Zarządu będą miały wpływ na wyniki osiągnięte przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz Grupę Kapitałową Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w perspektywie co najmniej kolejnego roku

W ocenie Jednostki Dominującej, w perspektywie kolejnego roku istotny wpływ na osiągnięte przez Grupę Kapitałową Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyniki będą miały przede wszystkim następujące czynniki:

- ceny głównych surowców strategicznych: gazu ziemnego, węgla, energii elektrycznej, benzenu i siarki;
- dalszy proces konsolidacji Grupy Azoty, w tym realizacja projektów o znaczeniu strategicznym dla Grupy Azoty;
- kształtowanie się kursów walutowych (USD, EUR);
- koniunktura w rolnictwie i branżach będących odbiorcami finalnymi;
- koniunktura w branżach będących odbiorcami produktów chemicznych Spółki (przemysł tekstylny, motoryzacyjny, budowlany, tworzyw sztucznych).

13. Inne istotne informacje

13.1. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników

Zarząd Jednostki Dominującej Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie publikował prognoz na rok obrotowy 2018.

13.2. Umowy istotne/znaczące dla działalności Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Umowy o wartości powyżej 100 mln zł zawarte 2018 roku

LP.	Data Zawarcia	Czego dotyczy umowa	Okres obowiązywania	Wartość	Krótką charakterystyka	UWAGI dodatkowe
1.	25.01.2018	Zabezpieczenie kredytu	25.05.2031	58 mln EUR	Gwarancja udzielona na rzecz EBI jako zabezpieczenie do umowy kredytu zawartej pomiędzy GA S.A. a EBI	stronami Umowy są również GA ZAK SA, GA POLICE SA
2.	03.03.2018	Zakup benzenu	01.01.2018-31.12.2019	113 mln PLN	Aneks do umowy wieloletniej nr 01/PSP/2012 z 2012 roku	Aneks zawiera harmonogram miesięczny dostaw na cały rok 2018
3.	29.06.2018	Zabezpieczenie kredytu	29.06.2028	1 200 mln PLN	Poręczenie udzielone na rzecz PKO BP S.A. jako zabezpieczenie do umowy kredytu zawartej pomiędzy GA S.A. a PKO BP S.A. (jako Agentem Kredytu reprezentującym również pozostałych Kredytodawców tj. BGK S.A., BZ WBK S.A., ING BŚ S.A.)	stronami Umowy są również GA SA, GA ZAK SA, GA POLICE SA
4.	29.06.2018	Zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym	30.09.2025	124 mln PLN	Poręczenie udzielone na rzecz PKO BP S.A. jako zabezpieczenie do umowy kredytu w	stronami Umowy są również GA

						rachunku bieżącym zawartej pomiędzy GA S.A. oraz wybranymi Spółkami wchodzącymi w skład GK GA S.A. a PKO BP S.A.	SA, GA ZAK SA, GA POLICE SA
5.	01.10.2010 Aneks 15 z 29.06.2018	Finansowanie działalności bieżącej	30.09.2022	310 mln PLN	Umowa kredytu w rachunku bieżącym z PKO BP S.A. Aneks 15 z 29-06-2018 dotyczy wydłużenia okresu kredytowania	stronami Umowy są również GA SA, oraz spółki Grupy Azoty	
6.	23.04.2015 Aneks nr 4 z dnia 29.06.2018	Finansowanie działalności bieżącej, akredytywy dokumentowe, gwarancje bankowe	30.09.2022	240 mln PLN	Umowa w formie limitu kredytowego wielocelowego z PKO BP S.A., Aneks 4 z 29-06-2018 -dotyczy wydłużenia okresu kredytowania	stronami Umowy są również GA SA, oraz spółki Grupy Azoty	
7.	23.04.2015 Aneks nr 2 z 29.06.2018	Finansowanie działalności operacyjnej i inwestycyjnej, zasady udzielania poręczeń i gwarancji	29.06.2028	1 000 mln PLN	Umowa o Finansowanie Wewnętrzne, Aneks 2 z 29-06-2018 dotyczy podwyższenia limitu finansowania z 0,5 mld zł do 1 mld zł oraz uwzględnienia pakietu umów z Konsorcjum Banków i z PKO BP oraz pakietu Umów z EBOiR.	stronami Umowy są również GA SA, GA ZAK SA, GA POLICE SA	
8.	26.07.2018	Zabezpieczenie kredytu	Gwarancja wygasa z upływem okresu zabezpieczenia kończącym się wraz ze spłatą wierzytelności wynikających z Umowy kredytu zawartej na okres 10 lat.	200 mln PLN	Gwarancja udzielona na rzecz EBOiR jako zabezpieczenie do umowy kredytu zawartej pomiędzy GA S.A. a EBOiR	stronami Umowy są również GA SA, GA ZAK SA, GA POLICE SA	
9.	03.09.2018	Zakup licencji i technologii modernizacji istniejących linii kwasu azotowego o wydajności 700 T/D w przeliczeniu na 100% HNO ₃ ; Nabycie Projektu Procesowego; Dostawa kluczowego wyposażenia wraz z nadzorem autorskim w tym z uwzględnieniem opiniowania dokumentacji zakupowej i wykonawczej wykonanej przez Biuro Projektowe, szkolenie załogi oraz udział w rozruchu instalacji oraz ruchu testowym.	realizacja zgodnie z Załącznikiem 10 -Harmonogram rzeczowo-finansowy – przewidywany termin zakończenia umowy: 2024 rok	137,60 mln PLN	Dostawa przez Dostawcę Technologii, Projektu Procesowego i wykonanie Kluczowego Wyposażenia wraz ze świadczeniem Usług Doradztwa Technicznego, jak również udzielenie Licencji modernizacji Linii Kwasu Azotowego.		
10.	19.11.2018 Aneks do umowy wieloletniej	Aneks do umowy wieloletniej na zakup węgla	Umowa wieloletnia obowiązuje do 2023 roku	138,06 mln PLN	Umowa określa ilości i pozostałe warunki zakupu węgla z LW Bogdanka SA na okres do 2023 r. Podpisany Aneks	Umowa wieloletnia zawarta w dniu 08.01.2009 r.	

					określa także cenę węgla na 2019 rok.	
11.	14.12.2018	Finansowanie otrzymanych od dostawców faktur	bezterminowa	250 mln PLN	Umowa Obsługi Płatności z Banco Santander S.A. z siedzibą w Santander, Hiszpania	stronami Umowy są również GA SA, GA ZAK SA, GA POLICE SA

- Umowa gwarancji z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym - Raport bieżący 2/2018 z 25 stycznia 2018 roku. Gwarancja udzielona przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupę Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. oraz Grupę Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. jako zabezpieczenie do umowy kredytu dotyczącego długoterminowego finansowania zawartą w dniu 25 stycznia 2018 roku pomiędzy Grupą Azoty S.A. a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym. Kwota udzielonej gwarancji została ustalona w wysokości 58 mln EUR dla każdego z gwarantów, tj. łącznie 174 mln EUR.
- Przedłużenie współpracy z Lubelskim Węglem "Bogdanka" S.A. - Raport bieżący nr 6/2018 z 26 lutego 2018 roku. W wyniku zawarcia aneksu do Wieloletniej Umowy Sprzedaży Węgla Energetycznego z dnia 8 stycznia 2009 roku, szacunkowa wartość umowy od momentu jej zawarcia do 31 grudnia 2022 roku wynosi łącznie 1 340 mln zł netto (bez uwzględnienia możliwych zwiększeń, odchyleń i tolerancji). Planowana wartość w latach 2018-2022 wyniesie około 577 mln zł netto. Węgiel dostarczany na podstawie aneksu przeznaczony jest dla zakładowej elektrociepłowni funkcjonującej w Spółce.
- Udzielenie poręczenia do umowy kredytowej - Raport bieżący nr 19/2018 z 29 czerwca 2018 roku. Umowa poręczenia Kredytu pomiędzy Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A., Bankiem Gospodarstwa Krajowego, Bankiem Zachodnim WBK S.A. i ING Bankiem Śląskim S.A. a Grupą Azoty S.A., Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz kluczowymi spółkami zależnymi Grupy Azoty występującymi jako poręczyciele. Kwota udzielonych przez każdego z poręczycieli, w tym Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., poręczeń została ustalona w maksymalnej wysokości 1 200 mln zł.
- Aneksy do umów kredytowych z PKO BP S.A - Raport bieżący nr 20/2018 z 29 czerwca 2018 roku. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wraz z Grupą Azoty S.A. oraz wybranymi spółkami wchodzącymi w skład Grupy Azoty, podpisały z Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. aneks do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w kwocie 240 mln zł, w ramach którego wydłużono okres udzielonego limitu z 30 września 2019 roku do 30 września 2022 roku. Na dzień zawarcia aneksu do umowy sublimit dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. został ustalony na poziomie do wysokości 79 mln zł.
- Umowa gwarancji z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju - Raport bieżący 21/2018 z 26 lipca 2018 roku. Gwarancja udzielona przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupę Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. oraz Grupę Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. jako zabezpieczenie do umowy kredytu dotyczącego długoterminowego finansowania zawartą w dniu 26 lipca 2018 roku pomiędzy Grupą Azoty S.A. a Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju z siedzibą w Londynie. Kwota udzielonej gwarancji została ustalona wysokości 200 mln zł dla każdego z gwarantów, tj. łącznie 600 mln zł.
- Współpraca z Lubelskim Węglem "Bogdanka" S.A. - Raport bieżący nr 37/2018 z 19 listopada 2018 roku. W wyniku zawarcia aneksu do Wieloletniej Umowy Sprzedaży Węgla Energetycznego z dnia 8 stycznia 2009 roku, szacunkowa wartość umowy od momentu jej zawarcia do 31 grudnia 2023 roku wynosi łącznie 1 534 mln zł netto (bez uwzględnienia możliwych zwiększeń, odchyleń i tolerancji). Planowana wartość w latach 2019-2023 wyniesie około 666 mln zł netto. Węgiel dostarczany na podstawie aneksu przeznaczony jest dla zakładowej elektrociepłowni funkcjonującej w Spółce i nie uwzględnia zapotrzebowania związanego z planami budowy nowego bloku węglowego.

Elektrownia Puławy Sp. z o.o.

W 2018 roku spółka Elektrownia Puławy Sp. z o.o. zawarła:

- a. umowę z Energotechnika Engineering S.A. na wykonanie dokumentacji projektowej wraz z projektem budowlanym przedsięwzięcia pn. „Budowa Bloku energetycznego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach”.
- b. umowę na świadczenie usług obsługi prawnej przy realizacji przedsięwzięcia pn. Budowa Bloku energetycznego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach” z Mirosławem Pawełczykiem – radcą prawnym prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą z Kancelaria Radcy Prawnego dr hab. Mirosław Pawełczyk.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Pozostałe Spółki z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie zawierały innych niż wyżej opisane umowy, które spełniałyby kryterium istotności z punktu widzenia Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

13.3. Stopień realizacji zleconych przez Walne Zgromadzenie zadań

Uchwała Walnego Zgromadzenia	Stopień realizacji
Uchwała Nr 27 z dnia 6 czerwca 2018 roku w sprawie podziału zysku netto za okres od 01.01.2017 roku do 31.12.2017 roku, określenia dnia dywidendy oraz terminu jej wypłaty	Uchwała zrealizowana Wypłata dywidendy została zrealizowana w terminie określonym w Uchwale ZWZ.
Uchwała Nr 28 z dnia 6 czerwca 2018 roku w sprawie zmian w Statucie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	Uchwała zrealizowana W dniu 25 czerwca 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku IV Wydział Gospodarczy KRS, dokonał rejestracji zmian Statutu Spółki przyjętych Uchwałą ZWZ
Uchwała Nr 29 z dnia 6 czerwca 2018 roku w sprawie zmiany Regulaminu Walnego Zgromadzenia Wspólników	Uchwała zrealizowana. Regulamin obowiązuje w Spółce
Uchwała Nr 30 z dnia 6 czerwca 2018 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu Postępowania kwalifikacyjnego na Członka Zarządu Spółki GA ZAP	Uchwała zrealizowana. Regulamin obowiązuje w Spółce
Uchwała Nr 31 z dnia 6 czerwca 2018 roku w sprawie przyjęcia Zasad Zbywania Składników Aktywów Trwałych Spółki GA ZAP	Uchwała zrealizowana. Zasady obowiązują w Spółce
Uchwała Nr 4 z dnia 6 listopada 2018 roku w sprawie połączenia GA ZAP S.A. jako spółki przejmującej, z Elektrownią Puławy sp. z o.o. jako spółką przejmowaną oraz wyrażenia zgody na Plan połączenia tych Spółek.	Uchwała zrealizowana. W dniu 2 stycznia 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku IV Wydział Gospodarczy KRS, dokonał rejestracji połączenia GA ZAP zgodnego z Uchwałą ZWZ

13.4. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji

Wartość postępowań sądowych z udziałem jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jako powoda i pozwanego toczących się na dzień 31 grudnia 2018 roku zestawiono w tabeli poniżej.

Stan na dzień 31.12.2018	Wartość spraw:			
	z powództwa Spółki		przeciwko Spółce	
	(w tys. PLN)	(w tys. EUR)	(w tys. PLN)	(w tys. EUR)
Nazwa Spółki				
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	20 768	-	1 831	-
GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.	1 655	-	18 864	-
Zakłady Azotowe Chorzów S.A.	49	-	432	
„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.	7 582		91	
PROZAP Sp. z o.o.	-	-	-	-
REMZAP Sp. z o.o.	-	-	28	-
SCF Natural Sp. z o.o.	-	-	-	-
Elektrownia Puławy	-	-	-	-
Razem:	30 054	-	21 246	-

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Nadal w toku postępowania jest pozew Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. złożony przeciwko Ciech S.A. w sprawie zasądzenia kwoty 18 864 tysięcy złotych z tytułu naruszenia przez Ciech S.A. zapewnień wynikających z umowy sprzedaży udziałów spółki GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. Postępowanie zostało wszczęte 12 listopada 2012 roku.

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

Powództwo Ciech S.A. przeciwko GZNF "Fosfory" Sp. z o.o. na kwotę 18 864 tys. zł tytułem naprawienia szkody - jest zawieszona do czasu rozstrzygnięcia sprawy Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przeciwko Ciech S.A.

13.5. Podstawowe parametry finansowe w jednostkach powiązanych Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Wielkości finansowe Spółek konsolidowanych metodą pełną z udziałem Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (w tys. zł)

Lp.	Nazwa podmiotu	Przychody ze sprzedaży	Wynik netto	Aktywa	Kapitał własny
		01.01.2018-31.12.2018	01.01.2018-31.12.2018	31.12.2018	31.12.2018
Spółki zależne					
1.	GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.	244 228	4 541	256 759	185 870
2.	Zakłady Azotowe Chorzów S.A.	49 745	-16 500	67 561	34 570
3.	„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.	314 259	-13 085	122 749	50 870
4.	REMZAP Sp z o.o.	101 464	4 606	53 711	26 959
5.	PROZAP Sp. z o.o.	12 694	-519	17 554	5 947

6.	SCF NATURAL Sp. z o.o.	5 520	64	18 806	13 062
7.	ELEKTROWNIA PUŁAWY Sp. z o.o.*	0	-578	98 946	86 001

*/ Spółka nie prowadzi działalności operacyjnej

Podstawowe wskaźniki finansowe Spółek konsolidowanych metodą pełną z udziałem Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Lp.	Nazwa podmiotów	Rentowność netto ROS	Rentowność majątku ROA	Rentowność kapitału własnego ROE	Płynność szybka
Spółki zależne					
1.	GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.	1,86%	1,77%	2,44%	0,68
2.	Zakłady Azotowe Chorzów S.A.	-33,17%	-24,42%	-47,73%	1,90
3.	„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.	-4,16%	-10,66%	-25,72%	0,55
4.	REMZAP Sp. z o.o.	4,54%	8,58%	17,09%	1,54
5.	PROZAP Sp. z o.o.	-4,09%	-2,96%	-8,73%	1,49
6.	SCF NATURAL Sp. z o.o.	1,16%	0,34%	0,49%	0,65
7.	ELEKTROWNIA PUŁAWY Sp. z o.o.*	-	-0,58%	-0,67%	8,08

*/ Spółka nie prowadzi działalności operacyjnej

Konstrukcje wskaźników:

- *Rentowność netto ROS = (wynik netto/przychody netto ze sprzedaży)*
- *Rentowność majątku ROA = (wynik netto/ suma aktywów)*
- *Rentowność kapitałów własnych ROE = (wynik netto/ kapitał własny)*
- *Płynność szybka = ((aktywa obrotowe- zapasy)/ zobowiązania krótkoterminowe)*

W Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nietypowy wskaźnik płynności (tj. różny od 1; optymalny: 1,0 – 1,2) według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku odnotowały Spółki :

- poniżej wartości <0,8 - wykazywały trzy spółki zależne: GZNF „Fosfory” Sp. z o.o., „AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o. i SCF Natural Sp. z o.o.) - co może świadczyć o trudnościach płatniczych przedsiębiorstwa i może powodować zaległości płatnicze oraz większe kłopoty z pozyskaniem finansowania na zewnątrz Spółki;
- powyżej wartości >1,5 – wykazywały dwie spółki zależne: Zakłady Azotowe Chorzów S.A. i REMZAP Sp. z o.o.- co może świadczyć o nieprodukcyjnym akumulowaniu środków pieniężnych (nadpłynność) bądź o nadmiernym kredytowaniu klientów.

Dodatni wynik netto i wskaźniki rentowności w 2018 roku uzyskały trzy spółki (w kolejności od najwyższej wartości) tj.: REMZAP Sp. z o.o. GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. oraz SCF Natural Sp. z o.o.

13.6. Kontrole zewnętrzne i audyty

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W 2018 roku w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przeprowadzonych zostało 42 kontrole zewnętrzne, w tym 22 kontrole sanitarne. Organa prowadzące kontrole zewnętrzne w podanym okresie to:

1. Państwowa Inspekcja Pracy Inspektor Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Lublinie – 4 kontrole;
2. Specjalna Strefa Ekonomiczna „Starachowice” S.A. – 3 kontrole;
3. Okręgowy Urząd Miar w Warszawie – 1 kontrola;
4. Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie – 1 kontrola;
5. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 1 kontrola;
6. IDIPSUM Sp. z o.o. na podstawie umowy z dn. 06.06.2017 r. nr 6/17/PN/II zawartej z NCBiR – 1 kontrola;
7. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie – 1 kontrola;
8. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego – 1 kontrola;
9. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Cieszyńcu – 1 kontrola;
10. Państwowa Agencja Atomistyki Departament Bezpieczeństwa Jądrowego – 1 kontrola;
11. Archiwum Państwowe w Lublinie – 1 kontrola;
12. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Lublinie – 2 kontrole;
13. Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Puławach wraz z Lubelskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie – 1 kontrola;
14. Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Lublinie – 1 kontrola;
15. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Cieszyńcu – 2 kontrole;
16. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Puławach – 20 kontrole.

W stosunku do Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wydano: 6 Wystąpień, 4 Decyzje, 2 Nakazy, 1 Zalecenie, 1 Monit.

Polecenia/zalecenia pokontrolne, dla których minął termin realizacji wyznaczony przez zewnętrzne organa kontrolne zostały zrealizowane w określonych terminach.

W dniu 28 grudnia 2018 roku z Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Puławach wpłynęło do Spółki zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie usunięcia uchybień w zakresie warunków środowiska pracy stwierdzonych w wyniku kontroli w dniu 11 grudnia 2018 roku na Wydziale Nadtlenku Wodoru w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W związku z kontrolami zewnętrznymi przeprowadzonymi w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku na dzień 31 grudnia 2018 roku nie nałożono na Spółkę kar finansowych.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W 2018 roku zewnętrzne organa kontrolne zewnętrzne nie wydały poleceń pokontrolnych mających zasadniczy wpływ na sytuację ekonomiczną Spółek z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

13.7. Informacja dotycząca podmiotu badającego Sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej

Informacja dotycząca podmiotu badającego sprawozdanie finansowe Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jest umieszczona odpowiednio w Sprawozdaniu finansowym, Nota 49 i Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, Nota 50.

14. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w spółce Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

14.1. Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny.

W roku obrotowym 2018 Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. stosowała się do zbioru zasad ładu korporacyjnego zawartego w dokumencie "Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016", uchwalonego przez Radę Giełdy Uchwałą nr 26/1413/2015 z dnia 13 października 2015 roku, obowiązującego od dnia 1 stycznia 2016 roku.

Tekst wskazanego zbioru zasad jest publicznie dostępny na stronie internetowej Spółki pod adresem: www.pulawy.com w zakładce relacje inwestorskie/ład korporacyjny, a także na stronie Giełdy Papierów Wartościowych dotyczącej ładu korporacyjnego pod adresem www.gpw.pl/dobre-praktyki

Stosownie do treści § 29 ust. 5 Regulaminu Giełdy, do raportu rocznego emitent dołącza raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego w Spółce.

15. Oświadczenie o stosowaniu przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. rekomendacji i zasad zawartych w dokumencie: „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”

15.1. Informacja na temat stosowania przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. rekomendacji i zasad zawartych w dokumencie: „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” - ROK 2018

Według aktualnego stanu stosowania Dobrych Praktyk Spółka nie stosuje n/w rekomendacji i zasad:

I.Z.1.20 „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo”.

IV.R.2. „Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- a) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- b) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
- c) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.”

IV.Z.2. „Jeżeli to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia, w czasie rzeczywistym.”

Rozdział I. Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami

I.R.1. W sytuacji, gdy spółka poweźmie wiedzę o rozpowszechnianiu w mediach nieprawdziwych informacji, które istotnie wpływają na jej ocenę, niezwłocznie po powzięciu takiej wiedzy zamieszcza na swojej stronie internetowej komunikat zawierający stanowisko odnośnie do tych informacji – chyba, że w opinii spółki charakter informacji i okoliczności ich publikacji dają podstawy uznać przyjęcie innego rozwiązania za bardziej właściwe.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

I.R.2. Jeżeli spółka prowadzi działalność sponsoringową, charytatywną lub inną o zbliżonym charakterze, zamieszcza w rocznym sprawozdaniu z działalności informację na temat prowadzonej polityki w tym zakresie.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana. Polityka społeczno-sponsoringowa Spółki została opisana w pkt. 7.19 Sprawozdania.

I.R.3. Spółka powinna umożliwić inwestorom i analitykom zadawanie pytań i uzyskiwanie – z uwzględnieniem zakazów wynikających z obowiązujących przepisów prawa – wyjaśnień na tematy będące przedmiotem zainteresowania tych osób. Realizacja tej rekomendacji może odbywać się w formule otwartych spotkań z inwestorami i analitykami lub w innej formie przewidzianej przez spółkę.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

I.R.4. Spółka powinna dokładać starań, w tym z odpowiednim wyprzedzeniem podejmować wszelkie czynności niezbędne dla sporządzenia raportu okresowego, by umożliwić inwestorom zapoznanie się z osiągniętymi przez nią wynikami finansowymi w możliwie najkrótszym czasie po zakończeniu okresu sprawozdawczego.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

Zasady szczegółowe :

I.Z.1. Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa:

I.Z.1.1. podstawowe dokumenty korporacyjne, w szczególności Statut Spółki,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.2. skład zarządu i rady nadzorczej spółki oraz życiorysy zawodowe członków tych organów wraz z informacją na temat spełniania przez członków rady nadzorczej kryteriów niezależności,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.3. schemat podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy członków zarządu, sporządzony zgodnie z zasadą II.Z.1,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.4. aktualną strukturę akcjonariatu, ze wskazaniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce - na podstawie informacji przekazanych spółce przez akcjonariuszy zgodnie z obowiązującymi przepisami,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.5. raporty bieżące i okresowe oraz prospekty emisyjne i memoranda informacyjne wraz z aneksami, opublikowane przez spółkę w okresie co najmniej ostatnich 5 lat,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.6. kalendarz zdarzeń korporacyjnych skutkujących nabyciem lub ograniczeniem praw po stronie akcjonariusza, kalendarz publikacji raportów finansowych oraz innych wydarzeń istotnych z punktu widzenia inwestorów - w terminie umożliwiającym podjęcie przez inwestorów decyzji inwestycyjnych,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.7. opublikowane przez spółkę materiały informacyjne na temat strategii spółki oraz jej wyników finansowych,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.8. zestawienia wybranych danych finansowych spółki za ostatnie 5 lat działalności, w formacie umożliwiającym przetwarzanie tych danych przez ich odbiorców,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.9. informacje na temat planowanej dywidendy oraz dywidendy wypłaconej przez spółkę w okresie ostatnich 5 lat obrotowych, zawierające dane na temat dnia dywidendy, terminów wypłat oraz wysokości dywidend - łącznie oraz w przeliczeniu na jedną akcję,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.10. prognozy finansowe - jeżeli spółka podjęła decyzję o ich publikacji - opublikowane w okresie co najmniej ostatnich 5 lat, wraz z informacją o stopniu ich realizacji,

Komentarz spółki: Zasada nie dotyczy Spółki. Spółka w okresie ostatnich 5 (pięciu) lat nie publikowała prognoz finansowych.

I.Z.1.11. informację o treści obowiązującej w spółce reguły dotyczącej zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, bądź też o braku takiej reguły,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.12. zamieszczone w ostatnim opublikowanym raporcie rocznym oświadczenie spółki o stosowaniu ładu korporacyjnego,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.13. informację na temat stanu stosowania przez spółkę rekomendacji i zasad zawartych w niniejszym dokumencie, spójną z informacjami, które w tym zakresie spółka powinna przekazać na podstawie odpowiednich przepisów,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.14. materiały przekazywane walnemu zgromadzeniu, w tym oceny, sprawozdania i stanowiska wskazane w zasadzie II.Z.10, przedkładane walnemu zgromadzeniu przez radę nadzorczą,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.15. informację zawierającą opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów; opis powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności jak: płeć, kierunek wykształcenia, wiek, doświadczenie zawodowe, a także wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności i sposób jej realizacji w danym okresie sprawozdawczym; jeżeli spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności, zamieszcza na swojej stronie internetowej wyjaśnienie takiej decyzji,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.16. informację na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia,

Komentarz spółki: Spółka nie przeprowadza transmisji obrad walnego zgromadzenia.

I.Z.1.17. uzasadnienia do projektów uchwał walnego zgromadzenia dotyczących spraw i rozstrzygnięć istotnych lub mogących budzić wątpliwości akcjonariuszy - w terminie umożliwiającym uczestnikom walnego zgromadzenia zapoznanie się z nimi oraz podjęcie uchwały z należywym rozeznaniem,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.1.18. informację na temat powodów odwołania walnego zgromadzenia, zmiany terminu lub porządku obrad, a także informację o przerwie w obradach walnego zgromadzenia i powodach zarządzenia przerwy,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

- I.Z.1.19.** pytania akcjonariuszy skierowane do zarządu w trybie art. 428 § 1 lub § 6 Kodeksu spółek handlowych, wraz z odpowiedziami zarządu na zadane pytania, bądź też szczegółowe wskazanie przyczyn nieudzielenia odpowiedzi, zgodnie z zasadą IV.Z.13,

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

- I.Z.1.20.** zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo,

Komentarz spółki: Zasada nie jest stosowana. W ocenie Spółki dokumentowanie oraz przebieg dotychczasowych walnych zgromadzeń zapewnia transparentność spółki oraz chroni prawa wszystkich akcjonariuszy. Ponadto, informacje dotyczące podejmowanych uchwał spółka przekazuje w formie raportów bieżących, które publikuje na stronie internetowej. W związku z tym inwestorzy mają możliwość zapoznania się ze sprawami poruszonymi na walnym zgromadzeniu. Spółka nie wyklucza stosowania ww. zasady w przyszłości.

- I.Z.1.21.** dane kontaktowe do osób odpowiedzialnych w spółce za komunikację z inwestorami, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz adresu e-mail lub numeru telefonu.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

- I.Z.2.** Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1.. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

Rozdział II. Zarząd i Rada Nadzorcza

- II.R.1.** W celu osiągnięcia najwyższych standardów w zakresie wykonywania przez zarząd i radę nadzorczą spółki swoich obowiązków i wywiązywania się z nich w sposób efektywny w skład zarządu i rady nadzorczej powoływane są osoby reprezentujące wysokie kwalifikacje i doświadczenie.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

- II.R.2.** Osoby podejmujące decyzję w sprawie wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej spółki powinny dążyć do zapewnienia wszechstronności i różnorodności tych organów, m. in. pod względem płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

- II.R.3.** Pełnienie funkcji w zarządzie spółki stanowi główny obszar aktywności zawodowej członka zarządu. Dodatkowa aktywność zawodowa członka zarządu nie może prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływać na właściwe wykonywanie pełnionej funkcji w spółce. W szczególności członek zarządu nie powinien być członkiem organów innych podmiotów, jeżeli czas poświęcony na wykonywanie funkcji w innych podmiotach uniemożliwia mu rzetelne wykonywanie obowiązków w spółce.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

- II.R.4.** Członkowie rady nadzorczej powinni być w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu na wykonywanie swoich obowiązków.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

II.R.5. W przypadku rezygnacji lub niemożności sprawowania czynności przez członka rady nadzorczej spółka niezwłocznie podejmuje odpowiednie działania w celu uzupełnienia lub dokonania zmiany w składzie rady nadzorczej.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

II.R.6. Rada nadzorcza, mając świadomość upływu kadencji członków zarządu oraz ich planów dotyczących dalszego pełnienia funkcji w zarządzie, z wyprzedzeniem podejmuje działania mające na celu zapewnienie efektywnego funkcjonowania zarządu spółki.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

II.R.7. Spółka zapewnia radzie nadzorczej możliwość korzystania z profesjonalnych, niezależnych usług doradczych, które w ocenie rady są niezbędne do sprawowania przez nią efektywnego nadzoru w spółce. Dokonując wyboru podmiotu świadczącego usługi doradcze, rada nadzorcza uwzględnia sytuację finansową spółki.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

Zasady szczegółowe :

II.Z.1. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności spółki pomiędzy członków zarządu powinien być sformułowany w sposób jednoznaczny i przejrzysty, a schemat podziału dostępny na stronie internetowej spółki.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

II.Z.2. Zasiadanie członków zarządu spółki w zarządach lub radach nadzorczych spółek spoza grupy kapitałowej spółki wymaga zgody rady nadzorczej.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

II.Z.3. Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej spełnia kryteria niezależności, o których mowa w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana. Jednocześnie Spółka informuje, iż w 2018 roku zasada została naruszona incydentalnie. O incydentalnym naruszeniu niniejszej zasady Spółka informowała raportem bieżącym nr 1/2018 z dnia 21 września 2018 roku zaś o jej ponownym wdrożeniu raportem bieżącym nr 2/2018 z dnia 30 listopada 2018 roku. W związku z powołaniem w dniu 20 września 2018 roku na funkcję Prezesa Zarządu Pana dr. Krzysztofa Bednarza i złożeniem przez niego z dniem 21 września 2018 roku rezygnacji z funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki, kryteria niezależności określone w Załączniku II do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych (...) spełniał jeden członek Rady Nadzorczej, jej Przewodniczący, pan Jacek Nieścior. W związku z powołaniem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 27 października 2018 roku w skład Rady Nadzorczej Pana Krzysztofa Majchera, Rada Nadzorcza w dniu 30 listopada 2018 roku oceniła spełnianie kryteriów niezależności przez nowego członka Rady Nadzorczej. Na tym samym posiedzeniu Rady Nadzorczej Pan Krzysztof Majcher został powołany na przewodniczącego komitetu audytu. W ocenie Rady Nadzorczej dwóch członków Rady Nadzorczej spełnia kryteria niezależności: Jacek Nieścior – Przewodniczący Rady Nadzorczej oraz Krzysztof Majcher – nowo powołany członek Rady Nadzorczej.

W zakresie kryteriów niezależności członków rady nadzorczej stosuje się Załącznik II do Zalecenia Komisji Europejskiej 2005/162/WE z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej). Niezależnie od postanowień pkt 1 lit. b) dokumentu, o którym mowa w poprzednim zdaniu, osoba będąca pracownikiem spółki, podmiotu zależnego lub podmiotu stowarzyszonego, jak również osoba związana z tymi podmiotami umową o

podobnym charakterze, nie może być uznana za spełniającą kryteria niezależności. Za powiązanie z akcjonariuszem wykluczające przymiot niezależności członka rady nadzorczej w rozumieniu niniejszej zasady rozumie się także rzeczywiste i istotne powiązania z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

- II.Z.5.** Członek rady nadzorczej przekazuje pozostałym członkom rady oraz zarządowi spółki oświadczenie o spełnianiu przez niego kryteriów niezależności określonych w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

- II.Z.6.** Rada nadzorcza ocenia, czy istnieją związki lub okoliczności, które mogą wpływać na spełnienie przez danego członka rady kryteriów niezależności. Ocena spełniania kryteriów niezależności przez członków rady nadzorczej przedstawiana jest przez radę zgodnie z zasadą II.Z.10.2.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

- II.Z.7.** W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej zastosowanie mają postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4. W przypadku, gdy funkcję komitetu audytu pełni rada nadzorcza, powyższe zasady stosuje się odpowiednio.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana. Jednocześnie Spółka informuje, iż w 2018 roku zasada została naruszona incydentalnie. O incydentalnym naruszeniu niniejszej zasady Spółka informowała za pośrednictwem raportem bieżącym nr 1/2018 z dnia 21 września 2018 roku zaś o jej ponownym wdrożeniu raportem bieżącym nr 2/2018 z dnia 30 listopada 2018 roku. Zgodnie z Załącznikiem I do zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4, przynajmniej większość członków Komitetu Audytu powinna być niezależna. W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 13 sierpnia 2018 roku w skład Komitetu Audytu wchodził: Krzysztof Bednarz, Jacek Nieścior, Wiktor Cwynar. Zgodnie z oceną Rady Nadzorczej kryterium niezależności spełniali Pan Krzysztof Bednarz i Pan Jacek Nieścior. W dniu 13 sierpnia 2018 roku Pan Krzysztof Bednarz został oddelegowany do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Spółki a w dniu 21 września 2018 roku złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej. W okresie od dnia 13 sierpnia 2018 roku do dnia 30 listopada 2018 roku w skład Komitetu Audytu wchodził Pan Wiktor Cwynar oraz Jacek Nieścior, przy czym kryterium niezależności spełniał jeden członek - Pan Jacek Nieścior. W dniu 30 listopada 2018 roku Rada Nadzorcza uzupełniła skład Komitetu Audytu powołując Pana Krzysztofa Majchra, który zgodnie ze złożonym oświadczeniem spełnia kryterium niezależności. W ocenie Spółki ustalony skład Komitetu Audytu gwarantował należyte wypełnienie zadań nałożonych na niego przez Radę Nadzorczą i właściwy nadzór nad Spółką.

- II.Z.8.** Przewodniczący komitetu audytu spełnia kryteria niezależności wskazane w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: zasada jest stosowana. Jednocześnie Spółka informuje, iż w 2018 roku zasada została naruszona incydentalnie. O incydentalnym naruszeniu niniejszej zasady Spółka informowała raportem bieżącym nr 1/2018 z dnia 21 września 2018 roku zaś o jej ponownym wdrożeniu raportem bieżącym nr 2/2018 z dnia 30 listopada 2018 roku. Funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu do dnia 13 sierpnia 2018 roku pełnił Pan Krzysztof Bednarz, który spełniał kryteria niezależności. Z dniem 30 listopada 2018 roku Rada Nadzorcza uzupełniła skład Komitetu Audytu powołując na stanowisko Przewodniczącego Komitetu Audytu Pana Krzysztofa Majchra, który spełnia kryteria niezależności.

- II.Z.9.** W celu umożliwienia realizacji zadań przez radę nadzorczą zarząd spółki zapewnia radzie dostęp do informacji o sprawach dotyczących spółki.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana

II.Z.10. Poza czynnościami wynikającymi z przepisów prawa raz w roku rada nadzorcza sporządza i przedstawia zwyczajnemu walnemu zgromadzeniu:

II.Z.10.1 ocenę sytuacji spółki, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego: ocena ta obejmuje wszystkie istotne mechanizmy kontrolne, w tym zwłaszcza dotyczące raportowania finansowego i działalności operacyjnej;

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

II.Z.10.2 sprawozdanie z działalności rady nadzorczej, obejmujące co najmniej informacje na temat:

- składu rady i jej komitetów,
- spełniania przez członków rady kryteriów niezależności,
- liczby posiedzeń rady i jej komitetów w raportowanym okresie,
- dokonanej samooceny pracy rady nadzorczej;

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

II.Z.10.3 ocenę sposobu wypełniania przez spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych;

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

II.Z.10.4 ocenę racjonalności prowadzonej przez spółkę polityki, o której mowa w rekomendacji I.R.2, albo informację o braku takiej polityki.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

II.Z.11. Rada nadzorcza rozpatruje i opiniuje sprawy mające być przedmiotem uchwał walnego zgromadzenia.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

Rozdział III. Systemy i funkcje wewnętrzne

III.R.1. Spółka wyodrębnia w swojej strukturze jednostki odpowiedzialne za realizację zadań w poszczególnych systemach lub funkcjach chyba, że wyodrębnienie jednostek organizacyjnych nie jest uzasadnione z uwagi na rozmiar lub rodzaj działalności prowadzonej przez spółkę.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

Zasady szczegółowe :

III.Z.1. Za wdrożenie i utrzymanie skutecznych systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego odpowiada zarząd spółki.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

III.Z.2. Z zastrzeżeniem zasady III.Z.3, osoby odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, audyt wewnętrzny i compliance podlegają bezpośrednio prezesowi lub innemu członkowi zarządu, a także mają zapewnioną możliwość raportowania bezpośrednio do rady nadzorczej lub komitetu audytu.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

III.Z.3. W odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

- III.Z.4.** Co najmniej raz w roku osoba odpowiedzialna za audyt wewnętrzny (w przypadku wyodrębnienia w spółce takiej funkcji) i zarząd przedstawiają radzie nadzorczej własną ocenę skuteczności funkcjonowania systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, wraz z odpowiednim sprawozdaniem.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

- III.Z.5.** Rada nadzorcza monitoruje skuteczność systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, w oparciu m. in. o sprawozdania okresowo dostarczane jej bezpośrednio przez osoby odpowiedzialne za te funkcje oraz zarząd spółki, jak również dokonuje rocznej oceny skuteczności funkcjonowania tych systemów i funkcji, zgodnie z zasadą II.Z.10.1. W przypadku gdy w spółce działa komitet audytu, monitoruje on skuteczność systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, jednakże nie zwalnia to rady nadzorczej z dokonania rocznej oceny skuteczności funkcjonowania tych systemów i funkcji.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

- III.Z.6.** W przypadku gdy w spółce nie wyodrębniono organizacyjnie funkcji audytu wewnętrznego, komitet audytu (lub rada nadzorcza, jeżeli pełni funkcję komitetu audytu) co roku dokonuje oceny, czy istnieje potrzeba dokonania takiego wydzielenia.

Komentarz spółki: Zasada nie dotyczy Spółki. W Spółce wyodrębniona została jednostka audytu wewnętrznego oraz powołano Komitet Audytu przy Radzie Nadzorczej.

Rozdział IV. Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami

- IV.R.1.** Spółka powinna dążyć do odbycia zwyczajnego walnego zgromadzenia w możliwie najkrótszym terminie po publikacji raportu rocznego, wyznaczając ten termin z uwzględnieniem właściwych przepisów prawa.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

- IV.R.2.** Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.

Komentarz Spółki : Rekomendacja nie jest stosowana z uwagi na strukturę akcjonariatu. Dominujący akcjonariusz posiada 95,98% głosów na Walnym Zgromadzeniu i ma możliwość wykonywania uprawnień właścicielskich pomimo braku wdrożenia systemu elektronicznego komunikowania się akcjonariuszy.

Ponadto, stosowanie tej zasady nie jest możliwe z uwagi na brak odpowiednich regulacji w Statucie Spółki, wymaganych przepisami Kodeksu spółek handlowych.

W ocenie Spółki, pomimo niestosowania tej zasady prawa akcjonariuszy do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu są zabezpieczone.

- IV.R.3.** Spółka dąży do tego, aby w sytuacji, gdy papiery wartościowe wyemitowane przez spółkę są przedmiotem obrotu w różnych krajach (lub na różnych rynkach) i w ramach różnych

systemów prawnych, realizacja zdarzeń korporacyjnych związanych z nabyciem praw po stronie akcjonariusza następowała w tych samych terminach we wszystkich krajach, w których są one notowane.

Komentarz Spółki: Rekomendacja nie dotyczy Spółki. Akcje Spółki notowane są wyłącznie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Zasady szczegółowe :

IV.Z.1. Spółka ustala miejsce i termin walnego zgromadzenia w sposób umożliwiający udział w obradach jak największej liczbie akcjonariuszy.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Komentarz spółki: Zasada IV.Z.2 nie jest stosowana z uwagi na strukturę akcjonariatu.

IV.Z.3. Przedstawicielom mediów umożliwia się obecność na walnych zgromadzeniach.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.4. W przypadku otrzymania przez zarząd informacji o zwołaniu walnego zgromadzenia na podstawie art. 399 § 2 - 4 Kodeksu spółek handlowych, zarząd niezwłocznie dokonuje czynności, do których jest zobowiązany w związku z organizacją i przeprowadzeniem walnego zgromadzenia. Zasada ma zastosowanie również w przypadku zwołania walnego zgromadzenia na podstawie upoważnienia wydanego przez sąd rejestrowy zgodnie z art. 400 § 3 Kodeksu spółek handlowych.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.5. Regulamin walnego zgromadzenia, a także sposób prowadzenia obrad oraz podejmowania uchwał nie mogą utrudniać uczestnictwa akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu i wykonywania przysługujących im praw. Zmiany w regulaminie walnego zgromadzenia powinny obowiązywać najwcześniej od następnego walnego zgromadzenia.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.6. Spółka dokłada starań, aby odwołanie walnego zgromadzenia, zmiana terminu lub zarządzenie przerwy w obradach nie uniemożliwiały lub nie ograniczały akcjonariuszom wykonywania prawa do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.7. Przerwa w obradach walnego zgromadzenia może mieć miejsce jedynie w szczególnych sytuacjach, każdorazowo wskazanych w uzasadnieniu uchwały w sprawie zarządzenia przerwy, sporządzanego w oparciu o powody przedstawione przez akcjonariusza wnioskującego o zarządzenie przerwy.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.8. Uchwała walnego zgromadzenia w sprawie zarządzenia przerwy wskazuje wyraźnie termin wznowienia obrad, przy czym termin ten nie może stanowić bariery dla wzięcia udziału we wznowionych obradach przez większość akcjonariuszy, w tym akcjonariuszy mniejszościowych.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.9. Spółka dokłada starań, aby projekty uchwał walnego zgromadzenia zawierały uzasadnienie, jeżeli ułatwi to akcjonariuszom podjęcie uchwały z należytym rozeznaniem. W przypadku, gdy umieszczenie danej sprawy w porządku obrad walnego zgromadzenia następuje na

żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy, zarząd lub przewodniczący walnego zgromadzenia zwraca się o przedstawienie uzasadnienia proponowanej uchwały. W istotnych sprawach lub mogących budzić wątpliwości akcjonariuszy spółka przekaże uzasadnienie, chyba że w inny sposób przedstawi akcjonariuszom informacje, które zapewnią podjęcie uchwały z należyтым rozeznaniem.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.10. Realizacja uprawnień akcjonariuszy oraz sposób wykonywania przez nich posiadanych uprawnień nie mogą prowadzić do utrudniania prawidłowego działania organów spółki.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.11. Członkowie zarządu i rady nadzorczej uczestniczą w obradach walnego zgromadzenia w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie walnego zgromadzenia.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z. 12. Zarząd powinien prezentować uczestnikom zwyczajnego walnego zgromadzenia wyniki finansowe spółki oraz inne istotne informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym podlegającym zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.13. W przypadku zgłoszenia przez akcjonariusza żądania udzielenia informacji na temat spółki, nie później niż w terminie 30 dni zarząd spółki jest obowiązany udzielić odpowiedzi na żądanie akcjonariusza lub poinformować go o odmowie udzielenia takiej informacji, jeżeli zarząd podjął taką decyzję na podstawie art. 428 § 2 lub § 3 Kodeksu spółek handlowych.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.14. Uchwały walnego zgromadzenia powinny zapewniać zachowanie niezbędnego odstępu czasowego pomiędzy decyzjami powodującymi określone zdarzenia korporacyjne, a datami, w których ustalane są prawa akcjonariuszy wynikające z tych zdarzeń korporacyjnych.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.15. Uchwała walnego zgromadzenia w sprawie emisji akcji z prawem poboru powinna precyzować cenę emisyjną albo mechanizm jej ustalenia, bądź zobowiązywać organ do tego upoważniony do ustalenia jej przed dniem prawa poboru, w terminie umożliwiającym podjęcie decyzji inwestycyjnej.

Komentarz spółki: Spółka nie emitowała akcji.

IV.Z. 16. Dzień dywidendy oraz terminy wypłaty dywidendy powinny być tak ustalone, aby okres przypadający pomiędzy nimi był nie dłuższy niż 15 dni roboczych. Ustalenie dłuższego okresu pomiędzy tymi terminami wymaga uzasadnienia.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

IV.Z.17. Uchwała walnego zgromadzenia w sprawie wypłaty dywidendy warunkowej może zawierać tylko takie warunki, których ewentualne ziszczenie nastąpi przed dniem dywidendy.

Komentarz spółki: Spółka nie wypłacała dywidendy warunkowej.

IV.Z.18. Uchwała walnego zgromadzenia o podziale wartości nominalnej akcji nie powinna ustalać nowej wartości nominalnej akcji na poziomie niższym niż 0,50 zł, który mógłby skutkować bardzo niską jednostkową wartością rynkową tych akcji, co w konsekwencji mogłoby stanowić zagrożenie dla prawidłowości i wiarygodności wyceny spółki notowanej na giełdzie.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

Rozdział V. Konflikt interesów i transakcje z podmiotami powiązanymi

V.R.1. Członek zarządu lub rady nadzorczej powinien unikać podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub wpływać negatywnie na jego reputację jako członka organu spółki, a w przypadku powstania konfliktu interesów powinien niezwłocznie go ujawnić.

Komentarz Spółki: Rekomendacja jest stosowana.

Zasady szczególne :

V.Z.1. Żaden akcjonariusz nie powinien być uprzywilejowany w stosunku do pozostałych akcjonariuszy w zakresie transakcji zawieranych przez spółkę z akcjonariuszami lub podmiotami z nimi powiązanymi.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana

V.Z.2. Członek zarządu lub rady nadzorczej informuje odpowiednio zarząd lub radę nadzorczą o zaistniałym konflikcie interesów lub możliwości jego powstania oraz nie bierze udziału w głosowaniu nad uchwałą w sprawie, w której w stosunku do jego osoby może wystąpić konflikt interesów.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

V.Z.3. Członek zarządu lub rady nadzorczej nie może przyjmować korzyści, które mogłyby mieć wpływ na bezstronność i obiektywizm przy podejmowaniu przez niego decyzji lub rzutować negatywnie na ocenę niezależności jego opinii i sądów.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

V.Z.4. W przypadku uznania przez członka zarządu lub rady nadzorczej, że decyzja, odpowiednio zarządu lub rady nadzorczej, stoi w sprzeczności z interesem spółki, może on zażądać zamieszczenia w protokole posiedzenia zarządu lub rady nadzorczej jego stanowiska na ten temat.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

V.Z.5. Przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce lub podmiotem powiązanym zarząd zwraca się do rady nadzorczej o wyrażenie zgody na taką transakcję. Rada nadzorcza przed wyrażeniem zgody dokonuje oceny wpływu takiej transakcji na interes spółki. Powyższemu obowiązkowi nie podlegają transakcje typowe i zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę z podmiotami wchodzącymi w skład grupy kapitałowej spółki.

W przypadku, gdy decyzję w sprawie zawarcia przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym podejmuje walne zgromadzenie, przed podjęciem takiej decyzji spółka zapewnia wszystkim akcjonariuszom dostęp do informacji niezbędnych do dokonania oceny wpływu tej transakcji na interes spółki.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

V.Z.6. Spółka określa w regulacjach wewnętrznych kryteria i okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Regulacje wewnętrzne spółki uwzględniają m. in. sposoby zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

Rozdział VI. Wynagrodzenia

VI.R.1. Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.

Komentarz spółki: Rekomendacje jest stosowana.

Szczegóły polityki wynagrodzeń oraz zasady wynagrodzenia członków zarządu spółki i jej kluczowych menedżerów zostały opisane są w pkt. 7.16 Sprawozdania.

VI.R.2. Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.

Komentarz spółki: Rekomendacje jest stosowana.

Szczegóły polityki wynagrodzeń zostały opisane są w pkt. 7.16 niniejszego Sprawozdania.

VI.R.3. Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7.

Komentarz spółki: Rekomendacja nie dotyczy Spółki. W Radzie Nadzorczej Spółki nie funkcjonuje Komitet ds. Wynagrodzeń.

VI.R.4. Poziom wynagrodzenia członków zarządu i rady nadzorczej oraz kluczowych menedżerów powinien być wystarczający dla pozyskania, utrzymania i motywacji osób o kompetencjach niezbędnych dla właściwego kierowania spółką i sprawowania nad nią nadzoru. Wynagrodzenie powinno być adekwatne do powierzonego poszczególnym osobom zakresu zadań i uwzględniać pełnienie dodatkowych funkcji, jak np. praca w komitetach rady nadzorczej.

Komentarz spółki: Rekomendacja jest stosowana.

Poziom wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej oraz kluczowych menadżerów w Spółce jest wystarczający dla pozyskania, utrzymania i motywacji osób o kompetencjach niezbędnych dla właściwego kierowania spółką i sprawowania nad nią nadzoru, a wynagrodzenie jest adekwatne do powierzonego poszczególnym osobom zakresu zadań.

Zasady szczegółowe :

VI.Z.1. Programy motywacyjne powinny być tak skonstruowane, by m. in. uzależniać poziom wynagrodzenia członków zarządu spółki i jej kluczowych menedżerów od rzeczywistej, długoterminowej sytuacji finansowej spółki oraz długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

VI.Z.2. Aby powiązać wynagrodzenie członków zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki, okres pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji powinien wynosić minimum 2 lata.

Komentarz spółki: Zasada nie dotyczy Spółki.

W Spółce nie funkcjonują programy motywacyjne oparte na opcjach ani innych instrumentach powiązanych z akcjami Spółki.

Wynagrodzenie członków rady nadzorczej nie powinno być uzależnione od opcji i innych instrumentów pochodnych, ani jakichkolwiek innych zmiennych składników, oraz nie powinno być uzależnione od wyników spółki.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

I.Z.4. Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń zawierający co najmniej:

1. ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,
2. informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze - oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,
3. informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,
4. wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,
5. ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Komentarz spółki: Zasada jest stosowana.

Szczegóły polityki wynagrodzeń oraz zasady wynagrodzenia członków zarządu spółki i jej kluczowych menedżerów zostały opisane są w pkt. 7.16 Sprawozdania.

Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń

Polityka wynagradzania jest ściśle powiązana z wynikami finansowymi Spółki, w szczególności poprzez fakt warunkowania przyrostu wynagrodzeń w danym roku od sytuacji finansowej Spółki i generowanych przez nią zysków. Ponadto wysokość niektórych składników wynagrodzeń jest wprost uzależniona od osiąganego przez Spółkę zysku netto (w przypadku premii dla pracowników), zysku brutto w przeliczeniu na jednego zatrudnionego (w przypadku nagrody rocznej). Również wdrożenie wprowadzonej w roku 2018 tabeli wynagrodzeń zostało uzależnione do poziomu EBITDA osiągniętego przez Spółkę.

15.2. Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. sporządza sprawozdanie finansowe w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa oraz regulacje wewnętrzne.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych w Spółce funkcjonuje szereg rozwiązań organizacyjnych i proceduralnych, których celem jest zapewnienie skutecznej i efektywnej kontroli oraz identyfikacji i zarządzania potencjalnymi ryzykami. Przyjęte rozwiązania opierają się na regulaminie organizacyjnym Spółki, instrukcji obiegu dokumentów, polityce rachunkowości oraz zakresach obowiązków i uprawnień pracowników służb finansowo-księgowych. W Spółce stosowane są udokumentowane zasady polityki rachunkowości, które w szczególności opisują: zakładowy plan kont, metodę wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, zasady przeprowadzania inwentaryzacji, system ochrony danych i ich zbiorów. Dla zapewnienia właściwego działania obszaru audytu wewnętrznego i kontroli oraz zarządzania ryzykiem, Spółka wyodrębniła specjalistyczne komórki organizacyjne: Audytu Wewnętrznego i Kontroli oraz Zarządzania Ryzykiem.

Sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem procesu Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym (ZRK) w Spółce oraz wykonywanie operacyjnej funkcji związanej z ZRK powierzono utworzonej w ramach Pionu Korporacyjnego komórce organizacyjnej Głównego Specjalisty ds. Zarządzania Ryzykiem.

Dział Audytu Wewnętrznego i Kontroli wykonuje obowiązki związane z planowaniem i przeprowadzaniem audytów wewnętrznych i kontroli wewnętrznej oraz ustalaniem przyczyn i skutków stwierdzonych uchybień i braków oraz opracowywaniem projektów rekomendacji i zaleceń do poleceń poaudytowych oraz poleceń pokontrolnych.

Spółka dokłada starań, aby sprawozdania finansowe były sporządzane w sposób prawidłowy, czyli zgodny z obowiązującymi przepisami określającymi zasady i tryb sprawozdawczości, przy zachowaniu zasady rzetelności i kompletności. Dane wynikające z ksiąg rachunkowych opierają się na zapisach wprowadzonych na podstawie właściwej dokumentacji źródłowej zweryfikowanych poprzez inwentaryzację składników majątku oraz weryfikację obrotów i sald poszczególnych kont księgowych dokonywaną przez specjalnie powołane w tym celu Zespoły Spisowe i Weryfikacyjne. Przyjęty sposób prezentacji danych ma zapewnić: zrozumiałość sprawozdań (przejrzystość i jasność informacji), przydatność informacji w nich zawartych, wiarygodność sprawozdań oraz porównywalność prezentowanych danych.

Księgi rachunkowe Spółki prowadzone są przy pomocy zintegrowanego systemu informatycznego SAP, współpracującego z innymi wspierającymi go systemami. Wszystkie stosowane systemy posiadają zabezpieczenia hasłowe przed dostępem osób nieuprawnionych oraz funkcyjne ograniczenia dostępu. Dokumenty źródłowe będące podstawą zapisów w księgach rachunkowych podlegają kontroli przez komórki merytorycznie odpowiedzialne za ich weryfikację zgodnie z przyjętym podziałem zadań i przyznanymi uprawnieniami. Przed wprowadzeniem dokumentów do ewidencji pracownicy służb księgowych i podatkowych dokonują ich ostatecznej kontroli.

Nadzór nad procesem przygotowania sprawozdania finansowego Spółki sprawuje Główny Księgowy oraz Dyrektor Pionu Finansowego, któremu podlegają służby finansowo-księgowe realizujące zadania w zakresie: weryfikacji i ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych Spółki oraz generowania danych niezbędnych do sporządzania sprawozdań finansowych. Prawidłowe funkcjonowanie służb finansowo-księgowych zapewniają doświadczeni i wykwalifikowani pracownicy tych służb, nad którymi kontrolę funkcjonalną sprawują kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych.

Przyjęta uchwałą Zarządu polityka rachunkowości odpowiada wymaganiom określonym w MSSF/MSR oraz ustawie o rachunkowości. Spółka na bieżąco śledzi zmiany w przepisach i regulacjach dotyczących sprawozdawczości finansowej i przygotowuje się do ich wprowadzenia z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym. Zmiany w polityce rachunkowości, wynikające ze zmian przepisów rachunkowych i podatkowych, wprowadzane są na bieżąco przez Zarząd Spółki.

Dla zapewnienia zupełności i terminowości działań związanych ze sporządzaniem sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2018, Zarząd Spółki przyjął do realizacji harmonogram prac, w którym zostały określone terminy realizacji zadań oraz wyznaczono komórki organizacyjne odpowiedzialne za ich wykonanie.

Przygotowane sprawozdanie finansowe Główny Księgowy przedkłada Zarządowi Spółki.

W celu potwierdzenia zgodności danych zawartych w sprawozdaniu finansowym ze stanem faktycznym i zapisami w księgach rachunkowych prowadzonych przez Spółkę, sprawozdanie poddawane jest badaniu przez firmę audytorską, która wydaje raport w tym przedmiocie. Wyboru firmy audytorskiej dokonuje Rada Nadzorcza Spółki w oparciu o rekomendacje przedłożone przez Komitet Audytu będący stałym komitetem Rady Nadzorczej Spółki. W ramach realizowanych działań Komitet Audytu monitoruje m.in. proces sprawozdawczości finansowej, omawia roczne i półroczne sprawozdania finansowe z organami Spółki oraz przedstawia Radzie Nadzorczej rekomendacje co do

oceny rocznego sprawozdania finansowego. W zakresie prac Komitetu jest monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Oceny sprawozdania finansowego, przyjętego przez Zarząd Spółki, dokonuje Rada Nadzorcza. Z przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza składa pisemne sprawozdanie Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Przyjęte zasady postępowania dotyczące sporządzania sprawozdań finansowych mają zapewnić zgodność prezentowanych danych z wymogami przepisów prawa i stanem faktycznym oraz odpowiednio wczesne identyfikowanie i eliminowanie potencjalnych ryzyk, w celu uzyskania racjonalnego zapewnienia o rzetelności i prawidłowości sporządzanych sprawozdań finansowych.

15.3. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

Akcje Emitenta notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Kapitał zakładowy Emitenta dzieli się na 19 115 000 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 10,00 złotych każda.

Struktura akcjonariatu Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień publikacji niniejszego sprawozdania

Akcjonariusze	Liczba akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu Emitenta	Udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Emitenta	Udział w kapitale zakładowym Emitenta
Grupa Azoty S.A.	18 345 735	18 345 735	95,98%	95,98%
Pozostali	769 265	769 265	4,02%	4,02%
Razem	19 115 000	19 115 000	100,00%	100,00%

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku Spółka nie nabywała akcji własnych. Akcji Spółki nie nabywały również jednostki powiązane.

15.4. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem uprawnień.

Zgodnie z § 32 ust.1 Statutu Spółki, Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa jest uprawniony do powoływania oraz odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej w drodze pisemnego oświadczenia składanego Zarządowi Spółki. Takie powołanie lub odwołanie jest skuteczne z chwilą doręczenia odpowiedniego oświadczenia Zarządowi i nie wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia.

Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela i nie są z nimi związane inne specjalne uprawnienia kontrolne.

15.5. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu.

Brak jest ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, które wynikałyby ze Statutu. Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Akcjonariusz może głosować odmiennie z każdej z posiadanych akcji.

15.6. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta.

Nie ma ograniczeń w przenoszeniu praw własności akcji, które wynikałyby ze Statutu, natomiast art.13 Ustawy z dnia 16 grudnia 2016r o zasadach zarządzania mieniem państwowym, mówi, że „nie mogą być zbyt akcje należące do Skarbu Państwa w spółce Grupa Azoty „Puławy” Spółka Akcyjna”.

15.7. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

Zarząd Spółki składa się z 1 do 6 członków, w tym Prezesa, Wiceprezesa lub Wiceprezesów. Liczbę członków Zarządu, w tym Wiceprezesów, określa organ powołujący Zarząd. Członków Zarządu lub cały Zarząd z uwzględnieniem postanowień o wyborze przez Pracowników Spółki jednego członka Zarządu, powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego.

Zasady i tryb postępowania kwalifikacyjnego określa uchwała Walnego Zgromadzenia.

Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata. Członek Zarządu musi spełniać wymogi przewidziane dla kandydatów na członków organów zarządzających w przepisach ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Do czasu, gdy Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki, a Spółka zatrudnia średniorocznie powyżej 500 pracowników, Rada Nadzorcza powołuje w skład Zarządu jedną osobę wybraną przez pracowników Spółki na okres kadencji Zarządu. Za kandydata na Członka Zarządu wybranego przez pracowników uznaje się osobę, która w wyborach uzyskała nie mniej niż 50% plus 1 ważnie oddanych głosów. Wynik głosowania jest wiążący dla Rady Nadzorczej pod warunkiem udziału w nim, co najmniej 50% wszystkich pracowników.

Każdy z Członków Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie. W przypadku Członka Zarządu wybranego przez pracowników, jego odwołanie może nastąpić także na pisemny wniosek, co najmniej 15% ogółu pracowników Spółki. Głosowanie zarządza Rada Nadzorcza, a jego wynik jest wiążący dla Rady Nadzorczej, o ile w głosowaniu brało udział, co najmniej 50% wszystkich pracowników Emitenta i uzyskano większość niezbędną jak przy wyborze na Członka Zarządu.

Do składania oświadczeń w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch Członków Zarządu albo jednego Członka Zarządu łącznie z prokurentem. Prokurenci powoływani są w drodze uchwały Zarządu. Powołanie prokurenta wymaga jednomyślnej uchwały wszystkich Członków Zarządu. Odwołać prokurę może każdy Członek Zarządu, który decyzję o odwołaniu prokury winien zgłosić do protokołu najbliższego posiedzenia Zarządu.

15.8. Opis zasad zmiany statutu emitenta

Zmiana Statutu Spółki wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia. Uchwała w/s zmiany Statutu zapada kwalifikowaną większością głosów, zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych. Tekst jednolity Statutu Spółki przygotowujący jest przez Zarząd, a następnie przyjmowany przez Radę Nadzorczą. Zarząd ma obowiązek zgłoszenia do sądu rejestrowego zmianę Statutu.

15.9. Osoby zarządzające i nadzorujące w Jednostce Dominującej

Zarząd Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Imię i nazwisko	Funkcja	
	na dzień 1 stycznia 2018 roku	na dzień 31 grudnia 2018 roku
Krzysztof Bednarz	-	Prezes Zarządu
Jacek Janiszek	Prezes Zarządu	-

Krzysztof Homenda	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu
Izabela Świderek	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu
Anna Zarzycka-Rzepecka	-	Wiceprezes Zarządu
Andrzej Skwarek	Członek Zarządu	Członek Zarządu
Paweł Owczarski	Wiceprezes Zarządu	-

Zmiany w składzie Zarządu Jednostki Dominującej

Rada Nadzorcza Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.:

- w dniu 25 stycznia 2018 roku:
  - odwołała ze składu Zarządu Spółki Pana Pawła Owczarskiego pełniącego funkcję Wiceprezesa Zarządu;
  - powołała w skład Zarządu Spółki Panią Annę Zarzycką-Rzepecką powierzając jej funkcję Wiceprezesa Zarządu, na czas wspólnej trzyletniej kadencji Zarządu trwającej od 5 kwietnia 2016 roku;
- w dniu 13 sierpnia 2018 roku:
  - odwołała ze składu Zarządu Spółki Pana Jacka Janiszka pełniącego funkcję Prezesa Zarządu;
  - delegowała członka Rady Nadzorczej Spółki Pana Krzysztofa Bednarza do wykonywania czynności Prezesa Zarządu, do czasu powołania na tę funkcję osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym, nie dłużej jednak niż na trzy miesiące;
- w dniu 20 września 2018 roku:
  - powołała w skład Zarządu Spółki Pana Krzysztofa Bednarza powierzając mu funkcję Prezesa Zarządu, na czas wspólnej trzyletniej kadencji Zarządu trwającej od 5 kwietnia 2016 roku.

Spółka nie zawarła z osobami zarządzającymi umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska.

Szczegółowe informacje dotyczące wynagrodzeń Zarządu i Rady Nadzorczej Emitenta przedstawiono w Sprawozdaniu Finansowym w nocie 42.3.

Szczegółowe informacje dotyczące zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących przedstawiono w Sprawozdaniu Finansowym w nocie 42.3.

Liczba i wartość nominalna akcji na dzień publikacji sprawozdania:

- 13 600 000 akcji serii A o wartości nominalnej 10,00 zł każda,
- 5 515 000 akcji serii B o wartości nominalnej 10,00 zł każda.

Łączna liczba akcji Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wynosi 19 115 000 akcji zwykłych na okaziciela, oznaczonych kodem ISIN PLZAPUL00057.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania żaden z Członków Zarządu oraz żaden z Członków Rady Nadzorczej Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie posiadał akcji Emitenta.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania żadna z osób zarządzających i nadzorujących Emitenta nie posiadała akcji (udziałów) w jej podmiotach powiązanych.

Rada Nadzorcza Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Imię i nazwisko	Funkcja	
	na dzień 1 stycznia 2018 roku	na dzień 31 grudnia 2018 roku
Jacek Nieścior	Przewodniczący RN	Przewodniczący RN
Maciej Marzec	Wiceprzewodniczący RN	Wiceprzewodniczący RN
Wiktor Cwynar	Sekretarz RN	Sekretarz RN
Krzysztof Bednarz	Członek RN	-
Grzegorz Mandziarz	Członek RN	Członek RN
Jacek Wójtowicz	Członek RN	Członek RN
Krzysztof Majcher	-	Członek RN

Zmiany w Radzie Nadzorczej Jednostki Dominującej

W dniu 13 sierpnia 2018 roku Rada Nadzorcza delegowała spośród swoich członków Pana Krzysztofa Bednarza do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu Spółki, tj. do czasu powołania na tę funkcję osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym, jednak na okres nie dłuższy niż trzy miesiące.

W dniu 21 września 2018 roku Pan Krzysztof Bednarz w związku z powołaniem na stanowisko Prezesa Zarządu złożył oświadczenie o rezygnacji z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w dniu 27 listopada 2018 roku powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Krzysztofa Majchra, powierzając mu funkcję Członka Rady Nadzorczej. W dniu 30 listopada 2018 r. Rada Nadzorcza dokonała oceny kryteriów niezależności nowo powołanego członka i uznała je za spełnione.

Rada Nadzorcza Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w okresie od 13 sierpnia 2018 r. do 27 listopada 2018 r. działała w składzie pięcioosobowym.

Komitet Audytu Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Imię i nazwisko	Funkcja	
	na dzień 1 stycznia 2018 roku	na dzień 31 grudnia 2018 roku
Jacek Nieścior	Członek	Członek
Wiktor Cwynar	Członek	Członek
Krzysztof Bednarz	Przewodniczący	-
Krzysztof Majcher	-	Przewodniczący

Zmiany w Komitecie Audytu Jednostki Dominującej

W związku z oddelegowaniem w dniu 13 sierpnia 2018 r. Pana Krzysztofa Bednarza pełniącego funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu do czasowego pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Spółki a następnie Jego rezygnacją w dniu 21 września 2018 r. z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki, Rada Nadzorcza w dniu 30 listopada 2018 r. uzupełniła skład Komitetu Audytu o nowego członka Pana Krzysztofa Majchra, spełniającego kryteria niezależności.

W dniu 30 listopada 2018 r. Komitet Audytu powołał na funkcje Przewodniczącego Komitetu Pana Krzysztofa Majchra.

Prokura

Imię i nazwisko	Funkcja	
	na dzień 1 stycznia 2018 roku	na dzień 31 grudnia 2018 roku
Anna Gol	Prokura łączna	Prokura łączna

15.10. Opis działania organów zarządzających

Zarząd Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. działa na podstawie Statutu Spółki, Regulaminu Zarządu oraz przepisów prawa powszechnie obowiązujących.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spraw Spółki niezastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu.

Uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki. Każdy z członków Zarządu może domagać się podjęcia uchwały w sprawach dotyczących Spółki. Prezes Zarządu nie może odmówić przedstawienia takiej sprawy pod głosowanie. Prezes Zarządu może jednak zażądać od członków Zarządu domagających się podjęcia określonej uchwały przekazania pozostałym członkom Zarządu uzasadnienia potrzeby podjęcia zgłaszanych uchwał w celu zapewnienia pozostałym członkom Zarządu możliwości pełnego przeanalizowania spraw będących przedmiotem uchwały.

Uchwały Zarządu wymagają w szczególności:

- przyjęcie regulaminu Zarządu;
- przyjęcie regulaminu udzielania darowizn;
- przyjęcie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki;
- tworzenie i likwidacja oddziałów, zakładów, biur, przedstawicielstw oraz innych jednostek;
- powołanie prokurenta;
- zaciąganie i udzielanie pożyczek oraz zaciąganie kredytów;
- emisja obligacji;
- przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych oraz strategicznych planów wieloletnich;
- przyjęcie okresowych polityk w zakresie zarządzania określonym ryzykiem;
- przyjęcie sprawozdania finansowego oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki;
- zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji, poręczeń i jakiegokolwiek przyjęcie przez Spółkę odpowiedzialności za cudzy dług oraz wystawianie, akceptowanie, indosowanie na zlecenie weksli oraz udzielanie poręczeń wekslowych;
- rozporządzanie, w tym obciążanie ograniczonymi prawami rzeczowymi oraz nabywanie aktywów trwałych, o wartości rynkowej równej lub przekraczającej 100.000 (sto tysięcy) złotych;
- sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej lub Walnego Zgromadzenia.

W sprawach niewymagających uchwały Zarządu każdy z Członków Zarządu wykonuje powierzone mu funkcje samodzielnie w zakresie dokonanego pomiędzy Członkami Zarządu podziału kompetencji oraz poza zakresem, jeżeli nie może działać właściwy Członek lub wymaga tego dobro Spółki. Każdy Członek Zarządu na prawo do zasięgnięcia informacji o podejmowanych przez innych Członków Zarządu działaniach.

Posiedzenia odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz w miesiącu. Posiedzenie zwołuje Prezes Zarządu z własnej inicjatywy lub na wniosek Członka Zarządu. W razie nieobecności Prezesa, posiedzenia zwołuje Wiceprezes Zarządu. Posiedzenia mogą się odbyć i bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Zarządu są obecni i żaden z nich nie wniósł sprzeciwu, co do jego odbycia.

Zarząd nie ma uprawnień do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji. Zgodnie ze Statutem decyzję w tych sprawach podejmuje Walne Zgromadzenie Spółki.

15.11. Opis działania organów nadzorujących

Rada Nadzorcza Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. składa się z 5 (pięciu) do 9 (dziewięciu) członków, powołanych przez Walne Zgromadzenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Tak długo jak Skarb Państwa pozostaje akcjonariuszem Spółki, Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa jest uprawniony do powoływania oraz odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w drodze pisemnego oświadczenia składanego Zarządowi Spółki. Takie powołanie lub odwołanie jest skuteczne z chwilą doręczenia odpowiedniego oświadczenia Zarządowi i nie wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia.

Część składu Rady Nadzorczej stanowią członkowie, których wyboru dokonuje się zgodnie z przepisami art. 14 z ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników.

Członków Rady Nadzorczej powołuje się na okres wspólnej kadencji, trwającej trzy lata.

Członek Rady Nadzorczej powołany przez Walne Zgromadzenie może być odwołany przez Walne Zgromadzenie w każdym czasie, z zastrzeżeniem postanowień dotyczących powoływania członków Rady Nadzorczej przez Ministra Skarbu Państwa oraz Pracowników Spółki.

Zasady działania Rady Nadzorczej określają przepisy powszechnie obowiązujące, Statut Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz Regulamin Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Rady Nadzorczej Spółki zwoływane są przez Przewodniczącego bądź Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej w każdym przypadku, gdy wymaga tego interes Spółki, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące. Przewodniczący Rady Nadzorczej ma obowiązek zwołać posiedzenie Rady na pisemny wniosek każdego z Członków Rady lub Zarządu Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. Każdy z Członków Rady oraz Zarząd Spółki może wnosić o umieszczenie poszczególnych spraw w porządku obrad planowanego posiedzenia Rady.

Członkowie Rady mogą uczestniczyć w posiedzeniu przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość w postaci tele- lub wideokonferencji, umożliwiającym równoczesne komunikowanie się oraz identyfikację, co najmniej Przewodniczącego Rady.

W przypadku głosowania przy użyciu tele- lub wideokonferencji, Członkowie Rady oddają głosy przekazując Przewodniczącemu ustne oświadczenia, co do rodzaju głosu oddanego na daną uchwałę.

Rada Nadzorcza Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. może podejmować uchwały w trybie pisemnym na posiedzeniu bądź przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Podjęcie uchwały przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość wymaga uzasadnienia oraz uprzedniego przedstawienia projektu uchwały wszystkim Członkom Rady Nadzorczej.

Podejmowanie uchwał przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość nie dotyczy wyborów Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Rady, powołania Członków Zarządu oraz odwołania i zawieszenia w czynnościach tych osób, innych spraw osobowych, a także innych spraw podejmowanych w głosowaniu tajnym.

Rada Nadzorcza Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. powołuje ze swojego składu Komitet Audytu Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i może powołać Komitet Wynagrodzeń Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

15.12. Komitet Audytu

Komitet Audytu Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. składa się z co najmniej trzech osób, wybranych spośród członków Rady Nadzorczej. Przynajmniej jeden członek Komitetu Audytu powinien posiadać wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych. Członkowie Komitetu Audytu powinni ponadto posiadać wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka, przy czym warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli przynajmniej jeden członek

Komitetu Audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży. Członkowie Rady Nadzorczej delegowani do indywidualnego wykonywania czynności nadzoru w ramach Komitetu Audytu muszą spełniać kryteria niezależności zgodnie z postanowieniami Załącznika Nr I ust 4 do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będącymi członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (Dz. U. UE L 52/51 z 25.02.2005r).

Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, w tym przegląd przyjętej przez Spółkę polityki rachunkowości i stosowanych zasad sporządzania sprawozdań finansowych,
- omawianie rocznych i półrocznych jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych z organami Spółki,
- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, w tym omawianie wyników badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- przedstawienie Radzie Nadzorczej rekomendacji, co do oceny rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego, sprawozdania Zarządu z działalności i wniosków Zarządu, co do podziału zysku/pokrycia straty,
- przedstawienie Radzie Nadzorczej rekomendacji dotyczących wyboru biegłego rewidenta Spółki,
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, w tym kontrolowanie zakresu dodatkowych prac zleconych biegłemu rewidentowi przez Zarząd,
- monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem mającym istotny wpływ na funkcjonowanie Spółki,
- monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej Spółki,
- monitorowanie procesu kontroli zewnętrznej oraz monitorowanie wdrażania zaleceń przedstawianych przez zewnętrznych rewidentów,
- nadzór nad działaniem audytu wewnętrznego,
- opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania,
- opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,
- określenie procedury wyboru firmy audytorskiej przez jednostkę zainteresowania publicznego, oraz inne zadania nałożone przez Ustawę z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (dalej: Ustawa o biegłych rewidentach).

Osoby spełniające ustawowe kryteria niezależności

Zależnie od okresu pełnienia funkcji ustawowe kryteria niezależności spełniali Panowie: Jacek Nieścior, Krzysztof Bednarz, Krzysztof Majcher.

Osoby posiadające wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych ze wskazaniem sposobu ich nabycia

Krzysztof Majcher:

- zgodnie z wykształceniem: Studia Podyplomowe Executive Master of Business Administration (MBA) - Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie; Akademia Ekonomiczna w Krakowie studia magisterskie specjalność: rachunkowość i przetwarzanie danych;
- zgodnie z doświadczeniem zawodowym: księgowy w Przedsiębiorstwie Produkcji Maszyn i Urządzeń „Plasmet” sp. z o.o., nauczyciel przedmiotów ekonomicznych w Zespole Szkół Elektronicznych i Ogólnokształcących w Przemysłu;

Wiktor Cwynar:

- zgodnie z wykształceniem: doktor nauk ekonomicznych w zakresie zarządzania - Szkoła Główna Handlowa w Warszawie;
- zgodnie z doświadczeniem zawodowym: wicedyrektor Instytutu Badań i Analiz Finansowych;

Krzysztof Bednarz:

- zgodnie z wykształceniem: doktor nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu - Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Politechnika Lubelska studia podyplomowe Master of Business Administration (MBA) w Katedrze Ekonomii i Zarządzania Gospodarką;
- zgodnie z doświadczeniem zawodowym: adiunkt w Katedrze Instytucji i Rynków Finansowych w Instytucie Ekonomii i Zarządzania Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

Osoby posiadające wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa emitent, ze wskazaniem sposobu ich nabycia

Wiktor Cwynar - członek Rady Nadzorczej CIECH S.A.;

Krzysztof Majcher - Dyrektor Oddziału Zespołu Elektrowni Wodnych Solina-Myczkowce PGE Energia Odnawialna S.A.

Informacje dotyczące świadczonych przez firmę audytorską badającą sprawozdanie finansowe Spółki dozwolonych usług niebędących badaniem, dokonaną oceną niezależności firmy audytorskiej oraz wyrażeniem zgody na świadczenie powyższych usług

Zgodnie z obowiązującą w Spółce „Polityką świadczenia usług dodatkowych przez firmę audytorską oraz zasadami wyrażania zgody na ich świadczenie” (dalej: „Polityka świadczenia usług dodatkowych”) firma audytorska badająca sprawozdanie Spółki nie ma możliwości świadczenia usług niebędących badaniem, za wyjątkiem przeglądu śródrocznego.

Firma audytorska zgodnie ze złożonym oświadczeniem z dnia 27 czerwca 2018 roku spełnia wymagane przepisami kryteria niezależności.”

Główne założenia opracowanej polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania oraz polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającego badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem.

Główne założenia Polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania:

- Kluczowy biegły rewident nie może przeprowadzać badania ustawowego w tej samej jednostce zainteresowania publicznego przez okres dłuższy niż 5 lat;
- Kluczowy biegły rewident może ponownie przeprowadzać badanie ustawowe w jednostce, po upływie, co najmniej 3 (trzech) lat od zakończenia ostatniego badania ustawowego;
- Pierwsza umowa o badanie sprawozdania finansowego winna być zawierana z firmą audytorską na okres nie krótszy niż 2 (dwa) lata z możliwością przedłużenia na kolejne, co najmniej 2-letnie okresy. Natomiast łączny okres trwania nie może przekroczyć 5 (pięć) lat;
- Przy wyborze firmy audytorskiej członkowie Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej Spółki powinni kierować się:
  - spełnianiem przez firmę audytorską oraz kluczowego biegłego rewidenta kryteriów niezależności i bezstronności, o których mowa w Ustawie o biegłych rewidentach i Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) Nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego (dalej: Rozporządzenie 537/2014);
  - brakiem istnienia innych zagrożeń dla niezależności firmy audytorskiej oraz kluczowego biegłego rewidenta, w tym w szczególności brakiem świadczenia przez firmę audytorską

dla Spółki lub w ramach Grupy Kapitałowej usług zabronionych zgodnie z Rozporządzeniem 537/2014 i Ustawą o biegłych rewidentach;

- dysponowaniem przez firmę audytorską kompetentnymi pracownikami, czasem i innymi zasobami umożliwiającymi odpowiednie przeprowadzenie badania;
- znajomością branży, w której działają Spółka i Grupa Kapitałowa;
- spełnianiem przez firmę audytorską oraz kluczowego biegłego rewidenta innych kryteriów określonych przepisami prawa, w tym okresu rotacji firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta.

Polityka świadczenia usług dodatkowych przez firmę audytorską oraz zasady wyrażania zgody na ich świadczenie.

Biegły rewident lub firma audytorska nie może świadczyć bezpośrednio ani pośrednio na rzecz Spółki, Jednostki Dominującej Spółki oraz Spółek kontrolowanych przez Spółkę w ramach Unii Europejskiej żadnych usług zabronionych, zgodnie z Wykazem usług zabronionych stanowiących załącznik do „Polityki świadczenia usług dodatkowych”, w okresie:

- od rozpoczęcia badanego okresu do wydania sprawozdania z badania;
- w roku obrotowym bezpośrednio poprzedzającym okres, o którym mowa jak wyżej w odniesieniu do usług opracowywania i wdrażania procedur kontroli wewnętrznej lub procedur zarządzania ryzykiem związanych z przygotowaniem lub kontrolowaniem informacji finansowych lub opracowywanie i wdrażanie technologicznych systemów dotyczących informacji finansowej.

Informacje odnośnie rekomendacji dla wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego.

Komitet Audytu w 2018 roku nie wydawał rekomendacji.

Liczba odbytych posiedzeń komitetu audytu albo posiedzeń rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego lub kontrolującego poświęconych wykonywaniu obowiązków komitetu audytu.

W okresie sprawozdawczym Komitet Audytu odbył 4 posiedzenia.

Informacja na temat wykonywania obowiązków komitetu audytu przez radę nadzorczą lub inny organ nadzorujący lub kontrolujący – które z ustawowych warunków dających możliwość skorzystania z tej możliwości zostały spełnione, wraz z przytoczeniem odpowiednich danych.

Nie dotyczy.

15.13. Polityka różnorodności

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie opracowała sformalizowanego dokumentu definiującego politykę różnorodności.

Spółka stosuje jasne zasady zatrudnienia i awansu oraz dąży do zapewnienia różnorodności w zakresie płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego w odniesieniu do wszystkich jej pracowników.

O wyborze członków rady nadzorczej i osób zarządzających spółką decydują uprawnione organy spółki, kierując się zgodnie ze statutem profesjonalizmem, odpowiednim wykształceniem, doświadczeniem zawodowym, kwalifikacjami i kompetencjami kandydatów i kandydatek. Z kolei w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy zawarte są kryteria zatrudnienia i awansu dla stanowisk menadżerskich, oparte również na doświadczeniu i wykształceniu. Kandydaci nie są w żaden sposób dyskwalifikowani ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną.

Spółka na przestrzeni lat wypracowała zasady, które wspierają przeciwdziałanie dyskryminacji, sprzyjając równocześnie zwiększaniu różnorodności i zapewniając równe szanse rozwoju zawodowego wśród zatrudnianych osób, co przekłada się na efektywność pracy i tym samym rozwój Spółki.

15.14. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu Walnego Zgromadzenia, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa.

Walne Zgromadzenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. działa zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Walnego Zgromadzenia, określającym w szczególności zasady działania Walnego Zgromadzenia, prowadzenia obrad, podejmowania uchwał. Regulamin Walnego Zgromadzenia dostępny jest na stronie internetowej Spółki.

Zwoływanie Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki:

- z własnej inicjatywy;
- na żądanie Rady Nadzorczej, wyrażone w uchwale Rady Nadzorczej;
- na pisemne lub złożone w postaci elektronicznej żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy, reprezentujących, co najmniej 1/20 (jedną dwudziestą) kapitału zakładowego;
- na pisemne żądanie akcjonariusza - Skarbu Państwa niezależnie od udziału w kapitale zakładowym, złożone, co najmniej na jeden miesiąc przed proponowanym terminem Walnego Zgromadzenia.

Prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia mają:

- Rada Nadzorcza, jeśli zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia uzna za wskazane;
- akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego. Akcjonariusze ci wyznaczają przewodniczącego tego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenia odbywają się w siedzibie Spółki lub w Tarnowie lub w Warszawie.

Ustalenie porządku obrad

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych szczegółowym porządkiem obrad. W sprawach nieobjętych porządkiem obrad można jednak podjąć uchwałę, jeżeli cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na Walnym Zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego powzięcia uchwały. Nadto wniosek o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia oraz wnioski o charakterze porządkowym mogą być uchwalone, mimo że nie były umieszczone w porządku obrad.

Przedmiot i porządek obrad ustala Zarząd Spółki albo inny podmiot zwołujący Walne Zgromadzenie. Walne Zgromadzenie może, w drodze uchwały porządkowej, zmienić kolejność rozpatrywania spraw.

Akcjonariusz lub akcjonariusze, przedstawiający co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Uprawnienie to przysługuje również akcjonariuszowi – Skarbowi Państwa niezależnie od udziału w kapitale zakładowym. Żądanie powinno zostać zgłoszone Zarządowi nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad. Żądanie może zostać złożone w postaci elektronicznej.

Akcjonariusz lub akcjonariusze, przedstawiający co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem najbliższego Walnego Zgromadzenia, zgłaszać projekty uchwał dotyczących spraw objętych porządkiem obrad lub spraw mających być wprowadzonych do porządku obrad. Uprawnienie to przysługuje również akcjonariuszowi – Skarbowi Państwa niezależnie od udziału w

kapitale zakładowym.

Uchwała o zdjęciu z porządku obrad niektórych spraw lub zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad może zapaść jedynie w przypadku, gdy przemawiają za tym istotne powody. Wniosek w tej sprawie wymaga szczegółowego umotywowania.

Zdjęcie z porządku bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek Akcjonariuszy wymaga podjęcia uchwały Zgromadzenia, po uprzednim wyrażeniu zgody wszystkich obecnych Akcjonariuszy, którzy zgłosili taki wniosek, popartej większością co najmniej 75% głosów Zgromadzenia.

Przekazywanie żądań

W celu dokonania zgłoszenia żądań i zgłoszeń w postaci elektronicznej, Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na swojej stronie internetowej udostępnia do pobrania wzory odpowiednich formularzy, które po uzupełnieniu przez akcjonariusza lub akcjonariuszy zgodnie z instrukcjami zawartymi w odpowiednim formularzu, powinny być przez akcjonariusza bądź akcjonariuszy odesłane do Spółki, jako załącznik na adres e-mail podany w formularzu. Wypełnione formularze wraz z załącznikami określonymi w formularzach powinny być przesłane Spółce w formacie PDF.

Porządek obrad Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie nieobecności tych osób - Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd. Następnie, z zastrzeżeniem przepisów art. 399 § 3 i art.400 § 3 Kodeksu spółek handlowych, spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącego Zgromadzenia.

Prawo głosu

Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Akcjonariusz może głosować odmiennie z każdej z posiadanych akcji.

Przerwa w obradach

Walne Zgromadzenie może zarządzić przerwę w obradach większością dwóch trzecich głosów. Łącznie przerwy nie mogą trwać dłużej niż trzydzieści dni.

Sposób głosowania

Walne Zgromadzenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. podejmuje uchwały bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji Spółki.

Głosowanie na Walnym Zgromadzeniu jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach organów Spółki albo likwidatora Spółki oraz nad wnioskiem o odwołanie członków organów spółki lub likwidatorów, o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym głosowanie tajne zarządza się na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu. W przypadku, gdy właściwe przepisy prawa nakazują przeprowadzenie głosowania imiennego, wniosek o zarządzenie głosowania tajnego jest nieskuteczny.

Kompetencje Walnego Zgromadzenia

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki;
- udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania obowiązków;
- podział zysku lub pokrycie straty;
- ustalenie dnia dywidendy oraz dnia wypłaty dywidendy, a także rozłożenie wypłaty dywidendy na raty;

- rozpatrzenie i zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej za ubiegły rok obrotowy oraz sprawozdania Zarządu z działalności grupy kapitałowej, jeżeli obowiązek jego sporządzenia wynika z ustawy o rachunkowości;
- powołanie i odwołanie członków Rady Nadzorczej wybieranych przez Walne Zgromadzenie, w tym Przewodniczącego Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem postanowień § 32 ust. 1 oraz § 33 Statutu;
- ustalenie zasad oraz wysokości wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej;
- wyrażanie zgody na zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- wyrażanie zgody na dokonanie następujących czynności prawnych, jeśli wartość rynkowa przedmiotu tych czynności przekracza 100 000 000 zł (sto milionów złotych) lub 5% sumy aktywów Spółki:
  - a) nabycie lub zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub prawie użytkowania wieczystego,
  - b) nabycie lub rozporządzenie składnikami aktywów trwałych, a także oddanie tych składników do korzystania innemu podmiotowi, na okres dłuższy niż 180 dni w roku kalendarzowym,
  - c) objęcie, nabycie lub zbycie akcji lub udziałów w innej spółce;
- ustalenie zasad zbywania składników aktywów trwałych o wartości przekraczającej 0,1% sumy aktywów Spółki;
- wyrażanie zgody na zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem zarządu, rady nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób;
- podwyższanie i obniżanie kapitału zakładowego Spółki;
- emisja obligacji zamiennych na akcje, obligacji z prawem pierwszeństwa oraz warrantów subskrypcyjnych;
- przymusowy wykup akcji zgodnie z właściwymi przepisami prawa;
- tworzenie, użycie i likwidacja kapitałów rezerwowych;
- użycie kapitału zapasowego;
- postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru;
- połączenie, przekształcenie oraz podział Spółki;
- zmiana Statutu i zmiana przedmiotu działalności Spółki;
- rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- rozpatrzenie sprawozdań Rady Nadzorczej;
- zatwierdzenie uchwalonego przez Radę Nadzorczą regulaminu wyboru członka Rady Nadzorczej z wyboru pracowników Spółki;
- uchwalanie regulaminu określającego szczegółowo zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał przez Walne Zgromadzenie;
- ustalanie zasad wynagradzania członków Zarządu;
- określenie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka Zarządu Spółki.

15.15. Opis szczególnych praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Statut Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przyznaje szczególne uprawnienia jednemu akcjonariuszowi- Skarbowi Państwa:

1. § 32 ust.1 Statutu:

Rada Nadzorcza składa się z 5 (pięciu) do 9 (dziewięciu) członków, powoływanych przez Walne Zgromadzenie, z zastrzeżeniem zdania następnego. Tak długo, jak Skarb Państwa pozostaje akcjonariuszem Spółki, podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa, jest uprawniony do powoływania oraz odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej w drodze pisemnego oświadczenia składanego Zarządowi Spółki. Takie powołanie lub odwołanie jest

skuteczne z chwilą doręczenia odpowiedniego oświadczenia Zarządowi.

2. § 40 ust 1 pkt.4) Statutu:

„Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki:

4) na pisemne żądanie akcjonariusza - Skarbu Państwa niezależnie od udziału w kapitale zakładowym, złożone co najmniej na jeden miesiąc przed proponowanym terminem Walnego Zgromadzenia.”

3. § 42 ust.4 Statutu:

„Akcjonariusz lub akcjonariusze, przedstawiający co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Uprawnienie to przysługuje również akcjonariuszowi – Skarbowi Państwa niezależnie od udziału w kapitale zakładowym.”

16. Oświadczenie na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z obowiązkiem sprawozdawczości informacji niefinansowych, Grupa Azoty S.A. sporządziła „Sprawozdania na temat informacji niefinansowych Grupy Azoty S.A., Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A., Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. za rok 2018”, które zostanie opublikowane na stronie internetowej www.pulawy.com, w zakładce Relacje Inwestorskie – Raporty Okresowe.

Oświadczenie Zarządu

Oświadczamy, że przedstawione Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć, a także sytuacji zagrożeń i ryzyk Spółki oraz Grupy Kapitałowej.

Krzysztof Bednarz	Prezes Zarządu	.....
Krzysztof Homenda	Wiceprezes Zarządu	.....
Izabela Świderek	Wiceprezes Zarządu	.....
Anna Zarzycka-Rzepecka	Wiceprezes Zarządu	.....
Andrzej Skwarek	Członek Zarządu	.....